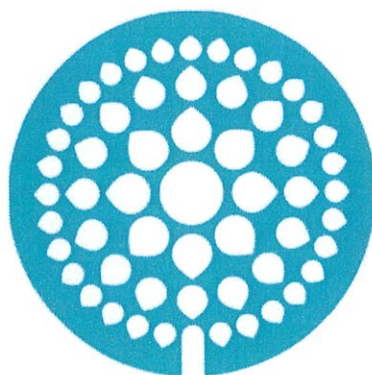

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2025. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

2026. 09. 02.

Bende Zsolt
igazgató

A jelentést jóváhagyom.

Sipos Katalin
helyettes államtitkár

A jelentést készítették:

Összeállította:

Bende Zsolt, Takács Edina, Rozner György

Írta és adatot szolgáltatott:

Ancsin Gergely; Bátai József; Bende Zsolt; Biró Éva; Bolla Nikoletta; Boros Beáta; Bődör Bence; Bubits Benedek; Bubits Tamás Ivánné; Búzás Előd; Cozma Nastasia Julianna; Cseke Péter Szabolcs; dr. Dalos Eszter; dr. Lakatos András; dr. Lőkkös Andor; dr. Pósa Patrícia; Erdős Sarolta; Érfalvi Veronika; Fallmanné Belegrai Angéla; Gál Róbert József; György József; Horváth Menczel Krisztina; Jagasits Szilárd Gusztáv; Kaszián Ágota; Korbély Zoltán Barnabás; Kovács Hajnalka; Kovács Zoltán; Kovácsné Simon Gabriella; Lelkes András Csaba; Magyar József Máté; Major Ferenc; Mészáros András; Novotny Zsolt; Orbánné Veörös Júlia; Páli Katalin; Papp Ágnes; Papp Sándor; Perlaky Cecília Mária; Pohubi Gabriella Sarolta; Právics Márk; Riczinger Dóra; Rozner György Miklós; Sándor Krisztina; Schneider Viktor; Sinka Gábor; Sitku Erzsébet; Somlai Szilárd; Soós Edina Tünde; Szabó Attila; Szabó Gábor; Szász Bence; Szász Benedek; Szentmiklósi-Nagy Kornél; Szimics Irén; Szinai Péter; Szücsné Vinkler Klára Veronika; Takács Bódis Attila; Takács Edina; Toldy Attila; Tóth Livia; Tóth Szabolcs; Tóth-Csekő Zsuzsanna; Tótván Benjamin; Vers József; Versné György Edit; Viktor Zsuzsanna; Vitéz Bernadett; Zábrák Károly; dr. Zimmermann Zita

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. Személyi állomány	7
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	9
3.1.3. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)	12
3.1.4. Ex lege” védett természeti értékek (barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)	13
3.1.5. Natura 2000 területek	13
3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek	16
3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények)	20
3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek (védett mesterséges üregek)	21
3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek	21
3.4. Magas Természeti Értékű területek	23
4.1. Kutatás	24
4.2. Monitorozás	24
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	50
4.4. Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)	50
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	50
5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok (elmúlt évben készült vagy felülvizsgált)	51
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és terület egységek szerinti bontásban)	56
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	56
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	61
5.3. Élőhely-rehabilitáció	70
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek	72
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	72
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése	75
5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése	86
5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei	87
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek	88
5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység	90
6. Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység	93
6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)	93
6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)	93
Saját vagyonkezelésű területek	93
6.2. Génmegőrzés	94
6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében	94
6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük	98
6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	99

6.3. A nemzeti park igazgatóság vagyonkezelésében (saját vagyonkezelésben) álló erdőterületek	99
6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás.....	105
6.5. Halgazdálkodási vízterületek	110
6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek.....	111
6.5.2. Védett természeti területen található halastavak.....	115
7. Tájvédelem	115
7.1. Egyedi tájértékek.....	115
7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	119
7.3. Település- és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás.....	121
7.4. Tájvédelmi övezetek módosítása	123
7.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások	124
8. Projektek.....	131
9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	157
9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma.....	157
9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára	157
9.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban	158
9.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	158
9.2. Szabálysértés.....	158
9.3. Természetvédelmi bírság	158
9.4. Büntető ügyek	160
9.5. Polgári perek	160
9.6. Egyéb jogi ügyek.....	162
10. Természetvédelmi Őrszolgálat	164
10.1. Alapadatok.....	164
10.1.1. Személyi feltételek.....	164
10.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák	164
10.1.3. Polgári természetőrök.....	165
10.2. Feladatellátás.....	165
10.2.1. Hatósági feladatellátás.....	165
10.2.2. Együttműködések más hatóságokkal	166
10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	166
11. Költségvetés, vagyon	168
11.1. Kiadások	168
11.2. Bevételek.....	181
11.3. Vagyon	190
11.3.1. Befektetett eszközök.....	190
11.3.2. Forgóeszközök.....	201
11.4. Épületek.....	202
11.5. Eszközök	202
12. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok	205
12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	205
12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	205
12.1.2. Tanösvények.....	206

12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	208
12.1.4. Természetiskolai minősítéssel rendelkező helyszínek és programszolgáltatások	208
12.1.5 Szálláshelyek	210
12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények	210
12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	210
12.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák).....	210
12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények.....	210
12.2.5. Kiadványok.....	212
12.2.6. Látogatóstatisztika	214
12.2.7. Környezeti-nevelési statisztika	215
12.3. Társadalmi kapcsolatok	216
12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása	216
12.3.2. Natúrparkokkal való kapcsolat	222
12.3.3. Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok.....	222
12.4. Tervezett fejlesztések.....	222
12.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő).....	222
12.6. Fontosabb események.....	227
13. Közfoglalkoztatás	229
14. Belföldi és külföldi együttműködés	230
15. Ellenőrzés	240
16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása.....	246
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (feladatterv).....	257

1. Bevezetés

Az igazgatóságok fő feladatait éves feladatterv foglalja össze. Az éves feladatterv összeállításánál figyelembe kell venni az AM által jelzett szakmai irányelveket, elvárásokat, az igazgatóságok fejlesztési tervét, a tárgyévi kiemelt előirányzatukban meghatározott és finanszírozott feladatokat, az elnyert és várhatóan támogatott pályázatokhoz kapcsolódó feladatokat, valamint az előző évi feladatterv megvalósításának tapasztalatait és eredményeit is. Az elvégzett feladatok közül kiemelhető például:

- 2025. évben a 2021-2027-es pályázati ciklusban nevesített KEHOP Plusz projektjeink támogatást kaptak. Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény értelmezése körüli bizonytalanságok már a pályázatok benyújtásakor sok bizonytalanságot okoztak. Sokáig a törvény végrehajtásával összefüggő kormányrendeletek megjelenésére vártunk. Az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) végül egy projektünkben vesz részt, mint építtető.
- A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer I. ütem átadásának 40. évfordulójára a NYUDUVIZIG-gel közösen szervezett konferencia arculati elemeinek a tervezése és az ez alkalomból kiadott interjúkötet tartalmi részének kidolgozásában való részvétel, illetve a könyv szerkesztése (09. 16-17);
- A „Természeti értékek védelme” szakmai keret által biztosított természetvédelmi állapotfelmérési feladatokat koordináltuk, végrehajtottuk, majd a beszámolót elkészítettük.
- A „Természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek bemutatása” szakmai keret által biztosított KBVR biológiai-természeti monitorozás 2025. évi feladatainak teljesítését koordináltuk, majd a beszámolót elkészítettük.
- A gyepgazdálkodási- állattartási koncepció felülvizsgálata megtörtént, működtetési fázisba lépett. Ezzel kapcsolatban *a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételeinek szabályairól* szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet szerint az ún. gazdálkodási napló kötelező jellegű vezetése a tájegységek adatszolgáltatásával együtt folyamatos.
- Mind a szürkemarha, mind a bivaly esetében az állományok genetikai feltérképezése DNS vizsgálat segítségével, a „családfakutatás” folyamatban. Az állományok fiatalítása mindkét faj/fajta esetében megkezdődött.
- Sikeres volt a levendulatermesztés és a betakarítás/feldolgozás, valamint a „Szedd magad” program lebonyolítása. A programban érintett levendulaültetvény átalakítása a gépi sorközművelés és betakarítás érdekében megtörtént. Folytattuk a levendulás cikta juhokkal történő legeltetését.
- A „Természetvédelmi eszközök a Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelésére - LIFE16NAT/IT/000245) LIFE16NAT-IT-000245” Projekt keretében a tervezett élőhelyrehabilitációs, beavatkozásokat, illetve a további beavatkozásokhoz szükséges beszerzéseket elvégeztük. A projekt 2025. évi feladatai közül kiemelhető a korábban épített vadkizáró kerítések karbantartása, valamint a kerítéseken belül további 900 db facsemete ültetése, saját kivitelezésben. Folytattuk a projekt keretében is az invazív fajok vegyszeres irtását.
- A Nyugat-Zala Tájegységet érintően 2025-ben elsősorban a területünkön folyó projektekben történt előrelépéseket értékeljük. Az MDD Restore 4 LIFE projektben kitűzött célunk három, a Mura folyótól leszakadt holtág vízpótlásának helyreállítása. 2024-ben mindhárom holtág esetében eljutottunk a kiviteli tervek elkészüléséig és készen állunk a Bodzás-holtágat érintő vízpótlási közbeszerzési eljárás megindítására. Részt vettünk a konzorciumvezető osztrák partner (WWF Ausztria) szervezésében lezajlott folyóhelyreállítási tréningeken és

megtörtént a beavatkozási helyszíneken az alapállapotfelmérés. Megrendeztük Kerkaszentkirályon a „IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap” című rendezvényt. 2025. június 1-én megkezdődött a *„Az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum Zala vármegyei területének komplex természetvédelmi fejlesztése”* elnevezésű, KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00027 azonosító számú projekt.

- A LIFE IP GRASSLAND-HU projektben további előrelépéseket tettünk: a gyepvédelmi tanácsadói hálózat hatékony működtetésén felül a Mura menti legelőterületek mintegy 40 hektárral történő növelése (bokrozás, területtisztítás) történt meg vállalkozó megbízásával.
- A Nagyberék természetvédelmi kezelési terve elkészült. A Nagyberék szinte teljes egészét érintően jelenleg országos védetté nyilvánítási eljárás van folyamatban, amelynek teljes előkészítési és egyeztetetési folyamata lezárult. A védelemre tervezett terület kiterjedése 8579,73 ha. A védetté nyilvánításhoz kapcsolódóan, a természetvédelmi célok hatékonyabb végrehajtása érdekében, az Igazgatóság a Nagyberék állami tulajdonú területeinek vagyongazdálkodási jogát is megkapta.
- Folytatódott a Kis-Balatonra monitoring rendszere (vízkémiai vizsgálatok, vízmadárszinkron, telepesei fészkelő madárfajok felmérése, fülemülesítke-, északi pocok-, mocsári teknős-, vidra kutatása).

Az Igazgatóság 2025. évi gazdálkodására jelentős hatást gyakoroltak azok a nehezítő körülmények, nemzetgazdasági szintű külső tényezők, melyekhez való alkalmazkodásunk lényegesebb intézkedéseiről az éves jelentésben számolunk be.

2. Személyi állomány

2025. év		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2025-ben szerzett vizsgák, diplomák
Engedélyezett létszám	Kormánytisztviselő	0	2	73	59 fő/4 nyelv	1 fő tudományos doktori címet szerzett. 72 fő pedig eleget tett az előírt képzési kötelezettségnek
	Ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt. hatálya alá tartozó	8	40	4	8 fő/2 nyelv	
	Összesen	8	42	77	67 fő/4 nyelv	-

1. A nemzeti park igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők	75
1.2. Szerződéses munkavállalók	-
1.3. Mt. munkavállalók	52
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	
-	
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	46
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	317
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	110
3.4. Egyéb	55

2025. évben az Igazgatóság engedélyezett létszáma 127 fő volt a Minisztérium engedélye alapján. Az Igazgatóság 2024. évi záró létszáma 127 fő volt, 2025. évben nyitó létszám 127 fő, melyből 3 fő volt állományon kívül (3 fő GYED).

2025. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 127 fő, amelyből, 3 fő tartósan távol, GYED-en volt.

2025. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 125 fő volt.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 11 fő, melyből 3 kormánytisztviselő, 8 fő pedig Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az összes leszámoló munkavállaló létszáma 15 fő volt, ebből 7 fő kormánytisztviselő és 8 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

Az egy főre jutó átlagos havi jövedelem 2025. évben a kormánytisztviselők között 676.342.- Ft, az Mt. hatálya alá tartozó foglalkoztatottak körében 459.624.- Ft volt.

Az egy főre jutó átlagos havi jövedelem 2024. évben a kormánytisztviselők között 634.100,- Ft, az egyéb bérrendszer hatálya alá tartozó foglalkoztatottak körében 427.000,- Ft volt.

Az átlagilletmény növekedése következett be mindkét foglalkoztatási csoportban. Kormánytisztviselők esetében 6,6 %-os, míg az Mt. hatálya alapján foglalkoztatottak körében 7,6 %-os növekedés valósult meg.

Igazgatóságunknál célfeladat megállapodás és ehhez tartozó kifizetés 2025. évben nem történt. Motivációs elismerés kifizetésére 2025. évben nem volt lehetősége az Igazgatóságnak. Az év folyamán kifizetésre került a gyereknevelési támogatás 53 fő részére és az iskolakezdési támogatás 38 fő részére. Gyermekszületési támogatásban 3 fő részesült 2025. év folyamán.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Működési terület (ha)	1.013.850 ha					
	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	57019	10471	0	1	7409
Tájvédelmi körzet	3	11240	672	0	2	7639
Természetvédelmi terület	27	5499	161	0	10	2494
Természeti emlék	10	5	0	0	81	41
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	65	33
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	16	8
Összesen	41	73.763	11.304	0	175	17.624

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Balaton-felvidéki NP	282/NP/97	57.019	10.472
Magas-Bakony TK	239/TK/91	8.753	478
Somló TK	257/TK/93	583	87
Mura-menti TK	308/TK/07	1.904	107
Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT	9/TT/42	2	
Zirci arborétum TT	23/TT/51	18	
Uzsai csarabos erdő TT	25/TT/51	110	
Szentgáli-tiszafás TT	29/TT/51	213	

Úrkúti-őskarszt TT	33/TT/51	3	
Fenyőfői-ősfenyves TT	56/TT/54	579	
Várpalotai homokbánya TT	57/TT/54	1	
Balatonkenesei-tátorjános TT	93/TT/71	2	
Darvas-tó lefejtett bauxitlencse TT	96/TT/71	34	
Sümei Mogyorós-domb TT	125/TT/76	65	
Zalakomári madárrezervátum TT	129/TT/76	263	
Farkasgyepői kísérleti erdő TT	147/TT/77	359	
Keszthelyi-kastélypark TT	178/TT/85	8	
Devecseri Széki-erdő TT	179/TT/85	297	38
Balatonfüredi-erdő TT	185/TT/86	869	
Tapolcai-láprét TT	223/TT/90	13	
Bakonygyepesi-zergebogláros TT	224/TT/90	24	
Hódoséri-ciklámenes TT	227/TT/90	24	
Attyai-láprét TT	256/TT/93	15	
Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	262/TT/93	15	
Hévízi-tó TT	263/TT/93	60	
Sárosfői-halastavak TT	264/TT/93	278	76
Látrányi-puszta TT	247/TT/92	207	
Nagyberek Fehér-víz TT	150/TT/77	1583	
Somogyvári Kupavár-hegy TT	166/TT/78	28	
Nyirádi Sár-álló TT	301/TT/05	395	
Sümei Fehér-kövek TT+erdőrez.	316/TT/07	308	47
Borzavári Templom-domb földtani alapszelvénye természeti emlék	427/TE/20	0,1179	
Borzavári úti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	428/TE/20	0,6725	
Hosszú-árok és Tankcsapda földtani alapszelvények természeti emlék	429/TE/20	0,6412	
Köves-tábla földtani alapszelvény természeti emlék	430/TE/20	0,7813	
Lókúti legelő földtani alapszelvény természeti emlék	431/TE/20	0,1179	
Lókúti temető feletti földtani alapszelvény természeti emlék	432/TE/20	0,1837	

Szappan-völgyi kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	433/TE/20	0,2712	
Szilas-árok földtani alapszelvénye természeti emlék	434/TE/20	0,6731	
Tilos-erdei földtani alapszelvény természeti emlék	435/TE/20	1,5746	
Zsidó-hegyi útbevágás földtani alapszelvény természeti emlék	436/TE/20	0,1017	

3.1.2. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett területek

Újonnan létesítendő országos jelentőségű védelemre tervezett területek:

név	kiterjedése (ha)
Buzsáki-rétek TT	223
Kanizsai homokvidék TT	472
Kerka-menti TK	7450
Kupi sáfrányos erdő TT	94
Ordacsehi-berek TT	678
Remetekert Erdőrezervátum TT	156
Vaskereszt Erdőrezervátum TT	150
Vétyem Erdőrezervátum TT	179
Zala-könyök TT	366

Meglévő országos jelentőségű védett természeti terület bővítése:

név	törzskönyvi szám	kiterjedése (ha)	ebből fokozottan védett
BfNP bővítése	282/NP/97	15705 (7409+8296)	1134 (477+657)
Magas-Bakony TK bővítése	239/TK/91	189	58
Zalakomári madárrezervátum TT bőv. (Csörnyeberek ER)	129/TT/76	21	25

Kiegészítő információk:

Új elemként került be 2024.-ben a táblázatba a Nemzeti Park bővítése soron az eddig ott szereplő „II.ütem” mellett a somogy vármegyei Nagyberek térségének bővítése, mely bővítési terv a lent részletezett, előkészületi állapotban van.

A táblázatban a zárójelekben szereplő számok közül a második vonatkozik erre a bővítési tervre.

Igazgatóságunk elvégezte a tulajdoni lapok vizsgálatán keresztül a tulajdoni viszonyok és a művelési ágak szerinti elemzését, illetve az AM-mel együttműködésben lezajlott a védelemre tervezett terület ingatlanainak hrsz szintű kiválasztása és térképi megjelenítése. Ezt követően elvégeztük a nemzeti parki felosztás szerinti övezeti besorolást. A rendelet módosítása lehetőséget ad hibák korrigálására is, ezért erre vonatkozóan mintegy 30 tételből álló javaslat-csomag is összeállításra került.

A rendelet-módosítási javaslat felterjesztésre került.

A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése: Csörnyeberek Erdőrezervátum összes területe 106 hektár, de ebből már védett 85 hektár, a tényleges bővítés 21 ha. Az új, fokozottan védett terület a meglevő védett területen belül helyezkedik el.

A Magas-bakonyi TK bővítése: Tóth-árok Erdőrezervátum összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár, a tényleges bővítés 189 ha. Az új, fokozottan védett terület a meglevő védett területen belül helyezkedik el.

3.1.3. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	1*	49	228	13950
Szikes tavak	0	–	0	–
kunhalom	33	–	25	–
földvár	8	–	53	–
forrás	339	–	1655	–
víznyelő	136	–	388	–

*A Nyirádi Sár-álló TT területét érinti részben lápterület, melynek lehatárolása a TT kihirdetését megelőzően történt.

A kunhalom adatok a 2019. évben történt felmérés, revízió alapján korrigált adatok.

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	102	7374	127	6576
Szikes tavak	0	–	0	–
kunhalom	0	–	58	–
földvár	0	–	61	–
forrás	44 (62 db forrás)	82,4042	1593	–
víznyelő	0	–	524	–

A táblázatban szereplő, lápokra vonatkozó adatok tekintetében Igazgatóságunk nem rendelkezik naprakész nyilvántartással, mivel az egyedi hatósági határozat meghozatala nem Igazgatóságunk feladatkörébe tartozik. A táblázat adatai nagyságrendileg helytállónak tekinthetők.

Forrás

Tárgyi évben Igazgatóságunk ex lege védett források védelmét szolgáló területek megállapítását kérte a működési területén illetékes Veszprém és Zala megyei természetvédelmi hatóságoktól. A

BfNPI részéről összeállított és megküldött dokumentációk alapján meghozott egyedi hatósági határozatok (5 db) az alábbi források (11 db) esetében váltak véglegessé 2025. évben:

Örvényes	Bodzás-forrás	F-4400-1293	VE/30/05487-7/2025.
Örvényes	Szilvás-kút	F-4400-1373	VE/30/05486-6/2025.
Zánka	Tamás-kút	F-4400-1299	VE/30/05485-3/2025.
Bakonykoppány	Bakonykoppány 1. forrás	F-4400-2395	VE/30/06158-3/2025.
Bakonykoppány	Bakonykoppány 2. forrás	F-4400-2396	VE/30/06158-3/2025.
Bakonykoppány	Bakonykoppány 3. forrás	F-4400-2397	VE/30/06158-3/2025.
Bakonykoppány	Bakonykoppány 4. forrás	F-4400-2398	VE/30/06158-3/2025.
Bakonyszücs	Bakonykoppány 7. forrás	F-4400-2401	VE/30/06158-3/2025.
Bakonyszücs	Bakonykoppány 8. forrás	F-4400-2402	VE/30/06158-3/2025.
Újudvar	Csentői-forrás	F-4300-0006	ZA/KTO/02827-4/2025.
Újudvar	Csentői 2. sz. forrás	F-4300-0017	ZA/KTO/02827-4/2025.

3.1.4. Ex lege” védett természeti értékek (barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvetelek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	686	2

Ebből egyedi jogszabállyal védett természeti területen 191 db található. Tárgyévben két új barlanggal bővült a barlangnyilvántartás:

- az Olaszfalu községhatárban nyíló I-112 (kat. szám: 4422-135), melyet eddig csak víznyelőként tartottunk számon (kat. szám: VNY-4422-253);
- a Kapolcs községhatárban, nemzeti parki területen nyíló Lapilli-barlang (kat. szám: 4461-), mely bazalttörmelékben nyílik.

A jelenleg aktuális adatbázisban nyilvántartott barlangok száma új barlangok felfedezésével, illetve új barlangi összeköttetések feltárásával változhat. Az Agrárminisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek teljes föld alatti kiterjedésének meghatározása még (legalábbis részben) még előttünk áll.

3.1.5. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	6	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	68	250.054	0
Összesen	71*	254.629*	0

* - 3 terület mindkét kategóriához tartozik!

Változás nem volt Natura 2000 területek tekintetében a 2025. évben.

terület kódja és megnevezése	kihelyezett tábla (db)	területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	élőhelyrekonstrukció (ha)	területet érintő projektek száma (db)
HUBF30002, Balaton (SPA+SCI)	0	0	0	0
HUBF30001, Északi-Bakony (SPA+SCI)	0	3	50	1
HUBF30003, Kis-Balaton (SPA+SCI)	25	2	771	5
HUDD10012, Balatoni berkek (SPA)	0	0	505	3
HUDD10008, Belső-Somogy (SPA)	0	0	0	0
HUBF10001, Mórighelyi-halastavak (SPA)	0	0	0	1
HUDD20038, Ádándi Felső-hegy	0	0	0	0
HUBF20004, Agár-tető	0	0	0	0
HUBF20037, Alsó Zala-völgy	0	1	58	1
HUBF20025, Badacsony	0	0	0	0
HUDD20034, Balatonendrédombok	0	0	0	0
HUBF20034, Balatonfüredi-erdő	0	0	40	1
HUBF20032, Balatonkenesei tártorjános	0	0	0	0
HUDD20059, Balatonkeresztúrirétek	0	0	0	0
HUBF20024, Berhidai löszvölgyek	0	0	0	0
HUBF20026, Bogaras	0	0	0	0
HUBF20053, Csácsi-erdő	0	0	0	0
HUBF20008, Csatár-hegy és Miklóspál-hegy	0	0	0	0
HUBF20050, Csörnyeberek	0	0	49	1
HUDD20039, Dékány-hegy	0	0	0	0
HUDD20041, Dél-Balatoni berkek	0	0	0	0
HUBF20049, Dél-zalai homokvidék	0	0	0	0
HUBF20009, Devecseri Széki-erdő	0	0	0	0
HUBF20033, Dörögdi-medence	0	0	0	0
HUDD20031, Fehérvíz	0	0	502	1
HUBF20007, Fekete-hegy	0	0	0	0
HUBF20011, Felső-nyirádi és Meggyes-erdő	0	0	0	0
HUBF20047, Felső Zala-völgy	0	0	0	0
HUBF20023, Hajmáskér: Törökcsapás	0	0	0	0
HUDD20061, Holládi-erdő	0	0	0	0

HUBF20003, Kab-hegy	0	0	0	0
HUBF20017, Kádártai dolomitmezők	0	0	0	0
HUBF20048, Kebele	0	0	0	1
HUBF20001, Keleti-Bakony	0	0	0	0
HUBF20044, Kerka-mente	0	0	0	2
HUBF20035, Keszthelyi-hegység	0	1	7	1
HUDD20043, Kopasz-dombi erdő	0	0	0	0
HUDD20042, Kőröshegyi-erdők	0	0	0	0
HUDD20058, Látrányi puszta	7	1	65	1
HUBF20015, Marcal-medence	0	0	0	0
HUBF20018, Megye-hegy	0	0	0	0
HUDD20017, Mocsoládi-erdő	0	0	0	0
HUBF20022, Mogyorós-hegy	0	0	0	0
HUBF20043, Mura-mente	0	3	25	5
HUBF20054, Nagykapornaki-erdő	0	0	0	0
HUBF20039, Nyugat-Göcsej	0	0	0	0
HUBF20046, Oltárc	0	0	0	0
HUDD20036, Ordacsehi berek	0	0	296	2
HUBF20016, Öreg-hegyi riviéra	0	0	0	1
HUON20018, Őrség	0	0	0	0
HUFH20008, Pannonhalmi-dombság	0	0	0	0
HUBF20002, Papod és Miklád	0	1	0	0
HUBF20014, Pécselyi-medence	0	0	0	0
HUBF20021, Péti-hegy	0	0	0	0
HUDD20035, Pogány-völgyi rétek	0	0	209	2
HUFH20011, Rába	0	0	0	0
HUBF20055, Remetekert	0	0	0	0
HUDD20064, Ságvári dombok	0	0	0	0
HUBF20052, Sárvíz-patak mente	0	0	0	0
HUBF20012, Sásdi-rétek	0	0	0	0
HUDD20057, Somogymeggyesi-erdő	0	0	0	0
HUDD20049, Somogytúri-erdők	0	0	0	0
HUBF20027, Szár-hegy	0	0	0	0
HUBF20020, Szent György-hegy	0	0	0	0
HUBF20031, Szentkirályszabadja	0	0	0	0
HUBF20045, Szévíz-Principális	0	0	151	2
HUBF20028, Tapolcai-medence	0	0	0	0
HUBF20006, Tihanyi-félsziget	0	2	150	2
HUBF20029, Uzsai-erdő	0	0	0	0
HUBF20040, Vétym	0	0	0	1
HUDD20047, Vityai erdő	0	0	0	0

3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek

Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	0

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2025. évben. Tárgyévben Igazgatóságunknak nem volt adatlap felújítási kötelezettsége.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Balaton Ramsari Terület	0	0	0	0
Kis-Balaton Ramsari terület	0	látogatóközpont: 1	0	0
Dél-Balatoni halastavak és berkek Ramsari terület	7 db tanösvény tábla	látogatóközpont: 1	1000	2

MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum	1	100.898	0

Az 5 ország részvételével megvalósult, az UNESCO MAB bizottság által 2021. szeptember 15-én kihirdetett bővített területű ötoldalú bioszféra-rezervátum Igazgatóságunk területén, Zala megyében 100.898 hektáron terül el, magterülete 568 ha, pufferzónája 7.813 ha, az átmeneti zóna pedig 92.517 ha kiterjedésű. Az országos jelentőségű védett természeti területek közül magába foglalja a teljes Mura-menti Tájvédelmi Körzetet és közel 1.096 hektár ex lege védett lápterületet. A Natura 2000 területek közül teljes egészében részét képezik a Kebele (HUBF20048), Kerka mente (HUBF20044), Mura mente (HUBF20043), Vétyempuszta (HUBF20040) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek és a Miklósfai Mórchelyi-halastavak (HUBF10001) különleges madárvédelmi terület, továbbá az Oltárc (HUBF20046), a Nyugat-Göcsej (HUBF20039) és a Dél-zalai homokvidék (HUBF20049) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek egy része szintén a bioszféra-rezervátum határain belül található.

Az alapító öt ország döntéshozói szintű képviselői 2021 decemberében egyeztek meg egy közös LIFE projekt előkészítésének lehetőségéről. Még a 2022. évi LIFE pályázati kiírásának megjelenése előtt megkezdődtek az egyeztetések Ausztria, Szlovénia, Magyarország, Horvátország és Szerbia érintett állami és civil szervezeteinek részvételével a lehetséges pályázati anyag közösen megfogalmazott

céljait és elvárt eredményeit illetően. A pályázati kiírás ismeretében az öt ország szervezeteinek képviselői a WWF Österreich által koordinált hatalmas előkészítő munka eredményeképpen 2022. októberében beadásra került a közös pályázati anyag. Magyar oldalról a hazai koordinátor Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és a WWF Magyarország társult a LIFE Nature támogatási alapra beadott pályázathoz.

Az „AT-LIFE RESTORE for MDD” azonosítójú, „Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers” pályázat elsődleges célja a bioszféra-rezervátum nagy folyóinak mentén húzódó ártéri erdőségek és a kísérő élőhelytípusok állapotának javítása. A projekt hivatalosan 2022. október 1-én kezdődött el. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a közös munkacsomagokban való részvételen kívül helyi természetvédelmi célú beavatkozásokat tervez három, a Mura folyóról leszakadt holtág (Bodzás-holtág, Hosszúvíz-holtág, Tótszerdahelyi-holtág) és az azokat ölelő erdők vízpótlásának érdekében. 2024. során a szerződött tervező vállalkozás (Solvex Kft.) elkészítette a Bodzás-holtág és Hosszúvíz-holtág kiviteli tervdokumentációját, valamint a Tótszerdahelyi-holtág vízpótlásához kapcsolódó előzetes vizsgálati dokumentációját és Natura 2000 hatábecslését, melyek alapján az megkapta a zöldhatóság elvi engedélyét. A vízjogi létesítési eljárás megindítását 2025. évben terveztük. Ezt megakasztotta a vízpótló árokkal érintett terület tulajdonosának halála, majd az örökösödési eljárás elhúzódása. A holtágak vízpótlásának részletes terveit a Nyuduvizig munkatársai számára is bemutattuk a tervezők részvételével.

2025. szeptember 23-án Kerkaszentkirályon tartottuk meg az ún. I. sz. folyóhelyreállítási mintaszakasz 1. érdekelti fórumát, melyen önkormányzatok, állami kezelők, vízisport szervezetek vettek részt. Emellett részt vettünk a projekt konzorciumi és egyes munkacsoport (folyó-helyreállítási, erdő-helyreállítási, kommunikációs és környezeti nevelés munkacsoportok) ülésein személyesen és online. Beszereztük a projekt arculatát tükröző roll-up-okat és strandzászlókat.

2025. július 5-én rendeztük meg Kerkaszentkirályon a „IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap” című rendezvényt a Kerkaszentkirályi Önkormányzat és a Pisztráng Kör Egyesület közreműködésével: 12 csapat, 107 fő vett részt a játékos sportversenyen.

2025. 11.10.-10.14. között az ausztriai Bad Radkersburg városában került megrendezésre a projekt éves találkozója és a munkacsoportok ülései. Ülésezett a tanácsadó testület, valamint itt került megrendezésre a bioszféra-rezervátum irányító testületének ülése is. Utóbbiakon Bende Zsolt, a BfNPI igazgatója vett részt. A projekttalálkozón és munkacsoportüléseken Kovács Hajnalka, Major Ferenc és Lelkes András képviselte az Igazgatóságot.

2025. június 1-én megkezdődött a *„Az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum Zala vármegyei területének komplex természetvédelmi fejlesztése”* elnevezésű, KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00027 azonosító számú projekt, mely az Igazgatóság sokrétű tevékenységének infrastrukturális fejlesztését tűzte ki célul a Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum Zala vármegyei területén. A projektnyitó rendezvényre 2025. június 23-án került sor Letenyén a Környezetügyért Felelős Államtitkárság képviselőinek részvételével. A projekt előkészítési szakasza 1 év.

2025. november 8-án Igazgatóságunk a Mura árterében történő nyílt túrával ünnepelte meg a Bioszféra-rezervátumok Napját.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum	3	tanösvény: 2 River'Scool vízparti „iskola”: 1	megvalósult: 80	3

Európa Diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát. A 2018-as felülvizsgálat során az illetékes bizottság 10 évvel hosszabbította meg a diploma érvényességét, a következő felülvizsgálata 2028-ban lesz.

Az Európa Diplomás területről benyújtott 2024 évi jelentésünket az Európa Tanács illetékes szakértői bizottsága elfogadta. A 2025. évi jelentést elkészítettük és az AM jóváhagyása után határidőre megküldtük az Európa Tanács illetékes hivatalának.

Az Európa Diplomás területek intézményének 60 éves fennállását megünneplő európai rendezvényre a spanyolországi Granadában került sor. Az rendezvényen részt vett és a szakmai konferencián előadást tartott Vers József tájegység-vezető.

A területen megvalósítás alatt álló Life4OakForests - LIFE16NAT-IT-000245 számú pályázatunk keretében mintegy 100 ha erdőterület természetesebbé alakításának részeként invazív fajok irtását, a nagyvad hatásának csökkentését szolgáló beavatkozásokat, valamint az érintett erdők térszerkezetét és fajkészletét javító munkákat végzünk. További jelentős eredményeket értünk el a mirigyes bálványfa visszaszorítása, és a Tihany 065/19 hrsz-ú ingatlanon található egykori szőlőültetvény gyepképződés történő átalakítása során, mely munkáink ugyancsak megfelelnek az ajánlásokban megfogalmazott céloknak. A szőlő eltávolítása megtörtént, a gyepesítést ütemezetten végeztük illetve végezzük.

Az Európa Diplomás területet érintve jelentős természetvédelmi/bemutatói fejlesztések történtek a KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 azonosítószámú, „A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése” című projekt keretében, a projekt fenntartási szakaszban van.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)

A Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei Európa Diplomás Terület	2 (Európa Diploma tájékoztatás)	tanösvény:2 látogatóközpont:1 erdei iskola: 1	Belső-tó: 38 ha gyep: 40 ha erdő: 100 ha	2 (1 végrehajtási szakaszban, 1 fenntartási szakaszban)
---	---------------------------------	---	--	---

UNESCO Globális Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
UNESCO Globális Geopark	1	324 352	0

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton Geopark 2012 őszétől tagja a Globális Geopark Hálózatnak, egyben az Európai Geopark Hálózatnak. Az UNESCO – az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének – 38. közgyűlése 2015. november 17-én egyhangúan megszavazta a Nemzetközi Földtudományi és Geopark Programot, amelynek eredményeképpen megkaptuk az UNESCO Globális Geopark elismerést.

A fenti nemzetközi szervezetek több alkalommal szerveztek online értekezletet: ezek mindegyikén részt vettek munkatársaink. Az Európai Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának tavaszi, 51. (jelenti) ülésére a Párizsban – a tárgxévben 10 éves Földtudományi és Geopark Program jubilerumára tekintettel – az UNESCO székházában került sor 2025. március 4–8. között, amelyen Igazgatóságunkat két fő képviselte.

A visegrádi országok geoparkjainak szakmai találkozóját 2025-ben a lengyelországi Korzecko városában tartották a Holy Cross Mountains szervezésében június 2–4. között, amelyen Igazgatóságunkat egy fő képviselte. Az UNESCO Globális Geoparkok 11. Nemzetközi Konferenciáján nem vettünk részt (Kütralkura UGGp, Chile, 2025. szeptember 6–12.). Az Európai Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának őszi, 52. ülésére (2025. szeptember 30–október 1.) online formában került sor, ezen mindkét delegált munkatársunk részt vett.

A Geopark Magyar Nemzeti Bizottságba az Igazgatóság három főt delegál: kettőt a Bakony–Balaton UGGp, egyet pedig a működési területével érintett Igazgatóság képviselőjében (az UGGp képviselőjében delegált két fő az Európai Geopark Bizottság Koordinációs Bizottságának két tagja, az Igazgatóságot pedig az igazgató képviseli a GMNB-ben). A Bizottság ülését a 2025. évben nem tartotta meg.

A Hátszegi Geopark (Geoparcul Internațional UNESCO Țara Hațegului) vendégeként, augusztus 21–25. között geoparkunk a (balatonfüredi) Lóczy Lajos Gimnázium 9.B. osztályának természettudomány tagozatosával, Puskás Erika tanárnő vezetésével részt vett egy ötnapos utazáson a Déli-Kárpátokban. Számos geohelyszín meglátogatása mellett (ezen a vidéken született és tette első dinozaurusz felfedezéseit báró Nopcsa Ferenc, a híres nemzetközi kutató) részt vettünk a Vulkán Nap 2025 rendezvényen, ahol a Lóczy diákok aktívan, operatív jelleggel kivették a részüket a munkából. A BfNPI TmO Bakony–Balaton Geopark Csoportjának munkatársai 2025-ben is több helyszínen végeztek földtudományi természetvédelmi kezelési tevékenységet: geohelyszínek tisztítása földtani alapszelvényeknél stb.

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton UNESCO Geoparknak a 2025. évben az eddigi évekhez hasonlóan lehetősége nyílt a fenntartható jellegű geoturisztikai és oktatási-szemléletformáló tevékenységek megvalósítására (geotúra-vezető tanfolyam: Balaton-felvidék I./kelet), illetve ilyen jellegű médiatartalmak (online és nyomtatásban megjelenő cikkek, Facebook posztok, kisfilmek) előállítására.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark	353	tanösvény: 33 látogatóhely: 14	n.a.	3

A táblázatban összesítő adatok vannak: nem csupán a tárgyévben és nem csupán a BfNPI beruházásában

Csillagoségbolt-park

Igazgatóságunk működési területén jelenleg nem található csillagoségbolt-park.

Annak érdekében, hogy a Magas-bakonyi Tájvédelmi Körzetben kialakítandó Csillagoségbolt-park létrejöhessen, folytattuk az előkészítő munkát. A 2023-ban megkötött együttműködési megállapodás alapján Ladányi Tamás folytatta a fényszennyezettségi méréseket a tájvédelmi körzet területén. A bakonybéli önkormányzattal kötött együttműködés alapján, az önkormányzat pályázott és forrást nyert a falu közvilágításának korszerűsítésére, amely 2026 első felében valósul meg. Bízunk abban, hogy 2026 második felében, az előkészítő munkák eredményeként be tudjuk adni a pályázatot a Bakonyi Sötét Égbolt Park létrehozása érdekében

3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények)

Tekintettel arra, hogy hazánkban a BfNPI működési területén található a legtöbb földtani alapszelvény, Igazgatóságunk egyelőre a nem védett területeken található objektumok védetté nyilvánítását kezeli prioritásként. Amennyiben az földtudományi természetvédelmi szempontból szükséges és indokolt, e munka befejezését követően fogjuk megvizsgálni országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelésű részterületei tervezésének lehetőségeit.

Az 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet (földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről) alapján jelenleg 11 földtani alapszelvény védett 10 országos jelentőségű védett természetvédelmi területen, mint természeti emlék:

- Ajka Szappan-völgyi kőfejtő alapszelvény TE
- Bakonynána Zsidó-hegyi útbevágás földtani alapszelvény TE
- Borzavár Szilas-árok földtani alapszelvénye TE
- Borzavári Templom-domb földtani alapszelvénye TE
- Lókúti Hosszú-árok és Tankcsapda földtani alapszelvények TE
- Lókúti legelő földtani alapszelvény TE
- Lókút Pintér-hegyi földtani alapszelvény
- Pénzesgyőr Tilos-erdei földtani alapszelvény TE
- Úrkúti Köves-tábla földtani alapszelvény TE
- Zirc Borzavári úti kőfejtő földtani alapszelvény TE

3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek (védett mesterséges üregek)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti érték	1	0

A 63/2015 (X.26.) FM rendelet alapján a „Kislődi bauxitbánya szállítógátata” (mesterséges üreg) természetvédelmi oltalom alatt áll, mint jelentős denevérélőhely. Az állománnyal kapcsolatos részleteket a releváns NBmR felmérés tartalmazza (Denevérek monitorozása a Bakonyban 2025.).

3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek:

▪ 3.3.1. Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén az alábbi 4 kihirdetett erdőrezervátum található:

Név, kód	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Kihirdető rendelet
Tátika erdőrezervátum (ER-39)	259,2	87,50	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Somhegy erdőrezervátum (ER-41)	293,2	103,60	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Virágos-hegy erdőrezervátum (ER-43)	309,3	46,60	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Fehér sziklák erdőrezervátum (ER-44)	308,31	46,86	29/2007. (X. 6.) KvVM rendelet
Összesen	1116,01	284,56	

- A Tátika erdőrezervátum (ER-39) a Keszthelyi-hegységben, Zalaszántó község határában, kettős lávaömlésű kúpon található helyezkedik el. Magterülete 87,5 ha, védőzónája 171,7 ha. A Tátika ősbükkös elegyes állománya az alsó bazaltkúpon található, magas természetességi fokú erdő.
- A Somhegy erdőrezervátum (ER-41) a Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben, Bakonybél községben, Somhegypusztától északra helyezkedik el. Magterülete 103,6 ha, védőzónája: 189,6 ha.: A rezervátum területén található idősebb állományok alkotta, sziklakibúvások szubmontán bükkös, amely hegytetőn földszáncal, a déli, úgynevezett „Plötz-oldalon” két barlanggal, mészkőpadon kialakult meszes lejtőgyep társulásokkal váltakozik.
- Virágos-hegy Erdőrezervátum (ER-43) a Keszthelyi-hegységben található, magterülete 46,6 ha, védőzónája 262,7 ha. Az erdőrezervátum védőzónájának is egy része fokozottan védett, a Nemzeti Park natúrzonája. Az Edericsi-hegy déli-délkeleti lejtőinek mészkőszintjeit a Balaton-felvidékre jellemző karsztbokorerdeit a társulásra jellemző növényritkaságok teszik botanikailag különösen értékké. A Siposorok mészkő sziklaszurdokának és a kiágazó ároknak oldalait több hektáros területen borítja hazánk egyik növényritkasága, a keleti zergevirág (*Doronicum orientale*).
- Fehér-sziklák Erdőrezervátum (ER-44) a Bakonyalján, Sümeg és Csabrendek között, az úgynevezett Rendeki-hegyen helyezkedik el, mindkét település külterületét érintve. Az erdőrezervátum magterülete 46,86 ha, védőzónája 261,45 ha. Népies neve: Fehér-kövek.

A kihirdetett erdőrezervátumok mellett további 5 erdőrezervátum kihirdetése van tervben. Két erdőrezervátum kihirdetése a már jogszabály által kihirdetett természetvédelmi területek vagy tájvédelmi körzetek bővítésével tervezett:

- Csörnyeberek Erdőrezervátum (ER-38)

A Zalai-dombság területén található, tervezett magterülete 25,1 ha, védőzónája 80,3 ha. A Zalakomári madárrezervátum TT kihirdetése által 84 ha már védett terület, a védőzóna többi részére a TT bővítése tervezett. A rezervátum főként égerligetből, égeres mocsárerdőből és keményfaligetekből áll. A terület többé-kevésbé természetes vízjárását korábban zsilippel szabályozott, de mostanára magára hagyott patak határozza meg. A Zalakomári madárrezervátum TT-t védetté nyilvánító jogszabály: 123/2007 (XII. 27.) KvVM rendelet.

- Tóth-árok Erdőrezervátum (ER-40)

Tervezett magterülete 57,9 ha, védőzónája 380,9 ha. A Magas-Bakony TK kihirdetése által 251 ha már védett, a védőzóna többi részének kialakítása miatt a TK bővítése tervezett. Változatos, hegylábi helyzetű rezervátum, a magasabb részeken és a völgyekben kezelt, homogén bükkösökkel, a gerinceken jobb szerkezetű nyílt és zárt tölgyesekkel, a sarjazzatott majd felhagyott hegylábi részeken (telepített) elegyetlen, egykorú cseresekkel és fenyvesekkel. A Magas-Bakony TK-t kihirdető jogszabály: 4/1991 (III. 22.) KTM rendelet.

A további 3 erdőrezervátum kialakítása új területek védetté nyilvánításával tervezett:

- Remetekert Erdőrezervátum (ER-37)

A Zalai-dombság területén helyezkedik el, tervezett magterülete: 31,8 ha, védőzónája 125,8 ha. A Nagykapornak külterületéhez tartozó rezervátumban dombvidéki bükkös és gyertyános tölgyes található. A tervezett magterületet középkorú, a védőzónát főleg idősebb állományok alkotják.

- Vaskereszt Erdőrezervátum (ER-32)

Külső-Somogy térségében található, tervezett magterülete 31,5 ha, védőzónája: 86,4 ha. Az erdőrezervátumban zonális mészkedvelő tölgyes, a völgyekben cseres tölgyes található.

- Vetyem Erdőrezervátum (ER-36)

A Zalai-dombság területén található, tervezett magterülete 31,0 ha, védőzónája: 152,3 ha. A Vetyemi Ősbükkös egy mintegy 200 éves, változatos szerkezetű erdő, ahol a területen képződött álló és fekvő holtfa mennyisége jelentős. A magterület egy része 1976 óta helyi védelem alatt áll.

▪ 3.3.2. Országos Ökológiai Hálózat

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT) térségi övezetként határozza meg az országos ökológiai hálózat övezetét. A MaTrT 23.§ (2) bekezdése értelmében településrendezési terv készítésénél az övezeti lehatárolás módosítására az illetékes téradatgazdák egyetértése esetén van mód. A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 10. melléklet 48. pontjában az adatszolgáltató a természetvédelemért felelős miniszter.

2025-ben Igazgatóságunk működési területén 8 településen történt módosítás az országos ökológiai hálózat lehatárolásában, 5 településen teljes felülvizsgálat történt a hálózat lehatárolásában (Dudar, Felsőpáhok, Hajmáskér, Nemesgulács, Taliándörögd), 3 településen pedig kisebb mértékű módosítás (Csömödér, Hosztót, Vászoly). A módosításokat a meglévő, jogerős állapotokhoz történő igazítás, kijelölések pontosítása és településrendezési eszközbe illesztése tette indokoltá.

Az utóbbi időben gyakorivá váltak az Önkormányzatok és a lakosság részéről történő megkeresések az országos ökológiai hálózat lehatárolásának módosításával kapcsolatban. A módosítási igények legtöbbször beruházások, fejlesztések miatt jelentkeznek. Igazgatóságunk minden esetben jelzi, hogy a lehatárolás módosítása csak hibás kijelölés, illetve pontatlanságok miatt történhet. Igazgatóságunk a szakmai szempontoknak megfelelően megvizsgálja a módosítás lehetőségét, és amennyiben szakmailag elfogadhatónak tartja, a legtöbb esetben kizárólag az ökológiai hálózat lehatárolásának teljes településen történő felülvizsgálatát javasolja. Ebben az esetben a település területén a természetbeni állapotnak leginkább megfelelő módosítás történik és az országos ökológiai hálózat kiterjedése, a védettségi szint települési szinten nem csökken.

Az országos ökológiai hálózat lehatárolásának változása az Igazgatóság működési területén a 2025. évben:

Típus	Össz. módosítás (ha)	2024. végi területméret (ha)	2025. végi területméret (ha)	változás (%)
Magterület	91,13	323311,86	323402,99	+ 0.03
Ökológiai folyosó	-12,32	95615,51	95603,19	- 0.01
Pufferterület	17,52	68327,92	68345,44	+ 0.03

3.4. Magas Természeti Értékű területek

2025. január 1.-től (2029. dec. 31.-ig) új támogatási ciklus indult az Akg program keretén belül. Zonális programként továbbra is a Marcal-medence MTÉT területen vehetők igénybe támogatások. Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a működési területen. Jelentős változás, hogy az MTÉT területek (és Natura 2000+JFGK) természetvédelmi szempontú ellenőrzését 2022. évtől a nemzeti park igazgatóságok önállóan végzik, melyek 2025. évi adatai az alábbiak:

Natura 2000+JFGK ellenőrzés a működési területen: 61 db általános+ 62 db eseti.

4. Kutatás és monitorozás (saját, illetve más szervvel végeztetett, külön megjelenítve)

4.1. Kutatás

A „Természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme” szakmai kerete a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) mintavételi protokolljai alapján elvégzendő természetvédelmi állapotfelmérési feladatok finanszírozására szolgál, amelyek a természetvédelmi kezelő feladatainak ellátásához, valamint a jogszabályban meghatározott hazai, nemzetközi és uniós kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódnak. A 2025. évi keretből természetvédelmi állapotfelmérési feladatok megvalósítására a TMF/170/2025. ügyiratszámú Támogatói Okirat alapján 5 800 000 Ft-ot kapott az Igazgatóság. A „Természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű irányzat „Természeti értékek bemutatása” szakmai keretéből természetvédelmi állapotfelmérési feladatok ellátására a NPTF/211/2025. ügyiratszámú Támogatói Okirat alapján 15 000 000 Ft-ot fordított az Igazgatóság a KBVR biológiai-természeti monitorozás megvalósítására. Az Agrárminisztérium támogatásából kimaradt, de kötelezően végrehajtandó feladatokra 13 800 000 Ft-ot fordított az Igazgatóság. Az egyes feladatok teljesítéséről részletes szakmai beszámolók készültek, amelyek leadása 2026. január 30-án történt.

4.2. Monitorozás

Az Agrárminisztérium által biztosított „Természeti értékek bemutatása” szakmai keretből megvalósult monitoring feladatok (KBVR biológiai-természeti monitorozás):

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Az Ingói-berek vizéből történő akkreditált vízmintavétel és laboratóriumi vizsgálatok: fizikai-kémiai háttérváltozók vizsgálata	Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Horváth Szilvia)	Kis-Balaton, Ingói-berek	„Természeti értékek bemutatása” szakmai keret (KBVR)	2 657	A négy mintavételi ponton begyűjtött minták a hosszú távú adatsorok elemzése során alkalmasak lehetnek kongruens hidrológiai-biológiai-ökológiai-környezeti események azonosítására, másrészt alapvető bemeneti adatokat szolgáltat a kidolgozandó üzemirányítási kritériumrendszerhez, mely jelentősen hozzájárul a Balatonba jutó víz mennyiségi és minőségi optimalizációjához.
2.	Az Ingói-berek vizéből történő akkreditált vízmintavétel és laboratóriumi vizsgálatok: fitoplankton vizsgálatok, zooplankton vizsgálatok, bevonatlakó kovaalga vizsgálatok					

3.	Halközösségek teljeskörű monitorozása	Dr. Ferincz Árpád	Kis-Balaton	4 750	A vizsgálat során összesen 27 halfaj 4965 egyedét azonosították. Ezek közül kilenc faj idegenhonos (amur, amurgéb, szúnyogírtó fogasponty, ezüstkárász, razbóra, folyami géb, naphal, fekete törpeharcsa, angolna), négy pedig természetvédelmi oltalom alatt áll (lápi póc, réticsík, szivárványos ökle, vágócsík). Az elektromos halászgépes és a kopoltyúhálós felmérések a KBVR I. ütemen 16 mintavételi helyen, a II. ütemen 26 mintavételi helyen történtek az NBmR által kiadott módszer szerint.
4.	Kis-Balaton vízi makroszkópikus gerinctelen fajegyüttesének monitorozása	Dr. Müller Zoltán		5 980	A vizsgálatok 14 mintavételi helyen, két szezonban (tavasz, nyár), négy részterületen zajlottak. A vizsgálatok összesen 12 makroszkopikus gerinctelen élőlénycsoportra terjedtek ki, melyek az NBmR protokoll által vizsgálatra előírt taxonokat foglalták magukba. Összesen 186 taxon fordult elő, 152 faj- vagy fajpár-szintig (25 vízicsiga, 6 kagyló, 18 pióca, 6 magasabb rendű rák, 2 kérész, 20 szitakötő, 17 vízi és vízfelszíni poloska, 46 vízi vagy vízhez kötődő bogár, 12 tegzes) meghatározva. A mintákban álkérész nem volt. A vizsgálati területen kimutatott vízi makrogerinctelen fajegyüttes összességében nagy fajgazdagságot és funkcionális sokszínűséget mutat.

5.	Denevérközösségek felmérése	Fehér Holló Természet- és Hagyományörző Egyesület			1 180	A terület sajátos növényzete, vízzel való borítottsága miatt a monitoring vizsgálatra a hagyományos adatgyűjtési módszerek (függönyhálós befogások) az alkalmas mintavételi helyek hiányában nem alkalmasak, ezért ultrahangdetektorok használatával bioakusztikus adatgyűjtést végeztek, kiegészítve vizuális megfigyelésekkel. Az adatgyűjtések 2025. augusztustól novemberig, összesen 21 mintavételi ponton történtek. Az akusztikus vizsgálat során 17 362 hangfelvételt rögzítettek, melyek 13,73%-án (2 384 felvételen) volt denevérhang. Meghatározásuk és kiegészítő vizuális megfigyelések során hét denevérfaj előfordulásáról és élőhelyhasználatáról gyűjtöttek újabb adatokat: vízi denevér; rőt koraidenevér; durvavitorlájú-, fehérszegélyű-, szoprán törpedenevér, nyugati pisedenevér.
----	-----------------------------	---	--	--	-------	--

Az Agrárminisztérium által biztosított „Természeti értékek védelme” szakmai keretből megvalósult monitoring feladatok:

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	<i>Schoenetum nigricantis</i> növénytársulás monitorozása	Dr. Mesterházy Attila	Köveskál: Sásdi-rét; Lesencetomaj; Lesencei-láprét	„Természeti értékek védelme” szakmai keret	300	A két mintaterületen NBmR protokoll szerint történt a felmérés, a vizsgálat tekintetében a növényzet állapota optimális volt. A Sásdi-rét vegetációja erősen mozaikos, de összességében magas diverzitású, fajgazdag lápréti-mocsárréti komplex. A fajkészlet nem koncent-

					rálódik egyetlen vagy néhány fajra. A domináns fajok nagy borítása ellenére a kísérőfajok száma és borítása is jelentős. A Lesencei-láprét szintén mozaikos szerkezetű mocsári-lápréti kissé talán szikesedő élőhely-komplex, melynek dominancia viszonyai erősebben koncentrálnak néhány fajra. A cönológiai struktúra fajgazdag, de a dominancia erősebben polarizált, mint a Sásdi-réten. Vannak nagy, kiterjedt, szinte egy faj által uralt állományok, és mellettük kisebb, fajgazdagbb mikrofoltok, amelyek a teljes diverzitás nagy részét hordozzák.
2.	Nagygomba közösségek monitorozása	Dr. Pál-Fám Ferenc	Vétyemi Erdőrezervátum (magterület, pufferzóna, ültetvény)	600	A kutatás (NBmR monitorozás) célja nyomonkövetni a nagygomba közösségeket erdőrezervátumokban. A Vétyemi Erdőrezervátum területén ez volt a negyedik állapotfelmérés második éve. A 2025. év időjárása jelentősen visszavetette a gombák termőtestképzését; a faj- és termőtestszámok átlagosan a felére csökkentek a korábbi évekhez képest. A magterület továbbra is kiemelkedő mikológiai és természetvédelmi értéket képvisel, amit a magas termőtestszám, a holt faanyaghoz kötődő xilofág fajok dominanciája és a veszélyeztetett fajok jelenléte igazol. Védett fajok: <i>Ganoderma pfeifferi</i>, <i>Polyporus tuberosus</i>, <i>Pholiota squarrosoides</i>.

3.	Egyenesszárný közösségek monitorozása <i>Cari-cetum davallianae</i> , <i>Schoenetium nigricantis</i> és <i>Chrysopogono-Cari-cetum humilis</i> növény-társulásokban	Dr. Kenyeres Zoltán	Pápakovácsi: Atytyai-láprét; Balatonszőlős: Sötét-rét; Köveskál: Sásdi-rét; Lesence-tomaj: Lesencei-láprét; Litér: Mogyorós-hegy; Balatonfüred: Péter-hegy; Aszód: Öreg-hegy	650	NBmR protokoll szerinti közösségi monitorozás végeztése során 2025-ben a legfontosabb megállapítás, hogy az élőhelyek szárazodása és a klímaváltozás hatásai drasztikusan átalakítják az egyenesszárný-közösségek szerkezetét. Az üde lápréteken a korábban domináns szubhigrofil (párás-nedves környezetet kedvelő) fajok visszaszorulóban vannak, helyüket szárazságtűrőbb (mezofil, szubxerofil) fajok veszik át. Specialista sztyeppréti fajok tűnnek el, és az általánosabb elterjedésű, nyílt felszínt kedvelő fajok dominanciája figyelhető meg. A területkezelés, különösen a legeltetés intenzitása és a kaszálási technikák döntő befolyással bírnak a fajok fennmaradására.
4.	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) populációinak felmérése		Pécsely: Öreghegyi riviéra, Diós-rét; Köveskál: Sásdi-rét		NBmR protokoll szerint végzett fajmonitorozás alkalmával tömegesség-vizsgálatot végeztek. A vizsgálati eredmények szerint a faj köveskáli állománya erősödött és stabilizálódott, míg a pécselyi állomány stagnál és szuboptimális helyzetet mutatott. A faj állományméretét befolyásolja a kutatás szerint a márciusi csapadékmennyiség (optimális 25–55 mm), valamint a gyepterület időzítése. A faj élőhelyein a mozaikos és késleltetett kaszálás alkalmazása javasolt, a legeltetés és az égetés kerülendő.

5.	Kétéltűek monitorozása	MME (Dr. Vörös Judit)	Magas-Bakony: Bakonybél, Vörös János-séd		600	NBmR módszer szerint végzett vizsgálatok alapján összesen 12 alkalommal végeztek terepi munkát a Magas-Bakony kijelölt területein. Az észlelt fajok az eddig ismert kétéltűfauna összetételét erősítették: alpesi gőte, pettyes gőte, barna varangy, erdei béka, sárgahasú unka. A folyamatos állománymonitorozás mellett a szakmeberek fontosnak tartják az egyedek tampon-mintázását, elemzését a kétéltűbetegségek esetleges jelenléte miatt.
6.	Denevérközösségek felmérése	Mészáros József	Bakony		1 150	Az NBmR protokoll alapján végzett felmérés 2025. év adatai alapján a Bakony denevérpopulációja vegyes, de alapvetően stabil képet mutat. A telelő állományok monitorozásánál az összes regisztrált példányszám 1 120 volt (12 faj). A nászidőszaki hálózásoknál a monitoringban szereplő helyeken összesen 18 faj, 1 172 példányát fogták. A nyugati pisesdenevér befogásában a Kislődi-bauzitbányánál ismét nem teljesült a minimális létszám. Az épületlakó fajok felmérésénél az emberi zavarás és a műszaki beavatkozások negatív hatásai figyelhetők meg.
7.	Kisemlősök indirekt monitorozása bagolyköpet elemzéssel	Dr. Mátics Róbert	Zalai-dombság, Balaton-medence, Bakonyvidék, Marcal-medence		1 000	NBmR módszer alapján, az országos kisemlős monitorozás részeként végzett vizsgálat során összesen 1 384 zsákmányállatot határoztak meg. A vizsgált

					területek kisémlős-közösségei dinamikusan változnak. A Zalai-dombság és a Balaton-medence egyes részein a diverzitás növekedése és a mezei pocok visszaszorulása volt jellemző, addig a Bakonyban és a Marcal-medencében a pocokgradáció határozta meg a közösségi szerkezetet. A ritka pocokfajok és a cicikányok stabil, helyenként kiemelkedő jelenléte, pl.: Kápolnapusztai vízicickányállománya, a természetközeli élőhelyek fenntartásának fontosságát igazolja.
8.	Kisémlősök vizsgálata a Kis-Balaton területén	Dr. Horváth Győző	Kis-Balaton	1 400	A kisémlősök csapdázásos felmérésére kidolgozott NBmR protokoll szerinti módszert alkalmazták a kutatók. Az egyes területeket érintő rövidtávú felmérések nem biztosítanak elegendő visszafogás adatot ahhoz, hogy a klasszikus populáció karakterisztikái (populációméret, túlélés, gyarapodás) becsléseket a megfelelő pontossággal, megbízhatósággal el tudják végezni. A Keleti-berekben nagyobb csapdaráfördítással végzett mintavétel alapján a Royle-Nichols N-keverék modell alapján végeztek populációméret becslést. A felmérések legfontosabb eredménye az északi-pocok újbóli detektálása a Keleti-berek területén az őszi időszakban. Az év során összesen 13 kisémlősfajt azonosítottak 474 regisztrált fogás alapján. A nyári időszakot a pirók erdeiégér dominanciája

						jellemezte, az őszi mintavételezés során a védett csaltjáró pocok vált a leggyakoribb fajjává.
--	--	--	--	--	--	--

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság saját költségvetéséből megvalósult monitoring feladatai:

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Növényfaj monitorozás: <i>Ajuga laxmannii</i>	BfNPI	Csajág, Ősi, Öskü, Balatonkenese, Berhida	saját NPI költségvetés	0	NBmR protokoll szerinti monitorozás, „B” típusú felmérés. Öt állománynak összegzett egyedszáma 25 051 tő. A kis/elszigetelt állományok veszélyeztetettebbek, a legnagyobb probléma a cserjésedés. A faj megjelenésére, állomány alakulására nagyfokú fluktuáció jellemző.
2.	Növényfaj monitorozás: <i>Allium suaveolens</i>	Dr. Kenyeres Zoltán	Lesencetomaj, Noszlop, Pápakovácsi, Szentbékálla		600	NBmR protokoll szerinti monitorozás, „B” típusú felmérés. A növény tömeges virágzása a megszokottnál később kezdődött. A noszlopi Árvai-láp, a lesencetomaji Lesencei-láprét és a Tóti-tető alatti láprét térképezése az illatos hagyma állomány előfordulásának teljes területén optimális körülmények között zajlott. A pápakovácsi Attyai-láprét és a szentbékállai Sásdi-rét egyes részterületei le voltak kaszálva, így a foltterképezés eredményei nem a teljes állományt mutatják, az egyedszámok számlálása, becslése is némileg elmarad az állomány tényleges egyedszámától. Az összes egyedszám: 84 022.

3.	Növényfaj monitorozás: <i>Klasea lycopifolia</i>		Keleti-Bakony			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. A vizsgálat a Baglyas-hegy és a veszprémi Tüzes-tető közötti területen volt. A legerősebb állományok: Bér-hegy, Kis-Papod, Tobán-hegy–Tóhegy plató. A 2025. évi felmérés minden eddigi vizsgálatnál alacsonyabb egyedszámot mutat: 4 245 tő. Nem csak az egyedek tűntek el, de új foltokon is megjelent. Egyértelműnek látszik, hogy a növény a melegebb és naposabb élőhelyfoltoktól a félárnyékos erdőszegély élőhely felé mozdul el.
4.	Növényfaj monitorozás: <i>Allium victorialis</i>	BfNPI	Bakony: Hárskút			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. A Bakonyban 631 példányt felvételeztek, mely nagyságrendben közel meg egyezik a 2022. évi adatokkal. Feltehető, hogy a 2016-ban megállapított becslés túlzó volt, a többi év állományadataihoz képest.
5.	Növényfaj monitorozás: <i>Cirsium brachycephalum</i>	BfNPI	Balatonakali, Balatonszentgyörgy		0	NBmR protokoll szerinti monitorozás, „C2” típusú felmérés. Nőtt a virágzó hajtások száma: 132 (Balatonakali) és 2 574 példány (Balatonszentgyörgy).
6.	Növényfaj monitorozás: <i>Dianthus plumarius ssp. lumnitzeri,</i>	BfNPI	Keszthelyi-hegység, Agár-tető, Megye-hegy, Kab-hegy, Ká-			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. 2025-ben kiegészítő adatgyűjtés történt. Összességében 676 ponton vettünk

	<i>Dianthus plumarius</i> <i>ssp. regis-stephani</i>		dártai-dolomitmezők, Papod-Miklád, Hajmáskér: Törökcsapás, Péti-hegy és Mogyorós-hegy			fel adatokat, egy része korábban nem ismert.
7.	Növényfaj monitorozás: <i>Doronicum orientale</i>	BfNPI	2024-ben elmaradt felmérés pótlása: Balatonederics			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. A balatonedericsi állomány kiterjedését 5,5 ha kiterjedésűre növeltük, 1x1m-es kvadrátokban vizsgáltuk a vegetatív és virágzó töveket. 230 mintanégyzet alapján, mely a központi állományban szétszórtan került felvételezésre, az állomány sűrűsége: átlag szerint 25 vegetatív, 3 virágzó példányt, mediánt számolva 20 vegetatív, 2 virágzó példányt jelentett. A kvadrátokban mért virágzó és tőleveles példányok aránya 12% volt, ami igazodik a korábbi évek tapasztalataihoz.
8.	Növényfaj monitorozás: <i>Galanthus nivalis</i>	BfNPI	BfNPI működési terület			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. Zala, Somogy és Veszprém vármegyében számos új lokalitás került rögzítésre, pontosításra. Az Igazgatóság adatbázisa 5 280 új rekorddal bővült.
9.	Növényfaj monitorozás: <i>Gladiolus palustris</i>	BfNPI	Tapolca, Nyirád			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. Nyirádon 105 virágzó tövet rögzítettünk, míg a tapolcai Pénzes-réten 475 virágzó

						tövet. Ez a virágzás alul maradt az előző évekhez képest, valószínűleg a szárazodás miatt.
10.	Növényfaj monitorozás: <i>Himantoglossum adriaticum</i>	BfNPI	Nyirád, Tapolca, Bakony, Keszthelyi-hg., Zala: min. 2 lokalitás			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. A Sümeg-Tapolcai út mentén 224 virágzó egyedet találtunk, a Nyirád-Sümegi útszakaszon 7 virágzó egyed volt, a nagyteveli állomány esetében összesen 238 virágzó egyedet számoltunk. A Keszthelyi-hegységben új állományok kerültek elő. Itt 4 szubpopuláció adatait nézve összesen 107 virágzó példányt számoltunk. A Zalai-dombság területén, az iklódbördőcei állomány ellenőrzése is megtörtént, egy virágzó példány.
11.	Növényfaj monitorozás: <i>Iris arenaria</i>	BfNPI	BfNPI működési területe (2023-ban elmaradt pótlása, Hegyesd: Péter-hegy)			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. Hegyesd, Péter-hegyi monitorozott állományának felmérése során 231 virágzó tövet számoltunk. Az adott évi megfigyelések, valamint a korábbi évek tapasztalatai is azt igazolják, hogy a virágzó hajtások számlálása nem ad valódi választ az állomány alakulására, csupán a környezeti tényezők aktuális helyzetét mutatja a faj szempontjából. Vizsgálat alá vontunk egy keszthely-hegységi állományt is. Itt kb. 60%-a

						virágozhatott, míg a hegyesdi állomány virágzása a korábbi állományadatokra vonatkoztatva is feltehetően jóval alacsonyabban alakulhatott, vagyis jelentős területi különbségek is lehetnek a faj virágzási sikerében.
12.	Növényfaj monitorozás: <i>Liparis loeselii</i>	BfNPI	Devecseri Széki-erdő			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. 2025-ből nincs adat.
13.	Növényfaj monitorozás: <i>Lindernia procumbens</i>	BfNPI	BfNPI működési terület			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. 2025-ből nincs adat.
14.	Növényfaj monitorozás: <i>Pulsatilla grandis</i>	BfNPI	BfNPI működési terület 1/6-a			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. Összesen 16 állományban vagy új lokalitásban 992 ponton történt adatgyűjtés. Az állományok kiterjedése és nagysága, az élőhelyek minősége érdemben nem változtak, többségük védett vagy Natura 2000 területen található. Jellemzőbbek a kis állományok (10–100 tő).
15.	Növényfaj monitorozás: <i>Ruscus aculeatus</i>	BfNPI	BfNPI működési terület			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „E” típusú felmérés. Szórványadatgyűjtés zajlott a Keszthelyi-hegység több pontján, a Gulácsnál, valamint a Vityai-erdő területén (Észak-Somogy).
16.	Növényfaj monitorozás: <i>Senecio umbrosus</i>	BfNPI	Lesencetomaj, Nyirád			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. Lesencetomajon 34 virágzó tövet találtunk,

						melynek jelentős része sérült volt (termésérés kérdéses). A 94 vegetatív tő előkerülése arra utal, hogy nemcsak a virágzási siker maradt el a korábbiaktól, hanem az állománynagyság is visszaesett. A Nyirádi Sár-álló melegvizes csatornájának partjáról 12 virágzó növényre (+ 26 vegetatív) került elő. 2007-ben volt magyszórás a területnél, először 2024-ben figyeltük meg a faj tőleveleit, és több virágzó példányait.
17.	Növényfaj monitorozás: <i>Seseli leucospermum</i>	BfNPI	Csopak, Nagyvázsony, Keszthelyi-hegység			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „C3” típusú felmérés. Nagyvázsony, Nőzsér területén 512 virágzó tövet számoltunk, de a becsült állomány ennél jóval magasabb. Csopak, Öreg-hegy esetében a 317 virágzó tő növekedést jelentett, bár az állománynagyság tekintetében visszaesés feltételezhető. A Keszthelyi-hegységben található Gyötrős-tetőnél a virágzás igen gyenge évnek tekinthető a 38 virágzó hajtással, ami valószínűleg az extrém szárazságnak és a kis kiterjedésű, kitett élőhelynek tudható be.
18.	<i>Nymphoidetum peltatae</i> növénytársulás	Dr. Mesterházy Attila	Mórichelyi-halastavak		100	NBmR protokoll szerinti monitorozás során a mintaterületen a tündérfátyol (<i>Nymphoides peltata</i>) az

						előző évhez képest tovább terjedt. A területen a korábbi nyílt vizes foltok záródtak. Az állományban más hínárfaj nem volt.
19.	<i>Phragmitetum communis</i> növénytársulás monitorozása		Kis-Balaton, Tihany		250	NBmR protokoll szerinti monitorozás volt a mintaterületeken. A Kis-Balaton mintaterület szinte teljesen ki volt száradva. A nádasban elég mély iszap volt. A korábbi felmérés óta a nád borítása jelentősen csökkent, vagy kiritkult vagy a széleslevelű gyékény (<i>Typha latifolia</i>) vette át a helyét. A tihanyi mintaterületen a 7. kvadrárig a nád jelentős mértékben felszakadozott, pusztulóban van. Ettől a kvadráttól kezdve kifelé a nádas már zárt, de a mocsári fajok betelepülése folyamatos. A külső övben már a parti sás (<i>Carex riparia</i>) és a keskenylevelű gyékény (<i>Typha angustifolia</i>) a domináns.
20.	<i>Vicio oroboidi-Fagetum</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti monitorozása	Sitiung Bt.	Vétyem Erdőrezervátum		600	A 2025-ös adatok alapján a magterület megőrizte magas természetességi állapotát. A természetes bükkös állományok diverzitása stabil, a korábbi lucfenyves helyére telepített állomány továbbra is erősen degradált, ahol a gyomfajok dominanciája jellemző.

21.	<i>Caricetum davallianae</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti monitorozása		Pápakovácsi: Attyai-láprét, Balatonszőlős: Sötét-rét			A mintaterületek átalakulóban vannak, szárazodnak, tápanyagfeldúsulás eredetű szukcessziós folyamatok zajlanak bennük. Az Attyai-láprét mintaterületén a <i>Caricetum davallianae</i> teljesen eltűnt. A Sötét-réten a monitoring két évtizedében voltak olyan időszakok, amikor a <i>Carex davalliana</i> a mintaterület egy részén állományalkotó volt, így egy kisebb folt <i>Caricetum davallianae</i> -nak volt tekinthető.
22.	<i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti monitorozása	Acrida Bt. (Dr. Kenyeres Zoltán, Dr. Bauer Norbert)	Aszófő: Öreg-hegy, Balatonfüred: Péter-hegy, Litér: Mogyorós-hegy		1 000	Aszófő (Öreg-hegy): a korábban jelzett cserjésedés egyelőre kistű, a kvadrátokban a cserjefajok gyakorisága és borítása egyértelműen kimutatható növekedést nem mutat. Balatonfüred (Péter-hegy): a kvadrát ritkább elemei közül a 2025. évi felmérés során a pseudorandom kvadrátok új, akcidentális elemeként jelent meg a <i>Pulsatilla grandis</i> és a <i>Crupina vulgaris</i> . Litér (Mogyorós-hegy): a bokorerdei kísérőfajok nemigen jellemzőek, relatíve alacsony a fajszám: <i>Festuca pallens</i> , <i>Seseli leucospermum</i> , <i>Helianthemum canum</i> , <i>Iris arenaria</i> , <i>Plantago argentea</i> .
23.	<i>Luzulo-Callunetum</i> növénytársulás NBmR	Dr. Szentés Szilárd	Sümeg: Uzsa Csarabos erdő		600	A fajok a társulásra jellemző gyakoriságértékekkel voltak jelen, a <i>Carex fritschii</i> a kvadrátok 82%-ban,

	protokoll szerinti monitorozása					a <i>Calluna vulgaris</i> a kvadrátok 64%-ban jelent meg. A <i>Carex fritschii</i> átlagborítása és gyakorisága 2011 óta folyamatosan nő, jól kolonizálja a plató kopár felszíneit (részben az elpusztult csarab egyedek helyét). Az edényes növényfajok száma: 59; az átlagfajszám/mikrokvadrát: 6,22; az átlagborítás/mikrokvadrát: 51,93; a Simpson diverzitás index a teljes mintára, az átlagos fajonkénti borításra: 0,9798.
24.	<i>Melittio-Fagetum</i> (<i>Daphno laureolae-Fagetum</i>) növénytársulás NBmR protokoll szerinti monitorozása		Tóth-árok Erdőrezervátum			A korábbi felmérések során megállapítást nyert, hogy a Tóth-árokban nem a <i>Melittio-Fagetum</i>, hanem a Dunántúli-középhegység nyugati kétharmadára jellemző <i>Daphno laureolae-Fagetum</i> fordul elő. Az 1. mintaterületen a termőhelyi feltételek továbbra is kedveznek a bükk felújulásának, és a mintakörök 87%-ban jelen is volt. Jelentős mennyiségben fordul elő a <i>Rubus fruticosus</i> és az <i>Impatiens parviflora</i>. A 2. mintaterületen a törmeléklejtő-erdők és a sziklaerdők jellegzetes sajátosságai egyaránt felismerhetők. A gyepszintben igen kifejezett az <i>Impatiens parviflora</i> jelenléte, és nagyobb mennyiségben fordulnak elő a nitrofrekvens fajok.

25.	Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése	Acrida Bt. (Dr. Bauer Norbert)	6190-7007 Veszprém: Ördögrágtakő		400	A 2025. évben tíz mintaponton történt közösségi jelentőségű élőhely állapotfelmérés. Két közösségi jelentőségű vizes élőhely, négy közösségi jelentőségű gyeves élőhely és négy közösségi jelentőségű erdős élőhely terepi adatlapja került kitöltésre: 3150 – Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja 3260 – Patakok hínárja 6190 – Pannon sziklagyepek 7140 – Tőzegmohás lápok és ingólápok 7210 – Télisásosok 91H0 – Pannon molyhos tölgyesek 91M0 – Pannon cseres-tölgyesek 9150 – Szikla bükkösök
			6190-7099 Tihany: Óvár, Barátlakások felett			
			7140-70új Nagyvázsöny: Nyír-tó			
			7210-7009 Balatonakali: Köves-földek			
			91H0-7018 Balatonakali			
			91H0-7030 Csopak: Öreg-hegy			
			91M0-7099 Tihany: Szarkádi-erdő			
			9150-7021 Bánd: Malom-hegy			
		Dr. Mesterházy Attila	3150 – Balatonfüred		100	
			3260 – Öcs			
26.	Élőhelytérképezés invázós fajokkal, Bakonybél (O5x5_124) Á-NÉR kvadrát NBmR protokoll szerinti térképezésének megismétlése	Acrida Bt. (Dr. Bauer Norbert)	Bakonybél		1 100	A mintaterület NBmR protokoll szerinti felmérése a Bakony hegységen belül is az egyik legnagyobb mértékben erdősült táj, a Magas-Bakony része. Szinte teljes egészében erdőgazdálkodási területként hasznosított a kvadrát. A mintaterület ökológiai állapotát veszélyezteti az intenzív vágásos erdőgazdálkodás, a vadállomány, valamint az aszályos időszakok. E folyamatok

						együttesen az inváziós fajok (pl. magas aranyvessző – <i>Solidago gigantea</i>) és zavarástűrő gyomok térnyeréséhez vezetnek, különösen a megbontott erdőszéleken és a patakvölgyekben.
27.	Élőhelytérképezés invázós fajokkal, Kemeneshőgyész (O5x5_026) Á-NÉR kvadrát NBmR protokoll szerinti térképezésének megismétlése	Dr. Király Gergely	Kemeneshőgyész		1 100	A kvadrát 60,18%-án mezőgazdasági területek vannak, a teljesen átalakított élőhelytípusok 6,96%-os részesedéssel bírnak, kiterjedésük nőtt 2013-hoz képest. A terület 7,17%-a erdő. Természetes állapotú folt a kvadrátban nincs. A magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) fertőzöttsége számottevő. Ezen kívül a gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>), a lándzsás őszirózsa (<i>Aster lanceolatus</i>), a mirigyes bálványfa (<i>Alianthus altissima</i>) fordul elő, de jellemzően 10% alatti borítással.
28.	Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepke-transzekt üzemeltetése a HUBF20044 „Kerkamente” Natura 2000 területen	Scherer Zoltán	Kerkabarabás		750	A transzekt összesen 18 alkalommal volt végigjárva, 7–10 napos időközönként. 50 nappali lepkefaj 1 390 példányának megfigyelése történt a transzektben. A nappal repülő éjjeli lepkéket három faj képviselte: vörösszélű medvelepke (<i>Diacrisia sannio</i>), kacsafarkú szender (<i>Macroglossum stellatarum</i>), tölgyfapohók (<i>Lasiocampa quer-</i>

						cus). A mintavételek során 15 védett nappali lepkefajt került elő, leggyakoribb a lápi tarkalapke (<i>Euphydryas aurinia</i>) volt (102 példány), mely a terület kiemelkedő természeti értéke is.
29.	Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepketranszekt üzemeltetése a HUBF20007 „Monostorapáti Fekete-hegy” Natura 2000 területen	Tűzlepke Bt. (Szabadsfalvi András)	Monostorapáti: Fekete-hegy		750	Kilenc éve folyik az általános nagylepke monitoring a kijelölt, két darab állandó transzekt mentén, heti rendszerességgű számlálással és időkorlátos (15 perces) mind a nappali, mind a nappal repülő éjszakai lepkék számlálásával. A 2025. évi monitoring sikeresnek tekinthető. A transzekt módszer a már korábban regisztrált, monitoringra kijelölt célfajokat jó hatékonysággal érzékelte. Az aszályos évek hatása főleg a nedvesebb transzekt (Brunótszurdok) adataiból látszik: eltűnő vagy csökkenő abundanciájú fajok. A megfigyelt lepkék méretei szintén csökkennek.
30.	Ragadozómadár fészekellenőrzés (<i>Accipitridae</i>)	Sólyombérc Bt., BfNPI	BfNPI működési területe		400	Szisztematikus rétisas fészekellenőrzés történt Somogy és Zala vármegyében, alpintechnikával. A költési sikerek az ellenőrzött fészkekben rendkívül alacsonyak voltak. Kerecsensólyom esetében egy pár sikeresen fészkelte. Bizonyítottan és sikeresen költött barna kánya esetében egy pár. Egy pár vörös kánya

						fészkelésbe kezdett, de további információnk nincs. 16 kígyászölyv revírben voltak megfigyelések, uhuk tekintetében három pár költött sikeresen.
31.	Ritka és telepesen fészkelő madarak (<i>Pelecaniformes</i> , <i>Ciconiiformes</i> , <i>Charadriiformes</i>) felmérése	Kurucz Könyvelő és Könyvvizsgáló Iroda Kft., BfNPI	BfNPI működési területe		500	Az Igazgatóság működési területén teljes légi felvételezés történt. Lehetőség szerint minden telepen közvetlen számlálás történt. A kárókatona esetében minden telepen pontos helyszíni számlálás volt. 2025-ben a ritka és telepesen fészkelő madarak tekintetében összesen 6 602 biztosan fészkelő párt azonosítottunk.
32.	Ramsari területeken madárszinkron	BfNPI	BfNPI működési területe		0	A Balaton, Kis-Balaton, Dél-Balaton Halastavak és Berkek Ramsari területeken a vízimadarak monitoringját folytattuk. Az állományadatok ismerete elengedhetetlen a Ramsari kritériumok, jelentések, valamint az élőhelyek védelmének tekintetében.
33.	Natura 2000 jelölő odúlakó madárfajok ellenőrzése (<i>Strigiformes</i> , <i>Coraciiformes</i>)	Bodor Ádám	BfNPI működési területe Somogy vármegyében		800	Somogy vármegyében kerültek ellenőrzésre és cserére odúk. Ezen „D” típusú odúban a következő fajokat regisztrálták: búbosbanka, széncinege, füleskuvik, mezei veréb, seregély, vörös vércse, szalakóta. Egy odúban nagy pele is fészkelte. Nagyszámú kihelyezett odú eltűnt. Az ellenőrzési adatok alapján

					az odútelepítési program aktív és jelentős madárállományt támogat, de fenntartásukhoz folyamatos területi jelenlét szükséges.
34.	Natura 2000 jelölő odúlakó madárfajok ellenőrzése (<i>Passeriformes</i>)	Horváth Gábor	Bakony: Bakony-szücs, Bakonybél	850	Az odúk többségét az örvös légykapó és a szécinege foglalta el. A vizsgált időszakban a költségek többsége a fiókanevelési fázisban járt, de sok odúban már csak a letaposott fészekanyag és némi toll emlékeztetett a sikeres költésre. Több odúban elpusztult fiókákat is találtak, de néhány fészkekben sikertelen költés és „rablás” is megfigyelhető volt. Karbantartási feladatokat szintén végeztek: odúcsere, tisztítás, pótlás.
35.	Gyöngybagoly fészkek ellenőrzése, védett fajok (baglyok) felmérése	Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	Észak-Somogy – BfNPI működési területe	150	Észak-Somogy területén a gyöngybagoly költőládák ellenőrzése zajlott, összesen 41 darab. Gyöngybagoly által összesen 28 darab láda lakott, egy felnőtt egyed és 104 fiókát találtak. Kuvik két ládában fészelt, ezekben összesen hat fióka volt. Két ládában vörös vércse fészelt, összesen nyolc fióka volt.
36.	Ürgemonitorozás	BfNPI	Kápolnapusztá, Öcs, Szentkirályszabadja, Siófok-Kiliti, Látrány és Balatonendréd közigazgatási területe	0	NBmR protokoll szerint felmértük az ürgeállományt. Siófok-Kiliti rep-tér térségében az állomány összeomlott, valamint Látrány és Balatonendréd közigazgatási területén

						is. Öcsön, a legelőn lévő kvadrát területén 100–500 egyed fordul elő. Szentkirályszabadja külterületén és Kápolnapusztán stabil, erős populáció van jelen.
37.	Pelemonitorozás	BfNPI	Remetekert, Tihany			A „Remetekert” HUBF2055 Natura 2000 területen összesen 19 odút használt valamelyik pelefaj, hétnél pelefészket is észleltünk. Tihanynál, a Belső tó melletti turistaösvény mentén, az ötven odú vizsgálatát egy alkalommal tudtuk elvégezni. A tavalyi évhez képest a változás, hogy egy odúban nagy pele tartózkodott a felmérés során.

A „Természeti értékek védelme” 2025. évi keretből és intézményi finanszírozásból, valamint a KBVR biológiai-természeti monitorozás 2025. év megvalósult monitoring feladatokon túli, egyéb monitoring, vagy egyszeri kutatási feladatok:

Időszakos monitoring jellegű felmérések/kutatások

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Nádi állaspók (<i>Tetragnatha striata</i>) monitoring	BfNPI: Szász Benedek, Zimmermann Zita	Keszthelyi-öböl	saját	Nr.	A balatoni nádasövben összesen 2025-ös évben 7445 petecsomó került felmérésre. A faj előfordulására vonatkozóan a Szigligeti-öböl, Kerekedi-öböl és a Bozsai-öböl területéről vannak adataink.
2.	Fülemülesitke (<i>Acrocephalus melanopogon</i>) vonuláskutatásban való közreműködés	Szász Benedek, Zimmermann Zita, Szabó Gábor	Fenékpuszta	saját	Nr.	Az MME Zala Megyei Helyi Csoportjával közösen a BfNPI szervezte és működtette a fenékpusztai vonuláskutató állomást. A tevékenység során jelentős mennyiségben

						gyűltek adatok a térség nádi énekesmadár faunájáról.
3.	Tapolcai ETK üzemtervezéséhez szükséges terepi biotikai adatgyűjtés	Zimmermann Zita, Szabó Gábor	Erdőtervezési körzet tájegységet érintő területe	saját	Nr.	Jelentős mennyiségű biotikai adat keletkezett, amely feltöltésre került az OBM-be.
4.	Kétéltű és hüllőfajok monitorozása a NYVKZT tájegység területén	Bóddör Bence, Szász Benedek	Keszthelyi-hegység	saját	Nr.	Több, eddig nem ismert kétéltű szaporodóhely került felmérésre. Adatok OBM-be rögzítve.
5.	Résztétel a vízimadár szinkronszámlálásokban	Zimmermann Zita, Szász Benedek, Bóddör Bence	Balaton tájegységet érintő része, Kis-Balaton	saját	Nr.	Az Igazgatóság saját mintavételi protokollja szerinti felmérés szerint elvégezve az adatgyűjtés. Adatok OBM-be rögzítve.
6.	Résztétel a kékes rétihéja, erdei fülesbagoly, és sirály, valamint sas szinkronszámlálásokban	Zimmermann Zita, Szász Benedek, Bóddör Bence, Szabó Gábor	NyVKZT teljes területe	saját	Nr.	MME Monitoring szakosztálya által kidolgozott protokollok szerint végrehajtva, adatok feltöltve az OBM adatbázisba
7.	Vadmacska (<i>Felis silvestris</i>) előfordulásának felmérése (vadkamera)	BfNPI	Kis-Balaton, Nagyberek, Dél-Zala, Göcsej, Balaton-felvidék több pontján, Zirc: Királykúti-erdő	saját	Nr.	A Nagyberek peremterületein tovább bővítettük a potenciális vadmacska élőhelyeken a felmérést. A monitoringot vadkamerák segítségével végeztük. Több új területről is sikerült kimutatni a faj jelenlétét.
8.	Vízi makrogerinctelen közösségek vizsgálata	Cozma Nastasia (BfNPI)	Zala vármegye	saját NPI költségvetés	0	2025-ben elsősorban a Nyugat-Göcsej területén található kisvízfolyásokon, 12 mintavételi helyen történtek vizsgálatok. Kiemelkedő és váratlan eredmény, hogy a Jám-patak legfelső szakaszán és az ott ta-

						lálható 5 forrásbefolyó környékén, a balkáni hegyiszitakötő (<i>Cordulegaster heros</i>) kifejezetten erős állománya került elő. A regeneratív legeltetéssel foglalkozó DE-DES Projekt legelőterületeit átszelő kisvízfolyás és az állatok mesterséges itatótavai kerültek vizsgálatra a gazdálkodóval kötött együttműködési szerződés alapján. Itt a díszes légivadász (<i>Coenagrion ornatum</i>) kisebb állományát sikerült kimutatni.
9.	M76 út I. és II. ütemén végzett élővilágvédelmi monitorozási feladatok (emlősök, kétéltűek-hüllők) szerződés szerint	Magyari Máté	M76 út I. és II. ütemén	saját szerződéses feladat (megbízó: STRABAG Kft. Zalaegerszeg és STRABAG Kft. Győr)		2018–2025. évekre szóló megbízási szerződés alapján, a megbízó és a NIF által elfogadott monitorozási terv szerint. Az üzemelés közbeni felmérések alapján elmondható, hogy az ökológiai átjárók szezonálisan eltérő mértékben, de működnek. 2025-ben történtek meg az utolsó szerződés szerinti felmérések.
	Növényfaj monitorozás: <i>Crocus reticulatus</i>	Dr. Szabó Gábor, Szász Bence (BfNPI)	Siófok, Ádánd			NBmR protokoll szerinti monitorozás, „A” típusú felmérés. A Siófok-Kiliti, Csárda-hegyi tarka sáfrány populáció állománya stagnálást mutatott az előző évekhez képest, míg Siófok-Kiliti, Papkuta-puszt területén meglehetősen alacsony előfordulást tapasztaltunk. Az Ádánd, Felső-hegy állománya jelentősnek bizonyult. Az Ádánd, Birsalmás völgyben, Fehér-hegyen található szubpopulációk állománycsökkenést mutatnak, egyedül a Birsalmás-völgyben elterülő nagy állomány egyedszáma nőtt.

A Növényfaj monitorozás esetén a mintavételi eljárás ismertetése:

- „A” típusú felmérés: az összes ismert állomány felméréndő;
- „B” típusú felmérés: 5 db kiválasztott állomány felméréndő;
- „C” típusú felmérés: 1x1 km-es kvadrátban/kvadrátokban történő felvételezés;
- „E” típusú felmérés: eseménykövetés – 6 év alatt az összes közösségi jelentőségű növényfaj összes ismert állományáról adatgyűjtés.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotikai, és egyéb adatok gyűjtése folyamatos.

Igazgatóságunk 2021-ben csatlakozott a többi NPI által is használt OpenBioMaps (OBM) hálózathoz, melynek keretein belül kialakítottunk a saját adatbázisunkat, melyet folyamatosan igyekszünk a saját igényeinknek megfelelően továbbfejleszteni. Ezt közreműködésben végezzük az OBM fejlesztőivel (tesztelve az újabb verziókat, rendszeres visszajelzéseket, ötleteket adva), valamint rendszeres kapcsolatban állva a többi NPI-vel, a Természetmegőrzési Főosztállyal, törekszünk egy országos, egységesen is használható hálózat kialakítására is: együttműködünk az Agrárminisztérium által koordinált országos biotikai adatbázis, a Bárka létrehozásában is.

2025-ben az adatbázisunk jelentős fejlesztésen nem esett át, viszont a karbantartási, fejlesztési és frissítési feladatok folyamatosan történnek.

Az adatbázisunkba történő adatgyűjtéshez egyre több külsős önkéntes számára is lehetőséget biztosítunk (pl. hatósági kollégák, MME önkéntesek), ezáltal bővítve az adatgyűjtők és a gyűjtött adatok körét.

2025-ben az Igazgatóságunk munkatársai és az önkéntesek összesen közel 101 700 sornyi biotikai adatot gyűjtöttek 2200 védett- és közösségi jelentőségű-, inváziós-, valamint nem védett fajról. Emellett folyamatosan dolgozunk azon, hogy a működési területünkről származó, egyéb adatok is bekerüljenek az adatbázisba (pl. régi és új kutatási jelentések), valamint rendszeresen ellenőrizzük és javítjuk az adatbázisban található adatokat az adatminőség megőrzése érdekében.

4.4. Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)

A 2025. évben Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark kötelező éves jelentését megtettük, melyet el is fogadtak.

Az Európa Diplomás terület 2025. évi jelentést elkészítettük és az AM jóváhagyása után határidőre megküldtük az Európa Tanács illetékes hivatalának.

A 92/43/EGK irányelv 17. cikke szerinti, hatévente esedékes, 2025. évi országjelentés elkészítésében a ránk eső feladatokat (biotikai adatok pontosítása, magyarázó adatlapok, térképek véleményezése) teljesítettük, illetve a Natura 2000 adatlapok (SDF) éves aktualizálását elvégeztük.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.1. Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült, előkészített, kihirdetett)

Jogszabályban korábban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Hódos-éri ciklámenes TT: 32/2016. (V. 2.) FM rendelet
- Keszthelyi-kastélypark TT: 35/2016. (V. 12.) FM rendelet
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nagybereki Fehér-víz Természetvédelmi Terület: 9/2013. (II. 20.) VM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;

- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT: 18/2016. (III. 22.) FM rendelet
- Úrkúti-őskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A 2025. évben nem jelent meg új, illetve felújított kezelési tervet tartalmazó jogszabály.

5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok (elmúlt évben készült vagy felülvizsgált)

Natura 2000 fenntartási tervek

2025-ben nem készült új Natura 2000 fenntartási terv, mivel már minden területre rendelkezésre áll elfogadott terv.

Az elkészült tervek az alábbi linkeken érhetőek el:

Terület azonosító	Terület neve	Területe (ha)	Terv állapota	Terv készült	Projekt és elérhetőség
HUBF10001	Miklósfa Mór-richelyi-halastavak	450	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20001	Keleti-Bakony	11897	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti értékek védelme keret
HUBF20002	Papod és Miklád	5309	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti értékek védelme keret
HUBF20003	Kab-hegy	8093	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20004	Agár-tető	5135	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20006	Tihanyi-félsziget	751	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20007	Monostorapáti Fekete-hegy	1811	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2016/2017. évi kártalanítási

					keret
HUBF20008	Csatár-hegy és Miklós Pál hegy	1595	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási ke- ret
HUBF20009	Devecseri Széki- erdő	1593	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalaní- tási keret
HUBF20011	Felső-Nyírádi- erdő és Megy- gyes-erdő	4213	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalaní- tási keret
HUBF20012	Sásdi-rét	396	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20014	Pécselyi me- dence	868	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási ke- ret
HUBF20015	Marcal-me- dence	4897	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20016	Öreg-hegyi rivi- éra	1209	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási ke- ret
HUBF20017	Kádártai dolo- mitmezők	814	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20018	Megye-hegy	240	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási ke- ret
HUBF20020	Szent György hegy	73	kész	2021.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. saját erő
HUBF20021	Péti-hegy	374	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20022	Mogyorós-hegy	202	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20023	Hajmáskéri Tö- rökcsapás	910	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek

					MVH projekt
HUBF20024	Berhidai lösz-völgyek	108	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20025	Badacsony	250	kész	2021.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. saját erő
HUBF20026	Tótvázsonyi Bogaras	237	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20027	Nemesvámosi Szár-hegy	57	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20028	Tapolcai-medence	2339	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20029	Uzsai-erdő	2717	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20031	Szentkirályszabadja	494	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20032	Balatonkenesei tátorjános	7	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20033	Dörögdi-medence	900	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20034	Balatonfüredi-erdő	3485	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási keret
HUBF20035	Keszthelyi-hegység	15094	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keretből

HUBF20039	Nyugat-Göcsej	4555	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keret
HUBF20040	Vétyempusza	4259	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20043	Mura mente	2131	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási ke- ret
HUBF20044	Kerka mente	7261	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20045	Szévíz–Principá- lis-csatorna	8381	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20046	Oltárc	9833	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalaní- tási keret
HUBF20047	Felső-Zala-völgy	1450	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20048	Kebele	1909	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20049	Dél-zalai ho- mokvidék	2927	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20050	Csörnyeberek (Zalakomár)	2144	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20052	Sárvíz-patak mente	1163	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20053	Zalaegerszegi Csácsi erdő	1089	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20054	Nagykapornaki- erdő	646	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek

					2019. évi kártalanítási keret
HUBF20055	Remetekert	980	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF30001	Északi-Bakony	25803	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018., 2018/2019.. 2019. és 2020. évi kártalanítási keret
HUBF30002	Balaton	58889	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF30003	Kis-Balaton	12803	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUDD10012	Balatoni berkek	9013	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti értékek védelme keret
HUDD20031	Fehérvíz	1530	kész	2020.	2020. évi kártalanítási keret
HUDD20034	Balatonendrédi dombok	293	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20035	Pogány-völgyi rétek	1821,73	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20036	Ordacsehi berkek	781	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20038	Ádándi Felső-hegy	6	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20041	Dél-balatoni berkek	427	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUDD20042	Köröshegyi erdők	1436	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUDD20043	Kopasz-dombi erdő	976	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek

					2019. évi kártalanítási ke- ret
HUDD20047	Vityai-erdő	1159	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási ke- ret
HUDD20049	Somogytúri er- dők	1682	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási ke- ret
HUDD20057	Somogy megye- gyesi erdő	679	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási ke- ret
HUDD20058	Látrányi-puszt	860	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20059	Balatonkeresz- túri rétek	557	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási ke- ret
HUDD20061	Holládi-erdő	1926	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártala- nításból
HUDD20064	Ságvári dombok	2271	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási ke- ret

Natura 2000 céldokumentumok

A 2025. évre Igazgatóságunk elkészítette a működési területére vonatkozóan az összes Natura 2000 területhez kapcsolódó céldokumentumot.

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és terület egységek szerinti bontásban)

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A 2025 évet befolyásoló azt megelőző, 2024-es év szárazabb, melegebb volt. A 2024/2025-ös tél – ahogy az ezt megelőző hét tél – melegebb lett a sokéves átlagnál (2024. tél a legmelegebbnek adódott 1901 óta.) Hazánk legnagyobb részén a tél középhőmérséklete 0 °C felett alakult. Csapadék szempontjából országosan nagy hiányok jelentkeztek: bár térbeli egyenletlenségek voltak, időbeli kevésbé: mindhárom hónapban nagyjából a megszokott mennyiség 60%-a hullott. A Dunántúli-dombságnak, valamint a Duna-Tisza közének déli területein 100-140 mm közt alakult a lehullott csapadék mennyisége, ezek voltak a legcsapadékosabb tájak a télen. Az Alföld és a Dunántúl legnagyobb részén 40-60 mm közt mozgott a csapadékösszeg. (Igazgatóságunk területén ez 2024-ben

120-250 mm között alakult.) Vagyis jócskán csapadékhiánnyal indítottuk a 2025. évet, ami hátrányosan érinthette az élőhelyeket.

Ahogy a megelőző évszakok, úgy 2025 tavasza is melegebb volt az 1991-2020-as éghajlati normálnál. A tavaszi középhőmérséklet időszora 1901 óta a lineáris trendbecslés alapján melegedő tendenciát mutat. A csapadék mennyiége országosan a megszokott közelében alakult, de hazánk közel felén hiány jelentkezett a három hónap alatt (főleg Alföld és Dunántúl É-i része). Márciusban az átlagnál kétszer több hullott, de áprilisban és májusban is kb. 30-30%-os hiány lépett fel.

A 2025-ös nyár középhőmérséklete 1,2°C-kal haladta meg az 1991-2020-as éghajlati normált, és ezzel a 7. legmelegebb nyár lett 1901 óta, rendkívül forró nyári napokkal. Mindhárom hónapról elmondható, hogy melegebb volt a megszokottnál. A június a 2. helyen végzett a megfelelő hónapok rangsorában. A csapadék évszakai mennyisége országosan és helyi szinten is jelentősen elmaradt a sokéves átlagtól (a Dunántúlon 140-180 mm között; legkevesebb csapadék az Alföldre érkezett: 50-80 mm). Rendkívül száraz volt a nyár első hónapja, a legszárazabb június volt 1901 óta. A nyár további részében sem javult az aszályhelyzet, július 17%-kal, augusztusban 24%-kal hullott kevesebb a normálnál. A legcsapadékosabb területek az északi határ közelében, a Dunántúl nyugati felén, különösen az északnyugati országrészben voltak. Bár csapadékosabb volt Igazgatóságunk területe, ez alulmaradt 2024-hez képest, amikor a csapadék sokfelé meghaladta a 300 mm-t.

Meleg ősz volt 2025-ben, a szeptember jelentősen melegebb volt az átlagosnál. Csapadék tekintetében nagyon szélsőséges volt az évszak; a pár napos – sokszor intenzív – csapadékos periódusok között hosszú száraz időszakok alakultak ki. Hazánk legnagyobb részén 100 mm feletti összegeket regisztráltak; az ország délnyugati és északkeleti részei kapták a legtöbb csapadékot, ezeken a tájakon már 180 mm feletti volt az évszakai összeg, ami szintén szárazabbnak bizonyult, mint 2024 ősze. (2024-ben Igazgatóságunk területén a csapadékmennyiség 160-320 mm között alakult.) (www.met.hu).

Az év elejével ellentétben 2025 év végét változékony, zordabb időjárás jellemezte, tartós hóréteggel és lehúléssel, valamint hosszabb fagyos időszakok is voltak.

Gyepek

A gyepterületekre kettősség jellemző: egyik oldalról a túlhasználat (Natura 2000 előírások be nem tartása), másrészről a kezeletlenség (és felhagyás) problémája. A füves élőhelyek degradációja, egyes esetekben eltűnése (pl. száraz avar felhalmozódás, cserjésedés, beerdősülés) a működési terület több részén kisebb-nagyobb jelentőséggel, de meghatározó (legnagyobb veszélyben láprétjeink vannak: pl. Kis-Balaton, Batyk, Lesencetomaj, Sásdi-rét, Marcal-medence, Bakonyalja, de a szőlőhegyi területek is jelentősen érintettek). A szélsőségesé váló időjárási feltételek és az aszály ugyancsak hozzájárul a gyepek leromlásához. A 2025-ös év csapadékviszonyai jobbak voltak, mint az ország más pontján, de alacsonyabb, mint 2024-ben, illetve az extrém melegek ugyancsak a vízhiányt fokozták.

Nagyon jelentős ökológiai változás az idegenhonos inváziós fajok egyre nagyobb arányú terjedése. A közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) egyre több helyen jelenik meg és terjed Igazgatóságunk működési területén.

A gyepeket közvetlenül és közvetve is befolyásolja a különféle fejlesztések, új beruházások megvalósulása mind ökológiai, mind tájképi vonatkozásban, ezek főleg a Balaton-felvidéket és Balaton parti részeket, valamint Zalaegerszeg környékét érintik.

Vizes élőhelyek

A vizes élőhelyek, holtágak, kis vízfolyások állapotának változására leginkább a klímaváltozás miatti kiszáradás jellemző. Legnagyobb veszélyben láprétjeink vannak: pl. Kis-Balaton, Batyk, Lesencetomaj, Sásdi-rét, Marcal-medence, Bakonyalja. Több láprét esetében készültek vízvisszatartó műtárgyak, amelyek az időjárási viszonyok alakulását, változását valószínűleg nem tudják már lekövetni. A nagyon szélsőséges csapadék-eloszlás és annak intenzitásváltozása, a hirtelen lezúduló nagyvizek mind a víztestek állapotára, mind az élővilágra kedvezőtlen hatással vannak. A folyók, nagyvízi medrek esetében rövid idő alatt hulló, extrém mennyiségű csapadékot extrém méretű áradás követi, melynek esetlegesen legfeljebb az ártéri élőhelyek, holtágak vízmegtartásában lehet pozitív hozadéka.

A Mura folyón 2025. március elején a készültség ellenére nem vonult le rendkívüli árhullám; a vízállás Letenyénél 2026. március 2-án 153-154 cm körül alakult. A 2025-ös évre az alacsony vízállás volt jellemző a vízhiányos tavasz miatt. 2025 augusztusában és novemberében volt tapasztalható némi vízszintemelkedés több hazai folyón, de ezek nem érték el a 2024 szeptemberi (Boris ciklon okozta) vagy a 2023 augusztusi rekordközeli szinteket.

Általánosságban kijelenthető, hogy a dunántúli karsztterületek forrásai a karsztvízszint-süllyesztéssel járó bányászat megszűnése miatt látványos vízhozam növekedést értek el, melyet az utóbbi évek aszályos időszakai törtek, törnek meg. Iskolapéldája ennek az Öcs községhatárban fekvő Kinder-forrás (Kinder-tó) – valójában egy kiterjedtebb vizenyős terület –, melyet több forrás is táplál. Vízét a Vázsonyi-séden át az Eger-patak fogadja be. A bányászat miatt teljesen kiszáradt, majd magához térő, jelentős élőhelyet képviselő víztest 2006-ban még nem adott vizet. Majd tíz évvel később 1000 liter/perc feletti vízhozamot produkált. 2022-re ismét kiszáradt, de a 2023-as év itt is megmutatta jótékony hatását, ismét volt víz a medencében, ettől függetlenül a soron következő időszakban kérdéses a jövője.

Az egyébként gazdag, de feltáratlan Zala vármegyei források felmérése folytatódott 2025-ben. A potenciális vízfakadási helyek száma folyamatosan növekszik, de az elmúlt évtizedek időjárásának hatása sok egykori forrás állapotára kedvezőtlenül hatott.

Potenciális probléma a **Balaton** magasan tartott üzemi vízszintje, amely jelentős ökológiai változásokat okozott mind a nádasok, mind a környező élőhelyek tekintetében. A környező mélyebb fekvésű medencékben, berkekben a korábbi diverz vizes élőhelytípusok átalakulóban vannak; a fajgazdag mocsárréteket, üde kaszálókat sok helyen fajszegény magassásosok, nádasok váltották fel. Azonban a 2025-ben tapasztalt extrém szárazság következtében tartósan vízállásos területek nem voltak jellemzőek (pl. Felső-Kongó területén), a természetvédelmi kezeléseket nem befolyásolta.

A 2022. évben lezárt nádas minősítés alapján a minősített nádas élőhelyek területe jelentősen egyelőre nem csökkent, viszont meghatározó változások láthatóak. A nagyobb öblözeteket borító nádasok területe kis mértékben növekedett, azonban a szegélynádasok szakaszossága és területe csökkent, visszaszorulóban van. Utóbbi jelenség sok szegélynádashoz kötődő faj életfeltételeinek pótolhatatlan negatív változását eredményezi. Mindezek a hatások már rövidtávon is a nádasok degradációját, nettó területfoglalásuk csökkenését, minősítésük vissza sorolását, egyes helyeken a nádas élőhelyek teljes eltűnését jelentik a parti régióban. A tó nádasainak állapota a fent vázolt folyamatok függvényében változik, melynek iránya természetvédelmi ökológiai vonatkozásban egyértelműen káros. A nádas élőhelyek az időben adott dinamika szerint alakulnak. A magas vízszint felértékeli a nádas élőhelyek fenntartása szempontjából a nádvágás fontosságát, azonban ennek tó szintű, koordinált megvalósítása sem anyagi, sem természeti viszonyok szempontjából nem adott, mivel a megfelelő minőségű nádvágásra csak biztonságos jégborítás esetén van lehetőség. Ez az

utóbbi tíz esztendőben egyre kedvezőtlenebb tendenciát mutat. A nádas élőhelyek területi csökkenését a nádvágás nem pótolhatja, csupán a megmaradó nádasok ökológiai minőségét tarthatja meg, esetenként javíthatja. A nádas élőhelyek jelentőségét az is emeli, hogy az ott élő fajok számára többnyire nincs alternatív élőhely már rövidtávon sem, az élőhely területi veszteségét állományaik csökkenése követi. A visszaszoruló nádasok vonatkozásában továbbra sem elhanyagolhatóak az engedély nélküli feltöltések, nádas pusztítások esetei.

A vízi özönfajok a természetes élőhelyeket, őshonos fajokat, főként halállományt károsan befolyásolják (pl. Kis-Balaton, Balaton és befolyóik – ezüstkárász, amurgéb, naphal, valamint nagy gázló, törpe békeleny, óriás csavarrhínár). A Hévízi-tó és csatorna területén jelentős faj és egyedszámban idegenhonos, inváziós fajok (karolinai tündérhínár, mexikói vízibójt, mexikói tölgylevel, óriás csavarrhínár... stb, valamint a virginiai márványrák, számos akvárium díszhal és hibridjeik) özönlöttek el a területet kiszorítva az őshonos fajokat, élőhelyeket. Az állományok gyérítése az elmúlt években pályázati forrásból zajlik, de folyamatos vagy időközönkénti beavatkozások nélkül a kedvezőbb állapotok csak rövidtávon őrizhetőek meg.

Az idegenhonos, inváziós jelzőrák (*Pacifastacus leniusculus*) első hazai észlelései óta (Gyöngyös, 1995-1998, Rába 1996) sikeresen kolonizálta az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága, valamint a vele közvetlen kapcsolatban álló Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága területén található számos víztesteket. A jelzőrák megfelelő élőhelyen gyorsan növekvő, nagy reprodukciós rátával rendelkező faj, mely agresszív viselkedése mellett vektorszervezetként terjeszti az őshonos fajokra veszélyes rákpestis kórokozóját és egyéb vírus és bakteriális patogéneket is. Állóvizekben a hínárnövényzet elfogyasztásával a lebegő algák mennyisége megnő, és emiatt vízminőség romlás következik be. Az áramló vizek makrofita vegetációjának károsításával a mederanyag újbóli mobilizációját okozza. A jelzőrák predációjának a halközösségekre is jelentős hatása van. A jelzőrák jelentős járatrendszert épít a téli hibernációjához, valamint a vízfolyásokban élő állományok az extrém kisvízes, aszályos időszakokat is a partfalakba vájt járatrendszerekben vészeli át. Emiatt mind az urbanizált, mind a természetes élőhelyeken partfaleroziót okoz. Mivel a jelzőrák Magyarország vizeiben spontán terjed, így az ellene történő védekezés rendkívül nehéz.

A Balaton-felvidéken, valamint somogyi területeken 2024-ben új inváziós rákfaj, a kaliforniai vörösrák (*Procambarus clarkii*) jelenlétét figyeltük meg. A felmérési eredmények azt igazolják, hogy a kaliforniai vörösrák vagy másnéven, vörös mocsárrák az urbanizációs hatásoknak jelentősen kitett élőhelyeken bárhol megjelenhet az országban. A faj a Péti-víz, Séd, Nádor-csatorna vízrendszereken továbbterjedve jelentős hatással lehet a kolonizált élőhelyek fajkészletére, ökológiai állapotára, a meder és a partfalak, illetve a csapadékvíz elvezető hálózat állapotára. A Balaton környéki egyéb észlelései további aggályokat vetnek fel. Jelenlegi előkerülése a Bakony és a Balaton térségében elsősorban a folyami rákra és kecskerákra jelent nagy veszélyt.

2025-ben is történt tüzeset: 2025 február 20-án mintegy 9 hektáron égett a nádas Siófok határában.

Erdők

A homogén, nagyüzemi jellegű, idegenhonos fajokkal végzett erdőgazdálkodás (főleg akác, amerikai kőris nagy aránya) erdőterületeinken jelentős, de vannak előremutató együttműködések, kommunikáció az állami erdőgazdálkodókkal. A klímaváltozásból adódó szárazodás, talajvízszint-csökkenés közvetlenül és közvetetten hatással van a különböző erdőtípusokra, befolyásolja az állományok állékonyságát, a felújítás lehetőségét, valamint kártevőinváziók valószínűségét.

Az időjárási körülmények, meleg, száraz időszakok hatása egyre jelentősebb mértékben mutatkozik meg az erdők állapotában: csúcsszáradás, szélöntések miatti egészségügyi fakitermelések.

Jellemző a magas kőris, erdei- és fekete fenyő pusztulás az Északi-Bakonyban. A Balaton-felvidéken a cserpusztulást követően a kísérőfajok kímélete jelentősebben megmutatkozik az erdőgazdálkodói oldalról, továbbá kollégáink szakmai javaslatai és intézkedései, biotóp fák (xilofág rovarok, madár-fajok védelme érdekében) és hagyásfacsoportok kijelölése az élőhelyek fenntartását és védelmét szolgálja.

A bükkösök jelentős részben egykorúak; vágásérettek, ezek felújulása az éghajlatváltozás előre jelzett üteme következtében kérdéses. Mind az erdőgazdálkodói hozzáállás, mind az ökológiai feltételek miatt kevés példa van a természetes folyamatokra alapozott kezelésekre, valamint a természetes felújításra. A nagyvadállomány magas szintje nehezíti a természetszerű erdők felújítását (pl. kerítés nélkül eredménytelen az erdőtelepítés, a magoncok nevelése).

Jellemző az erdőfelújítások elmaradása, vagy természetvédelmi szempontból nem megfelelő minőségben történő elvégzése, az erőfelújítások során a változatos fajösszetétel kedvezőbb állapotot eredményezne. Gyakori a lucosok akácossokká való alakítása, még Natura 2000 területen is, szerkezetátalakításra való áttérés ritka. Jelentős az idegenhonos inváziós fajok nagyarányú jelenléte, terjedése (bálványfa, ezüstfa, zöld juhar, akác). Célzott visszaszorításuk szükséges a kedvező természetbeni állapot eléréséhez.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
Balatonhenye 011/8a, 021/3	8,6	gyep	kaszálás
Balatonhenye 0118/21,30, Szentbék-kál 012/22, Köveskál 0324/4	22,5	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Kékkút 024/6, 023/3-9	7,9	gyep	kaszálás
Kékkút 030/9,10,11,12,14,15,16,17,32	11,1	gyep	kaszálás
Kékkút 024/6, 023/3,4,5,6,7,8,9	7,9	gyep	kaszálás
Kékkút 032/1a, 032/16,17,19,20	11,3	gyep	kaszálás
Kékkút 030/31,30,29	7,9	gyep	kaszálás
Kisapáti 016/9	10,4	gyep	kaszálás
Kisapáti 016/6	2,5	gyep	kaszálás
Kisapáti 010/20	10,2	gyep	szárzúzás
Kisapáti 016/13	26,0	gyep	legeltetés
Kisapáti 016/7	5,3	gyep	legeltetés
Kisapáti 016/13	22,0	gyep	kaszálás
Köveskál 087/1	24,0	gyep	tisztító gépi szárzúzás
Köveskál 0163/4, 0171/1-2, 0163/3a-b, 0158	12,6	gyep	kaszálás
Köveskál 0211, 0213	3,0	gyep	kaszálás
Köveskál 0249	30,0	gyep	tisztító szárzúzás
Kővágóörs 0150/1,2,3,4,5,6,7,8,9	19,8	gyep	tisztító gépi szárzúzás
Kővágóörs 0111/3,6	4,0	gyep	kaszálás
Kővágóörs 0155/7,10	13,5	gyep	kaszálás
Kővágóörs 0155/10	0,5	gyep	inváziós kaszálás
Kővágóörs 0155/7	24,8	gyep	kaszálás

Kővágóörs 072/8 a,c,d	27,5	gyep	kaszálás
Kővágóörs 089/1,2	2,0	gyep	tisztító szárzúzás
Kővágóörs 0150/1-11	23,0	gyep	szárzúzás
Mindszentkál 014/1-2	16,0	gyep	tisztító szárzúzás
Mindszentkál 053	5,2	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Salföld 024/1	14,0	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Salföld 06,071/3, 067,066	8,0	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Szentbékáll 034/8 b	0,5 ha	lápélet	Kézi bozótkaesás területkezelés, kaszálék összegyűjtése, le-hordása.
Szentbékáll 04/8	3,5	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Szentbékáll 038/1-3 Köveskál 0215/1,4	9,3	gyep	külsős kézi bozótkaesás területkezelés
Szentbékáll 034/15-16	12,0	gyep	tisztító szárzúzás
Szentbékáll 034/12	5,0	gyep	tisztító szárzúzás
Szentbékáll 038/1a,3, Köveskál 0215/4	5,1	gyep	kaszálás
Szentbékáll 034/8 b	5,0	gyep	kaszálás
Szentbékáll 034/15,16	12,0	gyep	tisztító gépi szárzúzás
Szentbékáll 034/15	20,0	gyep	legeltetés
Szentbékáll 036/1,3	17,2	gyep	kaszálás
Szentbékáll 034/8	5,1	gyep	kaszálás
Szentbékáll 036/3-4	10,0	gyep	tisztító szárzúzás
Szigliet 0204	10,5	gyep	Kaszálás
Szigliet 0190/3 dél	13	gyep	Kaszálás
Szigliet 0190/3 észak	25	gyep	Kaszálás
Szigliet 0192/5 dél	26	gyep	Kaszálás
Szigliet 0192/5 észak, 0192/8	27	gyep	Kaszálás
Szigliet 0195, 0197, 0200		kiszáradó lápélet	Szárzúzás
Szigliet 0195/a	10	gyep	Kaszálás
Szigliet 0195/a,0197, 0200	14	gyep	Kaszálás

Szigliget 0195/a,0206	10	gyep	Kaszálás
Szigliget 0195a észak,0216	6	gyep	Kaszálás
Szigliget 0195a észak,0216	3,5	gyep	Kaszálás
Szigliget 0204	17	kiszáradó láprét	Szárazítás
Szigliget 0210	14	gyep	Kaszálás
Szigliget 0213	13,2	gyep	Kaszálás
Szigliget 0223	11	gyep	Kaszálás
Szigliget 0210	19	kiszáradó láprét	Szárazítás
Balatonmagyaród 0169	18	telepített gyep	kaszálás
Esztergályhorváti 0145/1,2, 0147b	17,1325 ha	kaszáló	kaszáló hengerezése
Esztergályhorváti 0145/1,2, 0147b	13,5	kaszáló	kaszálás
Garabonc 08	16,3 ha	kaszáló	területtisztítás szárazítóval
Garabonc 020/2	37	üde láprét	kaszálás
Garabonc 04	3,5	kaszáló	kaszálás
Látrány 0141/1	3,35	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0141/2	1,27	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/1	0,48	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/2	1,88	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/4	1,29	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/5	2,21	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/6	0,94	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/7	0,40	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/8	0,54	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/9	0,50	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0165/10	1,34	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0166/2	1,15	homokpusztagyep parlag	szárazítás
Látrány 0166/3	3,24	homokpusztagyep parlag	szárazítás

Nagyrada 04/1	3,5	kaszáló	kaszálás
Nagyrada 010/4	8	üde láprét	tisztító kaszálás
Nagyrada 010/4	70	üde láprét	kaszálás
Sármellék 043/14 a,b	12,3 ha	kaszáló	kaszáló hengerezése
Sármellék 043/2	21	lucerna	kaszálás
Sármellék 043/14 a,b,c	12	kaszáló	kaszálás
Sármellék 043/2	4	lucerna	kaszálás
Sávoly 0131	5,5	kaszáló	kaszálás
Vörs 02/1	6	kaszáló	kaszálás
Vörs 059/3	7	kaszáló	kaszálás
Vörs 097	14	kaszáló	kaszálás
Zalacomár 0186d,0188a,b,c, 0190a,	19,37 ha	legelő	területtisztítás szárazúzóval
Zalacomár 0181/5,6	26,74 ha	legelő	területtisztítás szárazúzóval
Zalacomár 0186a	9	legelő	kaszálás
Zalacomár 0174/1	7	kaszáló	kaszálás
Zalacomár 0171a	26	kaszáló	tisztító kaszálás
Zalacomár 0488/3a	14	kaszáló	tisztító kaszálás
Zalacomár 0188b	1	legelő	tisztító kaszálás
Zalacomár 0188c	11	legelő	tisztító kaszálás
Zalaszabar 021f,g	23	üde láprét	kaszálás
Zalavár 021/6c,d	9,1 ha	legelő	területtisztítás szárazúzóval
Zalavár 080g	39,7 ha	üde láprét	kaszálás
Zalavár 080f	7,04 ha	üde láprét	kaszálás
Zalavár 080a	8,78 ha	üde láprét	kaszálás
Zalavár 037 b	12,8 ha	üde láprét	kaszálás
Zalavár 09a,g	23,35 ha	legelő	területtisztítás szárazúzóval
Zalavár 09a	12	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 021/6d	13	legelő	tisztító kaszálás
Aszófő	2	lucernás	tisztítókaszálás, saját teljesítés

095/9-10			
Balatonfüred 45 erdőtag	20	91M0, 91H0, 91G0	Mikroélőhelyek kialakítása (Life4OakForest) saját teljesítésben
Balatonkenese 444	0,5	cserjésedő száraz gye	szárzúzás
Balatonszőlős 066/13, 086/5,089/13	5,5	cserjésedő gye	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0101/2	0,3	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0103/11	2	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0105/4	1	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0109/6, 0105/7	7	rét, nádasodó láprét	kaszálás és bálázás, szárzúzás, saját teljesítés
Csopak 0212/5	0,5	cserjés	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Csopak 0212/5	7	rét és legelő	legeltetés, tisztító kaszálás saját teljesítés
Doba 0159/33	4,4	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Doba 0160/20	1,45	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Doba 0167/1	0,65	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Doba 0167/3	2,5	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Dörgicse 0142	6	borókás száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Dörgicse 0269/5	8	borókás száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Nemeshany 050/12-15	7,8	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nemeshany 050/17-21	19,5	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nemeshany 050/12-15	7,8	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nemeshany 050/17-21	19,5	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nyírad 0150/3	15	irtásrét, láprét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Nyírad 0150/3	1,5	irtásrét, láprét, nyírliget	kisgépi kaszálása és szénabálázás a mocsári kardvirág élőhelyén, magas aranyvessző foltok kisgépi kaszálása
Nyírad 0150/5	0,05	gyomos üde gye	selyemkóró kaszálása és vegyszeres gyomirtása

Nyirád 0141	2	irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Örvényes 074/4, 072/1	10	kaszáló és láprét	területkezelés, lábon álló fű eladása
Pápakovácsi 0216	0,5	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0195/19	3,5	rét és láprét	gépi szárazzás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0199/3	0,5	rét és láprét	gépi szárazzás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0195/19	4	kiszáradó láprét	gépi szárazzás, vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0199/3	0,5	kiszáradó láprét	gépi szárazzás, vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0216	0,5	kiszáradó láprét	gépi szárazzás, vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 01430/3a	0,9	rét	gépi szárazzás vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 10430/3b	1,7	rét	gépi szárazzás vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 01408/1	2,4	rét és láprét	gépi szárazzás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 01408/2	0,1	rét és láprét	gépi szárazzás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pécsely 072/2	5	sztyepprét, cserjés	gépi szárazzás, saját teljesítés
Pécsely 017/8	1	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés saját teljesítés
Pécsely 015/9	0,2	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés saját teljesítés
Pécsely 0127, 0137	13,5	száraz gye	tisztítókaszálás saját teljesítés
Pécsely 0108/7 a	3,3	lucernás és gye	kaszálás/takarmánytermesztés, saját teljesítés
Pécsely 0100/9	1,5	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, saját teljesítés
Pécsely 010	1	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, saját teljesítés
Pécsely 0116/3, 0116/7, 0151/6	8	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, saját teljesítés
Pécsely 0113/3	4	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, saját teljesítés
Pécsely 015/11	2	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, saját teljesítés
Pécsely 031/11	3	kaszálórét	területkezelés, lábon álló fű eladása
Pécsely 06/4, 08/4	5	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, saját teljesítés
Pécsely 0163/4	2,5	száraz gye	területkezelés, takarmányelőállítás, tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0110/5	0,6	cserjésedő száraz gye	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés

Pécsely 0108/7 c	1	kaszáló és nádasodó gyepfolt	kaszálás és szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0198/4	0,9	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0202/4	1,5	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 050/6	4	lejtősztyepp, irtásrét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 052/3	1	lejtősztyepp, irtásrét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 057/2	0,5	lejtősztyepp, irtásrét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 059/4	1	lejtősztyepp, irtásrét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 054/1	0,5	lejtősztyepp, irtásrét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0108/7 d	2	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás saját teljesítés
Pécsely 0119, 0120, 0122	15	kaszálórét	területkezelés, lábon álló fű eladása
Pécsely 0184/9, 0186/17	1	cserjésedő száraz gyep	szárzúzás
Pécsely 021/5, 019/5	4	kaszáló	területkezelés, lábon álló fű eladása
Somlóvásárhely 0160/2	7	kiszáradó láprét, aranyvesz-szős	gépi szárzúzás, (élőhely fenntartás) vállalkozói teljesítés
Tihany 083/8d	11,5	száraz legelő	tisztítókaszálás, bálványfa injektálás, saját teljesítés
Tihany 08/28	2	száraz gyep	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Tihany 057/2a	1,5	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 058/9	2	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 086/1	1	száraz gyep	záportározó tisztító kaszálás, saját teljesítés
Tihany 093/94	1	levendulás	sorközkaszálás, levendulaaratás, saját teljesítés
Tihany 0106/8	1,5	levendulás	sorközkaszálás, levendulaaratás, saját teljesítés
Tihany 048/2	0,3	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 034/1b	1	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 010/17	0,2	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/18	0,3	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/25	0,1	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/27	0,2	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 0112/14 a	1	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 0135/3	0,5	száraz gyep	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés

Tihany 015/29	4	levendulás	levendulasorközők gépi szárzúzása és gépi levendulaaratás saját teljesítés
Tihany 031/16 a, 033/9	2,9	rét, gyomos üde gye	területkezelés, lábon álló fű eladása
Tihany 031/16	1,5	cserjésedő gye	szárzúzás
Tihany 036	3	cserjésedő gye	szárzúzás
Tihany 065/19	4	szőlőparlag	Szőlő kivágás, szőlőtámrendszer bontása
Tihany 087 c	2,0	száraz gye/rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 093/94 a	3,5	száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés, bálványfa és selyemkóró vegyszeres gyomirtása
Tihany 015/29	4	levendulás	levendulapótlás (1000 tő)
Tihany 065/19	0,2	felhagyott szőlő	selyemkóró lombpermetezés, saját teljesítés
Tihany 065/19	5	lucernás	kaszálás, takarmányelőállítás, saját teljesítés
Tihany 065/19	1,5	szőlőparlag	szárzúzás, szántás, tárcsázás, vetés
Tihany 0133 c, d, g	4	levendulás	kézi és gépi tisztítókaszálás, bálványfa sarjak injektálása, saját teljesítés
Tihany 015/29	4	levendulás	sorok kézi kaszálása, vállalkozói teljesítés
Tihany 0124/18-20	1	száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás
Tihany/Aszófő Felsőláp	3	vadásznyiladékok	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 13 és 15 erdőtag	10	91M0, 91H0	hiányzó vagy ritka elegyfajok telepítése, invazív fafajok vegyszeres irtása injektálással (Life4OakForest) saját teljesítésben
Tihany 10 erdőtag	3	91H0	Ritka elegyfajok telepítése (Life4OakForest) saját teljesítésben
Tihany 057/1	0,5	akácos	mirigyes bálványfa vegyszeres injektálása
Veszprém 01162/1-2, 01161/4	1,3	cserjés	gátoldalak cserjeirtása saját és külsős teljesítés
Veszprém Miklád	15	vízállás	1 és 2 tavakon vízszintemelés
Letenye 0115/b	13,1	visszagyepesített szántó	szárzúzás, külsős teljesítés

Letenye 0130	2	cserjésedő, Solidagos gye	szárazítás, külsős teljesítés
Letenye 0151/20	4	az állattartó telephez tartozó gye	kaszálás, külsős teljesítés
Molnári 057/2	0,76	gyomos mezofil gye	kaszálás, külsős teljesítés
Molnári 068/a	0,4	gyomos mezofil gye	kaszálás, külsős teljesítés
Molnári 085/b	2,9	gyomos mezofil gye	kaszálás, külsős teljesítés
Muraszemenye 062/4/b	4	Solidagos ártéri gye	kaszálás, külsős teljesítés
Letenye 0120	2	cserjésedő, Solidagos gye	szárazítás, külsős teljesítés

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Élőhely-rehabilitáció forrása	Élőhely-rehabilitáció kezdete	Élőhely-rehabilitáció várható befejezése
1.	Mura-menti TK	11,2 20,41	Molnári, Tótszerdahely: felhagyott, spontán fásodott, cserjésedett szántó; regenerálódó gyepek; szárazzás, legeltetéssel való fenntartása, helyreállítása	LIFE IP GRASS- LAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018)	2021	2025
2.	Pogány-völgyi rétek (Natura 2000 kód: HUDD20035)	40	vizes élőhelyek és kaszáló és mocsárrétek	LIFE IP GRASS- LAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018)	2021	2025
3.	Tapolcafői-láprét TT	3	E1 – Franciaperjés rétek és D34 – Mocsárrétek komplex (6510) inváziós mirigyes bálványfa visszaszorítása	saját	2025	
4.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park/HUBF20006-Tihanyi-félsziget,	5	H3a - pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők (6240) L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (91M0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők (91H0)	saját	2025	
5.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park/HUBF20014-Öreg-hegyi riviéra	2	H3a - pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők (6240) L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0)	saját	2025	

6.	BfNPI törzsterület - Balatonakali	2	L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők (91H0)	saját	2025	
7.	Veszprém: Miklád	38	láprétek (D1xD2) és mocsárrétek (D34) érdekében vízszint szabályozása az egész éves vízborítás elérése érdekében (hód jelenléte is bizonyított)	saját	2025	
8.	Bakonybél	74	regeneratív legeltetési módszerekkel, cserjésedő területek visszaállítása mozaikos gyepterületté; szárazzás, kaszálás			
9.	Kis-Balaton	86	Magvetés, intenzív szántók felszámolása és gyeppé történő átalakítása a vizes élőhelyek közelében.	saját	2024	2025
10.	Kis-Balaton (Garabonc)	10	MOME-val közös együttműködés keretében mézgás éger főfafajjal, hazai elegy fafajokkal (rezgő nyár, kocsányos tölgy, gyertyán, vénic szil, mezei juhar) végzett erdőtelepítés	saját/ MOME (beadott HU-SI Interreg pályázat keretében bővítési szándék)	2025	

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A felhagyott, illetve nem megfelelő intenzitással kezelt területek, valamint az erdők nem megfelelő hasznosítása továbbra is megfigyelhető és jelentős hatással bír. Saját vagyonkezelés esetén tekintettel vagyunk az 5.2.2 fejezetben felsorolt kezeléseknél az ott található fajok igényeire (pl. haris (*Crex crex*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), zanótboglárka (*Maculinea nausithosus*), szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*), csarab (*Calluna vulgaris*), lisztes kankalin (*Primula farinosa*), mocsári tőzegboglár (*Parnassia palustris*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*)). Így ezen fajok utóbbi kivételével hosszú távon megőrizhetőek ezeken a területeken, a nem védett területeken azonban kérdéses a helyzetük.

A lápréti növényfajokat élőhelyük kezeletlensége, valamint az évek óta tartó szárazodás hatásaival összeadódva, a területek avarosodása, gyomosodása, cserjésedése veszélyezteti. Védett növényfajaink közül vannak olyanok, ahol drasztikusabb egyedszámcsökkenés tapasztalható (zergeboglár, lisztes kankalin, mocsári tőzegboglár), annak ellenére, hogy a korábbi élőhelyrekonstrukciós beavatkozások magukra az élőhelyekre láthatóan pozitív hatással vannak. A fent felsorolt okokra hivatkozva ezen fajok által igényelt szabad talajfelszín kialakulásának lehetősége viszont csökken.

Az extrém melege, valamint a csapadék egyenlőtlen eloszlására, eltérően reagáltak az egyes fajok. 2025-ben a tapolcai Pénzes-réten a mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) virágzása alul maradt a megelőző évekhez képest, ami esetlegesen a szárazodással hozható összefüggésbe. A sziklagyepekhez, sztyepprétekhez, melegkedvelő erdőszegélyekhez kötődő fajok esetében, mint az adriai sallangvirág vagy a szennyes ínfű, az állományok növekedését figyeltük meg, mely arra enged következtetni, hogy az klimatikus viszonyok nem okoztak olyan mértékű negatív hatást, mely megmutatkozott volna a virágzási erélyben. 2025-ben homoki nőszirm monitorozása során vizsgálat alá vontunk egy keszthelyi-hegységi állományt is (a hegyesdi kvadrát mellett), ahol korábban tapasztalatokkal rendelkezünk a faj előfordulásával kapcsolatban. Itt a 2025-ben mért adatok alapján az állomány kb. 60%-a virágozhatott, míg a hegyesdi állomány virágzása a korábbi állományadatokra vonatkoztatva is feltehetően jóval alacsonyabban alakulhatott, vagyis jelentős területi különbségek is megfigyelhetőek egy-egy faj, jelen esetben a homoki nőszirm virágzási sikerében.

Az egyenesszárnyúakra vonatkozó, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található lokalitásaiban 2025-ben az alábbi megfigyelések születtek: az üde láprétek tekintetében, az Attyai-lápréten az optimálistól messze elmaradóan száraz klimatikus viszonyokon túl, az élőhely elkezdett erősen aranyvesszősödni, cserjésedni, nádasodni. Az érzékenyebb üdegyepi fajok már 2023-ban sem kerültek elő, 2025-re a tágtűrésű üdegyepi fajok, így a *Chrysochraon dispar* és *Roeseliana roeselii* egyedszáma is jelentős mértékben lecsökkent, az együttes a mezofil tágtűrésű *Pseudochorthippus parallelus* uralta, üdegyepi (*Conocephalus fuscus*) fajok szórványos jelenléte mellett. A szubxerofil fajok érdemi részarányával való megjelenése az élőhely szárazodását mutatja.

Ugyanez tapasztalható a balatonszőlősi Sötét-réten, a Köveskál, Sásdi-réten és a Lesencetomaj, Lesencei-lápréten. Ez utóbbi esetében 2025-ben a legeltetés nem csak a terület magasabb fekvésű szegélyzónájában, de a teljes lekerített területen is igen intenzív volt. Ez a kezelési

mód, az amúgy is csapadékhányos körülmények között, az élőhelyfoltok szárazodását jelentősen meggyorsítja. Itt a szubhigrofil fajok részaránycsökkenése tovább folytatódott, míg a mezofil igényű fajok mellett a xerofil igényű fajok részesedése drasztikusan megnőtt.

Az Egyenesszárnnyúak közösség szintű monitorozása *Chrysopogono-Caricetum humilis* társulások esetében Litér, Mogyorós-hegy területén 2025-re sem változott érdemben a fajkészlet és az együttes összetétele, a domináns fajok inkább a nyílt gyepekhez kötődő, szárazságtűrő taxonok közül kerültek ki. Balatonfüred, Péter-hegyen az idei vizsgálati eredmények alapján a tágtűrő, általános szárazgyepi fajokra jellemző élőhelyi igény az együttesben állandósulni látszik.

A magyar tarsza (*Isophya costata*) állomány Berhida, Koldustelek lokalitásban 2021-hez képest jelentős, míg Káptalantóti, Tóti-rét és Gyulakeszi, Alsó-rét lokalitások esetében kis mértékben csökkent, mely az adott év márciusának csapadékösszegével hozható összefüggésbe. 2024-ben a vizsgált gyepterületek térségében a tavaszi csapadékhullás mértéke egyik területen sem tekinthető optimálisnak, azontúl a szokatlanul meleg időjárás miatt a faj fenológiája nagyjából kéthetes előnyben volt a sokéves átlaghoz képest. Káptalantóti, Tóti-rét kvadrát esetében az erőteljes aranyvesszősödése is olyan mértékűvé kezd válni, hogy az érdemben veszélyezteti a faj állományának állapotát (az élőhely-szerkezet megváltozása által).

2025-ben Köveskál, Sásdi-rétek területén a magyar tarsza denzitását 0,14 egyed/m² értékűnek mérték (előző évek: 2008-ban 0,15 egyed/m², 2021-ben 0,08 egyed/m², 2023-ban 0,1 egyed/m²). Az idei évben a csapadékhullás a fenti időszakban a vizsgálati régióban inkább 70–80 mm körüli volt (forrás: met.hu), ami az optimálisnál kicsit több, de figyelembe véve a megelőző erősen csapadékhányos téli időszakot, végül a faj fejlődése számára az idei év kedvező körülményeket biztosított.

A magyar tarsza Pécsely, Diós-réti állományának NBmR monitorozása során 2025-ben az előző évekhez képest kissé magasabb 0,08 egyed/m² egyedsűrűségnek adódott, ami a lokális populáció állapotának stagnálását mutatja. Annak ellenére, hogy 2025-ben az állomány környezetét a faj fejlődése szempontjából kritikus márciusi időszakban (ld. fent) az optimálisnál kicsit több (60–70 mm forrás: met.hu) csapadékhullás érintette, azt a szárazodó klíma okozta negatív hatások továbbra is veszélyeztetik, ezért a megőrzése érdekében a klímaváltozáshoz adaptált kezelések (mozaikos kaszálás) végzése továbbra is elengedhetetlen.

Jelentős hatású a száraz és üde gyepek esetében is tapasztalható vadkár, mely kora tavaszi, gyepi fajok virágzását, magérlelését hiúsítja meg, illetve negatív hatással bír a fajok élőhelyeire.

A folyami rák állományok visszaszorulása országos szinten megfigyelhető. Szakirodalmi és terapi adatokat is feldolgozó vizsgálatban (Weiperth et. al, 2020) arra a következtetésre jutottak a szerzők, hogy a folyami rák visszaszorulóban van a Balaton vízgyűjtőjén. A folyami rák állományának egy stabil populációja élt a Kerka és a Kerca teljes hazai szakaszán. Információink szerint a Kerka vízgyűjtőjén (2023–25 között) végzett vizsgálatok során a faj állománya mára csak a Lovászi feletti szakaszon tekintető stabilnak és egyes befolyókban is hosszabb távon kétséges a faj megmaradása részben a folyamatos humán terhelések, részben a mind hosszabb és tartósabb kiszáradások miatt. Mivel a folyami rák a Kerka alsó szakaszáról mára teljesen eltűnt a jelzőrák terjedése miatt, így kérdés, hogy a főág és egyes befolyók középső és felső szakaszain meddig tud fent maradni az állománya (Weiperth A. szóbeli közlése). A gyérítési beavatkozások csak lassítani tudják a folyamatot, ehhez plusz megoldás lehet az őshonos halállomány fokozottabb védelme, esetleg telepítése a jelzőrák visszaszorítása érdekében, mivel hazánkban egyre több adat igazolja egyes őshonos ragadozó halak, madarak és a vidra

fogyasztják az idegenhonos rákfajok egyedeit (Weiperth 2024, 2025 Kutatási jelentés). A szécsiszigeti hódgát jelenléte 2025-ig megállította a Kerkán a jelzőrák továbbterjedését, azonban ennek elbontását követően több folyókilométert haladt felfelé a vízfolyáson, mely terjedésnek a megállítása, lassítása aktív beavatkozásokat igényel.

A Balaton-felvidéken, valamint somogyi területeken 2024-ben új inváziós rákfaj, a kaliforniai vörösrák (*Procamburus clarkii*) előkerülése pedig a Bakony és a Balaton térségében elsősorban a folyami rákra és kecskerákra jelent nagy veszélyt.

A Vörös János-séd területén (Magas-Bakony) helyenként a nádasodás jelentős, a sűrű nádas egyik kétéltűfajnak sem kedvez igazán, de kifejezetten hátrányosan hat a gőték szaporodására. A pataki élőhelyen az erdei béka egyedszám és petecsomószám nagyjából megegyezett 2025-ben az előző évekével, még mindig tömegesnek tekinthető a faj. A barna varangy azonban idén nem került elő a patak területéről. Az alpesi gőték egyedszáma extrém alacsony volt, hasonlóan a 2022-2023 évekhez, amit továbbra is valószínűleg a téli és tavaszi csapadékhiány, és egyéb időjárási viszonyok együtt állása, és/vagy egy korábbi szaporodóképes generáció kimaradása okozhatja.

Nagyobb folyóvizeken (pl. Mura, Kerka) az egyik legjelentősebb veszélyforrásnak az inváziós halfajokat jelölhetjük meg, melyeknek az őshonos halfaunára gyakorolt negatív hatása közismert. Nagy egyedszámú populációikkal az őshonos fajok életterét csökkentik, továbbá táplálékkonkurenciát jelentenek számukra. Ugyancsak számottevő néhány inváziós halfaj (fekete törpeharcsa, naphal) ikra- és ivadékpusztítása, amivel komoly károkat okoznak az őshonos halfajok ivadékaiban. A széles kárász (*Carassius carassius*) visszaszorulása valószínűsíthetően az ezüstkárász (*Carassius gibelio*) gradációjával hozható összefüggésbe. A természetes halközöségeket a kisebb vízfolyások kiszáradása is veszélyezteti.

2025-ben a korai kitavaszkodás következtében a természet mintegy 3 héttel járt előbbre a naptári időszakhoz képest, így megfigyelhető volt a Kis-Balatonon, hogy a korán költő fajok, a nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*), a fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*) és a barkós cinege (*Panurus biarmicus*) ennek megfelelően korán fészkeléshez láttak. Április közepére a párok jelentős része már fiókákat etethetett. A később érkező hosszútávú vonuló nádiposzáta költésükhöz egy átlagos évhez képest hasonló időpontban kezdtek, nem volt jellemző korábbi érkezésük és az ezzel járó költési aktivitásuk sem.

2024-ben a megelőző évek száraz és extrém csapadékhiányos időjárása folytatódott. A Balatonban magasan tartott vízszint miatt a déli parton egy, az északi parton 7 nagy kócsag (*Egretta alba*) telep továbbra is megtalálható parti nádasban. A nagy kócsag állománya a korábbi évekhez hasonló (valamivel jelentősebb) volt, de új elemként egy jelentős számú bakcsó–kis-kócsag vegyes telep is megjelent elsőként a Balaton vízjogi medren belül (Balatonfüred).

A több éve a Marcal-medencében költő daru (*Grus grus*) pár ez évben is sikeresen nevelt fel egy fiókát. A 2023-ban megfigyelt daru pár jelenlétét tapasztaltuk a Válicka mentén (de költést nem észleltünk). Működési területünk jelenleg a kerecsensólyom (*Falco cerrug*), esetében idén is két pár volt az állományuk (Mezőföld), melyből az egyik sikeresen repített fiókákat.

A 2020-as években a költési és diszperziós időszakban jelentkező aszály következtében a nádi és nádton fészkelő énekesmadarak költési, táplálkozó, illetve vedlő területei beszűkültek országosan, különösen igaz ez a fülemülesitkére (*Acrocephalus melanopogon*) mely a vízben álló nádas komplex táplálék bázisát preferálja a vedlési és vonulási időszak során. A 2025-as évben

a fülemülesitke főbb magyarországi költő és vedlőterületein fellépő vízhiány következtében továbbra is a Kis-Balaton (és valószínűleg a Balaton) nádasai kiemelt jelentőségűnek mutatkoztak a 2025-es év vonulási időszaka során (és feltehetően költési időszakban is). Munkatársaink 1 helyen állítottak hálót és egy civil csapat is segítette munkánkat. Vörs közelében mindösszesen 698 példányt jelölünk a Kis-Balatonban. Ez a faj teljes 2025-es évben végzet hazai (országos, egész éves) jelölésének majdnem 40%-a. Az Igazgatóság működési területén munkatársaink által gyűrzött fülemülesitké az országos adatok tükrében: Kijelenthető, hogy térségünk 2025-évből is kulcsfontosságú volt a faj kárpát-medencei állományának fenntartásához és túléléséhez.

Magas patogenitású madárinfluenzával kapcsolatos események. szerencsére 2025-ös évben nem történtek működési területünkön.

2024 nyáron jelentős mértékű aszály negatívan befolyásolta a Kis-Balaton: Keleti berek vizsgált terület vízháztartását és így az élőhelyi minőséget, melynek következtében az északi pocok feltehetően ismét területet váltott. A védett státuszú csalitjáró pocok 2024-es alacsony előfordulásai is azt mutatják, hogy a hosszabb nyári csapadékhiányos száraz időszak nemcsak az északi pocok elterjedésére volt negatív hatással. Ugyanakkor 2025-ben a Kis-Balatonon ismét igazolódott az északi pocok fennmaradt állományának megléte.

A 2018-2020 közötti időszakban megerősítést nyert, hogy a nagy területet érintő, menedékhelyek meghagyása nélkül végzett kaszálás erős negatív kényszer az északi pocok számára. Ugyanakkor, ha kisebb területek, vagy akár egy nagyobb terület szigetszerűen megmarad a kaszálással érintett területen, az mindenképpen segíti az állomány fennmaradását, mivel a zárt vegetációval borított élőhelyfoltok menekülőterületeket jelentenek a faj számára. A teljes időszak alapján 2025-ben a védett csalitjáró pocok volt a leggyakoribb faj, a dominancia rangsor második helyére a generalista pirók erdeiegér került.

A kisemlős közösségi struktúra összehasonlítása alapján kimutatható, hogy a kaszált terület kisemlős közössége a megjelenő szárazságtűrő és nyílt területeket kedvelő kisemlős fajokkal markánsan eltért a vegetációborítással rendelkező területek kisemlős közösségeitől. Vagyis a kaszálás és a szárazodás átrendezi ezeket a struktúrákat és negatívan hat a fokozottan védett északi pocok állományára.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

Igazgatóságunk területén előforduló növényfajok tekintetében az adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*), a Janka sallangvirág (*Himantoglossum calcaratum* subsp. *jankae*), a mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) és a tátorján (*Crambe tataria*) rendelkezik fajmegőrzési tervvel. A monitoring tevékenységen kívül előbbiek esetében a kezelési intézkedések tervezése, valamint az ingatlantulajdonosokkal való kommunikáció zajlik, utóbbiak esetében a faj igényeihez alkalmazkodó speciális gyepterületkezelést (kaszálást/ szárazítást) végzünk. A védett területen a tátorján (*Crambe tataria*) állománya a korábbi magvetések és területkezelések ellenére is fokozatos csökkenést mutat, míg a környező zártkert ingatlalokon szórványosan jelen van, esetenként nagyobb állomány nagyságban. A fajjal kapcsolatos ismereteink bővítése mellett a klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése a faj élőhelyein, akár a területkezelések átgondolása (zárt gyepekben nem jó a versenyképessége) segítheti a faj fennmaradását. A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) állományaiban kézi kaszálást vagy kisgépes kaszálást és a kaszálék kézi erővel történő lehordását végezzük, ezzel is elkerülve a faj példányainak közvetlen sérülését, valamint a talaj tömörödését és az élőhely károsodását. Emellett „kísérleti”

beavatkozások monitoringját végeztetjük a Nyirádi Sár-állón az avarosodás megakadályozására, mely a lehetséges kedvező természetvédelmi beavatkozások megállapítását segíti. A faj esetében továbbá génmegőrzési tevékenység is történik a pécselyi szaporítókertben.

Ugyancsak a pécselyi szaporítókertben végezzük a lisztes kankalin (*Primula farinosa*) génállományának fenntartását, valamint magvetés történik a Sásdi rét állományának megőrzésére.

2025-ben is végeztük Kis-Balatonon a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) szaporodóhelyek felmérését a predáció felderítésének érdekében.

Igazgatóságunk működési területén élő fokozottan védett ragadozómadarak közül kiemelten a vándorsólyomról, kerecsensólyomról, kígyászölyvről, az uhuról és állomány szinten a darázsölyvről gyűjtöttek adatokat. Az évek során az ismertté vált költőpárok mellett nagy figyelmet fordítottak az esetleges újabb megtelepedések felderítésére is. A felmérések végső célja a fészkelőhelyek azonosítása, valamint aktív természetvédelmi kezelői felügyelete és fajvédelme.

Fehér gólya esetében folyamatos volt a kapcsolattartás a hálózati engedélyes áramszolgáltatókkal, együtt végeztük az új fészkek tartórahelyezését, kikönnyítéseket és tartó-cseréket.

Természetes ürgeállományaink a legjelentősebbek közé tartoznak, különösen azért, mert a működési területünkön az élőhelyi lehetőségeknek megfelelően még több helyen működik hajtásos birka legeltetés. Ez a típusú területkezelés az alapja annak, hogy a fajra jellemző metapopulációs élőhelyhasználati mód fennmaradhasson. Az országos állományok szigetszerű élőhelyszerkezetük miatt (pl. repterek) többnyire nem követhetik ezt a fajra jellemző populációs dinamizmust. A legnagyobb ürgeállományunk (Szentkirályszabadja Reptér) védelme az információink szerint átalakulóban lévő tulajdonosi viszonyok miatt nem optimális. Ennek ellenére sikerült megtartani, jobb irányba elmozdítani a terület kezelési intenzitását. A somogyi ürgeállományok nagy része mára viszont összeomlott, nagyon kis egyedszámban figyeltük meg Zamárdi térségében is. Összességében a veszprém vármegyei ürge élőhelyek minősége a faj számára megfelelő állapotban vannak. Telepített ürgeállományaink állapotát évenként több alkalommal ellenőrizzük és kotorék szinten is felmérjük (Tihany, Pécsely, Várpalota, Nyirád, Kápolnapuszta).

Fajmegőrzési tevékenység:

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védtett-V, fokozottan védtett-FV)	A tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Adriai sallangvirág (Himantoglossum adriaticum)	+	FV	Keszthelyi-hg (Rezi, Cserszegtomaj); Óbudavár Sümeg-Tapolcai-hát Nagytevel	Monitorozás. Tájékoztatás, egyeztetés a tulajdonosokkal a faj fennmaradását szolgáló tevékenységgel kapcsolatban; gazdálkodási tevékenységek korlátozása a fokozottan védtett növény érdekében
2.	Agárkosbor (Anacamptis morio)	-	V	Kékkút-Salföld	Agárkosbor élőhelyének kímélete, legeltetés idő-és térbeli korlátozása. Termésképzés sikeres.
3.	Csengettyűvirág (Adenophora liliifolia)	+	FV	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	konténeres növényegyed felnevelése, majd a KNP DINP élőhelyein történő kiültetése
4.	Fehér májvirág (Paranassia palustris)	-	V	Sásdi rét/ Pécsely Batyki-láprét	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása; biotassza eltávolítás talajkímélő módon; A faj génállományának fenntartása Kézi kaszálás, biotassza eltávolítás
5.	Hármaslevelű vidrafű (Menyanthes trifoliata)	-	V	Veszprém: Miklád	Hatósági engedéllyel vidrafű telepítés 4 helyre (II-es és III-as tavakba), a tövek megerősödtek; 2026-ban virágzás ellenőrzése
6.	Házi berkenye (Sorbus domestica)	-	V	Balatonfüred, Tihany	csemete kiültetése tölgyes lécekben
7.	Holuby bangó (Ophrys holubyana)	-	FV	Balatonfüredi-erdő	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.

8.	Hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	-	V	működési terület	Élőhely védelmi előírás javaslatok a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban; Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése. Új előfordulások rögzítése.
9.	Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	-	V	Sásdi-rét	Márciusban magérlelés elősegítése okán az élőhely átmeneti, vadriasztós körülkerítése.
10.	Lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	-	FV	Sásdi rét Lesencetomaj Nemeshany	Kézi kaszálás, biomassza eltávolítás talajkímélő módon; magvetés A Lesencetomaji lápréten márciustól októberig a faj élőhelyeül szolgáló, zsombékos szerkezetű láprét legeltetésből történő kivonása (körbekerítése). 1,2 ha-on kisépes kaszálás, biomassza eltávolítás talajkímélő módon. A faj génállományának fenntartása Pécselyen, megvetéshez.
11.	Mocsári kardvirág (<i>Glaucolus palustris</i>)	+	FV	Nyirád Sáralló TT, Tapolca Pénzes-rét/ Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	Kisépes élőhelykezelés (kaszálás) 1,2 ha-on, biomassza eltávolítás talajkímélő módon A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük. A kertben előállított előnevelt hagymákat a forráspopuláció (Nyirád Sáralló TT) megerősítésére használjuk.
12.	Nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	-	FV	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	A faj génállományának fenntartását végezzük. A Lesencetomaji lápréten a recens előfordulás elkerítése a legelő állatoktól.

13.	Pókbangó (Ophrys sphegodes)	-	FV	Kornyó-tó környéki gyepek	Legeltetés, tér- és időbeli korlátozása. Cserjeirtás kézzel, géppel. Virágzás, termésérés sikeres.
14.	Szent-László tárnics (Gentiana cruciata)	-	V	Hárskút	Szent-László tárnics állomány felvételezés, körbekerítés a terület kaszálása előtt
15.	Tátorján (Crambe tataria)	+	FV	Balatonkenesei tátorjános TT és környéke	Folyamatos nyomon követés, kezelési intézkedések tervezése
16.	Tavaszi tűzike (Leucjum vernum)	-	V	Kerka-mente (Lenti Parkerdő) Magas Bakony TK-	Őrzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő). Állományok őrzése, táblák kihelyezése a Magas Bakony TK-ban Védelmi javaslatok az erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban
17.	Téltemető (Erantthis hiemalis)	-	V	működési terület	Téltemetői területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése.
18.	Tiszafa (Taxus baccata)	-	-	A Szentgáli tiszafás TT	A Szentgáli-tiszafás TT nagy felbontású légifotóztatása több alkalommal.
19.	Védett és fokozottan védett növényfajok állományainak fennmaradása érdekében kaszálási kíméleti területek	-	V, FV	védett és natura 2000 területek	A kezeléssel érintett fajok elsősorban a szibériai nőszirm, fehér zászpa, méhbangó, mocsári kosbor, hússzínű ujjaskosbor, agárkosbor, királyné gyertyája, adriai sallangvirág, széleslevelű nőszőfű, vitézvirág, csőrös nőszőfű, bíboros kosbor, pázsitos nőszirm.
20	Zergeboglár (Trollius europaeus)	-	V	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert Bakonygyepes	A faj génállományának fenntartása Kisgépes élőhelykezelés (kaszálás) 1,65 ha-on.

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Bogarak	-	V	Balaton-felvidék	Biotóp fák kijelölése (festéssel jelölve, koordináta rögzítve) gazdálkodók tájékoztatása folyamatos.
2.	Daru (Grus grus)	-	V	Zala: Válicka	A 2023-ban észlelt darupár, bár 2025-ben is megjelent a területen, de sikeres költést nem figyeltünk meg (Korábbi évhez hasonlóan a költés feltételeinek segítségét a terület tulajdonosával egyeztettük.)
3.	Denevérfélék	-	V, FV	működési terület (Kis-Balaton, Nagyberek)	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. Denevér odúk elhelyezése és felújítása a Kis-Balatonon, Nagyberekben.
4.	Énekesmadarak	-	V	működési terület	Madárodúk kihelyezése
5.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	működési terület	Fészektartó állvány és műfészek kihelyezés, folyamatos kapcsolattartás az áramszolgáltatókkal, haváriák kezelése. Középfeszültségű oszlopok, transzformátorok madárbarát kialakítása
6.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Zala és Somogy vármegyében	2025. tavasz: gólyafészek kikönnyítés vagy magasító és fészekalap kihelyezés történt (Zala: 26 eset: 5+1 kikönnyítés; 2 EON beavatkozás (oszlopcsere, szigetelés); 18 tartó és/vagy alap kihelyezés 2025. nyár: BfNPI - EON közreműködéssel fiókák gyűrzése is történt.
7.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	működési terület	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, fészekkeresés, védőzóna kijelölés új fészek

					körül (több eddig nem ismert fészek új revírben és váltófészek is előkerült, pl. Szentpéterföldre, Csörnyeföld, Tüskevár) Leszakadt fekete gólya fészek: alap kihelyezése az Ugodi erdőtömbben Nagyesztergáron kihelyezett műfészekből 3 fekete gólya fióka repült ki 2025-ben.
8.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	-	FV	működési terület Nagyberek	Együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben. templomok magtár padlásokra kihelyezés és ellenőrzés Költőládák kihelyezése
9.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	-	FV	működési terület	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása. Partfalak védelme költési időben. partfalvédelmi egyeztetések gazdálkodóval, területtulajdonosokkal (pl. NIF az M76 tervezett nyomvonalán) költőhely felújítás történt 2025.04.12.-én a Tornyiszentmiklós 0211 helyrajzi számon
10.	Haris (<i>Crex crex</i>)	-	FV	működési terület	Kaszálásnál madárriasztó szerkezet alkalmazása, kezelés a szakmai kritériumok betartásával. Potenciális haris élőhelyeken a gazdálkodók tájékoztatása levélben.
11.	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	-	FV	működési terület (Somogy, Veszprém)	Kihelyezett alumínium ládák, több mesterséges fészkelőhelyet létesítettünk a faj számára a MAVIR és EON hálózati rendszereken, melyeket figyelemmel kísérünk.

					2025. évben két aktív revír volt, amiből egy pár sikeresen fészkelte. (Működési területünkön a veszprémi sikeres volt, a pár 2 fiókát repített.)
12.	Kétéltűek; (Barna varangy, zöld varangy, erdei béka, barna ásóbéka, zöld levelibéka, gyepi béka, pettyes gőte, alpesi gőte)	-	V	R76 szakfelügyelet Zalaegerszeg Aranyos-lap Bakony	Kétéltű terelő kerítés kiépítése és a kétéltűek mentése, kétéltű szaporodóhelyek védelme. Vörös János Séd fokozottan védett területen nád visszaszorítása kézi kaszával, nyílt vízfelületek visszaállítása - kiemelt kétéltű élőhely (alpesi gőte)
13.	Küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	FV	Irma-pusztai halastavak	Csérsziget fenntartása az Irma-pusztai halastavakon.
14.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	-	FV	Nagyberek, Kis-Balaton	Odúk kihelyezése
15.	Macskabagoly (<i>Stryx aluco</i>)	-	V	Macskabagoly védelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával.	Macskabagoly védelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával.
16.	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	-	FV	Pécselyi-medence, Külső-tó, a Felső-Kongó, Sásdi-rét	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása
17.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	-	V	Kis-Balaton; Ordacsehi berek	A korábbi években elvégzett alapállapot felvétel és kísérleti villanypásztor kerítés telepítése után az idei évben is villanypásztorral kerítettük körbe azokat a területeket, melyek a korábbi évek tapasztalatai alapján a legalkalmasabbak a teknősök szaporodására. A predált fészkek felmérése a kerítésen kívül és belül egyaránt megtörténik, jelenleg folyamatban van. A kerítés ellenőrzése, javítása folyamatos.

18.	Molnárfecske (<i>Delichon urbicum</i>)	-	V	működési terület	Folyamatosan zajlik az észlelt fészkek helyének rögzítése az OBM biotikai adatgyűjtőjében. A fészkeléssel érintett ingatlantulajdonosokat tájékoztató levélben értesítjük a faj védelmével és megőrzésével kapcsolatos tudnivalókról; Engedély nélküli fészekeltávolításokkal kapcsolatos hatósági ügyintézésben való részvétel
19.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	működési terület	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása. Partfalkarbantartás a Kis-Balaton saját munkagéppel (Sávolgy, Ingó)
20.	Ragadozó madarak	-	V, FV	működési terület	Gallyfészkek felmérése, új fészkek bemérése, védelmi javaslatok az erdőtervezés során
21.	Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	-	FV	működési terület	Költőhelyek folyamatos nyomon követése: 2025-ben a feltárt revírek, és aktív fészkek száma növekedett, ez évben a költési siker az ellenőrzött fészkekben rendkívül alacsonyak voltak. A fészkek állapotának, költési tevékenységnek nyomon követése, fiókagyűrzés
22.	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	-	FV	működési terület	A működési területünkön megtelepedő párok felderítése az egyik legfontosabb feladat a faj védelme szempontjából. 2025-ben 11 revír került ellenőrzésre és egy új revírt figyeltünk meg. A bányák üzemeltetését egyeztetjük a baglyok fészkelőhelyeinek védelmében. Geocatching pontok felülvizsgálata a fészkelésre alkalmas sziklafalak mentén.

23.	Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	FV	Tihany, Pécsely, Várpalota, Nyirád Szentkirályszabadja Reptér	A telepített és természetes állományok fokozott nyomonkövetése, a kialakuló metapopulációs állományok felderítése, a telepítési programunk folytatása.
24.	Vadmacska (<i>Felis silvestris</i>)	-	FV	működési terület	A faj monitorozása (vadkamera) védelmi intézkedések tervezéséhez, együttműködések kötése 2025-ben a Kis-Balatonon állományok célzott és intenzív felmérésének érdekében.
25.	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	-	FV	működési terület	A faj monitorozását és a hazai tendenciákkal párhuzamos élőhelyfoglalását a kezdetektől minden észlelési időben és a nyugalmi időszakban is monitorozzuk. A faj megtelepedését és sikerességét korlátozó tevékenységeket (sziklamászás, geocatching, via ferrata), tényezőket felkutatjuk. (Balatonfüreden a Koloska-sziklán illegális mászóutak felszámolása, biztosítóeszközök eltávolítása a szikláról) 2025-ben a Cuha-völgyben a faj sikeresen nevelt fel 2 fiókát 2025-ben Hegyestű területén a faj sikeresen költött az összehangolt természetvédelmi munkának köszönhetően.
26.	Vetési varjú (<i>Corvus frugilegus</i>)	-	V	működési terület	Új fészektelepek folyamatos keresése, felmérése a működési területen. Az érintett ingatlanok tulajdonosainak szisztematikus tájékoztatása a faj védelméről. A városi vetési varjú kolóniák szabályozásával kapcsolatos egyeztetések Zalaegerszeg, Nagykanizsa és Zalaszentgrót városával

27.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	-	V	Kis-Balaton, Nagyberek	Vércseláda kihelyezése
28.	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)		FV	Veszprém vármegye Somogy vármegye	Az MME által folytatott ládatelepítési programban a Veszprém vármegyei állomány tovább (10 pár) nő. A Somogyban a BfNPI által kihelyezett ládákban az utolsó ismert 1986-os megyei fészkelés után 2025-évből 2 pár fészkel Látványi-pusztán.

5.4.3 Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése

Országosan is kiemelkedő természetvédelmi feladat fecskefajaink védelme. Térségünkben fontos fajvédelmi probléma az épület felújítási munkálatok során a molnárfecskek fészkeinek veszélyeztetése. Mind magán, mind közösségi célokat szolgáló épületek homlokzatszigetelésénél, homlokzat felújítás vagy higiénias szempontok alapján elvégzett átalakítások alkalmával tapasztaltunk fészekleveréseket. A pályázatok során sem feltétlenül keresik meg Igazgatóságunkat és a fészkeket nem csupán a fészkelési idényen kívül verik le engedély nélkül, hanem akár költési időszakban is. Találkoztunk olyan fecskék távol tartására, riasztására irányuló tevékenységgel is, amikor csillogó alumínium szalagokat függesztettek a fecskefészkek röpnylésének közelébe. Családi házak esetén a nyári homlokzatszigetelés munkálatait sikeresen korlátoztuk térben és időben, anélkül, hogy mind a fészkelési sikert, mind a műszaki kivitelezést károsan befolyásoltuk volna. Új jelenség, hogy a Balaton körül szaporodó lakóparki épületeket a madarak, gyakran már az építési tevékenység alatt elfoglalják, újabb problémákat generálva. Szintén nagyobb arányban előforduló probléma a telelőhelyükről visszaérkező gyurgyalagok (*Merops apiaster*) valamint partifecskek (*Riparia riparia*) és az azonos időben kiásott épület alapok síkgödreinek, valamint föld depóniáinak témaköre. A gyurgyalagok és partifecskek szívesen foglalják el fészkelőüregük kialakítására a frissen kibontott vagy leszakadó falak függőleges részeit. Ebből a szempontból a kiásott házalapok jó megtelepedési lehetőséget kínálnak. A korábbi években tapasztaltak alapján azt mondhatjuk, hogy a házalapok kiásásánál különös gondot kell fordítani arra, hogy a gyurgyalagok ne foglalhassák el ezeket a számukra veszélyes friss falakat, mert megtelepedésük esetén általában azzal szembesülünk, hogyha nem biztosítható korlátozó határozattal a teljes zavartalanság, akkor a fészkelés az állandó zavarás miatt bizonyosan megghiúsul. Az építők szemszögéből viszont a gyurgyalag és a partifecske megtelepedése együtt jár az építkezés időszakos teljes felfüggesztésével. A Balatonnál általános jelenség a használaton kívüli vízállások, horgásztégek raschel hálóval történő beburkolása. Ez a hálós megoldás számos védett madárfajt veszélyeztet, mivel lábuk halálos csapdaként belegabalyodik a hálóba. Elsősorban sirály és réce fajokat, küszvágó cséreket és kormorán fajokat sodornak így veszélybe.

Sok problémát okoz a damilok és horgok használata. Rendszeres, hogy horgász damilba beakadnak madarak (bütykös hattyú, récefélék, kis kárókatona, dankasirály), valamint nagyon sok bütykös hattyú (*Cygnus olor*) nyel horgot / horgászszereleket.

02.27-én az Igazgatóság helyszíni szemlén vett részt a Zala Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztállyal (ZVMKHKTHFO) a Keszthelyi Kórház fecskefészkek eltávolítással kapcsolatban.

03.11-én az Igazgatóság helyszíni szemlén vett részt a Zala Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztállyal (ZVMKHKTHFO) a Letenye fecskefészkek eltávolítással kapcsolatban.

09.27-én fejbőlött vidra került elő Várpalotán, Sóstó Vadvédelmi Központba került, itt elpusztult. A szükséges intézkedéseket az Igazgatóság megtette.

11.13. Illegálisan tartott fokozottan védett madárfaj elkobzása történt (uhu /Bubo bubo/), a lefoglalt madár a Sóstói Vadvédelmi Központba került.

5.4.4 Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei

Igazgatóságunk működési területén a legtöbb ügy a nagy kárókatonához (Phalacrocorax carbo) és az eurázsiai hódhoz (Castor fiber) köthető.

- Nagy kárókatona (Phalacrocorax carbo) esetében az ügyszám: 31 db hatósági ügy volt 2025. évben (főszámon), jellemzően gyérítések, kisebb arányban riasztások. Ez néhány főszámmal több, mint a megelőző évben. Beszámoló, összesített jelentés a gyérítésekről csak két esetben érkezett (minden nyilatkozatunkban kérünk). Ügyféli nyilatkozat adásában segítettük a hatósági munkát. Természetvédelmi szempontú kikötésekkel – támogattuk az engedélyezéseket. A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt-vel a Balaton vízjogi medrén belül, mely KMT és Ramsari terület, valamint több tízezer védett-, és fokozottan védett madárfaj telelőhelye, előzetesen egyeztetettünk. Így a kérelmező már az engedély beadásánál is csak Balaton parti koncentrált éjszakázó helyre adott be kérelmet. A térségben ezen engedélyek alapján évente 2000-3000 egyed közötti mennyiségben ejtik el a fajt költési időben is. Ez a nagyon jelentős hatás nyomon követhető a faj fészkelő állományának alakulásában is, 2023-ban megszűnt a nagyberki telep. A 2025-es állomány 578 pár volt, ami kis mértékű emelkedés a 2024-es évhez képest, de így is jelentős csökkenés a tíz évvel ezelőtti mintegy 900 páros állományhoz képest működési területünkön.
- A növekvő eurázsiai hód (Castor fiber) állomány jelentős problémát okoz Zala és Veszprém vármegyékben. A fajt érintve szintén jelentősen növekedve 35 db hatósági ügy volt, riasztás, hódgát elbontás és gyérítés tárgykörében (A 2024-es évhez viszonyítva dupla ügyszám). Tavalyi évben ténylegesen folytatódtak a gyérítések több példány kilövésével.
- Vetési varjú (Corvus frugilegus) esetében 12 hatósági ügyünk volt (csekély emelkedés a korábbi évekhez képest). Évek óta Igazgatóságunk gyakorlata, hogy az új (vagy újonnan megtalált) telepekkel kapcsolatos jogszabályi helyzetről levélben tájékoztatjuk a terület tulajdonosát, konkrét káresemény bejelentése nem történt ez évben.

Az Igazgatóság működési területét érintő kártételek esetében a táblázatos formában megjeleníthető érintett terület nagyság, állományt érintő pontos számok, valamint érintett kárösszegek tipikusan nem jeleníthetők meg.

Hód esetében is inkább a kiöntéssel és egyéb árvízvédelmi problémákkal kapcsolatos ügyek a tipikusak.

A panasszal érintett faj	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfajta stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma (amennyire meghatározható, legálább hónapra)	Termény esetén a kártétellel érintett terület nagysága (ha)	Állatállományban okozott kártétel esetén a károsított példányok száma	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)
--------------------------	--	--	---	---	--

nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszín bejárás (I/N)	Az NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a valós	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelése az NPI szerint
nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

Az inváziós fajok terjedése hazai szinten a természeti környezetet érintő egyik legjelentősebb veszélyeztető tényező. Az idegenhonos fajok döntő többségére Igazgatóságunk területén szórvány előfordulások jellemzőek, ugyanakkor egy kis hányaduk jelentős területeket tudott elfoglalni (pl. aranyvessző fajok, zöld juhar, mirigyes bálványfa, cserjés gyalogakác) vagy esetenként terjedőben van (óriáskeserű fajok, közönséges selyemkóró...).

A közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) Veszprém és Zala vármegyében is egyre több előfordulási helyen jelent meg, míg a Mura mentén igen jelentősnek mondható bíbor nébáncsvirág (*Impatiens glandulifera*) Veszprém vármegyében is terjed.

A Balaton-felvidéken, valamint somogyi területeken új inváziós rákfaj, a kaliforniai vörösrák (*Procambarus clarkii*) 2024-es előkerülése pedig a Bakony és a Balaton térségében elsősorban a folyami rákra és kecskerákra jelent nagy veszélyt.

A Kis-Balatonon végzett vizsgálat során összesen 28 halfaj közül kilenc faj volt idegenhonos (amur, amurgéb, szúnyogírtó fogasponty, ezüstkárász, razbóra, folyami géb, naphal, fekete törpeharcsa, angolna), ami a korábbi ismeretekhez képest nagyobb fajsza, sajnos az inváziós fajok javára (a növekedés az inváziós fajok átlagos relatív gyakoriságában is megmutatkozott). 2022-23-tól intenzív terjedését figyeltük meg az idegenhonos, inváziós nutriának (*Myocastor coypus*), kezdetben a Kerka, Kebele, és Mura mellett, majd az Alsó-Válicka és a Marcal mellől is kerültek elő egyedek saját vagy lakossági észlelés révén. 2024-ben pedig már a Kis-Balaton, Balaton térségéből, több helyről is került elő egy-egy példány, 2025-ben pedig a Szévíz-Principális mellett történt észlelés.

Igazgatóságunk természetvédelmi célú kezelési munkák során inváziós növényfajok visszaszorítását célzó tevékenységet is folytat. A saját vagyongazdálkodási területeken, Natura 2000 területeken (részben pályázati forrásból) Igazgatóságunk munkatársai élőhelykezelési, helyreállítási és fenntartási munkákat végeznek, mely az inváziós fajok visszaszorítását is érinti.

Jelentős problémát okoz az aranyvessző (*Solidago* spp.) előfordulása, terjedése, mely ellen mechanikai irtást (nyár végi kaszálást, vegetációs időn kívül szászúrást) alkalmazunk, ezek a beavatkozások alapvetően élőhelyfenntartó kezelések, de hozzájárulnak az inváziós fajok visszaszorításához is.

2025-ben közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) ellen történtek pontszerű vegyszeres beavatkozások Tihany, Balaton-felvidék, Káli-medence, Bakonyalja, a Mura mente területén és a Kis-Balaton, utóbbi állami védekezés terhére. Kis-Balaton területén további inváziós fajok irtását célzó kezelések is zajlottak részben állami védekezés keretében, részben saját forrásból:

zöld juhar, mirigyes bálványfa és cserjés gyalogakác visszaszorítására irányuló beavatkozásokat végeztünk, kis kiterjedésben. Aggasztó, hogy a másik két fafaj mellett (zöld juhar, ezüstfa) a mirigyes bálványfa is terjedést mutat az utóbbi években.

A mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) visszaszorítását a Tihanyi-félsziget és környékén, Ordacsehi-berek területén, valamint a Mura mellett végeztük törzsinjektálás, kéregkenés és/vagy sarjhajtások pontkezelésének módszerével. Ezenkívül zöld juhar (*Acer negundo*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) és akác (*Robinia pseudoacacia*) elleni kezeléseket érintettek még beavatkozásaink.

A folyami rák állományának egy stabil populációja élt a Kerka és a Kerca teljes hazai szakaszán. Azonban a Kerka vízgyűjtőjén (2023-24-ben) végzett vizsgálatok során a folyami rák a Kerka alsó szakaszáról mára teljesen eltűnt a jelzőrák terjedése miatt, így kérdés, hogy a főág és egyes befolyók középső és felső szakaszain meddig tud fent maradni az állománya (Weiperth A. szóbeli közlése). Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság területén végzett gyérítési beavatkozás részben kiterjedt a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság területére is, mely során 2025-ben középső és alsó Kerka, valamint a Lendva és a Mura folyón kijelölt szakaszain összesen 4768 jelzőrák egyed került begyűjtésre. A gyérítési beavatkozások lassítani tudják a folyamatot, amihez plusz megoldás lehet az őshonos halállomány fokozottabb védelme, esetleg telepítése a jelzőrák visszaszorítása érdekében.

Továbbra is részt vállalunk az idegenhonos, inváziós teknősfajok begyűjtésében és mentőhelyre való elszállításában.

A kis-balatoni vizsgálatok során a felmérés mellett az inváziós hal- és rákfajok egyedeinek eltávolítása is megtörtént az érintett vizekből.

2023-ban zárult a KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 kódszámú „A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása” című projekthez kapcsolódóan monitorozás zajlott, részben a csatornát érintő inváziós növényfajokat, részben a Hévízi-tó területén jelen lévő idegenhonos, inváziós párducmintás vértesharcsa állományának alakulását és szabályozását célozva.

2025. 09. 16 – 19 között végrehajtott kutatási célú búvár merülések alkalmával és a korábbi években végrehajtott merülések során tapasztaltakat tekintve, megállapítható, hogy a tó területén, a korábban a párducmintás vértesharcsák által használt meder felszíneken, sziklapárkányokon, barlangokban, a fellelhető, elérhető és észrevehető méretű (15 cm testhosszúság felett) párducmintás vértesharcsa egyedek 99%-át sikerült eltávolítani a tó medrének 0 – 27 méteres mélységéből. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a halfaj állományát sikerült teljesen felszámolni a Hévízi-tóban, hiszen a korábban kikelt ivadékok sorsáról nem rendelkezünk információval, ezért javasoljuk, hogy késő ősszel (november vége – december eleje) és tavasszal (március második fele) is történjenek ellenőrző merülések és ha szükséges történjen meg az állomány további egyedszám csökkentése.

Az ázsiai cápaharcsa (*Pangasianodon hypophthalmus*) egyed nem került elő újra a Hévízi-tóból, valószínűleg elpusztult, így ez a faj már nem jelent semmiféle kockázatot. Azonban egyértelműen beazonosíthatóvá váltak a tűzfejű tarkasügér (*Paraneetroplus synspilus*) szaporodó/ivadék gondozó egyedei. A tó sekélyebb részein legalább 10-15 olyan pár fordult elő, amelyik kisebb nagyobb ivadékrajakat terelgetett/védelmezett. Ezért javasolt a tó teljes területén az aktív varszás megkezdése. A jelenlegi idegenhonos inváziós faj terjeszkedésének egy pozitív hozadéka, hogy a jukatáni fogaspontyok egyedszáma is láthatóan csökkent.

A Mura mentén a nutria (*Myocastor coypus*) megnövekedett jelenléte miatt a vadászati hatóság határozatba foglalta az állatok kilövését, így ennek eredményeképpen 2025-ben is sikerült néhány példány elejtése. Emellett nutria állományának szabályozása, gyérítési beavatkozások

történtek az Agrárminisztérium 2025. évi költségvetésében „Állat, növény és GMO kártalanítás” fejezeti kezelésű, Állami védekezés keretében, valamint saját beavatkozással (részben szakértő kutatói együttműködésben), mely során Délnyugat-Zala vármegye jelentősebb vízfolyásai mellől 129 (több vemhes) példány kiemelése, eltávolítása történt meg 2025-ben (2026. januárig).

5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység

	Faj	Tudományos név	Mentőhelyre szállítva	Repatriálva	El-pusztult
1	balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	1	1	
2	barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	1	1	2
3	barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	5	3	
4	búbosbanka	<i>Upupa epops</i>	2		1
5	bütykös hattyú	<i>Cygnus olor</i>	3	4	
6	csér	<i>Sternidae</i>	1		
7	cserregő nádi-poszáta	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	1		1
8	csicsörke	<i>Serinus serinus</i>			1
9	csóka	<i>Corvus monedula</i>	1		
10	csuszka	<i>Sitta europaea</i>	1	1	
11	dankasirály	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>		1	
12	denevér	<i>Chiroptera sp.</i>	3		
13	egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	18	5	9
14	énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	3	1	1
15	erdei fülesbagoly	<i>Asio otus</i>	5	3	2
16	erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>		4	
17	eurázsiai hód	<i>Castor fiber</i>		2	
18	európai vidra	<i>Lutra lutra</i>			
19	fakopáncs	<i>Dendrocopos sp.</i>		2	
20	fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	19		14
21	fehérszélű törpedenevér	<i>Pipistrellus kuhlii</i>		24	
22	fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	6	3	2
23	feketenyakú vöcsök	<i>Podiceps nigricollis</i>		1	
24	fenyőpinty	<i>Fringilla montifringilla</i>			1
25	füleskuvik	<i>Otus scops</i>	3		
26	füsti fecske	<i>Hirundo rustica</i>	8	2	1
27	guvat	<i>Rallus aquaticus</i>	2		
28	gyöngybagoly	<i>Tyto alba</i>	2		4
29	gyurgyalag	<i>Merops apiaster</i>	2		
30	házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	10		1
31	házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	11	1	
32	héja	<i>Accipiter gentilis</i>	2		
33	holló	<i>Corvus corax</i>	1		

34	jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	1	1	
35	karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	9	3	1
36	keleti sün	<i>Erinaceus roumanicus</i>	24	4	1
37	kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>		1	
38	kockás sikló	<i>Natrix tessellata</i>		1	
39	közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>			1
40	közönséges mókus	<i>Sciurus vulgaris</i>	6		
41	közönséges törpede- nevér	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	1	4	1
42	kuvik	<i>Athene noctua</i>	1		
43	lappantyú	<i>Caprimulgus europaeus</i>	1		
44	macskabagoly	<i>Strix aluco</i>	4	1	
45	meggyvágó	<i>Coccothraustes coc- cothraustes</i>		2	
46	mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	2	1	
47	mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>	4	1	
48	molnárfecske	<i>Delichon urbicum</i>	18	4	
49	nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	1		
50	nagy kócsag	<i>Ardea alba</i>	1		
51	nagy lilik	<i>Anser albifrons</i>	1		
52	nyári lúd	<i>Anser anser</i>	1		
53	örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>		1	
54	parlagi galamb	<i>Columba livia domestica</i>	1		
55	rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>	5		1
56	rőt koraidenevér	<i>Nyctalus noctula</i>	1		1
57	sárgafejű királyka	<i>Regulus regulus</i>		1	1
58	sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	2		
59	sarlósfecske	<i>Apus apus</i>	5		
60	sikló	<i>Colubridae</i>		1	
61	sirály	<i>Laridae</i>	1		
62	szajkó	<i>Garrulus glandarius</i>			1
63	széncinege	<i>Parus major</i>	1	1	
64	szürke gém	<i>Ardea cinerea</i>	1		
65	szürke hosszúfülű denevér	<i>Plecotus austriacus</i>		1	
66	szürke légykapó	<i>Muscicapa striata</i>	1		
67	tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	6	1	
68	törpedenevér faj	<i>Pipistrellus sp.</i>		2	
69	töviszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	2		1
70	uhu	<i>Bubo bubo</i>		1	
71	vadmacska	<i>Felis silvestris</i>	1		
72	vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>	2		
73	vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	2		2
74	vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>	25		2
75	vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>			1

76	vörösfülű ékszer- nő	<i>Trachemys scripta ele- gans</i>	1		
77	zöld küllő	<i>Picus viridis</i>		1	
78	zöldike	<i>Carduelis chloris</i>		2	

A Természetvédelmi Őrszolgálat a Természetmegőrzési Osztály munkatársaival végzett mentőtevékenységet 78 faj 376 egyedének a megmentése érdekében. Rendkívül szerteágazó, idő és üzemanyag igényes tevékenység, a mentés többször munkaidőn túl és hétvégén zajlik.

A sérült egyedeket a székesfehérvári Madárkórház Alapítványhoz és a Fővárosi Állat- és Növénykertbe szállítottuk. Az állatorvosi kezelést nem igénylő egyedeket a veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítványhoz és a kőszegi Chernel-kertbe vittük. A denevéreket a Bakonyi Denevérvédelmi Alapítványnál helyeztük el, ellátásukat, felnevelésüket Mészáros József denevérkutató végezte.

Énekes madarak esetében leggyakoribb ok a fészekből való kiesés, denevéreknél a különböző épületbontások, a többi faj a legkülönbözőbb okból elsősorban közúti elütés, áramütés, többször mérgezés következtében szorul mentésre és ellátásra.

Mentett állatok összesen:

	Összes faj- szám	Összes egyed- szám	Ebből fokozottan védett	FV egyed- szám
<i>Madár</i>	63	290	vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	2
			kuvik (<i>Athene noctua</i>)	1
			Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	33
			füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	3
			uhu (<i>Bubo bubo</i>)	1
			Nagy kócsag (<i>Ardea alba</i>)	1
			rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	6
			Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	5
			Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	3
			Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	2
<i>Emlős</i>	10	78	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1
			vadmacska <i>Felis silvestris</i>	1
<i>Egyéb gerinces</i>	4	8		

madár	ebből fokozottan védett madár	emlős	ebből fokozottan védett emlős	egyéb gerin- ces
63 faj 290 példány	9 faj 54 példány	10 faj (taxon) 78 példány	2 faj 2 példány	4 faj (taxon) 8 példány

5.7. Körzeti erdőtervezési eljárásban való természetvédelmi kezelői részvétel

2025-ben a működési területünken Szentgyörgyvölgyi és a Balatonfüredi erdőtervezési körzetekben indította meg az erdőtervezési eljárást az AM Erdőtervezési Osztálya. A szentgyörgyvölgyi körzetben összesen 12834 ha-on, 4062 erdő és egyéb részletet, a Balatonfüredi erdőtervezési körzetben 13814 ha-on 4308 erdő és egyéb részletet érintettek az erdőtervezési eljárások. Ezen területek közül az országos jelentőségű védett, fokozottan védett vagy Natura 2000 hálózat részét képező erdőrészeketeken túl. Azon erdőrészeknél is természetvédelmi javaslatot tett Igazgatóságunk, ahol fokozottan védett, védett vagy közösségi jelentőségű fajokról, vagy ezek élőhelyéről van tudomásunk. Szentgyörgyvölgyi erdőtervezési körzetben nem található saját vagyongazdálkodású erdőrészlet. 3026 db erdő és egyéb részletet estén, 9948,58 ha-on voltunk érintettek természetvédelmi kezelőként.

6. Saját vagyongazdálkodású területeken folyó tevékenység

6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

2025-ben 1 db ingatlan vásárlás történt saját költségvetési forrásból, a Balatonederics 036/8 hrsz-ú 40,3229 ha területű erdő művelési ágú ingatlan 854/16834 arányú tulajdoni hányada (1.494.000-Ft ellenértékért), mely ingatlanban már többségi tulajdonos volt a Magyar Állam, és Igazgatóságunk vagyongazdálkodásában lévő Csodabogyós-barlang mellett helyezkedik el a terület.

Pályázati forrásból 2 db ingatlan került megvásárlásra, a Lengyeltóti 0349/1 hrsz-ú 1,3891 ha területű rét művelési ágú, és a Lengyeltóti 0349/3 hrsz-ú 0,2198 ha területű rét művelési ágú ingatlanok (mindösszesen 1.381.000-Ft ellenértékért), melyeknek a megvásárlása a védett természeti területen megvalósítandó élőhely-rekonstrukciós beruházás miatt volt szükséges. Elővásárlási joggyakorlás keretén belül nem történt ingatlan vásárlás.

Saját vagyongazdálkodású területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévi változás (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva + megbízási szerz.	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	3901	2491	1146	29	2755	71
Gyep	10004	2744	5337	53	4667	47
Kert	0	0	0	100	0	0
Szőlő	26	0	26	100	0	0
Gyümölcsös	17	-8	17	100	0	0
Nádas	1786	540	1247	70	539	30
Halastó	37	0	37	100	0	0
Erdő	4645	1656	3089	67	1556	33
Fásított terület	322	37	297	92	25	8

Kivett	2170	440	1716	79	454	21
Összesen	22908	7900	12912	56	9996	44

A területnövekmény döntően a 2025. december folyamán aláírt vagyonkezelési szerződés kiegészítésből adódik.

A haszonbérbe adott területek jelentős növekményének hátterében az áll, hogy az újonnan vagyonkezelésbe került ingatlanok döntő többségét érintően haszonbérleti szerződés van hatályban a Hubertus Agráripari BT-vel.

2025. évben 5 db ingatlan került ki a vagyonkezelésünkből (15 ha, döntően folyamatban levő csere területei).

2025. évben is történtek kisebb mértékben változások a művelési ágak között.

–Haszonbérleti ellenőrzések:

2025. évben 8 haszonbérlet 8 db szerződésének ellenőrzése történt meg (22 ha).

–Haszonbérleti pályázatok:

Igazgatóságunk 2025. évben sem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat.

2025. évben 19 db 5 ha alatti haszonbérleti szerződés, valamint 17 db megbízási szerződés kötött.

–Támogatások, területkezelés:

A 2025-ös évben 1 737 hektárra igényeltünk területalapú támogatást, melyből 1 178 hektárra Natura2000 az új AKG ciklusra (2025-2029) be-nyújtott kérelmünkben 1 212 hektárral pályáztunk.

A tájegységekben a területkezelési feladatok nagyrészt problémamentesen lezajlottak, idén az eszközpark műszaki problémái okoztak gondot a területeken. A széna mennyiség idén is kielégítő volt, az évben 552 bálát értékesítettünk.

6.2. Génmegőrzés

6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

Faj	Fajta	Egyedszám (db)	Tárgyévi állomány-növekedés (db)	Tárgyévi állomány-csökkenés (db)
Tyúk	Sárga magyar	19		1
	Fehér magyar			
	Fogolyszínű magyar			
	Kendermagos magyar			
	Fekete erdélyi kopasznjakú			
	Fehér erdélyi kopasznjakú			
	Kendermagos erdélyi kopasznjakú			

Pulyka	Rézpulyka	3	3	0
	Bronzpulyka			
Gyöngytyúk	Magyar parlagi gyöngytyúk	3	3	3
Kacsa	Magyar kacsa	5	2	
Lúd	Fodrostollú magyar lúd	3	3	0
	Simatollú magyar lúd	3	3	0
Nyúl	Magyar óriásnyúl	1		
Sertés	Szőke mangalica			
	Vörös mangalica	0		1
	Fecskéhasú mangalica			
	Fekete mangalica	0		1
Juh	Cikta	48	32	25
	Cigája	4		
	Fekete hortobágyi racka	2		
	Fehér hortobágyi racka	4	2	
	Gyimesi racka	5		
	Magyar merino			
Kecske	Magyar parlagi kecske	10	11	1
Szarvasmarha	Magyar szürke szarvasmarha	147	66	86
	Magyar tarka szarvasmarha	33	10	
	Kárpáti borzderes	2		
	Egyéb húshasznú	1		1
Bivaly	Magyar házibivaly	337	123	95
Ló	Hucul			
	Shagya-arab			
	Gidrán	2		
	Furioso- North Star			
	Nóniusz			
	Lipicai			
	Kisbéri félvér			
	Magyar hidegvérű muraközi típusú ló			
Szamar	Magyar parlagi szamar	8	2	
Kutya	Pumi	2		
	Mudi			
	Puli			
	Komondor			
	Kuvasz			
	Magyar agár			
	Rövidszőrű magyar vizsla			
	Drótszőrű magyar vizsla			
	Erdélyi kopó			
Egyéb (sárgafejű berke)		3	11	

Őshonos állatállományunkat érintő tárgyévi szaporulatról, elhullásokról, vásárlásokról, illetve selejtezésről általánosságban:

A bivaly esetében az éves szaporulat a faji paraméterekhez képest kielégítő. Az elhullás mértéke minimális. Idén a bivalyállományt érintő selejtezést nem végeztünk, állományunk korösszetétele, egészségügyi állapota és viselkedési mutatói mind elvárásainknak megfelelőek. Állománynövelési célzattal felnevelésre kerül egy 64 üszőből álló gulya. A szaporulati mutatók idén kicsit elmaradnak el a magyar szürke szarvasmarhához képest. 2026-ban 2 új bika beszerzését tervezzük.

Idegen tenyésztéssel tenyész állat beszerzése nem történt, a tenyésztő egyesület által biztosított bikák fedeznek tenyésztéseinkben, bikacsere azonban történt a rossz szaporodási mutatók miatt zalavári telepünkön.

A szürkemarha tehén állományunkban selejtezés miatt idén történt csökkentés. Elhullás minimális mértékben érintette az állományt. Tenyészállat beszerzés történt az évben, 1 tenyész bika 2026 tavaszán fog a letenyei állattartó telepre kerülni, ennek a beszerzése történt meg 2025 őszen.

A 2023. decemberében vásárolt 22 db magyar tarka üsző Salföld-majorba telelt, majd a tenyésztérett egyedek tavasszal az új tartási helyünkre, Pécselyre kerültek át.

Cikta juh nyájunk szaporulati mutatói az évben kiemelkedőek voltak. Selejtezés ebben az évben nem volt. A tárgyévi jerkeszaporulat egy részét utánpótlási céllal megtartottuk.

Bemutatói céllal beszerzésre kerültek további őshonos juhajtók (sárgafejű berke).

További őshonos állataink: Magyar parlagi szamár, Gidrán, Pumi, amelyek tartása csak bemutatói célzattal történik.

A rendelkezésre álló takarmány mennyisége és minősége, illetve vásárolt takarmány:

Takarmánybázisunkat az Igazgatóság által kezelt területekről letermelt biomassza/zöldtömeg adja, amely jelentős része savanyúfüves, sásos rétekről származik. Beltartalmilag elmarad a kívánatostól. A téli etetési időszakra kb. 7500 db széna bálával rendelkezünk. Állattartásunk az előbbieken említettből adódóan alapvetően szénára alapozott, a kötelező nyalósón kívül idén nem történt kiegészítő takarmány beszerzése.

Az őshonos állattenyésztéshez kapcsolódóan benyújtott támogatások:

A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése című, VP4-10.2.1.1-21 kódszámú felhívás tekintetében az Igazgatóság kizárólag a magyar házibivaly esetében nyújtott be sikeresen támogatási igényt 125 db nőivarú egyedre alapozva közel 24.000.000 értékben. Ez a támogatás a 2022-2024. közötti időszakot öleli át.

Igazgatóságunk nem vett igénybe az *egyes génmegőrző intézmények fejlesztésének és kiemelt programjainak támogatásáról* szóló 1049/2018. (II.20.) Korm. határozattal rögzített, az Igazgatóságok által tartott magyar ebfajták állományainak fenntartásához biztosított forrásokat.

Az igazgatóság állattartása kilenc tartási helyre koncentrálódik, amelyek az alábbiak:

Tihany Belső-tó, Csopak Kerekedi-öböl, Káli-medence Salföldi major és Kornyi-tavi major, Zalakomár Kápolnapusztai bivalyrezervátum és Zalavár bivalytelep és legelő, Letenye-major és Pécsely.

Tihany Belső-tó

A Belső-tó partján 2 db 5 éves tinó maradt tavalyról, hogy a pótlásul szolgáló 7 db 2024 évi szürkemarha tinó borjú beilleszkedését segítse. Az év második felében a 2 idősebb állat értékesítésre került.

Szaporítás ezen a tartási helyen nem történik.

Csopak Kerekedi-öböl

A tihanyi körülmények hasonlósága, a területi adottságok figyelembevételével itt is ugyanolyan korú szürkemarha tinó tartása folyt, alapvetően területkezelési célzattal. A terület egy része kaszálásra került és az így képződött bála mennyiség részben fedezte a téli takarmányozási igényeket.

2 db 5 éves tinó 2025 őszeig maradt, hogy a pótlásul szolgáló 7 db 2024 évi szürkemarha tinó borjú beilleszkedését segítse. Utána értékesítésre kerültek.

Szaporítás ezen a tartási helyen nem történik.

Káli-medence Salföldi major, Kornyi-tavi major és Kisapáti

Bemutatói céllal 6 db 2022-ben született bivaly tinó található jelenleg a Salföldi Majorban. A bivalyok a vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, makroelemes nyalósót kapnak. Az állatok szabadon mozoghatnak, természetes táplálkozó, pihenő ritmusuk szerint élnek. Az itatást és a dagonyázó hely nedvesen tartását mesterségesen tudjuk biztosítani.

A Salföld-majorhoz tartozó szürkemarha gulya tavasztól őszig a Szegszénai- és Sásdi-, illetve a Honcsokos elnevezésű réten továbbá az év során kialakított egyéb legelőterületeken, villanypásztorban tartózkodik. Megoldandó probléma jelenleg az állomány magas korösszetétele, fiatalítás céljából az idei évben tenyésztésbe vételre került 8 db saját nevelésű üszőnk.

Ezen a gulyán szürkemarha bika fedez, a jövőbeli tenyészállomány biztosítása céljából.

Magyar tarka üszőink közül a még nem tenyészérett egyedek szintén a Majorban találhatóak bemutatási és felnevelési célzattal, tenyésztésbevitelüket is itt tervezzük.

Kárpáti borzderes üszőink az őszi folyamán szintén megérkeztek a Majorba.

Két *gidrán* kanca megtekinthető a Salföldi Majorban a látogatók számára.

Őshonos juhnyájunk időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki a legelőre. 20 jerkebárány továbbtartási céllal lett felnevelve.

A *magyar parlagi* számár állományt minimálisan csökkentettük, jelenleg 4 db ismert származással rendelkező kancacsikónk van valamint 2 db ismeretlen származású herélt bemutatási céllal.

A Káli-medencében elhelyezkedő Kornyi-tavi majort növendék állataink, valamint a selejtezésre jelölt teheneink elhelyezésére használjuk, jelenleg 19 db magyar szürkemarha üsző és 1 db tinó van a telepen 2 db tehénnel.

A 2025. évben született F1 borjakat is teljes egészében vágóállatnak értékesítettük és a továbbiakban is így tervezzük. A blonde d'aquitaine fajtájú bika szürkemarha állományunk Kisapáti-ban található részét fedezi.

Zalakomár-Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum

Kápolnapusztán naponta, a vállalkozó üzemeltetőnk által foglalkoztatott pásztorok segítségével járnak ki a *bivalyok* a legeltetési időszakban a környező legelőkre.

2025. évben 2 tenyészgulyát tartottunk a területen, amelyek közül az egyik un. bemutató gulya. A látogatóknak (a rendszeres ember állat találkozásoknak) is köszönhetően a bemutató gulyára jellemző a szelíd viselkedés. Az állataink általánosságban kielégítő kondíciót mutatnak. A szaporulat mértéke kielégítő volt a bivalyállományunkban 2025-ben. A született borjakat legkésőbb nyolc-kilenc hónapos életkorukat betöltve értékesítjük vágási céllal. Tenyésztésbe vételre került Zalavárra innen származó 9 db saját nevelésű üszőnk, ezzel az állomány elérte a legelőterületeink mennyiségi és minőségi kapacitása által szabott határt, illetve a természeti értéke sem engedi az állatlétszám további növelését.

Zalavár, Bivalytelep és legelő

Jelenleg egy tehéngulya található a telepen. A rossz 2025 őszi szaporulati mutatók miatt 2026 évben a jelenlegi bikánk selejtezésre kerül a telepen, pótlására az egyesülettől kérünk 2 új bikát. 2 bika igénylésének oka, hogy időközben a növendék gulyából is tenyészéretté válik 22 db állat. Ami a már meglévő tenyésztelenekkel együtt 2 gulyát tesz majd ki 2026-tól.

Az idei csapadékos nyár kielégítő legelőhozamot eredményezett. A rendelkezésre álló erőgépek az év során nagy területteljesítménnyel, kiváló minőségben teljesítették területkezelési feladataikat.

Az idei évben Zalakomárból 9 db, a zalavári telepről 16 db üsző került meghagyásra, amik csatlakoztak a korábbi években továbbtartásra maghagyott 17 db 2023-as születésű üszőhöz és várják a tenyésztésbe állítást zalavári telepünkön.

Pécsely

Új tartási helyünk a Pécselyi-mdencében helyezkedik el legelős tartásra alapozva. 2024. májusában került át ide 14 db tenyészérett magyar tarka üsző, amik sikeresen 10 borjúnak adtak életet.

Tavaly létrehozott ideiglenes tartási helyeink egyike Ordacsehi Berek Világa Látogatóközpont, ahol eddig 2 db szamarunk volt, az idei évben kísérleti területkezelési céllal 14 db juh került.

Másik új ideiglenes tartási helyünk a Tihanyi Külső-tó partján helyezkedik el, magába foglalva egyik levendulásunkat, melyen tavasztól őszig 20 db jerkebárányunk végzett területkezelési munkát.

Az idei évtől a pécselyi magyar tarka állomány egy rész legelt itt.

Az összes állattartó telepünk kapacitását tekintve és azt elérve, mind az állatlétszámot, mind a rendelkezésre álló takarmánybázis minőségét illetően, továbbá nem megfelelve a csökkenő szakszemélyzet létszámáról, a jövőt illetően a hangsúly még mindig a szürke-, illetve bivalyteheneink korösszetételének javításán, fiatalításán van.

6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Nem génmegőrzést szolgáló állatállomány:

Faj	Fajta	Egyedszám	2025. évi állomány-változás (egyed)
-----	-------	-----------	-------------------------------------

Szarvasmarha	Blonde d' Aquitaine	1	0
--------------	---------------------	---	---

A Blonde d' Aquitaine bikával a magyar szürke tehenek Kisapátiban található részét fedeztetjük. Az F1 állomány húsformáival, hízekonyságával jó tapasztalataink vannak. A Magyar szürke marha X Blonde d' Aquitaine keresztezésből született borjakat kivétel nélkül vágásra fogja értékesíti az Igazgatóság. A Blonde d' Aquitaine bika az idei fedeztetési idő után értékesítésre került, a továbbiakban magyar szürke szarvasmarha tenyészbikák fogják a magyar szürke szarvasmarha tehen állományunk fedeztetését.

6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Igazgatóságunk központjánál (8229 Csopak Kossuth u. 16., létesítés: 2005, szabadon látogatható), és Tihanyban a Belső-tó melletti ingatlanunkon (létesítés: 2003, szabadon látogatható) van két kisebb gyümölcsöskert. Továbbá a Pécsely Fő u. 125. szám alatt található szolgálati ház kertjében is több régi gyümölcsfajta megtalálható.

Az alább megadott gyümölcsfajok és fajták találhatóak meg gyűjteményeinkben:

- cseresznye: fehér cseresznye (cserszegi mézes), korponai cseresznye (borízú cseresznye), rétes cseresznye
- meggy: cukor meggy
- szilva: kései szilva, fehér szilva, zöld ringló
- sárgabarack: ananász kajsi
- alma: pogácsa alma, batul, őszi alma, üveg alma, páris alma, citrom alma, bőralma, nyári fontos
- körte: szegfű körte, osztrák körte, szüreti körte, kálmán körte, árpával érő
- házi berkenye (oltott, nagygyümölcsű változat)
- bécsi szeder (*Morus nigra*) oltott példánya.

Vizes élőhelyekhez kötődő "lápi" növények génmegőrzése történik a pécselyi szolgálati lakás szaporítókertjében (lisztes kankalin (*Primula farinosa* ssp. *alpigena*), európai zergeboglár (*Trollius europaeus*), illatos hagyma (*Allium suaveolens*), nagy aggófű (*Senecio umbrosus*), Buxbaum-sás (*Carex buxbaumii*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*), vidrafű (*Menyanthes trifoliata*), csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*))

6.3. A nemzeti park igazgatóság vagyonkezelésében (saját vagyonkezelésben) álló erdőterületek

- Erdőterületi adatok

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében 2440,06 ha erdőterület található, ahol bejegyzett erdőgazdálkodóként erdőkezelési tevékenységet végez erdőkezelőként. Nehézséget jelent az erdőkezelési tevékenységünk során a területek szétszórtsága, mivel 3 vármegyében és 54 községhatárban helyezkednek el erdőterületeink. Továbbá az igazgatóságnak a működési területén belül olyan erdőterületekben is van résztulajdona, amelyek birtokviszonyai egyelőre rendezetlenek, ezekben zömében kisebbségi résztulajdonnal rendelkezünk. Ezeknek a területeknek az eloszlása is rendkívül diszjunkt, 38 községhatárban helyezkednek el és sok esetben nincsenek fedésben azokkal a községekkel, amelyeknél erdőgazdálkodóként már érintett az Igazgatóság.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szinte kizárólag országos jelentőségű védett, vagy fokozottan védett és/vagy Natura 2000 hálózat részét képező erdőterületek bejegy-

zett erdőgazdálkodója. Mindösszesen 0,81 ha-nyi terület nem tartozik egyik védettségi kategóriába sem, amely terület nem közvetlenül erdőgazdálkodást szolgáló földterület, hanem egyéb részlet. A kezelt erdőterületek védettségi megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

Igazgatósági vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek ¹	Terület (ha)	Erdőrészletek száma	Erdőtervezési körzetek száma
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület)	249,91	89	3
Fokozottan védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő	639,45	215	7
Országos jelentőségű védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület és nem fokozottan védett)	365,47	170	7
Országos jelentőségű védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő (nem fokozottan védett)	1164,4	446	8
Országos jelentőségű védett/ fokozottan védett természeti területen kívüli, de Natura 2000 területen lévő erdő	20,02	12	4
Egyéb erdőterületek	0,81	3	1
Összesen ²	2440,06	935	11

- **Faállománytípusok, élőhelytípusok**

Az erdőállományt tekintve mind domborzatilag, mind az állományösszetételt illetően heterogén képet alkotnak. Az erdőterületek ¾-én őshonos főfafajú, az Etv. 7.§ szerinti b), c) természetességi kategóriájú állományokkal (a) természetességi kategóriájú erdőterülettel nem rendezünk); a bükkösöktől kezdve a cserszömörécés-molyhos tölgyes karsztbokorerdőkön át az ártéri erdőig minden termőhelye jellemző erdőtársulással találkozhatunk, melyek között a víztűrő lágylombos és a hazai egyéb keménylombos és állományok dominálnak. Az erdőterületeink ¼-ét alkotják átmeneti, kultúrerdő és faültetvény természetességű állományok, melyek között az akác főfafajú állományok dominálnak. Jelentős az Etv. 7.§ szerinti d), e), f) természetességi kategóriájú erdőkben azoknak az állományoknak a területfoglalása, amelyek ugyan a természetességi kategóriai kitérők szerint gyengébb természetességi kategóriába tartoznak, viszont a hazai honos fafajok vannak mégis nagyobb elegyarányban jelen.

Az egyes állománytípusok területfoglalását természetességi kategóriák szerint, jellemző-élőhelytípusok megnevezésével az alábbi táblázat tartalmazza:

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrészek		
Faállomány-típus (OEA³)	Faállomány-típus te- rülete (ha)	Előforduló élőhelytípusok felsorolása (Á-NÉR kód és Natura 2000 kód)
Bükkösök	31,77	K5
Gyertyános tölgyesek	26,48	K2, K1a
Tölgyesek	146,67	L2x, Ly4, L2b, L1; 91M0, 91H0
Cseresek	325,47	L2b, L2a, L2x
Molyhos tölgyesek	114,36	L1, M1
Molyhos tölgyesek- cseres	16,51	
Hazai egyéb kemény lombosok	360,59	J6, L2x, Ly2, RC; 91M0, 91H0
Hazai nyárasok	44,34	J4, RDb
Víztűrő egyéb lágylomb	483,92	J5, J4
Hazai egyéb lágylomb	14,93	Ly2, RB
Erdei fenyves - ahol tájhonos	0,00	-
Egyéb fenyves állományok	1,71	N13
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület</i>	1,54	KST

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek		
Faállomány-típus (OEA)	Faállomány-típus te- rülete (ha)	Előforduló élőhelytípusok felsorolása (Á-NÉR kód és Natura 2000 kód)
Akácosok	259,82	S1, RDb; 91M0
Idegenhonos kemény lombosok	1,42	S3
Hazai többségű egyéb lágylombosok	76,67	RDb, L2a
Hazai többségű egyéb keménylombosok	138,58	RB, RDb
Nemes nyárasok és nemes füzesek	44,54	S2
Erdei-, fekete- és egyéb fenyvesek	71,96	S4, RDa
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület</i>	2,52	KST-CS

Az Igazgatóság vagyonkezelésében levő erdőterületek 2/3-a átmeneti üzemmódú. A második legnagyobb területarányú üzemmód a vágásos üzemmód, amelyen belül a vágásértésségi korhoz közel levő állományok esetében a hatályos erdőtervek szerinti fa-

használati-véghasználati módok területarányait jelentősen befolyásolják a természetességi kategóriák. Az egyes üzem módok területfoglalását természetességi kategóriák szerint, az alábbi táblázat tartalmazza:

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrészek		
Üzem mód		terület (hektár)
Vágásos üzem mód	Tarvágás	28,21
	Fokozatos felújítóvágás	10,09
	Szálalóvágás	64,54
Vágásos üzem mód összesen		362,49
Átmeneti üzem mód		775,8
Örökerdő üzem mód		54,16
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		386,82

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek		
Üzem mód		terület (hektár)
Vágásos üzem mód	Tarvágás	104,49
	Fokozatos felújítóvágás	26,21
	Szálalóvágás	0,00
Vágásos üzem mód összesen		474,96
Átmeneti üzem mód		274,03
Örökerdő üzem mód		2,17
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		45,92

- **Koncepció, alapelvek, célok**

A BfNPI vagyonkezelte erdeiben természetvédelmi szemléletű erdőkezelés folyik, amelyet nem lehet a hagyományos értelemben vett erdőgazdálkodásnak titulálni. A vagyonkezelte erdőterületek zömét termőhelyi adottságaik miatt gyenge fatermő képességű, védelmi rendeltetésű, esetenként alacsony záródású állományok alkotják, melyek fatermő képessége is a természetvédelmi szemléletű erdőkezelést vetíti előre, amely óvatosabb léptékű, természetességet javító beavatkozásokból, szerkezetátalakításokból, rezervátum szemléletű kezelésből, illetve állapotmegőrző kezelésekből áll össze. Tevékenységünk az erdőnevelési eljárásokat tekintve a fiatalok állományok esetében csemeteápolási, az invazív fajok csökkentését szolgáló tisztítási munkákra, a középkorú állományok esetében egészségügyi szemléletű és az őshonos fajok arányának kedvező nevelővágásokra, az időskorú állományokat tekintve pedig egészségügyi beavatkozásokra, a folyamatos erdőborítást szolgáló felújításokra korlátozódik. A túltartott korba hajló telepített, zömében kultúrerdő és faültetvény természetességi kategóriájú, idegenhonos főfafajú állományok esetében a távlati cél a természetesség javítása fokozatosan, kisléptékű átalakításokkal, esetenként teljes szerkezetátalakítással is.

- **Mag- és csemetetermelés, beszerzés**

Igazgatóságunk sem saját magtermő állománnyal, sem csemetekerttel nem rendelkezik, így a szükséges erdészeti szaporítóanyaghoz beszerzés útján jutunk hozzá. Csemetebeszerzésnél fontos szempont, hogy az érintett erdőrészlet környezetéből szerezzük be a szaporítóanyagot, amennyiben lehetőség van rá. A Life4OakForests projekt keretében 900 db fecsemetét szereztünk be, és ültettünk ki saját teljesítésben a vadkizáró kerítésekkel védett területfoltokon belül (100 db korai juhar, 100 db vadvadkörte, 200 db közönséges nyír, 100 db vadalma, 200 db molyhos tölgy, 100 db sajmeggy, 100 db vadcsereesznye).

- **Fahasználat**

Törzskiválasztó gyérítést 1,93 ha-on, növedékfokozó gyérítést pedig 15,40 ha-on hajtottunk végre 2025-ben. Mindegyik fakitermelés során a kikerült főfafaj az akác volt. A beavatkozással pedig a további akáccal való fertőződést, illetve a megjelenő elegyfajok térnyerését igyekeztünk elősegíteni. Egészségügyi gyérítést kellett végrehajtani a Vörs 7/E, és Vörs 7/S erdőrészletekben csúcscsáradás miatt. A széltört és csúcscsáradt fák veszélyeztették a szomszédos ingatlant, és az út forgalmát. Bakonybél 48/A erdőrészletben mintegy 0,74 ha-os érintett területen száraló vágást folytattunk. Egészségügyi termelés folyt 1,23 ha érintett területen Szentbékálla Kőtegnernél, és egyéb termelés 2,33 ha érintett területen Szentgyörgy-hegyen, az Országos Kéktúra nyomvonalán, balaesetelhárítás érdekében.

- **Erdőfelújítás, erdőművelési munkák.**

Jelenleg felújítási kötelezettség alatt áll az Etv. 7.§ szerinti a), b), c) természetességi kategóriájú erdő esetében 1,55 ha, d), e), f) természetességű erdőrészlet tekintetében pedig 2,52 ha.

A felújítási kötelezettség az érintett erdőrészletekben véghasználat után keletkezett, a felújítás során mindegyik erdőrészlet esetében a korábbi állománynál magasabb természetességű erdősítési célállománnyal zajlik az erdőfelújítás.

A tárgyévi erdőművelési munkák a folyamatban levő felújítások ápolásából, két részletnél pedig ezen felül 4,07 ha pótlásából állt össze.

- **Erdővédelmi tevékenység**

A Kis-Balatonnál továbbra is magasan tartják a vízszintet. Így a Zalakomár 21/B, Zalakomár 21/C, és Zalakomár 21/D égeresek esetén (20,41 ha) fennáll a hosszan tartó pangó vízhatás. A megváltozott hidrológiai viszonyoknak köszönhetően folytatódik az erdőállomány pusztulása.

A kiegyenlítetlen csapadékeloszlás következtében az erdősítések 2024-es pótlásainak sikeressége alacsony lett, a tavaszi hosszú aszályos időszaknak köszönhetően. Balatonmagyaród 5/F esetén 0,55 ha-on a KST pótlás esetében 70% gyakorisággal fordult elő aszálykár. Vörs 8/C erdő felújításban a 0,7 ha érintett területen a CS 75 %, és 0,55 ha érintett területen a KST 50 % gyakoriságú volt az aszálykár. Mindkét erdőrészlet esetén 100 %-os a kárerély. 2025. őszén mindkét erdőrészlet pótolva lett a sikeres befejezéshez szükséges tőszámra.

- **Inváziós fajok visszaszorítása**

A tárgyévben erdőterületeken inváziós és tájidegen fásszárúak visszaszorítása az éves fahasználatok során történt mechanikusan, valamint vegyszeres védekezés is történt. A fahasználatok és ápolási munkák során az adott részletben levő akác (*Robinia pseudoacacia*) és a szálanként megjelent zöld juhar (*Acer negundo*) egyedek kerültek kitermelésre, a bálványfák (*Ailanthus altissima*) injektálva lettek. Saját forrásból injektálásos módszerrel zöld juhar (*Acer negundo*), és bálványfa (*Ailanthus altissima*) irtása valósult meg helyi jelentőségű védett területen Törekiben, országos jelentőségű védett területen Vörsön, Diás-szigetnél, és Zalakomárnál. Továbbá salföldi legelőink karámja és az övező utak közti területeken. Kővágóörsön zárt álomány alatt 1,5 ha területen történt meg gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) irtása, kombinált módon, mechanikusan és vegyszeresen. A Life4OakForests projekt keretében további injektálásos, vegyszeres kezelést végeztünk szórványos bálványfa állományokban, a Tihanyi-félszigeten mintegy 3 ha területen.

- **Károsodott területek.**

Zalakomár 21/B, Zalakomár 21/C, és Zalakomár 21/D égeresek károsodással érintetté váltak a hidrológiai viszonyoknak köszönhetően, a hosszan tartó pangó vízhatás, vízzel való borítás miatt. A töbletvízhatás megszűnése után az erdősrészek teljesen kiszáradtak. A tőzeges talajrétegek közül az víz eltűnt. Az erdősrészek teljes területén (20,41 ha) csúcs-száradás következett be, eddig 75-85% gyakorisággal, 80%-os káreréllyel.

3,03 ha-on észleltük a Balatonmagyaród 5/F erdőfelújításban a mezei szil pusztulását szilfavész következtében, 85% gyakorisággal, 100%-os káreréllyel. Az 1,8-2 m-es és magasabb mezei szil egyedeket érintette.

Aszálykár érte a 2025-ben pótolta csemetéket az erdőfelújításainkban.

Szetgyörgy-hegyen széltevése történt októberben. Tapolca 41/A erdőrészletben 0,95 ha érintett területen, 15 % gyakorisággal, Kisapáti 36/CE egyéb erdőgazdálkodást közvetlenül szolgáló földrészleten 1,06 ha érintett területen 10 % kárerély, és Raposka 4/CE egyéb erdőgazdálkodást közvetlenül szolgáló földrészleten 0,3 ha érintett területen 30 %-os kárerély következett be. A Országos Kéktúra útvonalán balaszetveszélyt hárítottunk el saját erőből. A bedarabolt faanyag fekvő holtaként szolgál az erdőklíma megtarása érdekében.

- **Erdészeti eszköz és infrastruktúra-ellátottság**

Igazgatóságunknak nincs saját állományban levő erdészeti munkákat kivitelező munkacsoportja, ezért minden ilyen munkát külső vállalkozókkal tudunk elvégeztetni. A saját állományunkban levő fizikai munkavállalókkal csak legfeljebb a kis volumenű erdőművelési munkákat tudjuk kivitelezni. A faanyag mozgatását az erdei rakodóról a telephelyeinkre 4-ből 2 tájegységünkönél saját munkaerővel és saját gépparkkal azokban a tájegységekben tudjuk megoldani, ahol erőgépekkel az állattartás miatt amúgy is rendelkezünk. Szükség lenne egy erőgéppel vontatható önrakodó erdészeti pótkocsira.

- **Erdőfelújítási kötelezettség, erdősírtési hátralék, bírság**

2025-ben az Igazgatóság saját vagyionkezelésű erdeit tekintve összesen 2 erdőrészletet érintett erdőfelújítási kötelezettség. Erdőfelújítási bírságot nem szabtak ki 2025-ben az Igazgatóságra, mint erdőgazdálkodóra.

- **Faanyagértékesítés**

A tárgyévi fahasználati munkák tervezésénél az elsődleges természetvédelmi célokkal az Igazgatóságnál keletkező belső faigény kielégítését is szeretnénk összehangolni. Faanyagot csak abban az esetben értékesítünk, amennyiben a kitermelt faanyag fajtája vagy minősége nem alkalmas egyéb természetvédelmi célú hasznosításra.

- **Rendkívüli esemény**

Nem történt rendkívüli esemény 2025-ben.

6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (ha)
1	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304050-513 kódszámú vadászterület)	3.115
2	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303950-513 kódszámú vadászterület)	8.505
3	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Sásdi-rétek VE (19-303360--513 kódszámú vadászterület)	1.320
4	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202850-506 kódszámú vadászterület)	15.430
5	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Nagyberek VE (14-350250-410 kódszámú vadászterület)	24.490

Igazgatóságunk a korábbi évek gyakorlatával megegyezően 2025. évben is öt vadgazdálkodási egységben végezte a szakmai munkát. A területeken folytatott tervszerű állományszabályozás és vadkár elhárítás, valamint a vadgazdálkodási tevékenység adminisztratív feladatainak ellátása 2025. évben is folyamatosan kiemelt feladatot jelentett.

Vadgazdálkodási irányelveink, szakmai elvárásaink, a jogszabályi környezet és a gyakorlati tevékenység sem változott számottevően.

Tihanyban a területek nagysága, a feltételek gyakorlatilag nem változtak. A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő hivatásos vadász látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves ki-lövéseknek a 2025. évben is elsődleges célja a vaddisznó és a gímszarvas állománya visszaszo-rítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka létszámának erőteljesebb csökken-tése. A vaddisznó állománya érzékelhetően csökkent, az év folyamán 34 egyed került terítékre. Őzállományunk folyamatos csökkenését tapasztaljuk. A korábbi évekhez hasonlóan megjelent a gímszarvas a belterületeken is, taposási, rágási, „rongálási” (kerítések) kárával gyakran talál-kozunk, szinte mindenütt számítani lehet rá. Rendkívül magas továbbra is a gépjármű (vonat) gázolások száma. Eredményes nagyvad terelő vadászatiakat is tartottunk a területen. Ugyan-akkor megjegyezzük, hogy a szervezett vadkár elhárítást, az előírt, (elvárt) állományszabályozó vadászatiakat a folyamatosan bővülő létszámú, az év és a nap minden szakában megjelenő kirán-duló forgalom (ebben az évben is Tihanyban extrém mértékű) kiemelten nehezíti, olykor elle-hetetleníti (a biztonságos vadászat feltételei nem teljesíthetők, a vad zavarása folyamatos, mozgása olykor csak a késő éjszakai órákra korlátozódik).

Szintén nem változott a Badacsonyi és környéke Vadgazdálkodási Egység területe, ahol 1 fő természetvédelmi őr és 1 fő hivatásos vadász látta el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, belterületekkel, üdülő övezetekkel erősen tagolt, biztonsági okokból nem vadászható, de a vadak által okozott kár szempontjából kiemelten érzékeny. Tihanyban és Badacsonyon is bérvadásztatunk őzbakra, gímbikára és vaddisznóra, bár az őz létszámának folyamatos csökkenése, és a vadászat biztonság technikai feltételei teljesíthetősége e területeken nagyfokú körültekintést igényel. Mindhárom területen rendszeresen láttunk aranysakált. Itt is magas a gépjármű vadelütések száma, gyakori a belterületi vad megjelenés és károkozás.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében három fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A jelenleg 15 000 ha-os terület visszakapta 20 évvel ezelőtti méretét, ismét egyesült az I. tározó és köré tartozó védett természeti területekkel. A feladat nagyságára való tekintettel (állomány szabályozás, vadkár elhárítás) Igazgatóságunknak terület alapú bérvadászati szerződése van (pausal) több többségében környékbeli vadászokat tömörítő vadásztársasággal. A 2023. évben – szintén a vadkárok mérsékelését, és vadászati lehetőség biztosítását szem előtt tartva – a vadászterület K-i felét érintően kötöttünk terület alapú bérvadászati szerződést. Az összesen csaknem 9000 ha területen szigorú szakmai feltételek teljesítése mellett biztosítunk sportvadászoknak lehetőséget.

A Kis-Balaton II. ütemen folyó átalakítási munkálatok eredményeként megemelkedett vízszint a vad tartós kiszorulását eredményezte. Összességében vadászterületünknek csaknem 9 000 ha-ját (60 %) egész évben víz borítja.

Leírtak a vadászati tevékenységet nehezítik. Gímszarvasaink és vaddisznóink keresik a fokozottan védett természeti területek nyugalma. Őz állományunk csökkenéséről évek óta beszélünk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranysakál családok az ő helyzetükön még pluszban is rontanak tovább a vaddisznó létszám szabályozásában is intenzíven részt vesznek (malacok). Megváltoztak gímszarvas élőhelyeink, ezáltal a „szarvasbőgő” területeink is. Mezőgazdasági káraink mértéke főként a kukorica kultúrákban – a fokozott figyelem ellenére is – jelentős. Ugyanakkor van mezőgazdasági termelő, aki a folyamatos egyeztetés ellenére fokozottan vadkár veszélyes helyre telepít kukoricát nagy táblákban, a drágábbik fajtákból...

„Legfiatalabb” Vadgazdálkodási Egységünk az 1291 ha kiterjedésű természetvédelmi célú különleges rendeltetésű „Sásdi-rétek” Vadgazdálkodási Egység a Káli-medencében. A védett és fokozottan védett és Natura 2000 területeket magába foglaló terület természeti értékekben gazdag. Zömében Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő gyepek, rétek, legelő területeket vizes élőhelyek színesítik, melyeket a gímszarvas és a vaddisznó is előszeretettel látogat. Főként utóbbi állományának folyamatos apasztása, visszaszorítása a vadgazdálkodás elsődleges célja. Az elmúlt 5 évhez képest a területen 2025. évben érdemi változást nem tapasztaltunk, és a vadgazdálkodásunk terén számottevő változást Igazgatóságunk sem tett, azaz a korábbi évekhez képest szembevetően kevesebb a vaddisznó túráskára réteinken, legelőinken. Megjelenik olykor a dámszarvas is, állandó lakos az aranysakál. Kiszámú terítékéből a trófeás vadat elsődlegesen itt is bérvadászat útján próbáljuk értékesíteni.

Nagyberek Vadgazdálkodási Egységünk központja, a táskai ingatlan korszerű irodahelység, hivatásos vadászaink itt látják el adminisztratív feladataikat. Az év nagyrésztében megjelent a belterületi vadkár, főként Balatonfenyves és Balatonmárfafürdő településeken.

Hivatásos vadászaink 18.000 méter fix kerítés és 12.100 méter villanypásztor kerítés nyomvonalát felügyelik és tartják karban.

A terület legnagyobb gazdálkodója (korábbi vadászatra jogosultja) folytatta az egykori vadregtők – elcserjésedett, befásodott gyepek, kaszálók – szárúzását, összességében az elmúlt három évben 1300 ha-t meghaladó területen, melyek nagy részére szarvasmarha került.

Az 1990-es évektől réteken, kaszálókon szándékosan fennhagyott növényzet funkciója valóban a vadgazdálkodás céljait szolgálta elsődlegesen; ez gyakorlatilag egyik hónapról a másikra eltűnt, várhatóan vissza alakul eredeti művelési ágának megfelelően, gyökeresen átalakítva ezzel a vadászterület élőhely térképét, megváltoztatva több évtizedes rendjét. A 2019-es évtől immár nem kibocsátóként, hanem befogadóként működik a terület a környező vadászterületekhez viszonyítva, melyet alátámaszt az éves teríték mennyiségi és minőségi átalakulása is: állandó gímszarvas és vaddisznó állományunk folyamatosan csökken.

Jellemző – a már említett – belterületi károkozás megszűnése is. Őz állományunk drasztikus fogyása feltehetően nem az aranyakál számlájára írható elsődlegesen, hanem a nagy sebességgel vontatott széles (5-8 m) kaszák „bűne”.

Jellemzően kihívása a területnek a megfelelő számú bérvadász kiközvetítése mellé a megfelelő számú trófeás vad megtalálása, azaz a csökkenő kereslet kielégítése a csökkenő kínálattal.

Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el. Lényeges a rendelkezésre álló eszközök folyamatos fejlesztése, szinten tartása.

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Teljes terület terjedése (ha)	BfNPI vagyonkezelésben lévő terület (ha)	Hivatásos vadász	Írásbeli megbízással vadászó személy
1	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304050-513 kódszámú vadászterület)	3.115	1251	Czinke Gábor,	Szentmiklósi-Nagy Kornél, Bátai József, Steidl Péter
2	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303950-513 kódszámú vadászterület)	8.505	642	Bicsérdi András	
3	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202850-506 kódszámú vadászterület)	1.320	805	Kovács Zoltán, Novotny Zsolt, Lelkes András	Bóddör Bence
4	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Sásdi-rétek VE (19-303360-513 kódszámú vadászterület)	15.430	4897	Sinka Gábor	

5	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Nagyberek VE (14-350250-410 kódszámú vadászterület)	24.490	528	Hajdu Tibor, Gelencsér Balázs, Fritz Zsolt, Herk Károly	
---	--	--------	-----	--	--

A földtulajdonosi közösség képviselője Hajdú Anita.

A haszonbérleti díj:

Kis-Balatoni VGE: 800 Ft/ha/év, a nyílt vizes illetve kivett területek után pedig 100 Ft/ha/év.

Tihanyi VGE: 400 Ft/ha/év, a nyílt vizes illetve kivett területek után pedig 100 Ft/ha/év.

Badacsonyi VGE: 400 Ft/ha/év, a nyílt vizes illetve kivett területek után pedig 100 Ft/ha/év.

Sásdi-rétek VGE: 400 Ft/ha/év.

Nagyberek VGE: br.600 Ft/ha/év.

Tihany VGE 19-304050-513

Vadászati év	Gímszarvas (db)		Őz (db)		Vaddisznó (db)	
	Terv	Teríték	Terv	Teríték	Terv	Teríték
2025–2026.	26	46	12	15	NÉBIH által előírt: 34	41

Vadászati év	Róka teríték (db)	Aranysakál teríték (db)	Borz teríték (db)	Dolmányos varjú teríték (db)	Szarka teríték (db)
2025–2026.	27	0	0	1	0

Badacsonyi VGE 19-303950-513

Vadászati év	Gímszarvas (db)		Őz (db)		Vaddisznó (db)	
	Terv	Teríték	Terv	Teríték	Terv	Teríték
2025–2026.	46	61	9	25	NÉBIH által előírt: 112	92

Vadászati év	Róka teríték (db)	Aranysakál teríték (db)	Borz teríték (db)	Dolmányos varjú teríték (db)	Szarka teríték (db)
2025–2026.	27	2	1	9	2

Sásdi-rétek VGE 19-303360-513

Vadászati év	Gímszarvas (db)		Őz (db)		Vaddisznó (db)	
	Terv	Teríték	Terv	Teríték	Terv	Teríték
2025–2026.	31	34	9	8	NÉBIH által elő- írt: 69	56

Vadászati év	Róka teríték (db)	Aranysakál teríték (db)	Borz teríték (db)	Dolmányos varjú teríték (db)	Szarka te- ríték (db)
2025–2026.	23	7	2	2	0

Kis-Balaton VGE 20-202850-506

Vadászati év	Gímszarvas (db)		Őz (db)		Vaddisznó (db)	
	Terv	Teríték	Terv	Teríték	Terv	Teríték
2025–2026.	335	330	32	20	NÉBIH által elő- írt: 334	274

Vadászati év	Róka teríték (db)	Aranysakál teríték (db)	Borz teríték (db)	Dolmányos varjú teríték (db)	Szarka te- ríték (db)
2025–2026.	101	69	26	32	3

Nagyberek VGE 14-350250-410

Vadászati év	Gímszarvas (db)		Őz (db)		Vaddisznó (db)	
	Terv	Teríték	Terv	Teríték	Terv	Teríték
2025–2026.	150	171	11	10	NÉBIH által elő- írt: 175	247

Vadászati év	Róka teríték (db)	Aranysakál teríték (db)	Borz teríték (db)	Dolmányos varjú teríték (db)	Szarka teríték (db)
2025–2026.	101	225	32	53	0

6.5. Halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi szempontból releváns halgazdálkodási vízterületek védett területen:

No.	Országos jelentőségű védett vizek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-
4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	13 263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18 044,072 m	-
13.	Egyesített-övcSATORNA	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-csatorna (Táska 097, Somogyszentpál 027, 034 és 036 hrsz)	2,3097 ha	+
17.	Határkültvíz-csatorna (Somogyszentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4 870,244 m	-
20.	Kálomis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-csatorna	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2 014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5 197 ha	-
25.	Kisörspuszta	51 ha	-
26.	Kornyí-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6 911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-csatorna	4,23 ha	-
31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-

32.	Mindszentkállai-árok	3 632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcsatorna (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2 171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5 185,686 m	-
42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. Ezek valamennyi esetben a bányászati tevékenység felhagyása után kerültek nyilvántartásba vételre halgazdálkodási vízterületként. Lápként csak a kijelölt területeket tüntettük fel. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

No.	A halgazdálkodási vízterület megnevezése (ahol már az igazgatóságé a halgazdálkodási jog)	Kiterjedése (ha)
1.	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2.	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7
3.	Kis-Balaton II. ütem	5500
4.	Tihany, Belső-tó	39,6

A Mura két holtága esetében az érintett halgazdálkodási vizeknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg megfelelő szaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állomány szabályozásra korlátozandók. Erre idegenhonos halfajok megjelenése, illetve esetleges egészségügyi problémák esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését az Igazgatóság saját ember- és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytűzű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

A Tihanyi Belső-tó halgazdálkodási joga is vagyonkezelésünkben van. A tó erősen leromlott ökológiai állapotának javításához jelentős beavatkozásokra van szükség, KEHOP 4.1.0-15-2016-0020 projekt keretében vízminőség- és élőhely javítási munkák folynak a tavon. A behurcolt ezüstkárász (*Carassius gibelio*) mellett megjelent és jelentős mértékben szaporodott el a

kínai razbóra (*Pseudorasbora parva*). Az invazív fajok állományának csökkentése indokolt, ugyanakkor a vízminőség – különösen a 9,3-9,6 pH érték - a további, őshonos fajok telepítését is kérdésessé teszi. A természetvédelmi beavatkozások részeként egy a településről érkező csapadékvizet biológiai úton szűrő ún. sankolótér készült. A Külső-tóból több alkalommal is sor került jelentős mennyiségű hínárnövényzet áttelepítésére a Belső-tóba. A tó déli részén terjedő hínárfoltok alakultak ki. A tihanyi Külső-tó közelsége miatt egyre jelentősebb táplálkozó és költőterület bizonyos fokozottan védett madárfajok, pl. nagy kócsag, bakcsó, bölömbika stb. számára is. A tó teljes területe védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű állatfaj élőhelye, pl.: mocsári teknős, bölömbika, törpegém, stb.

A vízterületre vonatkozó, érvényben lévő természetvédelmi korlátozások: szegélynádas kímélete, idegenhonos fajok telepítésének tilalma. A tavon horgászati/halászati hasznosítás nem folyik.

Igazgatóságunk működési területén különleges rendeltetésű lett a korábbi meglévő halgazdálkodási vízterek közül a Balaton (valamint befolyói) és a Kis-Balaton I. ütem területe természetvédelmi és turisztikai szempontból egyaránt különleges helyzete miatt. Az érintett területeken a halgazdálkodási jog gyakorlója a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.

Nyilvántartott halgazdálkodási vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését:

1. Balaton és vízrendszere 61041,6 ha

A Balaton esetében első helyre került jelentősége miatt a turisztikai jelentőség. Ugyanakkor a Natura jelölő fajok közül mindenképpen kiemelt jelentősége van a Balatonnak a garda és a balin esetében, ezen fajok megőrzése szempontjából meghatározó a halgazdálkodás mikéntje. Ezen jelölő halfajok jelenleg a horgászható fajok között szerepelnek a gazdálkodónak is érdeke, hogy megfelelő kezelés mellett ne legyen szükség horgászati korlátozásokra. Amennyiben az állomány stabil marad, úgy ez megoldható.

<u>2.</u>	<u>Kis-Balaton VR. I. ütem</u>	<u>1800 ha</u>
<u>3.</u>	<u>Keleti-Bozót vízfolyás</u>	<u>21 ha</u>
<u>4.</u>	<u>Cigány-csatorna</u>	<u>2 ha</u>
<u>5.</u>	<u>Nyugati-övcatorna</u>	<u>76 ha</u>

Fent felsorolt halgazdálkodási vízterek jelenleg horgászati hasznosítással érintettek, ugyanakkor rendkívül jelentős a Balaton korábbi hatalmas halbólcsőiből mára megmaradt halállományuk. Elsősorban a compó állomány kiemelkedő, de mindenképpen említést érdemel réti csík és nyurgaponty is. Utóbbi külön kiemelendő a Kis-Balaton Hídvégi-tó (I. ütem) esetében. A BHNP Zrt részéről felmerült, hogy a gazdálkodás veszteségei miatt nem tart igényt ezen víztér halgazdálkodói jogára, azonban jelenleg még Ők a gazdálkodók. Változás esetén Igazgatóságunk kéri a területre a vagyonkezelési jogot, mivel már a Kis-Balaton jelenlegi formába történt átalakításakor, a hallépcsők kialakításakor is kiemelt szempont volt a balatoni állomány ívóhelyre történő kijutásának biztosítása. Ezen program folytatásaként szeretnénk, hogy a további potenciális szaporodóhelyek, berkek és befolyók egyaránt különleges rendeltetést kapjanak, maximális előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívóhelyek kialakítását.

Egyéb különleges rendeltetésre nyilvántartott halgazdálkodási vízterek:

1. Tihany Külső-tó 63,8582 ha Nemzeti Park, fokozottan védett, Natura 2000

A tó teljes területe fokozottan védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett állatfaj élőhelye, jelentős költőhely, Natura 2000-es terület. A védett, fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű fajok, pl.: törpegém, dunai tarajos gőte, vöröshasú unka, mocsári teknős, fülemülesitke, vörösgém, nagykócsag, kis kócsag, bölömbika, vidra, stb.

A tó területén kizárólag a természetvédelmi kezelés végezhető, a tó területére bemenni csak a természetvédelmi hatóság egyedi engedélye alapján, természetvédelmi kutatási/kezelési céllal szabad. Minden más emberi tevékenység, zavarás, az itt élő állatfajok állományait veszélyeztetné, ezért a horgászati hasznosítás sem engedélyezhető. Idegenhonos halfajok jelenléte nem számottevő.

A potenciális szaporodóhelyek: nyílt vízfelületek, árkok, befolyók lehetőséget biztosítanak élőhely fejlesztésre, maximálisan előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívőhelyek kialakítását. A terület horgászati hasznosítással jelenleg nem érintett, azonban kiemelt jelentőségű az idegenhonos halfajok elleni védekezés.

2.	Balatonederics, Nádas-mező	163,75 ha	Nemzeti Park, Natura 2000
3.	Lesence-patak	16,34 ha	Nemzeti Park
4.	Kétőles-patak	18,71 ha	Nemzeti Park
5.	Tapolca-patak	23,33 ha	Nemzeti Park

E természetközeli állapotú vízterületek állami tulajdonban és a BfNPI valamint a Vízügy kezelésében lévő értékes, őshonos halfajokkal jellemezhető értékes, védett, fokozottan védett természeti terület státuszú élőhelyek.

A Balatontól északra található térség legnagyobb lápi póc állományai, komoly mennyiségű réti csík és kisebb állományokban még széles kárász található a víztesteken. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék, cigányréce stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

Befolyók, kis tavak és berkek a Balaton térségében:

Badacsonytomaj, Büdös-tó	5,77 ha	Nemzeti Park
Ordacsehi-berkek	275,2355 ha	Natura 2000, ex lege védett
Fonyódi Bozót-csatorna (Pogányvölgyi-vízfolyás)	44,8438 ha	Natura 2000
Nagyberek Fehérvíz	682,3610 ha	Natura 2000, védett
Határ-külvíz-csatorna (Koroknai vízfolyás)	0,4868 ha	Natura 2000, védett
Őszödi-berkek	44,3 ha	Natura 2000, ex lege láp
Tóközi-berkek	44 ha	Natura 2000, ex lege láp
Tőreki-berkek "Tőreki X-tó"	41,2 ha	ex lege láp, helyi védett
Lellei-berkek "Forró-árok berke"	23,5 ha	Natura 2000, ex lege láp

Többnyire a Balatonról az emberi beavatkozás következtében lefűződött víztestek jelentős lápi póc és széles kárász állományokkal, komoly mennyiségű réti csík és esetenként nyurga ponty található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat csak korlátozottan létezik, beavatkozásokra lenne szükség az átjárhatóság biztosításához. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

Kornyi-tó ~19 ha Nemzeti Park

A Balaton-felvidék értékes tava, melyen természetvédelmi szempontból fontos beavatkozás idén nem történt a nyílt vízfelület növelése érdekében. Az utóbbi évtizedekben több alkalommal kiszáradt, halgazdálkodás szempontból értéktelen víztest. Sérülékeny élőhely ahol megfelelő beavatkozások révén az őshonos halfajok számára megfelelő élettér biztosítható. A terület madárvilága, az élőhely és a halállomány összetétel szempontjából különös jelentősége van, hogy minimális zavarás mellett, de történjen meg az őshonos halállományok megerősítése, illetve az idegenhonos fajok kizárása.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás várható hatásai: A védett/Natura 2000-es élőhely komplex fenntartható védelmének biztosítása, az élőhely rehabilitáció (KEOP) eredményének stabilizálása.

A vízterületre érvényben lévő természetvédelmi korlátozások:

- A Káli-medencére kihirdetett természetvédelmi kezelési terv nincs, így a védett/Natura 2000-es területekre vonatkozó jogszabályi előírások az irányadóak, valamint az elfogadott Natura 2000 fenntartási terv vonatkozó javaslatai.(gyepre hajtás/ tómederből itatás, élőhely szennyezés tilalma, természeti értékek védelmére vonatkozó egyéb jogszabályi előírások)

Gerence és mellékvízfolyásai Bébig	45 ha	védett, Natura 2000
Bitva és mellékvizei Pápasalamonig	22 ha	védett, Natura 2000
Cuha és Hódosér megyehatárig	17 ha	védett, Natura 2000

Ezen bakonyi vízfolyások felső szakaszának ökológiai állapota érdekében fontos lenne a kistestű, őshonos, de komoly gazdasági jelentőséggel nem bíró halfajok állományainak megőrzése, más fajok telepítése, behurcolása nem kívánatos.

Mura-menti holtágak, bányatavak:

Az Igazgatóságunk által korábban kezdett program részeként jelenleg is különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterület a Murarátka 053/1 hrsz., teljes területe 2,4 ha. Letenye 0291/1/b hrsz., (teljes területe 10,7 ha,) az erdő nélkül 5,7 ha. Ezek mellett további vagyonkezelésünkben található víztestek találhatóak a területen amelyeken jelenleg nincs kijelölt halgazdálkodó:

Muraszemenye hrsz: 0229	2,1679 ha	védett, Natura 2000
Muraszemenye hrsz: 0234	1,4637 ha	védett, Natura 2000
Muraszemenye hrsz: 0236 a	2,7130 ha	védett, Natura 2000
Letenye hrsz: 0174 b	2,7632 ha	védett, Natura 2000
Letenye hrsz: 0174 d	2,0129 ha	védett, Natura 2000
Letenye hrsz: 0174 f	0,3687 ha	védett, Natura 2000
Letenye hrsz: 0174 g	0,3620 ha	védett, Natura 2000

Őshonos, védett illetve fokozottan védett halfajok élőhelyei (aranykárász, réti csík, lápi póc). A halászati hasznosítás lehetőségeit alapvetően meghatározó – természetvédelmi prioritást a különleges rendeltetésű területté nyilvánítás formájában tudjuk érvényesíteni. A jelenleg is kezelésünkben lévő két holtágon idegenhonos fajok egyedei csak áradás után jelennek meg, ezek eltávolítására szelektálunk kutató halászgép segítségével.

E védett természeti területeken a természetvédelmi prioritás nem teszi lehetővé a gazdálkodást előtérbe helyező halászati üzemtervek (telepítések és lehalászások) kötelező előírásainak betartását, véleményünk szerint itt kizárólag az állományfelmérő (kutató), illetve – szükség esetén – állományszabályozó halászatokra kerülhet sor.

A vízterek más védett és fokozottan védett állat- és növényfajok élőhelyei is (tündérrózsa, sulyom, rucaöröm, szitakötőfajok, több madárfaj, vidra, hód). A holtágak sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van.

6.5.2. Védett természeti területen található halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1.	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2.	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

7. Tájvédelem

7.1. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításának részeként a természetvédelem állami szervezetinél 2010-2011-ben a TÉKA program keretében végzett munka megalapozta az egyedi tájértékek felvételezését. Azóta évről évre folyamatosan bővül az egyedi tájértékek adatbázisa, mely végül a Természetvédelmi Információs Rendszerben (TIR), illetőleg 2015-től az OKIR rendszer adatbázisában rögzíthető, ezzel a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2025. évben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai által 2 település egyedi tájértékeinek terepi felvételezésére, az adatok rögzítésére és feldolgozására került sor. Az egyedi tájérték felmérések két Zala megyei települést (Hottó és Pacsa) érintettek.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján (2010-11)	39	1911
TÉKA program keretében készült új felmérés (2010-11)	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2773
2012-2017. évben készült felmérések összesen	36	1299
2018. évben készült felmérések	10	193
2019. évben készült felmérések	8	172

2020. évben készült felmérések	13	338
2021. évben készült felmérések	14	301
2022. évben készült felmérések	20	337
2023. évben készült felmérések	11	381
2024. évben készült felmérések	4	120
2025. évben készült felmérések	2	37
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2025. végén	177	5831

Az egyedi tájérték felmérések részletezése:

Településnév	Felmérés éve	Egyedi tájértékek száma
Pécsely	1998	32
Csopak	2000	25
Aszófő	2002	30
Balatonalmádi	2003	41
Felsőőrs	2003	100
Halimba	2003	55
Lovas	2003	58
Palóznak	2003	41
Szőc	2003	29
Zánka	2003	26
Gosztola	2004	21
Hidegkút	2004	49
Kerkateskánd	2004	41
Lendvadedes	2004	26
Szécsisziget	2004	34
Szentbékkálla	2004	33
Szentjakabfa	2004	14
Veszprémfajsz	2004	43
Alsóőrs	2005	98
Balatonakali	2005	29
Balatonudvari	2005	22
Lovászi	2005	22
Nagyvázsony	2005	38
Mencshely	2008	115
Badacsonytomaj	2010	50
Bakonybél	2010	36
Balatoncsicsó	2010	34
Balatonfüred	2010	435
Balatonszepezd	2010	110
Balatonszőlős	2010	25

Barlahida	2010	26
Barnag	2010	15
Böde	2010	28
Dörgicse	2010	206
Fenyőfő	2010	19
Kékkút	2010	32
Kerkaszentkirály	2010	18
Kővágóórs	2010	59
Nemesvita	2010	59
Óbudavár	2010	22
Salföld	2010	41
Szentkirályszabadja	2010	52
Szigliget	2010	69
Tihany	2010	33
Tormafölde	2010	21
Vaszar	2010	15
Vászoly	2010	18
Vindornyalak	2010	21
Zalaszentő	2010	44
Badacsonytördeny	2011	41
Balatonfűzfő	2011	35
Balatonhenye	2011	38
Köveskál	2011	45
Mindszentkálla	2011	29
Monostorapáti	2011	44
Monoszló	2011	28
Öcs	2011	31
Szentantalfa	2011	28
Tagyon	2011	25
Egervár	2012	44
Hegymagas	2012	35
Nemesvámos	2012	15

Vöröstó	2012	37
Zirc	2012	86
Kisapáti	2013	49
Kisberzsény	2013	15
Ősi	2013	12
Raposka	2013	28
Káptalantóti	2014	21
Litér	2014	27
Nagykapornak	2014	72
Balatonkenese	2014	17
Misefa	2015	28
Nemesgulács	2015	25
Somlóvásárhely	2015	46
Várvölgy	2015	68
Alibánfa	2016	11
Balatongyörök	2016	91
Bánd	2016	22
Bezeréd	2016	29
Gyulakeszi	2016	38
Hárskút	2016	32
Petőhenye	2016	37
Vállus	2016	37
Bak	2017	33
Lakhegy	2017	36
Lesencefalu	2017	31
Letenye	2017	47
Magyarpolány	2017	69
Murarátka	2017	18
Muraszemenye	2017	42
Nemeshetés	2017	10
Tótszerdahely	2017	17
Ugod	2017	41
Városlőd	2017	33
Alsópáhok	2018	17
Bakonyjákó	2018	28
Döbrönte	2018	18
Gősfá	2018	22
Hegyesd	2018	14
Molnári	2018	14
Murakeresztúr	2018	28
Nemesrádó	2018	30
Rezi	2018	12
Vasboldogasz- szony	2018	27
Csörnyeföld	2019	36
Farkasgyepű	2019	15

Kányavár	2019	16
Kiscsehi	2019	19
Kislőd	2019	23
Nemesbük	2019	28
Szentmargitfalva	2019	26
Zalaköveskút	2019	9
Balatonkenese	2020	54
Csehbánya	2020	20
Németbánya	2020	27
Örvényes	2020	39
Bázakerettye,	2020	36
Borsfa	2020	31
Csömödér	2020	16
Iklódbördőce	2020	27
Kistolmács	2020	21
Kissziget	2020	9
Lispeszentadorján	2020	25
Maróc	2020	18
Valkonya	2020	15
Almásháza	2021	
Becsehely	2021	31
Bocska	2021	15
Börzönce	2021	12
Bucsuta	2021	10
Magyarszerda- hely	2021	9
Márkó	2021	32
Liszó	2021	16
Lókút	2021	21
Oltárc	2021	20
Páka	2021	49
Rigyác	2021	19
Tótvázsony	2021	42
Zajk	2021	16
Olaszfalu	2022	26
Nagyesztergár	2022	18
Becsvölgye	2022	21
Eplény	2022	26
Vörs	2022	19
Zalavár	2022	15
Bakonynána	2022	18
Bakonyoszlop	2022	17
Fűzvölgy	2022	18
Gelsesziget	2022	10
Hosszúvölgy	2022	13
Kacorlak	2022	12

Kallósd	2022	21
Kozmadombja	2022	9
Kustánszeg	2022	18
Ligetfalva	2022	9
Ozmánbük	2022	15
Pénzesgyőr	2022	25
Pusztapáti	2022	8
Vindornya	2022	18
Balatonlelle	2023	74
Balatonkeresztúr	2023	61
Balatonszent- györgy	2023	45
Balatonújlak	2023	32
Bezeréd	2023	28
Nikla	2023	13
Ordacsehi	2023	25
Sávoly	2023	20
Szőlősgyörök	2023	14
Táska	2023	14
Vöckönd	2023	25
Tés	2024	26
Zalalövő	2024	50
Milejszeg	2024	28
Bucsuszentlászló	2024	16
Hottó	2025	19
Pacsa	2025	18

2025. évi egyedi tájérték felmérések táblázatos részletezője települések szerint		
Tájérték csoportok	Hottó	Pacsa
	db	db
Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás	4	1
Kultikus, szakrális építmény/alkotás	4	9
Temetkezéssel kapcsolatos építmény/alkotás	4	3
Zöldfelületi létesítmény/objektum		2
Útvonalakat összekötő létesítmény		
Közlekedéssel/ szállítással kapcsolatos építmény		
Erdő/vadgazdálkodással kapcsolatos érték		
Ipartörténeti egyedi tájérték		
Agrártörténeti érték		
Vízhasználattal kapcsolatos létesítmények		1
Történelmi eseménnyel kapcsolatos érték	3	2
Turizmusához/ természetjáráshoz kötődő érték	1	
Víztani érték	1	
Növényegyed/növénycsoport	1	
Bányászattal kapcsolatos egyedi tájérték		
Tájképi egyedi tájérték	1	
Összesen:	19	18

7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Az elmúlt évekhez hasonlóan Igazgatóságunk 2025-ben is közreműködött fejlesztési koncepciók, útmutatók, pályázati kiírások és különböző tervi tartalmak előkészítésében, valamint azok véleményezésében. A dokumentációk elkészítéséhez szükséges táj- és természetvédelmi adatszolgáltatásokat megküldtük, a tájkoztatási és véleményezési szakasz során pedig építő jellegű, szakmai észrevételekkel segítettük elő a tervek kidolgozását. A beérkező dokumentumok témakörüktől és területi

érintettségüktől függően az adott tájegység (KVT, NYVKZT, KBNT, NYZT) és/vagy a Természetmegőrzési Osztály (TmO) munkatársai által kerültek megválaszolásra.

Térségi és területfejlesztési dokumentációk véleményezése és egyeztetése

A 2025-ös év során főszám szerint 29 ügyben érkezett Igazgatóságunkhoz regionális, térségi vagy kistérségi szintű tervekhez, programokhoz kötődő megkeresés, melyek közül elsősorban a Balaton Kiemelt Térségét érintő fejlesztések kerültek előtérbe, azon belül is a BATÉK és a Vízparti Terv többkörös egyeztetése, kiegészítése és véleményezése táj- és természetvédelmi szempontból. Igazgatóságunk több esetben a kikötő, a strand és a vizsgálat alá vonható területek kijelölésének pontosítását kérte azokon a területeken, ahol minősített nádassal érintett partszakaszok is szerepeltek a nádassálmány megőrzése érdekében. Igazgatóságunk véleményezte a Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökségi várományos területéről készített előzetes értékelési dokumentációt, melynek során a nemzetközi védettségekre, a geomorfológiai adottságokra, a védelemre és kezelésre vonatkozó fejlesztések kiegészítését és korrekcióját javasolta. Továbbá kértük az országos tájképvédelmi terület övezetének a 2024-ben pontosítottak szerinti ábrázolását, amely már a Tapolcai-medencét is magába foglalja a Balaton-felvidéki kultúrtáj védelmének hatékonyabb biztosítása érdekében.

Nyomvonal jellegű építményekhez kötődő dokumentációk véleményezése és egyeztetése

A 2025-ös év során főszám szerint 120 ügyben érkezett Igazgatóságunkhoz nyomvonal jellegű építményekhez kötődő megkeresés, melyek elsősorban kerékpárutak és tanösvények kialakításához, illetve közművezetékek (légvezetékek, ivó- szenny- csapadékvíz vezetékek) telepítéséhez kapcsolódtak. A tervezési és véleményezési szakasz során a rendelkezésre bocsátott dokumentációk ismeretében Igazgatóságunk tájékoztatást adott az aktuális beruházást érintő táj- és természetvédelmi övezetekről, élőhelyekről és az előforduló természetvédelmi oltalmat élvező fajok egyedeiről, valamint az azokhoz kötődő jogszabályi környezetről. Igazgatóságunk ismertette a tervezési és telepítési munkák során betartandó táj- és természetvédelmi előírásokat és kikötéseket, az idő- és térbeli korlátozásokat, hiányos dokumentációk esetén pedig további vizsgálatok lefolytatását, a helyreállítási utómunkák elvégzését és a tájba illesztési előírásoknak való megfeleltetést is kérte. Szükség esetén Igazgatóságunk helyszíni egyeztetéseket folytatott le, melyek során védőterületek kijelölését, a táj- és természetvédelmi célokkal nem összeegyeztethető nyomvonalszakaszok újra gondolását javasolta. A megvalósult projektekhez kötődő műszaki átadás- átvételi eljárásokra Igazgatóságunk munkatársai is meghívást kaptak.

Objektum jellegű építményekhez kötődő dokumentációk véleményezése és egyeztetése

A 2025-ös év során főszám szerint 20 ügyben érkezett Igazgatóságunkhoz objektum jellegű építményekhez kötődő megkeresés, melyek elsősorban adótornyok, napelemparkok, infrastrukturális elemek, illetve településfejlesztési pályázatokból megvalósuló, nagyobb léptékű építmények és épületek (gyártócsarnok, konténerterminál, logisztikai központ) telepítéséhez kapcsolódtak. A tervezési és véleményezési szakasz során a rendelkezésre bocsátott dokumentációk ismeretében Igazgatóságunk tájékoztatást adott az aktuális beruházást érintő táj- és természetvédelmi övezetekről, élőhelyekről és az előforduló természetvédelmi oltalmat élvező fajok egyedeiről, valamint az azokhoz tartozó jogszabályi környezetről. Jogszabályi kizáró ok fennállása esetén felhívta a figyelmet a választott helyszín újra gondolásának szükségességére, javaslatot fogalmazott meg a tervezés és megvalósítás részleteire vonatkozóan, ismertette a tervezési és telepítési munkák során betartandó táj- és természetvédelmi előírásokat, az idő- és térbeli korlátozásokat, hiányos dokumentációk esetén hiánypótlást, illetve a helyreállítási utómunkák elvégzését kérte. Az akár vertikális, akár horizontális értelemben vett nagyobb kiterjedéssel rendelkező objektumok esetében a tájba illesztési előírásoknak való megfeleltetés kiemelt szempont, ugyanakkor egy bizonyos lépték és határérték felett az alkalmazható módszerek csupán a tájképi megjelenés csökkentését, mérséklését tudják szolgálni.

Az élővilág-, elsősorban madárvédelmi szempontból szükséges szerkezeti részletmegoldásokra vonatkozó intézkedéseket Igazgatóságunk előírta.

Bányászati tevékenységhez kötődő dokumentációk véleményezése

A 2025-ös év során főszám szerint 45 ügyben érkezett Igazgatóságunkhoz bányászati tevékenységhez kötődő megkeresés, melyek elsősorban műszaki engedélyezési dokumentációk elkészítéséhez szükséges adatigénylések, tájékoztatások és kisajátítási eljárással kapcsolatos értesítések voltak tervezői, tulajdonosi vagy hatósági oldalról. Igazgatóságunk az adott eljárásban, amennyiben hatás- és illetékességi kör tekintetében érintett államigazgatási szerv volt, megtette táj- és természetvédelmi szempontú észrevételeit, kikötéseit, valamint eleget tett adatszolgáltatási kötelezettségének. Szükség esetén szakértői felmérés elkészítését és a hiányzó vizsgálati munkarészek pótlását kérte a környezetvédelmi, működési engedélyezési dokumentációkban.

Településrendezési és Építészeti-Műszaki Tervtanácshoz kötődő dokumentációk véleményezése és egyeztetése, valamint kapcsolódás a Balatoni Főépítész és a Balatoni Főtájépítész munkájához

Igazgatóságunk tanácskozási joggal vagy meghívottként vehet részt a Településrendezési és Építészeti-Műszaki Tervtanács munkájában, így a táj- és természetvédelmi szempontok közvetítésére és a részletkérdések tisztázására az objektumszintű tervezés során is lehetőség nyílik. A 2025-ös évben egy alkalommal érkezett tervtanács ülésen való részvételre szóló meghívó, amely a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozó települések közül Szigligetet érintette. A tervtanácson online bekapcsolódva Igazgatóságunk munkatársai is részt vettek, ahol felhívták a figyelmet a táj- és településképvédelmi illeszkedés betartásának fontosságára a tervtanács tagok által említettekkel (épületmagasság, az építészeti elemek mennyisége, a nyílászárók mérete és kiosztása) összhangban, illetve az előkert és a növényalkalmazás újra gondolását, finomítását kérte. A 2025-ös év során kinevezésre került a Balatoni Főépítész Lengl Zoltán, és a Balatoni Főtájépítész Dr. Borbély Sarolt személyében. E tisztségek betöltésével jelentősebb változások várhatók a Balaton-felvidék épített, valamint természeti és táji környezetét, örökségét érintő településrendezési eljárásokban is. Igazgatóságunk részt vett 2025 októberében az INFOTÉR CONTECH Konferencia keretein belül az Építési és Közlekedési Minisztérium Építészeti Államtitkársága - Építészeti szakmai napján, ahol a Balatoni Főépítész és Főtájépítész bemutatkozása során ismertette a Balaton-felvidéket érintő, aktuális szakmai kérdéseket, valamint egy új, hatékonyabban működő kapcsolatrendszer kiépítésének fontosságát hangsúlyozta az ehhez vezető lépések felvázolásával. A Balatoni Főépítész 2025 novemberében megbeszélést tartott Igazgatóságunk tájvédelemmel és településrendezéssel foglalkozó kollégáival, jobban megismerte az Igazgatóságot érintő hivatali eljárásrendet és a közös gondolkodás, hatékonyabb ügyintézés érdekében egy újabb találkozó megszervezését javasolta a helyi főépítészek, az érintett hatóságok és Igazgatóságunk részvételével a következő évre vonatkozóan.

Szakkérdésvizsgálathoz kötődő véleményezések és egyeztetések

Igazgatóságunkhoz 2025-ben főszám szerint 87 alkalommal érkezett megkeresés szakkérdés vizsgálat tárgyában társ- vagy felettes szervek részéről, melyek elősorban erdőtervi módosításokhoz, épületek és építmények létesítéséhez, termőföld más célú hasznosításához vagy vízjogi engedélyezéshez kötődtek. Az Igazgatóságunk rendelkezésére bocsátott adatok, tervek áttekintésével munkatársaink ismertették az adott témakört érintő természetvédelmi jogszabályi hátteret, a betartandó szakmai szempontokat, valamint az esetleges idő- és térbeli korlátozásokat.

7.3. Település- és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

Véleményezett terv típusa	Véleményezett tervek száma	Érintett települések száma
Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) módosítása	3	BfNPI teljes működési területe
Településkép védelmi Rendelet (TKR) módosítása	30	BfNPI teljes működési területe
Összesen:	33	BfNPI teljes működési területe

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Térségi, ill. vármegyei jelentőségű terület-rendezési terv módosítás	0	BfNPI teljes működési területe
Településrendezési eszközök felülvizsgálatához, módosításához, településtervezési készítéséhez kapcsolódó egyeztetések, véleményezések	161	BfNPI teljes működési területe
Összesen:	161	

A fenti adatok főszám szerinti összesítések, amelyek nem a 2025. évi véleményezések számát mutatják, csupán az érintett települések számát jelzik, mivel településenként az egész év során egy főszámra kerülnek iktatásra a településrendezési eszközök módosításainak ügyiratai. Egyes településeknél akár 10-15 módosítás is előfordult az év folyamán.

Országos és térségi jelentőségű területrendezési tervek:

- 2025-ben Igazgatóságunk működési területét érintő Vármegyei Területrendezési Terv módosítási eljárás nem volt.
- 2025. szeptember 27-én lépett hatályba a *Balaton vízparti területeinek területfelhasználási követelményeiről* szóló 287/2025. (VIII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: BATÉK), amelynek kidolgozásában, véleményezésében Igazgatóságunk részt vett. A BATÉK-ot a településrendezési eszközök, településtervek véleményezésénél is figyelembe kell vennünk.

További településrendezési tervek, egyeztetések, valamint települési arculati dokumentumok és rendeletek a 2025. évben:

- A 2025. évben folytatódott a településrendezési eszközök, módosítása, felülvizsgálata, a Településképi Arculati Kézikönyvek és Településképi rendeletek módosításai, illetve a *településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti új településtervek készítése. A településrendezési eszközök felülvizsgálatának és az új településtervek készítésének véleményezési eljárásaiban, illetve a településrendezési eszközök módosítási eljárásaiban is véleményezést adott az Igazgatóság. Az adatszolgáltatási kötelezettség az önkormányzatok és a településtervezők felé a Korm.rendelet értelmében megszűnt, viszont az AM felé rendszeresen továbbításra, frissítésre kerülnek a táj- és természetvédelmi övezetek

lehatárolásában történt módosítások. A településrendezési eszközök, településtervek, TAK és TKR egyeztetése az Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer (a továbbiakban: E-TÉR) felületén történik, azonban a véleményezési szakasz előtt a környezeti értékelés szükségességének eldöntésével kapcsolatos véleményezés hivatali kapun keresztül történik.

Településrendezési eszközök, településtervek, településképi arculati kézikönyvek és településképi védelmi rendeletek módosításának tapasztalatai:

- A településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024 (IX. 30.) Korm.rendeletet (a továbbiakban: TÉKA) 2025-től széleskörűen alkalmazni kell, július 1-étől pedig kötelező az alkalmazása.
- Általános tapasztalat, hogy a települési önkormányzatok részéről a hatályos vagy nemrég módosított Helyi Építési szabályzat és térképmellékletei nem minden esetben kerülnek feltöltésre az önkormányzatok honlapjára, sem az njt.hu-ra. Ez jelentős mértékben megnehezíti a véleményezési eljárás folyamatát, ugyanis azt összehasonlítási alap hiányában hosszas keresőmunkának kell megelőznie.
- A településrendezési eszközök véleményezési eljárásához kapcsolódóan 2025. évben az Igazgatóság törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását nem kezdeményezte.

Országos Ökológiai Hálózat lehatárolásának módosítása

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT) térségi övezetként határozza meg az országos ökológiai hálózat övezetét. A MaTrT 23.§ (2) bekezdése értelmében településrendezési terv készítésénél az övezeti lehatárolás módosítására az illetékes téradatgazdák egyetértése esetén van mód. 2025-ben Igazgatóságunk működési területén 8 településen történt módosítás az országos ökológiai hálózat lehatárolásában, 5 településen teljes felülvizsgálat (Dudar, Felsőpáhok, Hajmáskér, Nemesgulács, Taliándörögd), 3 településen pedig kisebb mértékű módosítás (Csömödér, Hosztót, Vászoly). A módosításokat a meglévő, jogerős állapotokhoz történő igazítás, kijelölések pontosítása és településrendezési eszközbe illesztése tette indokolttá.

7.4. Tájképvédelmi övezetek módosítása

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben a tájképvédelmi övezetek célja a Balaton-felvidék és a tó környezetének egyedi esztétikai és karakterbeli értékeinek hosszútávú megőrzése. A szabályozás két fő kategóriára oszlik, amely a **tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetét - szigorúbb kategória, amely a legérzékenyebb területeket (pl. tanúhegyek, partközeli látványfolyosók) védi** - valamint a **térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetét - tágabb kiterjedésű övezet, amely a tájkarakter megőrzésére fókuszál** – jelenti.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT.) szerinti térségi övezetek által érintett területek település szintű lehatárolása során a gyakorlatban a legtöbb esetben földrészlet határhoz való igazítás, vagy egyes részterületeknek a térségi övezetből való kivonása valósul meg. Ez elsősorban azoknál a térségi övezeteknél lehet indokolt, ahol az övezeti szabályozás konkrét, az adott földrészlet területfelhasználását, hasznosítását befolyásoló korlátozásokat, vagy fejlesztési területek esetében kedvezményeket, mentességeket határoz meg.

A MaTrT. rendelkezései alapján országos érvényű térségi övezetként határozza meg a tájképvédelmi terület övezetét, amelynek területi lehatárolását és a kapcsolódó övezeti szabályokat a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet rögzíti.

A tájképvédelmi terület övezete esetében az MvM rendeletben szereplő övezeti szabályozás nem tartalmaz olyan korlátozást vagy engedményt, amit egyes ingatlanokra vonatkoztatva kell/lehet érvényesíteni. A tájképvédelmi terület övezete lehatárolásának célja, hogy meghatározza azokat a területeket, amelyek a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Ezen területek sajátossága, hogy ezek az esztétikai jellemzők összhatásukban érvényesülnek, függetlenül a közigazgatási határoktól, vagy az egyes földrészletek ingatlan-nyilvántartásban rögzített határaitól.

A MaTrT. 4. § 43. bekezdése értelmében a tájképvédelmi terület övezetébe azok a területek tartozhatnak, amelyek a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő övezet a területrendezési tervek egyik legszigorúbb védelmi fokozata, amelynek elsődleges célja a történetileg kialakult, hagyományos tájhasználaton alapuló, mozaikos tájszerkezet megőrzése. Az övezet biztosítja a táj karakterének, esztétikai adottságainak és természeti értékeinek fenntartását, különösen a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben.

A védelem nem a táj "konzerválását" jelenti, hanem a fenntartható fejlődés érdekében a tájterhelés csökkentését, a "mindenütt" lehetséges beépítés megakadályozását, valamint a mozaikos tájszerkezet megőrzését, a balatoni táj védelmét.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete egyedileg meghatározott és lehatárolt övezet, amelybe a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet beépítésre nem szánt, sajátos karakterű szőlőhegyeinek, szőlőterületeinek, történelmileg kialakult mozaikos tájszerkezetének, egyedi tájértékeinek megőrzendő területei tartoznak. A szabályozás célja a történelmi szőlőhegyek, a mozaikos tájszerkezet és az egyedi tájértékek, a zavartalan tájképi egység (pl. tanúhegyek rálátása) megőrzése. Az övezetben az építmények elhelyezésekor szigorú tájba illesztési kötelezettség áll fenn. Korlátozzák a szőlőterületek más célú hasznosítását vagy belterületbe vonását, hogy elkerüljék a táj degradációját.

Az Igazgatóság illetékességi területén 2025. évben egy települést érintően sem került sor a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület, továbbá a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetének módosítására.

7.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

A területfejlesztési és területrendezési elképzelések, a településrendezési eszközök tartalma és minősége jelentősen befolyásolja és meghatározza a tájban megjelenő nagyléptékű változásokat. A térségi területrendezési tervek, a településrendezési eszközök és településtervek véleményezésében a jogszabályi előírások értelmében a BfNPI minden esetben közreműködik.

A tájban változást előidéző, a tájat átalakító jelentősebb beruházások előkészítésében – utak, kérekpáutak, infrastruktúra hálózatok, napaelempark létesítés, távközlési bázisállomások, kikötők, jelentős méretű vagy kiemelt beruházások, bányászattal kapcsolatos kérdés, területhasználat változása, természetvédelmi kezelés módja (pl. holtág revitalizációja), művelési ág váltása, végleges más-célú hasznosítás – megkeresés esetén szakmai véleményünk adunk.

A természetvédelem, és azon belül a tájvédelem egyik legfontosabb célkitűzése a természetközeli állapotban meglévő élőhelyek, természeti rendszerek és a meghatározó látványelemek megóvása, a védendő tájszerkezet és tájkarakter megőrzése, szükség szerinti helyreállítása. A balatoni nádasfelmérések vizsgálata alátámasztja, hogy napjaink nádas károsításában az emberi tevékenység játsza a legfőbb szerepet, amely a meglévő élőhelyek beszűküléséhez, átalakulásához és megszűnéséhez vezet. A Balaton parti sávjának jelentős beépítettsége miatt felértékelődnek a természetes partvonalak és a nádasokkal övezett öblözetek. A természetközeli látványt nyújtó partszakaszoknak egyre nagyobb a jelentősége a nyílt víz irányába, és a nyílt víz irányából szemlélve is.

2025 év második felében hatályba lépett a Balaton vízparti területeinek területfelhasználási követelményeiről szóló 287/2025. (VIII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban a BATÉK és VPRT) melynek kidolgozásához Igazgatóságunk munkatársai is aktívan hozzájárultak az egyeztetési tárgyalásokon való rendszeres részvétellel és véleményezéssel.

A Balaton egyik legfontosabb természeti örökségünk, amelyet minden eszközzel védeni kell. A 2023. év végén elfogadott, a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban Méptv.) 10 alapelve közül kiemeljük a természeti rendszerek megőrzésének elvét, melyet a különböző településrendezési eljárásokban a véleményezések során kihangsúlyozunk. Ez a jogszabály előírja, hogy a településtervezés során a természeti környezetet és annak elért védettségi szintjét prioritásként kell kezelni, és kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkarakter megőrzésére. A települések a helyi építésügyi szabályozásukat a környezetvédelmi, természetvédelmi, területfejlesztési és területrendezési előírások betartásával hozhatják meg, és ahol ezek az azonos szintű jogszabályban megállapított építésügyi követelménynél szigorúbbak, vagy ezzel ellentétes előírást tartalmaznak, ott a környezetvédelmi, természetvédelmi, területfejlesztési vagy a területrendezési követelményt kell figyelembe venni. A Méptv. által bevezetett jogszabályi szigorításokkal a tájvédelem eszköztára bővíthet az illetékességi területünkön. Az elmúlt év során tapasztaltak szerint megtorpant a táj-és természetvédelmi szempontból aggályos nagyméretű naperőműparkok terjedése, melyben szerepe lehet többek között a Méptv-ben megfogalmazott természeti rendszerek megőrzése elvének is.

A „sima” tájképvédelmi övezetekben kifejezetten továbbra sem tiltja jogszabály nagyobb területet elfoglaló naperőmű létesítését, de a 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet 4. § (4) értelmében ezek telepítését csak természetvédelmi szempontból nem sérülékeny területeken és a tájba illesztés igazolásával támogatjuk.

A közelmúltban jól megfigyelhető tendencia a kitelepülés a nagyvárosokból kisebb, vidéki településekre, amit elsősorban az egészségesebb környezet, kedvezőbb életkörülmények iránti igény motivál, és amire a távmunka egyre szélesebb körben való terjedése lehetőséget ad. Felértékelődött a vidéki táj jelentősége - a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén különösen -, mivel a lakosság a szép fekvésű, jó levegőjű, kevésbé beépült, vagy egyenesen a beépítetlen területeket keresi. Ezért kiemelt szerepet kap a beépítetlenség, mint táji érték védelme is, melyet Igazgatóságunk is képvisel a különböző tervezett nagyberuházások és egyedi lakóépületek beépítetlenséget megbontó telepítésének tervezése esetében is.

A Balaton-felvidék tájvédelmének országosan is kiemelt jelentőségét bizonyítja, hogy 1997 óta, mint nemzeti park, országos jelentőségű védett természeti területként lettek kijelölve azok a területek, amelyek területhasználatának meghatározásakor elsődleges szempont kell, hogy legyen a táj jellegének megőrzése. A tájkarakter védelmét erősíti, hogy a természetvédelmi ágazati szabályozáson túl, az építésügyi szabályozást megalapozó területrendezés is külön kiemelt térségként kezeli, és az országos övezeti rendszertől eltérő, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetet megalkotva biztosítja a balatoni táj védelmét. A történelmileg kialakult szőlőtermesztő területek mellett kiemelt figyelmet érdemelnek az erdő-gyep-szántó mozaikos területek és ezeken belül is az épített és természeti elemek aránya. Ez a jelenlegi arány eredményezi annak az egyedülálló természeti és táji környezetnek a kialakulását, ami a Balaton-felvidék egyediségét adja. Aggályosnak tartjuk, ha a térségben a tájképre, tájjellegre is kiható épített elemek megnövekedett aránya megbontaná ezt a jelenlegi tájkaraktert meghatározó egyensúlyt. Ezért is van, hogy látszólag tájképvédelmi szempontból „értéktelennek” tartott szántó területeket is tartalmaz a tájkép védelmét célzó övezeti lehatárolás. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet a *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetének* területén a jogszabályi előírások egyértelműen szigorodtak a Magyaror-

szág és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban MaTrT) előírásai értelmében. Az eddig még beépítetlen területek tájképi védelme érdekében az országos tájképvédelmi övezetekkel érintett területekre is nagyobb figyelmet kell fordítani. Ennek érdekében folyamatos erőfeszítést teszünk a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendeletben „szűkszavúan” megfogalmazott jogalkotói szándék részletesebb kifejtésére a megkereső ügyfelek felé. Egyszerűsödne a helyzetünk, ha maga az érintett jogszabály is – a MaTrT-hez hasonló módon – kiegészítésre, pontosításra kerülne.

Tájvédelmi szempontból lényeges előrelépésként 2021. március 1-től hatályba lépett a MaTrT kiegészítése. Ennek értelmében az országos ökológiai hálózat **magterület övezete** és **ökológiai folyosó övezete**, a **kiváló termőhelyi adottságú szántók**, az **erdők övezete**, a **tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete**, a **világörökségi és világörökségi várományos területek övezete**, a **kertes mezőgazdasági terület övezete**, és a **borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete** által érintett területeken *"az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű helyezhető el épületre felszerelten"*. Mivel a sok esetben több tíz hektáros területen felállított naperőművek látványa igen kedvezőtlen, ez a jogszabályi változás segíti a táj- és természetvédelem érdekeinek érvényesítését, természetvédelmi kezelőként egyszerűsíti a véleményezési munkánkat.

Ugyanakkor kedvezőtlen tendenciát indíthat el a zártkerti ingatlanok művelés alól történő kivonását megkönnyítő, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény 2025-ben hatályba lépett módosítása. A törvény 72/E. §-a bizonytalanságot okoz az önkormányzatok részére, mivel sokan kérik a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet térségi övezeteivel (Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete, Borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete, Kertes mezőgazdasági terület övezete) érintett területeken is a művelési ágból való kivonást megkönnyítő önkormányzati rendelet megalkotását. Ezekben az esetekben ugyanis két azonos szintű jogszabály (MaTrT és a 2021. évi C. törvény) ütközhet.

Egyéb tájvédelmi tevékenységeink, valamint szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- Rendszeresen részt vettünk a Balatoni Arculati kézikönyv (BATÉK) és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet új területrendezési tervének (Vízparti Terv) készítésével kapcsolatos egyeztetéseken, véleményezésekben és a Balaton Fejlesztési Tanács által a témában rendezett konferenciákon.
- Folyamatosan együttműködünk állami és települési főépítésekkel, természetvédelmi hatósággal, építész tervezőkkel, településtervezőkkel, örökségvédelmi szakemberekkel, települési önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, építetőkkel, lakossággal (adatszolgáltatás, közös terepi bejárás, helyszíni szemle, egyeztető tárgyalás, tájékoztatás).
- A MaTrT 23. §(2) értelmében a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezet és az országos tájképvédelmi övezetek lehatárolása a településrendezési tervek készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest csak az Igazgatóság egyetértése esetén változtathatók meg. Minden ilyen jellegű változtatási igényt alaposan mérlegelünk, egyeztetve a települési önkormányzatokkal és településtervező építésekkel, települési és állami főépítésekkel. 2025-ben Keszthely Város önkormányzatának kezdeményezésére elindult a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezeti lehatárolásának módosítása, ami jelenleg még nem zárult le.
- A hatósági, szakhatósági feladatkörben eljáró, Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztályától érkezett megkeresésekre adatszolgáltatást, tájékoztatást adtunk, illetve ügyféli nyilatkozatot tettünk. A természetvédelmi ügyekben érkező megkeresések sok esetben tájvédelmi kérdéseket is felvetnek, mivel ezek következtében a tájban is jelentősebb vizuális változások következhetnek be.

- 2025 év őszén megkezdte működését a balatoni főépítészség Balatonfüreden. Lengl Zoltán balatoni főépítész felvette a kapcsolatot Igazgatóságunkkal, mint a térség területfejlesztésben és területrendezésben érintett államigazgatási szervével, és decemberben személyesen is felkereste Igazgatóságunkat. A tájvédelemmel és területrendezéssel foglalkozó kollégákkal megvita-
tásra került az építésügy és a táj- és természetvédelem közös érdeke: a Balaton-felvidék építészeti és tájképi arculatának megőrzése, a káros tendenciák kiküszöbölése. Az egyeztetés célja az volt, hogy szakmai alapokon vizsgáljuk meg a jelenlegi jogszabályi és gyakorlati kihívásokat, és megalapozzuk a hosszabb távú együttműködést. A jogi szabályozás - többek között a Méptv is - hozzájárul a keretek meghatározásához, de a problémákat nem lehet mindig rendeleti úton szabályozni. Szükséges egyfajta építészeti kulturáltság is, valamint a társhatóságok együtt gondolkozása is. A megbeszélés előremutató volt, és megállapodtunk abban, hogy a közeljövőben folytatjuk ezt a diskurzust, lehetőség szerint bevonva a balatoni főtájépítészt és a társhatóságok képviselőit, valamint a BKÜ területén tevékenykedő települési főépítészeket is. A véleményező szervek – építésügy, természetvédelem, környezetvédelem, önkormányzati főépítések - között esetenként feszültség érzékelhető, de a cél érdekében, mely a balatoni kultúrtáj, világörökségi várományos helyszín hagyományos értékeinek megőrzése, szükség van az egymást segítő együttműködésre, melyet párbeszéddel tudunk megalapozni.

A korábbi évekhez hasonlóan a 2025-ös évben is jellemzőek voltak az alábbi, tájvédelemhez is kapcsolódó megkeresések:

- gyepteltörés iránti engedélykérelmek
- tervezett légkábelek nyomvonalvezetése – Hévíz, Alsópáhok
- nádaratási kérelmek, természetvédelmi kezelői hozzájárulások
- adótoronyok, átjátszótoronyok, távközlési bázisállomások létesítése
- utak, kerékpáutak, infrastruktúra hálózatok létesítése
- holtág revitalizáció
- művelési ág váltás, végleges máscélú hasznosítás
- terület helyreállítás
- fásításból fakitermeléssel gyepterületeken

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság tájegységei által, illetve a tájegységek közreműködésével 2025-ben végzett tájvédelmi jelentőségű beavatkozások az Igazgatóság illetékességi területén:

- Somogy megyében Lengyeltóti mellett, a Pogány-völgyi réteken a LIFE IP projekt keretében nagy léptékű területkezeléseket folytattunk, melynek következtében megújul a vizes élőhelyek és rétek világa. Itt a vállalkozónak nem kis kihívást jelentett a szárazúást a tél folyamán a vízállásos területeken végrehajtani a lehullott csapadékmennyiség miatt, de speciális gépekkel már több mint 40 ha szárazítása elkészült. A munka a 2026-os év során még folytatódni fog, mert a terület többi részét borító zöld juhar tenger több lépcsős irtása fakivágással és a megjelenő sarkak vegyszeres kezelésével még nagy feladat lesz, ahogy - nem beszélve majd a későbbiekben a terület fenntartásáról.
- Zala megyében Molnári és Tótszerdahelyi területeken az ártéri legelők a területkezeléseknek (szárazzás, inváziós fajok irtása) köszönhetően folyamatosan nyerik vissza régi arcukat. A LIFE IP GRASSLAND-HU projekt keretében Igazgatóságunk a Mura folyó árterében, Tótszerdahely 053/1 és Molnári 085 hrsz-ú területeken 20,4 ha-on végzett gyeprekonstrukciós kezelést. Az özönfajokkal és cserjékkel sűrűn borított területet ártéri fáslegelővé alakítottuk a letenyei állattartó telepen tartott magyar szürkemarha állomány számára.
- A batyki lápréten folyamatos területkezelések (szárazzás) történtek a terület természetességi

állapotának és tájképi megjelenésének megőrzése érdekében.

- Sármellék, fásításból fakitermelési munkálatok engedélyezési eljárásában való részvétel gyep-terület helyreállítása céljából

Jellemző példák hatósági eljárásokban való részvételre - a teljesség igénye nélkül – melyek következtében a tájban vizuálisan bekövetkező változások állhatnak be:

- Bókaháza 09/19 hrsz.-en 132 kv-os szabadvezeték létesítése
- Gősfő 01010/18 hrsz.-ú országos jelentőségű védelem és Natura 2000 oltalom alatt álló ingatlan művelési ág változtatásának engedélyeztetése
- Kehidakustány 0144/11 Cetin torony létesítésével kapcsolatos állásfoglalás
- Zalaszentgrót 010334/5, 010002/2 Natura 2000 gyep művelési ágú helyrajzi számra tervezett vízmű létesítésének véleményezése
- Zalaszentgrót 020040/7 hrsz.-ú ingatlanon végleges más célú hasznosítására (villanyoszlop) vonatkozó engedélyezési eljárás
- Kiskutas 060/15 hrsz.-ú lápterületen tó létesítésével kapcsolatos adatszolgáltatás
- „Zala Kétkeréken - Kerékpárút-fejlesztés Lenti és Hernyék között” adatszolgáltatás és engedélyezési eljárás
- Kányavári motocross pálya működési engedély visszavonása
- Muraszemenye - Csernec, horgásztó kialakítás, adatszolgáltatás és engedélyezési eljárás
- Vantage torony engedélyezési eljárása, Eszteregnye
- Természetvédelmi kezelői nyilatkozat a Zalaigrice 038/1 hrsz vee_3 elnevezésű közcélú hálózat tervezésével kapcsolatban
- Nagykanizsa-Bagola kommunális szilárd hulladéklerakó tervezett bővítésének teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati eljárása, ügyféli nyilatkozat
- Magyarszentmiklós 022/12 helyrajzi számú területen tervezett erdőtelepítés, szakmai állásfoglalás
- 75. sz. főút 10+800 – 33+320 kmsz között 11,5 t-s burkolat megerősítéséhez, valamint Zalapáti és Bak települések között kerékpárút létesítéséhez szükséges erdőterület igénybevételi elvi engedélyezési eljárása, ügyféli nyilatkozat
- Részvétel a Zalaapáti-Zalakaros kerékpár út megvalósításának természetvédelmi kezelői véleményezési eljárásaiban
- Hács területén új telekommunikációs torony kialakításának engedélyezési eljárásában való részvétel
- Alsópáhoki tőzgebánya környezetvédelmi engedélyének felülvizsgálati eljárásában való részvétel
- Ideiglenes és végleges más célú hasznosítások az ökológiai hálózat területein (Alsópáhok út kialakítás, Esztergályhorváti út kialakítás)
- Mol Nyrt, új olajkút kiépítése Somogysámsón, engedélyezési eljárásban részvétel
- MOL-TPOC Buzsák Szénhidrogén Koncessziós Kft. Buzsák koncessziós területeire vonatkozó kutatási műszaki üzemi terv véleményezése
- BAHART, Szántódi rév átalakításával kapcsolatos engedélyezési eljárásokban természetvédelmi kezelői észrevételek, kikötőkre vonatkozó egységes nádeltávolítási kérelmek kivizsgálása, természetvédelmi érdekek érvényesítése
- Részvétel a Badacsonytomaj 0304/5 hrsz.-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (kivett vízmű -> rét)
- Részvétel hatósági eljárásban Badacsonytördemic 049/31 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.

- Részvétel a Lesencetomaj 0349/2 és 0349/5 hrsz-ú ingatlanok művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (gyep -> kivett telephely)
- Badacsonytomaj Városüzemeltető Közhasznú Nonprofit Kft. kérelmet nyújtott be a Badacsonytomaj 2556 hrsz.-ú ingatlan előtti tómeder területén tervezett nádeltávolítás engedélyezésére. Igazgatóságunk nem járult hozzá a tervezett tevékenységhez, mivel az érintett területen 3a osztályú nádas található. A hatóság VE/30/01445-5/2025 ügyiratszámú határozatában a kérelmet elutasította.
- Részvétel hatósági eljárásban Badacsonytomaj 049/11 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Szigliget 094/19 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Szigliget 094/27 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Szigliget 0156/2f hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Badacsonytomaj 164 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Badacsonytördemic 065/16 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel hatósági eljárásban Badacsonytördemic 053/67 hrsz.-ú ingatlanon fásításból tervezett fakitermelés tárgyában.
- Részvétel a Badacsonytomaj 043/84 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (legelő -> szőlő)
- Részvétel a Tapolca 6481 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (gyümölcsös -> szőlő)
- Részvétel a Hegymagas 714/2 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (erdő -> rét és fásított terület)
- Részvétel a Káptalantóti 1605 és 1606 hrsz-ú ingatlanok művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (szőlő -> gyümölcsös)
- Részvétel a Kisapáti 610 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (kivett -> szőlő, gyümölcsös)
- Részvétel a Hegymagas 802/7a (szántó -> rét), 802/7b (kert és gazdasági épület -> szőlő) és 802/7c (szőlő -> kivett gazdasági épület, udvar) hrsz-ú ingatlanok művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában
- Részvétel a Hegymagas 1171/1 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (zártkerti művelés alól kivett -> szőlő)
- Részvétel a Káptalantóti 1521/1 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (zártkerti művelés alól kivett -> gyümölcsös)
- Részvétel a Tapolca 7277 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (szőlő és gazdasági épület -> gyümölcsös és gazdasági épület)
- Részvétel a Badacsonytomaj 058/34 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (szőlő -> gyümölcsös és rét)
- Részvétel a Gyulakeszi 478 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (szántó -> gyümölcsös és rét)
- Részvétel a Badacsonytomaj 016/2 hrsz-ú ingatlan művelési ág változtatásának engedélyezési eljárásában (kivett közút -> rét)

- Részvétel a szigligeti egykori nádüzem helyén tervezett csónakkikötő létesítésének engedélyezési eljárásában. Jelenleg másodfokú környezetvédelmi hatósági eljárás van folyamatban.
- Termőföld végleges más célú hasznosításával kapcsolatos eljárások az alábbi ingatlanokon folytak: Badacsonytomaj 012/8, 043/83, Badacsonytördemic 053/9, 053/10, 069/65, 069/89, 069/97, Tapolca 7038/1a, Szigliget 020/26, 020/27, 0133/11, Gyulakeszi 802/1, Kisapáti 1187, Nemesgulács 41, Hegymagas 983/22, 011/50.
- Szigliget, Iharos utcán kerékpáros nyom kialakításának építési engedélyezési ügye, VE/62/00025-28/2025 ügyiratszámú határozat.

8. Projektek

Projekt címe	Támoga- tási szer- ződés ha- tályba- lépése (dátum)	Fizikai befeje- zés (dá- tum)	Forrás megneve- zése	Célok, tevé- kenységek				Pályázat költség- vetése (Ft)	Támo- gatás összege (Ft)	Pályázat 2025. évi teljesítése ¹
					Megcélzott védett természeti terület/ Natura 2000 terület megneve- zése	Célte- rület ² kiterje- dése (ha)	Kap- cso- lódó bemu- tatási elem			
1. BaNEx – In- terreg – ATHU- 0100100	2024.12. 18.	2024.10. 01. - 2027.09. 30.	100% (60% ERFA + 40% ma- gyar ál- lami társfi- nanszíro- zás)	A BaNEx projekt kiemelt célja a fogytékkal élők (elsősorban gyermekek és fi- atalok) számára akadálymentes hozzáférés biz- tosítása a ter- mészethez, és a védett területe- ken zajló kör- nyezeti nevelési programokba való bevonásuk. Tevékenységek (konzorcium- ban) akadály- mentes megfi- gyelőállo-más és	Kis-Balaton – (Hévíz – Zala- karos)	425 nm	-	€ 1.327.4 83,39 ebből 217.548 ,72 (BfNPI)	€ 1.327.4 83,39 ebből 217.54 8,72 (BfNPI)	Tervező, műszaki el- lenőr, speciális célcso- porti szakértő, ren- dezvényszervező be- szerzése; 2X2 napos továbbképzések meg- rendezése április-jú- nius-november hóna- pokban, 2025. április 7-11. között 5 napos szakmai tanulmányút Ausztriában és Né- metországban; 2025. május 7. első pedagó- gus workshop; 2025. november 27. első szolgáltatói workshop

				sétaút; 2 db Swiss-Track (keresszék-hez csatlakoztatható terepjáró vonóeszköz) beszerzése; akadálymentes szolgáltatói hálózat kialakítása a Kis-Balaton - Hévíz - Zalakaros kiemelt desztinációban; mobil környezeti nevelési eszköz, ún. mobil koffer beszerzése; régió iskoláival való együttműködés keretén belül workshopok, terepi programok, tanulmányutak, érzékenyítés céljából integrált, határon átnyúló program szervezése						
2. „A pannon			LIFE IP			343	-			

gyepek és kapcsoló-dó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával”, LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018)	2019.01.01.	2026.12.31.		A füves élőhelyek és az ezekhez kötődő fajok természetvédelmi helyzetének javítása és hosszú távú megőrzése: Országos Gyepteratív Terv összeállítása, gyepekhez kötődő zászólóshajó fajok hazai és nemzetközi akcióterveinek elkészítése/revíziója, inváziós fajok elleni fellépés, gyepteratív tanácsadó szolgálat létrehozása, területvásárlás (Mura-mente és Észak-Somogy), azokon alapállapotfelmérés, természetvédelmi beavatkozások és kezelések (te-	(Mura mente (HUBF20043) , Alsó-Zala-völgy (HUBF20037) Pogányvölgyi-rétek (HUDD20035))			Projekt teljes költségvetése: 17 258 306 EUR, ebből BfNPI: 1 433 761 EUR	Projekt teljes költségvetése: 17 258 306 EUR, ebből BfNPI: 1 433 761 EUR	Biotikai adatgyűjtés, célzott felmérések; gazdálkodási tevékenységek nyomkövetése; előadás tartás; szakmai látogatás a lendvadedesi DEDES legeltetési területen; földvásárlás Lengyeltóti térségében, területkezelések (cserjeirtás, szárazítás, inváziós fajok irtása, pontpermetezés); filmkészítés; látogatás Csehországba és Szlovákiába
---	-------------	-------------	--	---	--	--	--	--	--	--

				rületek visszagyepesítése, valamint a hagyományos legeltetés visszaállítása), a változások monitorozása, szemléletformálás és információ átadás.						
3. „Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége szerkezeti és összetételeli növeléséhez”- LIFE 4OAK FORESTS	2017.07.01.	2026.12.31.	LIFE/EU	A nemzeti parkok kezelésében lévő védett tölgyes erdei élőhelyek biológiai sokféleségének növelése és ezen Natura 2000 jelölő élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása. Ehhez a természetes tölgyerdő paramétereinek meghatározása és annak alapján egy kezelési útmutató	Bakonyszücs Balatonfüred Pécsely Tihany	82,200 51,14 15,33 111,61	Tájékoztató táblák a projekt-ről, a beavatkozási helyszínen, valamint a beavatkozások	626 200 EUR (EU támogatás), ebből 121 557 Euro (BfNPI + minisztériumi önrész + társfinanszírozás)	504 643 EUR	Erdei élőhelyek hiányzó vagy alacsony arányban jelenlévő fajainak pótlása, telepítése; 900 facsemete beszerzése és kiültetése Bakonyszücs beavatkozási helyszínén; különleges sziklai élőhelyek fenntartása és kialakítása 3 alkalommal; gépi gyepterkezelések; panelkerítések nyomvonalainak tisztítása, karbantartása vállalkozó bevonásával; folyamatos volt a kerítések állapotának ellenőrzése, a szükség-

				elkészítése, illetve publikálása. Az útmutató szerint pedig a három magyar nemzeti park kezelésében lévő 19 terület 1562 ha tölgyerdejének a rehabilitációja, illetve Olaszországban 511 ha tölgyerdő rehabilitációja. A projekt keretében részben irodalmi feldolgozás, részben a környező országokban még fellelhető tölgyes őserdők felmérése révén meghatározás-ra kerülnek a cél tölgyerdő formációk. Ennek felhasználásával készül el a védett tölgyer-			magyar- rázó táblák.			ges javítások elvégzése; vegyszeres kezelések; madármonitoring felmérések; 8 ponton adatfelvétel (40 faj 248 egyede); mesterségesen létrehozott záródáshiányok hatásának vizsgálata
--	--	--	--	---	--	--	-------------------------------------	--	--	--

				dők természet- védelmi kezelé- sét segítő útmu- tató. A projekt keretében BNPI megvásárolna 42,53 ha osztat- lan közös tulaj- donú erdőt, hogy ezáltal ezek a területek teljesen állami tulajdonba ke- rüljenek. Magyarorszá- gon a 19 projekt területen az út- mutató szerint megkezdődne a tölgyes erdőte- rületek rehabili- tációja. Ennek kereté- ben sor kerül az erdőszerkezet átalakítására, ja- vítására, a vad- kár hatásának kizárására vad- kerítéssel, il- letve az özönfa-							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				jok visszaszorítására kb. 41 ha-on. Kb. 3000 ponton több körben elvégzett monitoring. A munka előadások és terepi bejárások révén bemutatásra kerülne 225 szakember (természetvédelmi erdőkezelő, tanár és diák) számára. A projekt végén egy nemzetközi konferencián ismertetjük meg a nemzetközi szakközönséget a projekt eredményeivel. Útmutató a nemzeti parkok kezelésében lévő közel 20 000 ha védett tölgyerdők természetvédelmi kezeléséhez és							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				ezáltal biztosítható a Natura 2000 területek biológiai sokféleségének fenntartása.						
4. „A Mura-Dráva-Duna menti ártéri erdei élőhelyek megőrzése és helyreállítása” - LIFE22-NAT-AT-LIFE RESTORE for MDD	2023.10.01.	2028.09.30.	LIFE	A projekt a Duna-medence legnagyobb egybefüggő ártéri erdőterületeinek kiemelten az ártéri puhafaligeteket és keményfaligeteket, valamint az ezekhez kapcsolódó vízjárta élőhelyeket, mint például a folyókról leszakadt holtágak hosszú távú megőrzésére és helyreállítására összpontosít. A konzorcium célja 2.472 ha kiterjedésben ártéri élőhelyek és több, mint 45	Mura mente HUBF20043 Bodzás-holtág Hosszúvíz-holtág Tótszerdahelyi holtág	15 ha 40 ha 12 ha	nr	BfNPI teljes költségvetése: 326.628 ,2 euro	EU támogatás : 218 840,89 EUR (67 %), társfinanszírozás / önerő: 107 787,31 EUR (33 %)	A Tótszerdahelyi holtág engedélyezési-kiviteli tervezési feladatai; vízjogi létesítési és kiviteli tervdokumentáció beszerzése; a holtág rekonstrukciók helyszínein több esetben tervezett egyeztetés és bejárás; részvétel folyó-rehabilitációs workshopokon; Első Érdekeltek Fórum Kerkaszentkirályon 2025. szeptember 23-án; roll-up, strandzászló beszerzése; IV. Kerka_mura Víziműri és Bioszféra-rezervátum Nap 2025. július 5-én (107 fő); 5. konzorciumi partnertalálkozó 2025. november 11-14-én

				km hosszúságban víztestek helyreállítása és élőhelyfejlesztése, valamint 966 000 m³ üledék eltávolítása a természetes folyódinamika révén. A BfNPI területén három helyszínen végzett beavatkozások az előzetes modellezések szerint mintegy 127 hektáron javítják az ártéri élőhelyek állapotát, beleértve a holtágakat és a vízhatástól nagyban függő ártéri ligeterdőket is. Az itt élő növény- és állatközösségek számára a helyreállítási munkák biztosíthatják fennmaradásuk							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				zálogát. A holt-ágak, mint élő- és szaporodóhelyek fennmaradása kiemelt fontosságú, de az ártéri erdők állapota fontos tényező a délzalai fekete gólya és rétisas állományok hosszú távú megőrzésében is.						
5. TOP_PLUSZ-6.1.4-23-VE1-2024-00003 Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Szent György-hegyen és térségében	2024.12.11.	2027.10.31.	Európai Unió és a Magyar Állam által biztosított vissza nem térítendő támogatás. A támogatási intenzitás: 100%.	A Szent György-hegy, mint turisztikai attrakció, melynek turisztikai hasznosítását célozva a konzorciumi tag települések a hegy lábánál négy helyszínen pihenőhelyeket alakítanak ki, BfNPI beruházásként a hegy tetején panorámapont, turistaösvény, lépcső,	Szent György-hegy Raposka, Kisapáti, Hegy-magas községekkel és Tapolca város	19,1215	Interaktív táblakon tartalom a Szent György legenda tematika alapján (maga Szent György és a	398 361 000 Ft	BfNPI 288 677 358 Ft	Sajtónyilvános projektnyitó rendezvény; külső projektmenedzser beszerzése; turisztikai szakértő beszerzése; Kasza Béla esőbeálló vagyonkezelésbe vétele a Bakonyerdő Zrt-től; tervezői feladatok ellátásának beszerzése

				esőbeálló meg- újítása.			sár- kány kalau- zol- ja vé- gig a hely- színe- ken a láto- gató- kat a digitá- lis és smart meg- oldá- soknak kö- szön- hetően			
6. TOP_PLUSZ- 1.3.2-23- KH1-2025- 00007 Invá- ziós fajok elő- fordulásának felmérése és a fenékpusz- tai madár-	2025.09. 21.	-	2025.10.0 1- 2029.03.3 1.	A Keszthely vá- ros környezeté- ben található in- vázios (idegen- honos) fajok fel- mérése során át- fogó helyszín- vizsgálatra, vala- mint terepi fel- mérésre kerül	invázios fajok előfordulásá- nak felmé- rése és a fe- nékpusztai madárgyűrű- ző állomás és környezeté- nek fejleszté- se	80 nm	-	150 000 000 Ft		Előkészítési feladatok, első számú támoga- tási előleg lehívása

gyűrűző állomás környezetének fejlesztése, mint Natura 2000 terület állapotának megőrzéséhez hozzájáruló beavatkozások				sor, amely alapján elkészítésre kerül az Idegenhonos, inváziós fajok állapotfelmérése és prioritási terve. Ez alapján készül egy Kezelési terv a védett természeti területeken élőhelyeket veszélyeztető fajok gyérítésére, visszaszorítására. Második projektem a fenékpusztai madárgyűrűző állomás környezetének fejlesztése. Az építésre kerülő kutatóállomás célja, hogy kiváltsa a jelenleg működő fenékpusztai madárgyűrűző állomást egy korszerűbb, multifunkcionális épület-							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				tel, amely az ornitológiai, vonuláskutatási tevékenység mellett környezeti nevelési funkció betöltésére is alkalmas.						
7. KEHOP_PLUS Z-3.2.1-24- 2025-00025 Élőhely specifikus természetvédelmi kezelési infrastruktúra kialakítása a Tapolcai- és a Káli-medence nemzeti parki vagyonkezelésben lévő védett és NATURA 2000 területein	2025.09.23.	-	2025.06.01- 2027.12.31.	A gyepterületeken végzett természetvédelmi kezeléshez, kiemelten az állatállomány tartásához és a gyepezdálkodáshoz szükséges infrastruktúra és eszközrendszer átfogó fejlesztése, az eszközpark felújítása és bővítése. Az élőhely specifikus természetvédelmi kezelést hatékonyan támogató terepi megfigyelés, adatrögzítés és -	-	513,48 1	-	1 210 000 000	1 210 000 000	sajtónyilvános projektnyitó rendezvény; első számú támogatási előleg lehívása; mezőgazdasági gépbeszerzés előkészítése, gépszakértő megbízásával; építési tervezési feladat beszerzésének előkészítése

				feldolgozás eszközrendszerének fejlesztése, valamint a területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javításához szükséges eszközök beszerzése. A Kornyi-tavi majorban az épületek felújítása, a tetőszerkezet cseréje/felújítása, továbbá az állatok tartásához, kezeléséhez szükséges teljes belső infrastruktúra fejlesztése, a Salföldi majorban a legelőn álló, rossz állapotú beálló helyén új fedett beálló létesítése, valamint a juhok szállásául							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				szolgáltató épület felújítása és átalakítása szükséges, valamint a major további infrastrukturális elemei újulnak meg, Kisapáti falu határában található 57 hektáros legelőtömb esetében pedig a megközelítő út felújítása, stabilizálása, a szérűskert rendezése, átjárók megújítása és a villanypásztor rendszer teljes cseréje. A projekt segítségével nagymértékben javulnak az őshonos állatok tartási- és kezelési körülményei, valamint mintegy 822 hektár gyepterület természetvédelmi								
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

				célú kezelésé- nek a hatékony- sága.						
8. KEHOP_PLUS Z-3.2.1-24- 2025-00028 Élőhely-hely- reállítási és élőhely-fej- lesztési be- avatkozások a Kis-Balaton területén	2025.07. 28.	-	2025.06.0 1- 2028.12.3 1.	A projekt olyan területek termé- szetvédelmi helyzetét kí- vánja javítani, amelyek nagy biodiverzitású értékes élőhe- lyek, vagy azzá válhatnak egy- egy olyan tér- ségben, ahol a természeti érté- kek pusztulásá- nak folyamata az elmúlt idő- szakban ijesz- tően felgyorsult, előre vetítve a fajok veszélyez- tetettségének folyamatos nö- vekedését. A tervezett élő- helyrekonstruk- ciós beruházás a Kis-Balaton	-	1365,2 647	-	341 000 000	341 00 0 000	sajtónyilvános pro- jektnyitó rendezvény; projektelőkészítési feladatok, első számú előleg lehívása

				HUBF30003 Natura 2000 terület, valamint a fokozottan védett természetvédelmi terület központi részéhez tartozó Zalavári belvízöblözetben valósul meg, az Ingóiberek és a Zalavári-nagylegelő megfelelő vízkormányzás biztonságának fokozása érdekében. A Kis-Balaton térségében jelenleg a BfNPI az egyik legnagyobb állattartó, a zalavári területen mintegy 100 magyar bivaly végzi a vagyonekezelésében lévő gyepek legeltetéssel történő fenntartását. A projekt							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				célja, hogy a területkezelések elsősorban minőségében, másodsorban mennyiségében is növekedjenek, így elősegítve a hagyományos legeltetéses területkezelés fennmaradását.						
9. KEHOP_PLUS Z-3.2.1-24- 2025-00027 Az Ötoldalú Mura-Dráva- Duna Bioszféra-rezervátum Zala megyei területének komplex természetvédelmi fejlesztése	2025.06.06.	-	2025.06.01- 2028.12.31	A Mura–Dráva–Duna Bioszféra-rezervátum Zala vármegyei területén a természetvédelmi kezelés, az extenzív állattartás, az őrzési és monitoring tevékenységek, valamint a környezeti nevelés és ökoturizmus infrastrukturális és eszközfejlesztésével javítsa a	-	124,74 29	-	470 000 000	470 000 0 000	sajtónyilvános projektnyitó rendezvény; első számú előleg leírása; hullakamra épület tervezése, engedélyeztetése; megvalósíthatósági tanulmány és kapcsolódó szakértői feladatok ellátásának beszerzése; 2 db fúrt kút tervezésének, engedélyeztetésének beszerzése

				<i>gyepes élőhelyek természetvédelmi állapotát és a természetvédelmi feladatellátás hatékonyságát.</i>						
10. KEHOP_PLUS Z-3.2.1-24- 2025-00024 A Berek világa látogatóközpont (Ordacsehi) fejlesztése II. ütem	2026.06.02.	-	2025.04.01- 2027.12.31.	A terület bekerítésével tematikus játszótér kialakítása, a külső fogadótér fejlesztése akadálymentes tanösvénnyel az épület körül, foglalkoztató elemekkel, interaktív táblákkal, fedett, szabadtéri oktatótér/foglalkoztató építése 20-30 fős létszámmra, és az épület külső energetikai, műszaki továbbfejlesztés e. A	-	165	-	435 000 000	435 000 000	sajtónyilvános projektnyitó rendezvény; projektelőkészítési feladatok, szakmai tartalom pontosítása; első számú előleg lehívása; fonyódi és tihanyi kivitelezés tervezői és tervezői művezetői tárgyú beszerzés elindítása

				látogatóközpont től induló külső tanösvény fejlesztése kilátóval, pihenőkkal, megfigyelőhelye kkel, dorongúttal. Az állatok bemutatása jelenleg a látogatóközpont környékén fixen telepített villany pásztoros legelőkön történik, ezt szeretnénk kiterjeszteni a tanösvény mentén található gyepes élőhelyekre, ahol a természetvédel mi kezelés részeként legeltetnénk a korábban legelőként						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				hasznosított területeket.						
11. KEHOP_PLUS Z-3.2.1-24- 2024-00011 Komplex vi- zes élőhely fejlesztés a Sásdi-rét NA- TURA 2000 területen	2025.03. 24.	-	2025.01.0 1- 2027.12.3 1.	A beruházással érintett terület az I igazgatóság egyik botanikai értékekben leg- gazdagabb vizes élőhelye. A ter- vezett vízháztar- tást befolyásoló beruházások a területre érkező víz időbeni és térbeni eloszlá- sának dinamiká- ját kívánják megváltoztatni. Ezek olyan sza- bályozható, ter- vezhető vízház- tartás irányítást tesznek lehe- tővé, amelynek célja a hosszú távú, finomra hangolt vízszint- szabályozás által megvalósuló,	-	77,963 9	-	160 000 000	160 00 0 000	sajtónyilvános pro- jektnyitó rendezvény; projektelőkészítési feladatok, első számú előleg lehívása; a pro- jektterület lézeres fel- mérése; az ebből elő- állítható digitális felü- letmodell elkészítése; a Sásdi-rét vízviszsa- tartás monitoring ter- vezésének kidolgo- zása, a vízviszátartási tervezési feladatok el- látását célzó tervezési feladatok beszerzése

				komplex természetvédelmi kezelés. Ennek eredményeként aktívan, tervezhetően, a monitoring adatokat és az eddigi ismereteket integráló kezelés valósítható meg, amelynek egyik célja a fokozottan védett lisztes kankalin állományának megőrzése. A vizes élőhely fenntartásával számos védett növény- és állatfaj élettere fenntartható, egyedszámuk, elterjedési területük növelhető. A tervezés során fel kell tárni a korábban megépült vízvissztartó és egyéb műtárgyaknál a							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

				szükséges felújítás vagy fejlesztés mértékét, valamint meg kell határozni a további szükséges műtárgyak számát és műszaki paramétereit, a kivitelezések ezt követően indulhatnak meg.						
12. Komplex élőhely-védelmi beavatkozások és fejlesztések valamint a természetvédelmi oktatás és bemutatás fejlesztése a Balatonfelvidéken és a Bakony térségében	nevesítendő	-	-	-	-	-	-	1 390 000 000	-	nr
13. Földtudományi természeti értékek	tartalék	-	-	-	-	-	-	170 000 000	-	nr

kezelése: a Darvas-tó lefejtett bauxitlencse természetvédelmi rekonstrukciója és ismeretterjesztési infrastruktúra kiépítése a Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark területén										
14. Vizes élőhelyek létrehozása és tanösvényfejlesztés a Cincenege-patak völgyében	tartalék	-	-	-	-	-	-	200 000 000	-	nr
15. Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Prog-	2025.11.18.	2025.07.01-2026.03.31.	állami és BfNPI saját forrás	A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek	-	-	-	12 200 000 Ft	10 370 000 Ft	tulajdonosi hozzájárulás beszerzése; vizesblokk fejlesztés; fűtéskorszerűsítés;

ram „A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismester-ségek Háza természetiskola --minősített bázishely szálláshelyének felújítása”				Háza természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása, korszerűsítése						energetikai hatékonyság növelése; eszközbeszerzés: háztartási gépek, ágynemű, oktatási célt szolgáló TV készülék beszerzésének előkészítése
16. Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program „A Tihanyi Levendula Erdei Iskola természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása”	2025.11.18.	2025.07.01-2026.03.31.	állami és BfNPI saját forrás	A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság üzemeltetésében lévő Tihanyi Levendula Erdei Iskola természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása, korszerűsítése.	-	-	-	24 600 000 Ft	20 910 000 Ft	tulajdonosi hozzájárulás beszerzése; vizesblokk fejlesztés; vízellátás fejlesztése és vízminőség javítása; elektromos hálózat fejlesztése; fűtéskorszerűsítés, energetikai hatékonyság növelése; eszközök beszerzéseinek előkészítése
17. Generation Forest	első körben nem	-	-	8 ha terület erdősítése és ápolása, közös	-	-	-	€ 605 687,42	€ 605 687,42	nr

SIHU00197-Interreg	támogatott, második körös be-nyújtása tervezett			együttműködési módszerek, a tudatosítás új formáinak létrehozása határokon átnyúló együttműködés keretében, jó gyakorlatok megosztásával a fiatalabb generációk bevonásával				ebből 201 652 ,8 (BfNPI)	ebből 201 652 ,8 (BfNPI)	
18. NatureLink ATHU - A biodiverzitás összekapcsolása	első körben nem támogatott, második körös be-nyújtása tervezett	-	-	a határon átnyúló természeti értékek megőrzésének és fenntartható kezelésének erősítése, valamint az osztrák és magyar szakmai partnerek együttműködésének elmélyítése	-	-	-	€ 1 162 671 ebből 215 487 (BfNPI)	€ 1 162 671 ebből 215 487 (BfNPI)	nr

9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

2025. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet, valamint a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás határozta meg.

9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2025.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	5.410
Alszámon iktatott	16.102
Összesen:	21.512

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel.

Az egységes Kormányzati Ügyiratkezelő Rendszer Érkeztető Rendszeréhez (a továbbiakban: KÉR) kapcsolódó feladatok ellátása a KÉR megszűnését követően az Igazgatóság Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztályán, a titkárságon 2025-ben is folyamatos volt. A KÉR alapját képező jogszabály az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer érkeztető rendszere megszüntetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 477/2021. (VIII. 9.) Korm. rendelettel megváltozott, a KÉR megszüntetésre került. Erre tekintettel a KÉR-rel kapcsolatos adatfeldolgozási és adatkezelési feladatok ellátására kötött korábbi adatfeldolgozási megbízási szerződést a NISZ Zrt. és az Igazgatóság 2021. november 30. napjával megszüntette, a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO keretein belül a titkárságon.

Igazgatóságunkon a 2025. évi ügyiratforgalom az alábbi arányok szerint oszlott meg:

Elektronikus úton érkezett küldemények: 69 %

Papír alapon érkezett küldemények (Postai és futár küldemények, valamint személyesen benyújtott kérelmek): 31 %

Helyben digitalizált küldemények: A papír alapon érkezett küldemények 100 %-a.

Az e-papíron érkezett küldemények száma kb. évi 500 küldemény.

Az Igazgatóság az e-ügyintézés keretében 2025. évben az addig is igénybe vett elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat használta, így többek között a KÉR-t, a hivatali kaput, az elektronikus személyügyi rendszert, az AVDH-t, a rendelkezési nyilvántartást, az e-papírt.

9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés, jogsegély	db
1.	Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély Kormányhivatalok felé - Adatszolgáltatás: 293 - Adatkérés: 48 - Szakmai állásfoglalás: 63 - Ügyféli nyilatkozat: 239	643

9.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban

Sorszám:	Szervezeti egység megnevezése	Jelentés száma
1.	Ellenőrzési Főosztály	10
2.	Költségvetési Főosztály	55
3.	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	118
4.	Természetmegőrzési Főosztály	38
5.	Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	26
6.	Személyügyi és Igazgatási Főosztály	HR munkatársak heti rendszerességgel e-mail-en keresztül
7.	Földalap Gazdálkodási Főosztály	10

9.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

1. Levelezés: 3.237 db
2. Egyeztetés: 245 db

9.2. Szabálysértés

Esetenként ismertette a védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében folytatott eljárásokat.

Az Igazgatóság a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény rendelkezései alapján hatáskör hiányában szabálysértési eljárást már nem folytat le.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 2. § (4) bekezdése kimondja, hogy nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el.

E törvényi rendelkezés alapján – tekintettel arra, hogy valamennyi esetben közigazgatási bírság kiszabásának volt helye – Igazgatóságunk szabálysértési feljelentést nem tett a 2025. évben.

9.3. Természetvédelmi bírság

Esetenként ismertette a védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében folytatott eljárásokat.

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	Kormányhivatal felé természetvédelmi bírság kiszabásának kezdeményezése	42
	- Védett területen engedély nélküli fakivágás: 5 - Védett állat (szürke gém) elpusztítása: 1 (lásd 9.4. pontban)	

	- Védett faj (vetési varjú) fészkek engedély nélküli eltávolítása: 1 - Védett és egyben Natura 2000 területen védett, fokozottan védett növények (magyar gurgolya, majomkosbor) elpusztítása: 1 (lásd 9.4. pontban) - Sérülten talált eurázsiai hód: 1 - Gyurgyalag költőhely veszélyeztetése: 2 - Védett területen engedély nélkül létesített horgásztanya, vízparti bejáró építése, fakivágás és cserjeirtás: 1 - Védett területen engedély nélkül épített jurta és egyéb építmények, valamint hulladéklerakás: 1 - Védett területen engedély nélküli fakivágás, cserjeirtás és földmunkák: 2 - Védett területen gépjárművel történő engedély nélküli közlekedés és vízkivétel: 1 - Fecskefészkek engedély nélküli eltávolítása, fecskék riasztása: 3 - Denevérek engedély nélküli riasztása: 1 - Védett területen engedély nélküli vízkivétel: 1 - Védett területen engedély nélküli fakivágás és gát létrehozása: 1 - Védett területen engedély nélküli legeltetés: 1 - Védett területen engedély nélküli gyepfeltörés, talajmunkák és anyagnyerés: 1 - Védett területen engedély nélküli fakivágás, cserjeirtás, talajmunkák, tereprendezés: 1 - Védett területen engedély nélküli horgászat: 1 - Engedély nélkül kihelyezett élvefogó: 1 - Lőfegyverrel meglőtt fokozottan védett vidra ügye: 1 (lásd 9.4. pontban) - Védett területen engedély nélkül létesített épületek és kerítés: 1 - Védett területen engedély nélküli nádas irtás: 1 - Védett területen engedély nélküli kaszálás: 1 - Védett területen engedély nélkül telepített akác ültetvény: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli földmunkák: 2 - Natura 2000 területen gyepkárosítás és hulladéklerakás: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli földmunka és fakivágás: 1 - Natura 2000 területre kivezetett szarvasmarha telepről származó szennyvíz: 1 - Natura 2000 területen víziállás, bejáró létesítése: 2 - Natura 2000 gyepterület engedély nélküli feltörése: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli vízkivétel: 1 - Vizes élőhely területén hulladéklerakás: 1	
2.	Rendőrhatóság felé	3
3.	Kormányhivatal, mint szabálysértési hatóság felé	-
4.	Egyéb hatóságok felé	10
	Erdészeti Osztály: 1 Építés hatóság: 1	

	Agrárügyi Főosztály: 1 Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály: 2 Növény és Talajvédelmi Osztály: 1 Földhivatal: 1 Szabályozott Tevékenységek Hatósága: 1 Élelmiszer-biztonsági és Állategészségügyi Osztály: 1 Jegyző: 1	
--	--	--

A védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében kezdeményezett eljárások ismertetése:

- Fecskefészkek engedély nélküli eltávolítása: 3 esetben
- Védett, fokozottan védett állat elpusztítása: 2 esetben (lásd 9.4. pontban)

Igazgatóságunk a 2025. évben 42 esetben kezdeményezett közigazgatási (természetvédelmi, földvédelmi, stb.) bírság kiszabására irányuló eljárást az illetékes Kormányhivataloknál.

Az 42 esetből 20 esetben kaptunk visszajelzést. 6 esetben szabtak ki bírságot, mindösszesen 2.900.000,-Ft értékben, 1 ügyben a tevékenységtől eltiltást, 1 esetben a veszélyeztetés megszüntetésre kötelezést alkalmaztak, valamint 12 esetben tájékoztatást adott ki a hatóság, a többi eljárás folyamatban van.

9.4. Büntető ügyek

Esetenként ismertetve a védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében folytatott eljárásokat.

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja az illetékes Kormányhivatalnak, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás / állatkínzás alapos gyanúja miatt 2025-ben Igazgatóságunk 3 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentést az illetékes Rendőrhatóságnál:

- Védett állat (szürke gém) sérelmére elkövetett állatkínzás, védett állat elpusztítása (sörétes puskával történő lelövés)
- Fokozottan védett, védett növényfajok (magyar gurgolya, majomkosbor) egyedeinek elpusztítása (védett területen végzett földmunkák során)
- Fokozottan védett állat (vidra) sérelmére elkövetett állatkínzás, fokozottan védett állat elpusztítása (lőfegyverrel történő lelövés)
- A Rendőrhatóság mindhárom esetben az eljárást felfüggesztette.

9.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyer-tesség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezár
--	-------------	-------	--------------------------	----------	-------------	-------------------

Polgári perek	1	1	0	0	0	0
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	1	-	-	-	1	-
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	2	2	0	0	0	0
Munkaügyi perek	0	0	0	0	0	0
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

1. Minden évben néhány esetben Igazgatóságunkat alperesként perbe vonják, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tőrésre kéri kötelezni. Ezen ügyekben az Igazgatóság kéri elsődlegesen a perből kimaradását, amennyiben ez nem lehetséges, akkor minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk. /Az egyik ügyben (közös tulajdon megszüntetése iránti perben), amelynél egy szigligeti belterületi ingatlanra a „Balaton-felvidéki Nemzeti Park” jogi jelleg rá van jegyezve, a per jelenleg is folyamatban van./

2. „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószámú projekt keretében a „Major (állattartó telep és gazdálkodási centrum) kialakítása” projektelem kivitelezésére közbeszerzési eljárás eredményeképp 2020. április 09. napján vállalkozási szerződést kötött az Igazgatóság a szegedi Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel, amelyben vállalkozó kötelezettséget vállalt a Magyar Állam tulajdonában és a Megrendelő vagyonkezelésében álló 8868 Letenye külterület, 0151/20, 0115 és 0120 hrsz-ú területeken építési munkálatok elvégzésére. Vállalkozó a szerződés tárgyát képező majort megépítette, azonban mintegy 3 hónap késedelemmel. A szerződésben foglalt késedelmi kötbér-követelés érvényesítése iránt az Igazgatóság, mint megrendelő (felperes) 2021. október 6-án keresetlevelet nyújtott be a Veszprémi Törvényszékhez a Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel (alperes) szemben, amely per a Veszprémi Törvényszék 3.G.40.051/2021/69/I. számú határozatával az Igazgatóság pernyertességével lezárult. A bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2023. október hó 26. napján szóban kihirdetett ítéletét II.Gf.20.108./2023./6/I. szám alatt írásba foglalta, amelyet alperes 2023. november 29. napján átvett. A II. fokú ítélet jóváhagyta a Veszprémi Törvényszék elsőfokú ítéletét. A jogerős ítélet alapján az alperes köteles 89.420.029,-Ft tőke és járulékaival, valamint I. és II. fokú perköltség, összesen 131.787.629,-Ft megfizetésére. Az Igazgatóság az alperessel – annak kezdeményezésére - 2023. december 15. napján részletfizetési megállapodást kötött, amely alapján a Dél-Konstrukt Építőipari Zrt. meg is kezdte a törlesztést. Ezt követően alperes az ítélettel szemben 2024. január 23. napján felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyet a Kúria Gfv.III.30.033/2024/3. számú végzésével visszautasított. Időközben a felek közötti részletfizetésről szóló megállapodás a Dél-Konstrukt Építőipari Zrt. kérésére 2024. június 28-án módosításra került, ezt követően az Igazgatóság több alkalommal is fizetési felszólítással élt a részleges és a megállapodástól eltérő, nem határidőben történt teljesítés miatt. A gazdasági társaság 2024. év végéig 54.396.192,-Ft kifizetését teljesítette. 2025. évben egy részteljesítésen túl további teljesítés már nem történt (a fennmaradó tartozás még 68.792.389,- Ft), a gazdasági társaságnak fizetési haladéokra adott határidők sikertelenül elteltek, így az Igazgatóság a végrehajtási, majd pedig a felszámolási eljárás megindítása mellett döntött, amely folyamatban van.

3. A Nagyberkekhez kapcsolódóan a Hubertus Agráripari Bt., illetve a Balaton-nagyberkek Vízitársulat természetvédelmi bírságával érintett és ahhoz kapcsolódó peres eljárások:

Az Igazgatóság alperesi érdekelt ezekben az ügyekben. A Nagyberkekben lévő állami tulajdonú, de a Hubertus Agráripari Bt. hosszútávú használatában lévő területek folyamatban lévő Nemzeti Parki területté nyilvánításával érintettek ezek a területek.

3.1. Hubertus Agráripari Bt. által indított közigazgatási per:

A Pécsi Törvényszék ítéletében az alperes SO/KTHF/07821-4/2023. számú határozatát a közlésre visszamenőleges hatállyal megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A Kúria a Pécsi Törvényszék 5.K.700.229/2024/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Összegezve: Alperes a bíróságot kiszabó határozatában jogszerűen állapította meg, hogy felperes az engedélyköteles legeltetési tevékenységet engedély nélkül végezte, a természetvédelmi bírság jogalapja fennáll. Az új eljárásban született ítélet: A felperes Hubertus Agráripari Bt. keresetét elutasította a bíróság.

3.2. Balaton-nagyberkek Vízitársulat által indított közigazgatási per:

Alperesi érdekeltként nyilatkozattételi jogosultsága keretében a 2026. január 20-i tárgyaláson az Igazgatóság csatlakozott az alperes Somogy Vármegyei Kormányhivatal által előadottakhoz, a peres felek nyilatkozatait követően a bíróság 2026. február 17-én hirdetett ítéletet, melyben a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 306.567,-Ft-ot, az alperesi érdekeltnek pedig 50.000,-Ft perköltséget.

9.6. Egyéb jogi ügyek

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2025-ben mindösszesen 58 igazgatói utasítás és szabályzat (vagy a meglévők módosítása) került kiadásra, ezek pénzügyhöz és számvitelhez / bemutatóhelyekhez, szolgáltatásokhoz / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok.

Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.

Teljesítményértékelés

2 fő szervezeti támogató a munkatársak adataiban bekövetkezett változásokat folyamatosan átvezeti a rendszerben. A munkáltató részéről teljesítményértékelésre 2025-ben nem került sor, teljesítményértékelést kormánytisztviselő 2025-ben sem kezdeményezett.

Vagyonnyilatkozat

Igazgatóságunk rendelkezik a „vagyonnyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyarapodási vizsgálatról, valamint a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről” szóló, hatályos szabállyal. 2025-ben a vagyonnyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonnyilatkozatot tettek, annak nyilvántartása naprakész.

E-HR

A munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítésének szabályai maximálisan kidolgozásra kerültek. Az elektronikus dokumentumok kézbesítésére vonatkozó részletes szabályokat az Igazgatóság Közzolgálati Szabályzata is tartalmazza. Így tartalmazza azon munkáltatói intézkedések

megjelölését is, melyek a munkáltatói jogkör gyakorlója részéről elektronikusan legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kiadmányozhatók.

Továbbá valamennyi új belépő munkatárs külön tájékoztatót kap a munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítésére vonatkozó szabályokról, a kinevezési dokumentumok/munkaszerződések pedig külön is tartalmazzák az ügyfélkapu létesítésének 15 napon belüli kötelezettségét.

Egyéb a Jogi, Birtokügyi és Igazgatási Osztályon ellátott feladatok:

- Az Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. A KÉR 2021. év végi megszüntetésével a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO Osztálya keretein belül a titkárságon. Az Igazgatóság 2025. évben összesen 21.512 főszámmon/alszámon iktatott ügyiratforgalmat bonyolított.
- Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (a Tihanyi Levendula Ház Látogatóközpont pályázatának előkészítése és közreműködés a pályázati eljárás lebonyolításában).
- 2025. év folyamán 7 kormánytisztviselői új kinevezés és 8 új munkaszerződés volt, valamint 187 esetben történt kinevezés/munkaszerződés módosítás. Kinevezés, illetve munkaszerződés megszüntetéssel kapcsolatos ügyintézés 11 fő esetében vált szükségessé, ebből 3 fő kormánytisztviselő és 8 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az Igazgatóság 2025. éves átlagos statisztikai állományi létszáma 125 fő volt.
- Az Igazgatóságnál az Országos Közfoglalkoztatási Program lezárásra került 2021. év folyamán a záró beszámoló benyújtásával. 2025. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.
- A kormánytisztviselők és a munkavállalók jogviszonyának létesítésével, megszűnésével, megszüntetésével, módosításával kapcsolatos személyügyi feladatok jogszabályoknak megfelelő szakszerű és segítőkész ellátása.
- Személyzeti, humánpolitikai statisztikák, reprezentatív felmérések, munkaügyi adatközlési - szolgáltatási kötelezettségek összeállítása.
- Személyügyi nyilvántartási rendszer (SZTNYR-KSZDR), álláshely nyilvántartó (ANYR) rendszer működtetése.
- Az Igazgatóság képzési terveinek elkészítése, a Probono és a Központi Közbeszerzési Portál felületén keresztül, valamint az évközi adminisztráció elvégzése. Kapcsolódó adatszolgáltatások előírás szerinti elkészítése.
- Szerződések előkészítése, nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése. Közbeszerzési eljáráson kívül 2025-ben közel 200 szerződés készült el.
- Elővásárlási ügyek intézése keretében az Igazgatóság 2025. évben 515 megkeresésre adott választ.
- Natura 2000 területekhez kapcsolódó kaszálás bejelentések kezelése, nyilvántartása, adatszolgáltatás ügykörben a 2025. évben 2025. július 8-ig közvetlenül Igazgatóságunkhoz 608 db bejelentés érkezett, 2025. július 8-tól a Kincstártól kapott bejelentések összegzett táblázata meghaladta a 2.800 sort, amelyek így több ezer helyrajzi számot jelentenek.
- A hatóság felé tett bejelentések száma 2025-ben 42 db volt. A hatóság által indított bírságolási és egyéb kötelezési ügyekben folyamatos a tájékoztatásadás, ügyféli nyilatkozat tétele, stb., a bejelentések nyilvántartása naprakész.
- Haszonbérleti pályázatot az Igazgatóság 2025. évben nem hirdetett meg. 2025. évben 19 db 5 ha alatti haszonbérleti szerződés, valamint 17 db megbízási szerződés kötött.

- Az Igazgatóság a 2025-ös évben 1 737 hektárra igényelt területalapú támogatást. Ebből 1 178 hektárra Natura2000 és az új AKG ciklusra (2025-2029) benyújtott kérelemben 1 212 hektárra is pályázott az Igazgatóság.
- A titkársági feladatok hatékony és segítőkész ellátása.
- Az irattározásra átadott ügyiratok áttekintése és rendszerezése, irattárba helyezése a 1995. évi LXVI. törvénynek, a 335/2005. (XII.29.) Kormányrendeletnek, valamint az Iratkezelési Szabályzatnak megfelelően, valamint az irattárak átfogó rendezése, a kapcsolódó ügyirat-selejtezés előírások szerinti lebonyolítása.

10. Természetvédelmi Őrszolgálat

10.1. Alapadatok

10.1.1. Személyi feltételek

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
21	0	21

A Természetvédelmi Őrszolgálat jelenlegi létszáma 21 fő

2025-ben 1 fő természetvédelmi őr került kinevezésre, egy fő munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt.

A jelenlegi Tájégségi rendszerben a természetvédelmi őrök az őr feladatok ellátásán túl, egyéb más feladatokat is ellátnak növénytermesztésben, állattenyésztésben, pályázatok kivitelezésében működnek közre, hivatásos vadász feladatokat is ellátnak.

A jelenlegi tájegységi rendszer az alábbiak szerint alakult:

- Kelet-Veszprém Tájégség (7 őrkerület)
- Kis-Balaton Nagyberék Tájégség (5 őrkerület)
- Nyugat-Veszprém Kelet-Zala Tájégség (5 őrkerület)
- Nyugat-Zala Tájégség (4 őrkerület)

Az őr szolgálat 3 munkatársa vett részt kötelező rendészeti továbbképzésen.

Az év folyamán 2 alkalommal tartottunk őr értekezletet.

2025. 11. 06.-án a természetvédelmi őr kollégák éves lögyakorlaton vettek részt.

10.1.2. Technikai felszereltség, őr szolgálati irodák

Jelenleg 6 őr iroda áll rendelkezésre, melyek mindegyike nyomtatóval és szélessávú internet elérhetőséggel felszerelt. A 2025. évben az alapvetően szükséges eszközök megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, az elhasználódás, korszerűsítés miatt a folyamatos frissítés és a cserék elkerülhetetlenek.

2025. évben természetvédelmi őr egyenruha megrendelés minimális volt (két új kollégának vettünk egyenruha elemeket), még az előző évek megrendelése is érkeztek be. Bakancsot, félcipőt és gumicsizmát szereztünk még be 2025. év végén.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik szolgálati autóval, számítógéppel, távcsővel és mobiltelefonnal. Ugyanakkor külterületen gyakran kevésbé lefedett és üzembiztos a mobil szolgáltatás. A 21 természetvédelmi őrből 12 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere. Kényszerítő eszközök nincsenek az őroknél.

10.1.3. Polgári természetőrök

Aktív polgári természetvédelmi őrok jelenleg nincsenek az Igazgatóságunknál.

10.2. Feladatellátás

10.2.1. Hatósági feladatellátás

A hatósági feladatok ellátása folyamatosan zajlik. A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták el 2025-ben:

- Kaszálások, legeltetések, egyéb élőhelykezelések (pl. szárazzás) ellenőrzése.
- Közigazgatási határozatok ellenőrzése.
- Engedélyhez kötött tevékenységek, sport- és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyonkezelésű erdőkre.
- Nádvágások, nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Építési tevékenységek folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

A felsorolt tevékenységek végrehajtása rendszeres. A rendőrséggel közös szolgálat ellátás, járőrözés alkalomszerű.

Hatósági intézkedések:

	Figyelmeztetés	Közigazgatási hatóság felé tett feljelentés	Büntető feljelentés	Szabálysértési feljelentés	Közigazgatási határozatok ellenőrzése	Közös szolgálatellátás
alkalom	137	119	4	0	165	119

Mentésre szorult védett-, fokozottan védett állatok:

A 2025-ös évben 314 alkalommal, 78 faj, 376 egyedet mentették kollégáink, mely során 22 961 km-t tettek meg.

A sérülések leggyakoribb oka az áramütés volt.

A bűncselekményeket érintő esetekről a rendőrségi feljelentést megtettük, a nyomozások jelenleg folyamatban vannak.

Rendkívüli események:

A 2025-ös év során összesen 5 rendkívüli esemény történt, melyekről az azonnali, rendkívüli jelentéseket megküldtük az Agrárminisztériumnak.

1. BFNPI/20287/2025 Rendkívüli esemény jelentése Vegetációs tűz ex lege lápon, Fonyódon
2. BFNPI/2125/2025 Rendkívüli esemény jelentése – avartűz a Tihany 0139/3 hrsz-ú ingatlanon
3. BFNPI/3062/2025 Rendkívüli esemény jelentése – 2025.06.25. Tűzeset a Keszthely 15/A és 26/A erdőrészlet közötti tisztáson
4. BFNPI/4166/2025 Rendkívüli esemény jelentése – 2025.09.27. Elpusztult, fejbőlött vidra előkerülése Várpalotán.
5. BFNPI/4952/2025 Rendkívüli esemény jelentése – Védett kulturális javak körébe tartozó tárgy vagy régészeti leletre elkövetett lopás, régészeti lelőhely károsítás

10.2.2. Együttműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes természetvédelmi hatóságokkal, a katasztrófavédelemmel, vám- és pénzügyőrséggel, vízügyi igazgatóságokkal valamint határőr szervekkel, és a vadászati hatóságokkal. A rendőrséggel, vízirendőrséggel és halőri szolgálattal jó munkakapcsolat alakult ki. A marcali katasztrófavédelem munkatársaival több napos gyakorlatokat tartottunk, mind a Kis-Balaton, mind a Nagyberek területén, mely során az esetleges tüzeknél a nagysúlyú gépek számára is használható vonulási útvonalakat tekintettük át.

10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos a részvétel a madárszinkronokban, védett-, ritka- és telepeseen fészkelő madarak monitorozásában
- Védett, fokozottan védett és közösségi jelentőségű fajok monitorozása
- Fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése
- Natura 2000 céldokumentumok készítése
- Gyepvédelmi tanácsadói szolgálatban részvétel
- Kutatásokban való aktív közreműködés
- Hatósági eljárásokban történő aktív részvétel, ügyféli nyilatkozatok, peres eljárásokhoz anyagok előkészítése
- Inváziós fajok irtása
- Védett fajok mentésében való közreműködés (mentési szállítás)
- Védelemre tervezett területek természetvédelmi kezelési tervének elkészítése
- Erdészeti üzemtervezési tárgyalásokon való részvétel

- Szakmai segítségnyújtás a helyi védett területek esetében az önkormányzatoknak
- KEHOP Plusz pályázatokban való aktív közreműködés
- Jelenleg zajló egyéb pályázatok (TOP+, BANEX) koordinálása, kivitelezése
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: túravezetések, csoportkísérések, diavetítések, előadások, kenutúrák
- Szakmai gyakorlatosok, ifjú kócsagőrök fogadása
- Létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos koordináció
- Állatállomány kezelése, gyepgazdálkodás irányítása és felügyelete, erdők kezelése, vadgazdálkodás
- Kapcsolattartás helyi gazdálkodókkal

11. Költségvetés, vagyon

11.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2025. évi előirányzatainak alakulása:

Eredeti előirányzat:	1 769 559 000 Ft
Módosított előirányzat:	2 775 278 712 Ft
Előirányzat-változás:	1 005 719 712 Ft

Előirányzat változás összetétele:

Országgyűlési hatáskör:	0 Ft
Kormányzati hatáskör:	39 862 783 Ft
Irányító szerv hatáskör:	243.784.797 Ft
Intézményi hatáskör:	722 072 132 Ft

Előirányzat változás összesen:	1 005 719 712 Ft
--------------------------------	------------------

A 2024. és a 2025. évi előirányzatok részletezése:

A 2024. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (eFt)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2024.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	-	1 500	- 16 677	- 15 177
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	-	400	- 3 107	- 2 707
Dologi kiadások (K3)	33 518	594 271	232 869	860 657
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	-	42 267	42 267
Beruházások (K6)	-	14 490	36 030	50 520
Felújítások (K7)	-	39 138	15 030	54 169
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	-	-	3 000	3 000
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (914)	-	-	-	-
Összesen:	33 518	649 799	309 412	992 729

A 2024. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben
(adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2024.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	0%	-10%	110%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	0%	-15%	115%	100%
Dologi kiadások (K3)	4%	69%	27%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	0%
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0%	0%	100%	100%
Beruházások (K6)	0%	29%	71%	100%
Felújítások (K7)	0%	72%	28%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	0%	100%	100%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (914)	-	-	-	-
Összesen:	3%	65%	31%	100%

A 2025. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (eFt)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2025.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	2 495 378	-	- 20 724 661	- 18 229 283
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	1 617 340	-	- 3 659 172	- 2 041 832
Dologi kiadások (K3)	35 750 065	224 739 375	601 557 792	862 047 232
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	-	3 900 492	3 900 492
Beruházások (K6)	-	12 805 310	129 944 561	142 749 871
Felújítások (K7)	-	6 240 112	11 053 120	17 293 232
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	-	-	-	-
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (914)	-	-	-	-
Összesen:	39 862 783	243 784 797	722 072 132	1 005 719 712

A 2025. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben
(adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2025.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	-14%	0%	114%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	-79%	0%	179%	100%
Dologi kiadások (K3)	4%	26%	70%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	0%
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0%	0%	100%	100%
Beruházások (K6)	0%	9%	91%	100%
Felújítások (K7)	0%	36%	64%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	0%	0%	0%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (914)	-	-	-	-
Összesen:	4%	24%	72%	100%

A feladatteljesítéssel összefüggő kiadások alakulásának bemutatása - rámutatva a kiemelt tételeken belül azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás tapasztalható - az egyes kiemelt előirányzatok részletezésénél történik.

Az előirányzat-módosítási hatáskörök közötti megoszlása

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2024/2025.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2024. évi előirányzatok módosítása (eFt)	33 518	649 799	309 412	992 729
2025. évi előirányzatok módosítása (eFt)	39 863	243 785	722 072	1 005 720
Változás 2024/2023. (%)	119%	38%	233%	101%

Az előirányzat-módosítási hatáskörök közötti megoszlása (%)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2024/2025.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2024. évi előirányzatok módosítása (eFt)	3%	65%	31%	100%

2025. évi előirányzatok módosítása (eFt)	4%	24%	72%	100%
Változás 2024/2025. (%)	117%	37%	230%	100%

A 2025. évben, **Kormány hatáskörében** végrehajtott előirányzat módosítások indokai Igazgatóságunknál a következők:

- 2025. évi rezsikompenzációhoz, a villamos energia, a földgázenergia, a távhő, valamint a víz és csatornaszolgáltatás beszerzések tekintetében kapott támogatás. **+ 5.477 eFt** (AM értesítés KF/112/2025.)
- A minimálbérhez rögzített kötelező kifizetésekhez kapcsolódó 2025. évi többletkiadások finanszírozására kapott támogatás **+ 4.113 eFt**; (AM értesítés: KF/259-2/2025.)
- Az 1335/2025. (IX.18.) Korm.határozat alapján, a Magyar Államkincstár és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött DSZ/9-2024. számú együttműködési megállapodás alapján **+6.875 eFt** többlet előirányzatot kapott Igazgatóságunk (AM KF/399/2025. értesítés)
- A fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1551/2025. (XII. 16.) Korm.határozat 1. melléklete szerint a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 2025 évi rezsikompenzációjához, a villamos-, a földgáz- és a távhőenergia, vízközmű beszerzések tekintetében kapott **+ 23.398 eFt** támogatás (AM értesítés: KF/530/2025.).

A 2025. évben, **Irányító szervi hatáskörében** végrehajtott előirányzat módosítások indokai Igazgatóságunknál a következők:

- 2025. év során keletkezett többletbevétel felhasználásának jóváhagyását Igazgatóságunk 4 alkalommal kezdeményezte (AM értesítők: KF/451-2/2025, KF/451-6/2025, KF/451-10/2025, KF/31/2026), összesen **+144.927 eFt** értékben;
- 20/01 Természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat/Természeti értékek bemutatása szakmai keret terhére KBVR biológiai-természeti monitorozás 2025. évi feladatainak ellátása céljából kapott támogatás **+ 15.000 eFt** (Támogatói okirat száma: NPTF/211/2025)
- LIFE Program elnevezésű, európai uniós finanszírozású program keretében meghirdetett, LIFE-2022-SAP-NAT elnevezésű konstrukcióra benyújtott, LIFE22-NAT-AT-LIFE RESTORE for MDD c. és 101113557 kódszámú pályázat megvalósítása céljából **+ 12.058 eFt** értékben támogatást kapott Igazgatóságunk (Támogatói okirat száma: NPTF/226/2025. és költségvetési megállapodás száma: KTM/KÁF/27/2/2024))
- 20/01/00 "Természetvédelmi feladatok" fejezeti kezelésű előirányzat 2022. évi keret terhére "Táj- és természetvédelmi pályázatok támogatása" feladatok ellátásán belül "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natrua 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége szerkezeti és összetétele növeléséhez című LIFE16NAT/IT/000245 számú LIFE pályázat megvalósításának támogatása" című feladat megvalósítására nyújtott **+ 1.000 eFt** támogatás (Támogatói okirat száma: NPTF/227/2025.)
- 20/01 Természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat/Táj- és természetvédelmi pályázatok támogatása szakmai keret terhére a "pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával c. LIFE IP pályázat önerő támogatása" című feladat megvalósítására nyújtott támogatás **+ 30.000 eFt** (Támogatói okirat száma: NPTF/243/2025.)

- 20/01 Természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat/Természeti értékek védelme szakmai keret terhére természetvédelmi állapotfelmérési feladatok ellátására nyújtott **+ 5.800 eFt** támogatás (támogatói okirat száma: NPTF/243/2025.)
- 20/01 Természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat/Táj- és természetvédelmi pályázatok támogatása szakmai keret terhére a "pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával c. LIFE IP pályázat előleg támogatása" című feladat megvalósítására nyújtott támogatás **+ 35.000 eFt** (támogatói okirat száma: NPTF/243/2025.)

A 2024. évi **irányítószervi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosításhoz képest 38 %-os csökkenés következett be 2025. év végére.

Az **intézményi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosítások mértéke jelentős mértékben, 246%-kal növekedett a 2024. évihez képest. Ennek okai közül kiemelendő, hogy 2025. évben a 2021-2027-es pályázati ciklusban nevesített KEHOP Plusz projektjeink támogatást kaptak, a támogatási előlegek előirányzat-módosítása intézményi hatáskörben történt.

A **2024. évi maradvány (198.502 eFt)** előirányzatosítása is intézményi hatáskörben történt. Ebből

- a 2024. évi intézményi maradvány **79.802 eFt**,
- a futó KEHOP, GINOP és Interreg pályázatokra kapott összegek felhasználása érdekében **118.700 eFt** került előirányzatosításra.

A bevételekkel kapcsolatos előirányzat módosítások indokolása

A működési célú **(B65)** átvett pénzeszközök soron **+95 eFt** lett előirányzatosítva,

- mely LIFE pályázat devizában felmerült kiadásainak közvetlen EUR számláról történő utalásához kapcsolódik (95 eFt),

A felhalmozási célú **(B74)** átvett pénzeszközök soron **+ 409 eFt** előirányzat-módosítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság OTP-nél vezetett Lakásalap építési számlájához kapcsolódó dolgozói hitelek kifizetésének előirányzat módosítása található.

A felhalmozási célú **(B75)** átvett pénzeszközök soron **+773 eFt** értékben történt előirányzat létrehozása. Az Országos Magyar Vadászkamara által nyújtott támogatás az alábbi feladatra nyújtott fedezetet:

- 19-007/2025 Badacsonyi VGE csapdapark fejlesztése: 213 eFt
- 14-005/2025 Nagybereki VGE csapdapark fejlesztése: 360 eFt
- 19-008/2025 Vadvédelmet segítő eszközök beszerzése a Badacsonyi VGE mezőgazd. gépeire: 100 eFt
- 20-005/2025 Vadvédelmet segítő eszközök beszerzése a Kis-Balaton VGE mezőgazd. gépeire: 100 eFt.

ELŐIRÁNYZATOK

Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	Eredeti ei	Módosított előirányzat	Módosított ei
		2025/2024.		2025/2024.
		(%)		(%)

	2024	2025		2024	2025	
Személyi juttatások (K1)	900 908	980 908	108,88%	885 731	962 679	108,69%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	137 200	148 000	107,87%	134 493	145 958	108,52%
Dologi kiadások (K3)	308 323	621 093	201,44%	1 168 980	1 483 140	126,87%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-	-	n.a.
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	-	-	42 267	3 900	9,23%
Beruházások (K6)	74 098	15 498	20,92%	124 618	158 248	126,99%
Felújítások (K7)	4 060	4 060	100,00%	58 229	21 353	36,67%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	-	-	-	3 000	-	n.a.
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	-	-	-	-	-	n.a.
Költségvetési kiadások	1 424 589	1 769 559	124,22%	2 417 318	2 775 278	114,81%
(K1-K8)						
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	133 047	133 047	100,00%	244 237	564 107	230,97%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	-	-	-	-	91 233	n.a.
Működési bevételek (B4)	690 324	1 244 024	180,21%	1 271 520	1 381 964	108,69%
Felhalmozási bevételek (B5)	-	-	-	5 758	6 987	121,34%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	10 000	10 000	100,00%	10 049	10 095	100,46%
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	2 000	2 000	100,00%	21 984	3 182	14,47%

Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)	-	-	-	-	-	n.a.
Maradvány igénybevétele (B813)	-	-	-	178 189	198 502	111,40%
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	589 218	380 488	64,58%	685 581	519 209	75,73%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	1 424 589	1 769 559	124,22%	2 417 318	2 775 279	114,81%

ELŐIRÁNYZAT TELJESÍTÉSEK

Előirányzat megnevezése	Előirányzat teljesítés ezer Ft		Teljesítés
	2024	2025	2024/2025. (%)
Személyi juttatások (K1)	885 731	962 679	108,69%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	134 493	145 958	108,52%
Dologi kiadások (K3)	975 478	1 083 833	111,11%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	n.a.
Egyéb működési célú kiadások (K5)	42 267	3 901	9,23%
Beruházások (K6)	119 618	46 672	39,02%
Felújítások (K7)	58 229	21 353	36,67%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	3 000	-	n.a.
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	-	-	n.a.
Költségvetési kiadások (K1-K8)	2 218 816	2 264 396	102,05%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	244 237	564 107	230,97%

Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	-	91 233	n.a.
Működési bevételek (B4)	1 271 520	1 381 964	108,69%
Felhalmozási bevételek (B5)	5 758	6 987	121,34%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	10 049	10 095	100,46%
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	21 984	3 182	14,47%
Maradvány igénybevétele (B813)	178 189	198 502	111,40%
Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)	-	-	n.a.
Központi, irányító szervi támogatás (B816)	685 581	519 209	75,73%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	2 417 318	2 775 279	114,81%

Igazgatóságunk mindent megtesz annak érdekében, hogy a gazdálkodás szinten maradjon, és az ehhez szükséges előirányzatok megteremtésének lehetőségét megtaláljuk.

MARADVÁNY

A 2024. évi költségvetési maradványok felhasználása (forintban)

2024. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással ter- helt maradvány felhaszná- lása 2025-ben
Összes maradvány	198 502 047	101 371 466
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	198 502 047	101 371 466
Pályázati maradvány	118 700 415	21 569 834
Intézményi maradvány	79 801 632	79 801 632

Ávr. 150. § (1) bekezdés f) és h) pontjai alapján kötelezettségvállalással terhelt maradványból az Ávr. 152. § (4) bekezdés alapján a költségvetési évet követő év december 31-ét követően is a Kormány döntése nélkül vállalható kötelezettség és teljesíthető kifizetés, melynek összege 97.130.581 Ft.

A 2024. évi maradványának felhasználása (forintban)

Megnevezés	2024. évi terhelt maradvány	2024. évi terhelt maradványból 2025-ben pénzügyileg teljesült	2024. évi terhelt maradványból várható pénzügyi teljesítés 2026-ban	Várható pénzügyi teljesítés 2024. után
Földtani	521 849 Ft	521 849 Ft	- Ft	0
Hévíz	19 580 778 Ft	- Ft	19 580 778 Ft	0
Legeltetés	9 521 989 Ft	- Ft	9 521 989 Ft	0
Mura	51 155 241 Ft	19 350 533 Ft	31 804 708 Ft	0
Natura	5 700 135 Ft	- Ft	5 700 135 Ft	0
Somogy I.	4 012 719 Ft	- Ft	4 012 719 Ft	0
Somogy II.	8 923 108 Ft	- Ft	8 923 108 Ft	0
Tihany	16 351 379 Ft	- Ft	16 351 379 Ft	0
Őri	- Ft	- Ft	- Ft	0
PANANET	209 235 Ft	209 235 Ft	- Ft	0
BikeTrail	1 488 217 Ft	1 488 217 Ft	- Ft	0
Eco Bridge	1 235 765 Ft	- Ft	1 235 765 Ft	0
GINOP Kis-Balaton	- Ft	- Ft	- Ft	0
GINOP Rejtett Kincsek		- Ft	- Ft	0
BFNPI maradvány/ Terület alapú támogatás	73 720 632 Ft	73 720 632 Ft	- Ft	0
Egyéb kötelezettségvállalással terhelt maradvány	6 081 000 Ft	6 081 000 Ft	- Ft	0
Összesen	198 502 047 Ft	101 371 466 Ft	97 130 581 Ft	

A 2025. évi költségvetési maradványok kialakulása, összetétele (forintban)

2025. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány
Összes maradvány	510 883 101	0
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	510 883 101	0
Európai uniós projektekből finanszírozott költségvetési támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési maradvány	471 594 791	0
Államháztartáson belülről vagy kívülről kapott bevételek és támogatások költségvetési maradványa	39 288 310	0

A 2025. évi maradvány megoszlása kiemelt előirányzatonként (forintban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Európai uniós projektekből finanszírozott költségvetési támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési maradvány	Államháztartáson belülről vagy kívülről kapott bevételek és támogatások költségvetési maradványa	Kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány
Személyi juttatások	0	0	-
Dologi kiadások	397 356 461	1 950 310	399 306 771
Beruházási kiadások	74 238 330	37 338 000	111 576 330
Felújítási kiadások	0		0
Összesen	471 594 791	39 288 310	510 883 101

A 2025. évi kötelezettségvállalással terhelt intézményi előirányzat maradvány összetétele (forintban)

Partner/maradvány megnevezése	Kiadás	Bruttó összeg	ERA kód
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás	103 446 342	K3

MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Hízottbikartartás támogatása	110 367	K3
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Anyatehéntartás támogatása	20 482 607	K3
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Anyajuhtartás támogatása	327 767	K3
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések	47 212 727	K3
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések	1 387 594	K6
Előirányzat maradvány		172 967 404	

Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból folyósított támogatásokból származó, még fel nem használt összeg **172.967.404 Ft.**

Az európai uniós projektből finanszírozott költségvetési támogatások a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál, mint kedvezményezettjénél támogatási előlegként kapott, még fel nem használt összeg: **298.627.387 Ft.**

Európai Unió projektéből finanszírozott költségvetési támogatásokhoz kapcsolódó költségvetési maradvány (forintban)

Pályázat megnevezése	K1	K3	K6	K7	Összesen
KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 Natura 2000		5 700 135			5 700 135
KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 Mura -mente			31 804 708		31 804 708
KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 Kis-Balaton, Nyugat-Külső-Somogy		4 012 719			4 012 719
KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés		9 521 989			9 521 989

KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihanyi élőhelyfejlesztés		16 351 379			16 351 379
KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 Hévízi-tó		19 580 778			19 580 778
KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 Vizes élőhely Somogy, Zala		8 923 108			8 923 108
Interreg Eco Bridge		1 235 765			1 235 765
KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00027 Bio-szféra			24 630 700		24 630 700
KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00025 Infra-struktúra		55 600 439			55 600 439
TOP_Plusz_Ma dargyű- rűző_Keszthely			6 438 900		6 438 900
TOP_PLUSZ Szent György-hegy		4 728 834	9 976 428		14 705 262
BaNEx 2021-2027.		35 482 990			35 482 990
KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00028 Kis-Balaton		18 132 418			18 132 418
KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2024-00011 Sásdi-rét		10 527 125			10 527 125
KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00024 Berek világa II.		35 978 972			35 978 972
Összesen	-	225 776 651	72 850 736	-	298 627 387

Az államháztartáson kívülről származó költségvetési bevétel, amely esetén az átadó az átadott összeg terhére ellátandó feladatot meghatározta (forintban)

Megnevezés	K1	K3	K6	K7	Összesen
MOL Magyar Olaj- és Gáz-ipai Nyrt. Által nyújtott támogatás környezeti neveléshez, bemutatáshoz, ismeretterjesztéshez		1 700 000			1 700 000
Országos Magyar Vadászkamara által nyújtott támogatás vadgazdálkodási célú drónhasználat a Nagybereki VGE területén projektben		250 000			250 000
A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása			10 370 000		10 370 000
Tihanyi Levendula Erdei Iskola természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása			20 910 000		20 910 000
LIFE22-NAT-AT-LIFE-RESTORE for MDD		310	6 058 000		6 058 310
Összesen	-	1 950 310	37 338 000	-	39 288 310

11.2. Bevételek

ezer Ft

Megnevezés	Teljesítés 2024.	Eredeti előirányzat 2025.	Módosít- tott elő- irányzat 2025.	Teljesítés 2025.	Teljesítés változás (%-ban) 2025/2024.
Készletértékesítés ellenértéke (B401)	105 749	110 000	135 449	135 449	128%
Ebből					
bemutatóhelyek áruértékesítése (termék és szalámi)	16 450			19 074	116%
levendula értékesítés	5 178			4 668	90%
növényi anyag	11 511			12 943	112%
növendék állat	23 967			31 512	131%
vadhús	25 304			38 997	154%
trófea	23 339			28 255	121%
Szolgáltatások ellenértéke (B402)	732 979	725 000	870 383	870 383	119%
Ebből					
belépőjegy értékesítése	605 016			732 018	121%
szakvezetés	4 300			5 694	132%
vendégszoba bevétel	32 101			33 449	104%
szakmai szolgáltatás	4 729			4 880	103%
egyéb bevétel	86 833			94 342	109%
Közvetített szolgáltatások ellenér- téke (B403)	21 652	5 000	11 687	11 687	54%
ebből: államháztartáson belül (B403)	0	0	0	0	
Tulajdonosi bevételek (B404)	79 621	75 000	49 107	49 107	62%
ebből: vadászati jog bérbeadásból származó bevétel (B404)	5 601	0	0	3 718	66%
Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	221 176	224 000	260 715	260 715	118%
Általános forgalmi adó visszatérí- tése (B407)	19 189	15 000	17 376	17 376	91%
Kamatbevételek (B408)	0	0	3	3	-
Egyéb pénzügyi műveletek bevéte- lei (B409)	31	0	32	32	103%
ebből: valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége (B409)	0	0	0	0	n.a.

Biztosító által fizetett kártérítés (B410)	10 949	0	9 040	9 040	83%
Egyéb működési bevételek (B411)	80 174	90 024	28 171	28 171	35%
ebből: a szerződés megerősítésével, a szerződésszegéssel kapcsolatos véglegesen járó bevételek, a szerződésen kívüli károkozásért, személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséért, jogalap nélküli gazdagodásért kapott összegek (B411)	54 396	0	0	27 683	51%
ebből: költségek visszatérítései (B411)	25 778	0	0	488	2%
Működési bevételek	1 271 520	1 244 024	1 381 963	1 381 963	109%

Az intézményi működési bevételek 2025. évben 9 %-kal (110.443 eFt) növekedtek 2024. évhez képest.

A bemutatóhelyeken a termékek értékesítése 16 %-kal (2.624 eFt) növekedett 2024. évhez képest. A Levendula Fesztiválon a levendula értékesítése 2025-ben 10 %-kal csökkent a 2024. évhez képest. A településen megjelent konkurencia hatására és a vásárlóerő csökkenése indokolta a bevételecsökkenést. A vásárlókat minél szélesebb körben szeretnénk megnyerni, ezért átszervezés alatt van a Levendula Fesztivál stratégiája, mellyel bevételeinket e téren növelni szeretnénk.

A 2025. évi növendék állat értékesítésünk 31 %-kal (7.545 eFt) nőtt a 2024. évi értékesítési eredményünkhöz képest. Ezzel az elmúlt évek tendenciáját sikerült folytatnunk.

Saját mezőgazdasági készleteink saját célra történő betárolásával és felhasználásával egyidejűleg a növényi anyagok tekintetében (szénabála, tűzifa) 2025-ben is lehetőségünk volt a többlettermelés értékesítésére. A 2024. évi bevételeinket 12 %-kal haladtuk meg.

A vadhús értékesítés árbevétele kimagasló, 54%-os növekedést eredményezett 2024. évhez képest, mellyel párhuzamos a trófea értékesítés bevételeink is meghaladták a tárgyévet megelőző évi bevételt.

A bemutatóhelyek látogatottsága visszaesést mutat 2025-ben. Ennek ellenére, az árak emelésével tudtuk a létszámcsökkenést kompenzálni, és pozitívan zárni az évet.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a szakvezetés és túrák iránt folyamatosan csökkent az érdeklődés. 2025-ben jelentősebb marketing tevékenységünknek köszönhetően 32 %-kal több bevételt értünk el 2024. évihez képest (+1.394 eFt).

A szálláshely értékesítésünkben stagnálás figyelhető meg éppúgy, mint a szakmai szolgáltatások esetén is.

Egyéb szolgáltatásaink között mutatjuk ki a Hévízi-csatorna vízitúra bevételeit is, mely évről évre nagyobb érdeklődést hoz, az árak emelésével párhuzamosan pedig bevételeink is folyamatosan növekednek.

A továbbbszámlázott szolgáltatások 54 %-kal csökkentek 2024-hez képest. a 2024. évi jelentős tovább-számlázást indokolja, hogy ebben az évben számláztunk tovább 2023. év végi közüzemi díjakat, va-lamint egyéb szerződésekből adódó továbbbszámlázások történtek, melyek 2025-ben nem jelentkeztek.

A biztosítók által fizetett kártérítésből származó bevételünk 17 %-kal csökkent.

Az egyéb működési bevételek 52.003 eFt-tal csökkentek 2025-ben. Jogerős és végrehajtható bírósági döntésen alapuló pénztartozás részletekben történő fizetése teljesült 2024-ben. Ezt követően a fizetés elmaradt, 2025-ben egy törlesztőrészletet teljesített az adós. A szükséges intézkedéseket megtettük a követelés behajtása iránt.

Igazgatóságunk közhatalmi bevétellel nem rendelkezik.

Az intézményi működési bevételeket tekintve az Igazgatóság az eredeti bevételi előirányzatot jelen-tősen túlteljesítette. A tervezés az eredeti előirányzat megalkotásakor igyekezett figyelembe venni az Igazgatóság bevételt hozó tevékenységeinek várható eredményeit az előző évek tapasztalatai alapján. A jóváhagyott eredeti költségvetésünk azonban bázisalapú volt, a többletbevételeket év-közi módosításban kezdeményeztük.

A bevételi többletet Igazgatóságunk működési kiadásokra és a futó pályázatok beruházási előirány-zatainak növelésére fordította.

Megnevezés	Teljesítés		Teljesítés		Változás I.	Változás II.
	2024.	2024. Pá-lyázati pénzek nélkül	2025.	2025. Pá-lyázati pénzek nélkül	Pályázati pénzzel együtt %	Pályázati pénzek nélkül%
Működési célú támogatá-sok államháztartáson belülről (B1)	244 237	244 237	564 108	395 060	230,97%	161,75%
Felhalmozás célú támoga-tások államháztartáson be-lülről (B2)	0	0	91 233	0	n.a.	-
Intézményi működési bevé-telek (B4)	1 271 520	1 271 520	1 381 963	1 381 963	108,69%	108,69%
Felhalmozási bevételek (B5)	5 758	5 758	6 987	6 987	121,34%	121,34%
Működési célú átvett pénz-eszközök (B6)	10 049	6 800	10 095	2 240	100,46%	32,94%
Felhalmozás célú átvett pénzeszközök (B7)	21 984	4 170	3 182	2 409	14,47%	57,77%
Költségvetési bevételek összesen	1 553 548	1 532 485	2 057 568	1 788 659	132,44%	116,72%
Belföldi finanszírozás bevé-telek (B81)	863 770	685 581	717 711	711 653	83,09%	103,80%
Finanszírozási bevételek összesen	863 770	685 581	717 711	711 653	83,09%	103,80%

Bevételek összesen	2 417 318	2 218 066	2 775 279	2 500 312	114,81%	112,72%
---------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

- inflációs hatások;
- megemelkedett rezszi kiadások hatásai;
- az eszközpark pótlását szolgálni hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése.

Igazgatóságunk összbevétele 14,81 %-kal növekedett 2024. évhez képest, ami 357.960 eFt növekedést jelent. A növekedést több tényező együttes hatása (növekedés-csökkenés) indokolja:

- A működési és felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről összességében 411.104 eFt-tal emelkedtek 2024-hez képest. Felhalmozás célú támogatások államháztartáson belülről 2024-ben nem keletkeztek. A záruló KEHOP, GINOP, Interreg pályázatok esetén további támogatás nem érkezett, új pályázatok nem indultak 2024-ben. 2024-ben lehetett először pályázni erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetésekre, melyre sikeresen pályázott igazgatóságunk. A támogatás 2025-ben érkezett meg. 2025. évben a 2021-2027-es pályázati ciklusban nevesített KEHOP Plusz projektjeink támogatást kaptak, a lehívott előlegek megérkeztek.
- A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatallal kötött hatósági szerződés alapján („Nyári diák munka 2025.” munkaerőpiaci program) Igazgatóságunk az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet alapján csekély összegű támogatásban részesült, mely támogatás összege: 1.744.800,- Ft összegű bértámogatás volt.
- Igazgatóságuk 8,69 %-os növekedést realizált az intézményi működési bevételből, ami - 110.443 eFt többletet eredményezett.
- Az Igazgatóság felhalmozási bevételei 1.229 e Ft-tal növekedtek a 2024. évi azonos bevételeihez képest. Igazgatóságunk kisértékű tárgyi eszközöket, valamint projektort és tenyészállatokat értékesített.
- A működési célú átvett pénzeszközök 2025. évi bevételeit az alábbi főbb tényezők befolyásolták:
 - 2025-ben LIFE 17 IPE/HU/000018 LIFE IP Grassland utófinanszírozott kiadásainak elszámolásából 7.855 eFt került jóváírásra,
 - Igazgatóságunk 1.700 eFt támogatást kapott a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.-től környezeti neveléshez, bemutatáshoz, ismeretterjesztéshez,
 - 540 eFt támogatást kapott Igazgatóságunk az Országos Magyar Vadászkamarától a nagyberek VGE csapdapark fejlesztése.
- A felhalmozási célú átvett pénzeszközök 2025. évi bevételeit az alábbi főbb tényezők befolyásolták:
 - Az OTP Lakásépítési Alap számlához kapcsolódó dolgozói hitel törlesztéséből 2.409 eFt felhalmozási célú átvett pénzeszköz keletkezett (B74), melyet további dolgozói hitelek kihelyezésére használunk fel.

- 773 eFt támogatást kapott Igazgatóságunk az Országos Magyar Vadászkamarától a nagyberek és badacsonyi VGE csapdapark fejlesztése, valamint vadvédelmet segítő eszközök beszerzésére a badacsonyi és kis-balatoni VGE mezőgazdasági gépeire.
- A finanszírozási bevétel összegének csökkenését legfőképpen az eredeti előirányzat 35,42 %-os csökkenése indokolja.

Működési és felhalmozási célú támogatások és átvett pénzeszközök 2024-ben

Kapott támogatások 2024.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen eFt
MVH támogatás	244 237	0	244 237
KEHOP	0	0	0
GINOP	0	0	0
INTERREG	1 488	0	1 488
LIFE	1 761	17 813	19 574
Egyéb	6 800	0	6 800
Összesen:	254 286	17 813	272 099

Működési és felhalmozási célú támogatások és átvett pénzeszközök 2025-ben

Kapott támogatások 2025.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen eFt
MVH támogatás	395 060	0	395 060
KEHOP+	122 540	25 145	147 685
TOP+	0	34 808	34 808
INTERREG	44 762	0	44 762
LIFE	0	0	0
Egyéb	1 746	31 280	33 026
Összesen:	564 108	91 233	655 341

A felhalmozási célú támogatások mértéke 2025-ben emelkedett 2024-hez képest. Ezt indokolja a KEHOP Plusz projektek támogatási előlegeinek jóváírása.

A 2025. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából kiegyensúlyozottnak bizonyult. A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és további pályázati források lehetőségeit is keres a gazdálkodás és működés hatékonyságának növelése érdekében.

Mezőgazdasági támogatások 2024-2025-ben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál (fointban)

Mezőgazdasági támogatás jogcíme	Támogatás összege Ft		Változás
	2024.	2025.	%
Terület alapú támogatás SAPS	78 009 835	0	n.a.

A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás	54 200 857	103 446 342	191%
Anyatehén támogatás	17 121 829	24 188 524	141%
Tenyészbika támogatás	893 285	0	n.a.
Hízottbikartartás támogatása	1 022 515	110 367	11%
Agrár környezetgazdálkodás támogatása	43 027 574	41 036 795	95%
Natura 2000	18 707 199	55 586 364	297%
Anyajuhtartás támogatás	1 089 384	327 767	30%
Erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések	0	138 679 295	n.a.
Extenzifikációs szarvasmarha támogatás	4 820 000	7 230 000	150%
Óshonos állatok támogatás	25 054 375	23 925 000	95%
Állati hulladék kezelése	289 881	529 796	183%
Összesen:	244 236 734	395 060 250	162%

A mezőgazdasági támogatások jelentős része - azok normatív jellege miatt - összegében jól tervezhető bevétel. Az egyes jogcímekből származó támogatások azonban évről-évre jelentős mértékben eltérhetnek az előző évek értékétől.

2025-ben Igazgatóságunknál a mezőgazdasági támogatások a működési célú átvett pénzeszközök sorokon számoltuk el. Értékükben közel 62 %-os növekedés volt tapasztalható, ami 150.824 eFt bevételi többletet jelentett.

A mezőgazdasági támogatások összegét a dologi költségek finanszírozására használja fel Igazgatóságunk.

Saját és védjegyes termékek értékesítésének alakulása 2023-2024. években

A nemzeti parki védjegyes termékek értékesítése a saját termékek értékesítéséhez képest jelentős mértékben csökkent. Továbbra is elmondható, hogy a levendulaolaj és a levendulavíz iránt nagyon nagy a kereslet.

A nemzeti parki védjegyes termékeket forgalmazó vállalkozókkal jó szakmai kapcsolatot alakítottunk ki. Rendezvényeinken is szívesen részt vesznek.

Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege, megoszlása 2024-ben

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (nettó Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	288.976	26.27%
Levendulavíz 100 ml Tihanyi Levendula	saját	335.039	31,22%

Levendulavíz 500 ml Tihanyi Levendula	saját	290.551	27,07%
Levendulaolaj stift	saját	158.661	14,78%
Saját előállítású termékek:		1.073.226	100,0
Védjegyes termékek:			0,0%
Összesen:		1.073.226	100,0

**Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege,
megoszlása 2025-ben**

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (nettó Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	374.015	29,36%
Levendulavíz 100 ml Tihanyi Levendula	saját	334.251	26,24%
Levendulavíz 500 ml Tihanyi Levendula	saját	201.574	15,82%
Levendulaolaj stift	saját	364.173	28,58%
Saját előállítású termékek:		1.274.013	100,0
Védjegyes termékek:			0,0%
Összesen:		1.274.013	100,0

Az Igazgatóság nem forgalmazza a védjegyes vállalkozói termékeket, mert azok értékesítésével az üzemeltetéssel megbízott vállalkozók foglalkoznak, ezért nem szerepel saját értékesítési adataink között a védjegyes termékekre vonatkozó információ.

Pénzforrások

2025.december 31-i banki záróegyenlegek

Számla neve	Számla száma	Egyenleg
Előirányzatfelhasználási keretszámla	10048005-01711954-0000000	199.047.137
TOP Plusz Szent-György-hegy	10048005-01711954-30005008	14.705.262
KEHOP Legeltetés	10048005-01711954-30005307	9.521.989
KEHOP Mura mente	10048005-01711954-30005905	31.804.708
KEHOP Vizes élőhely Somogy, Zala	10048005-01711954-30005118	8.923.108
KEHOP PLUSZ Infrastruktúra	10048005-01711954-30005606	55.600.439
KEHOP Natura 2000	10048005-01711954-30005802	5.700.135
KEHOP Tihanyi -félsziget	10048005-01711954-30005101	16.351.379
KEHOP PLUSZ Berek világa II	10048005-01711954-30005503	35.978.972
KEHOP PLUSZ Sásdi-rétek	10048005-01711954-30005400	10.527.125
KEHOP Kis-Balaton Nyugat-Külső Somogy	10048005-01711954-30005204	4.012.719
KEHOP Hévíz	10048005-01711954-30005125	19.580.778
GINOP Kis-Balaton	10048005-01711954-30005709	-
TOP PLUSZ Madárgyűrűzős	10048005-01711954-30005170	6.438.900
VIP Kártya fedezetiszámla	10048005-01711954-00070003	435.724
Intézményi kártya	10048005-01711954-00060001	739.202
Munkáltatói lakásépítési számla	11748007-24809690-00000000	9.827.507
Interreg BaNEx Ft	10048005-01711954-30005163	35.482.990
KEHOP PLUSZ Bioszféra-rezervátum	10048005-01711954-30005149	24.630.700
ECO Bridge Ft	10048005-01711954-30005132	1.235.765
KEHOP PLUSZ Kis-Balaton	10048005-01711954-30005187	18.132.418
Life+ Kelet-Bakony EUR	10004885-10002010-00213233	-
Habit Change EUR	10004885-10002010-00413237	-
Interreg BaNEx EUR	10004885-10008016-00713238	-
Pananet+ EUR	10004885-10008016-00613231	11.087.557
MDD Life EUR	10004885-10008016-00813235	25.302.384
Bike Trail EUR	10004885-10008016-01113239	-
ECO Bridge EUR	10004885-10008016-00513234	17.702.266
Tölgyes LIFE EUR	10004885-10008016-00913232	46.822.385
LIFE IP, Grassland EUR	10004885-10002010-00313230	178.621.639
Összesen 30 db bankszámla		788.213.188

Az Igazgatóság 2025-ben a fenti táblázat szerinti bankszámlákon bonyolította pénzforgalmát.
A devizaszámlák bankegyenlegét az MNB 2025.12.31-i árfolyamán (385,40 Ft = 1 EUR) tüntettük fel.

Pályázati bevételeink a következőképpen alakultak 2025-ben:

- A KEHOP PLUSZ-3.2.1 Az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum (Zala megyei területének komplex természetvédelmi) fejlesztése pályázat keretében az 1. számú támogatási előlegigénylés alapján az Irányító Hatóság **25.145.000 Ft**-ot utalt a pályázati bankszámlára.
- Az Irányító Hatóság **18.243.500 Ft** támogatási előleg átutalásáról gondoskodott a KEHOP PLUSZ-3.2.1 Élőhely helyreállítási és élőhely fejlesztési beavatkozások a Kis-Balaton területén című pályázat keretében.
- A KEHOP PLUSZ 3.2.1 A Berek világa látogatóközpont (Ordacsehi) fejlesztése II. elnevezésű pályázat 1. számú támogatási előlege, **35.978.972 Ft** jóváírásra került a pályázati bankszámlára.
- A KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2024-00011 számú, „Komplex vizesélőhely fejlesztés a Sásdi-rétek NATURA2000 területen” című pályázat 1. számú megelőlegezése szintén 2025-ben érkezett **12.578.645 Ft** összegben
- A KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00025 számú, „Élőhely-specifikus természetvédelmi kezelési infrastruktúra kialakítása a Tapolcai- és a Káli-medence nemzeti parki vagyonkezelésben lévő védett és NATURA2000 területein” elnevezésű pályázat az 1. számú előleglehívással **55.600.439 Ft** összegben kapott a pályázati bankszámlára megelőlegezést
- A TOP_PLUSZ-6.1.4-23-VE1-2024-00003 számú, "Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Szent György-hegyen és térségében" elnevezésű pályázat 1. számú előleglehívással **28.369.166 Ft** jóváírást könyvelhetett el a pályázati bankszámlán
- A TOP_PLUSZ-1.3.2-23-KH1-2025-00007 számú, „Inváziós fajok előfordulásának felmérése és a Fenékpusztai Madárgyűrűző állomás környezetének fejlesztése, mint Natura 2000 terület állapotának megőrzéséhez hozzájáruló beavatkozások” című pályázat szintén az 1. számú előleglehívással **6.438.900 Ft** megelőlegezést könyvelhetett el a pályázati bankszámlán
- Az INTERREG ATHU-0100100 BaNEx számú, „Akadálymentes természeti élmény Nyugat-Pannónia védett területein” elnevezésű pályázat elkülönített bankszámlájára is megérkezett az NFK által utalt megelőlegezés, 108.774,36 EUR összegnek megfelelően, 411,51 Ft/EUR árfolyamon **44.761.736 Ft** került jóváírásra
- A Tölgyes LIFE pályázatnál önrész címén, minisztériumi támogatói okirat keretében az Agrárminisztériumtól **1.000.000 Ft** került jóváírásra az előirányzatfelhasználási számlánkra.
- A LIFE IP (Grassland) pályázathoz kapcsolódóan minisztériumi támogatói okirat alapján **30.000.000 Ft** önerő, valamint **35.000.000 Ft** előfinanszírozási támogatást folyósított az Agrárminisztérium. Továbbá a pályázat IV. fázisának finanszírozására 240.000,00 EUR azaz **92.496.000 Ft** (MNB 2025.12.31-i árfolyamán számolva) érkezett a pályázat devizaszámlájára a vezető partnertől, ebből 20.538,83 EUR-t azaz **7.915.665 Ft**-ot átvezettünk az előirányzatfelhasználási keretszámlára a pályázati kiadások finanszírozására.
- Az MDD Life pályázat keretében önerő támogatás címén a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumtól **6.058.310 Ft** került jóváírásra az előirányzatfelhasználási számlánkra. Szintén önerő támogatás keretében **6.000.000 Ft**-ot folyósított az Agrárminisztérium.

Összes pályázati forrás-bevétel 2025-ben (Ft-ban kimutatva): 397.670.668 Ft volt.

A pályázatokat érintő kiadások (elsősorban szállítói számlák, pályázati bérek illetve azok járuléakai) teljes összege 2025-ben **153.175.440 Ft** volt.

11.3. Vagyon

11.3.1. Befektetett eszközök

Befektetett eszközök nettó értékének változása		
Év	Nettó érték ezer Ft-ban	Változás az előző évhez képest %-ban
2019	5 792 962	125,95%
2020	7 083 044	122,27%
2021	7 940 376	112,10%
2022	7 956 048	100,20%
2023	7 878 830	99,03%
2024	7 733 751	98,16%
2025	8 330 912	107,72%

Üzemeltetésre átvett eszközök a nyilvántartási számlák szerint az alábbiak 2024. dec. 31-ig

Eszköz azon.	Megnevezés	Használatbavétel dátuma	Bruttó érték	Értékcsökke- nés	Nettó ér- ték
9508	DigiTerra Explorer 2496766913	2014.04.10	0,00	0,00	0,00
9860	Hátulvilágítós kép Sarki fény 2.szint	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9861	Hátulvilágítós kép Tejút-rendszer 2.szín	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9937	Mars ponyva 1,35x1,9m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9938	Térképezés az űrből backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9939	Földön kívüli élet- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9940	Mars útikalauz- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9941	A vörös bolygó felirat- műanyag 72x65cm	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9942	Üveg vitrin 8db elekt- romotorral	2015.08.04	0,00	0,00	0,00

9943	Üveg vitrin Opportunity Mars roverrel	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
10395	Juniper SRX 220H router és tűzfal	2014.04.30	848 072,00	0,00	848 072,00
13844	WD Elements külső merevlemez 6TB	2019.11.21	0,00	0,00	0,00
15875	Bivaly bika 32534-13654 Vércse	2021.09.09	0,00	0,00	0,00
16360	Bivaly bika 32141-64636 Balaton	2022.06.24	0,00	0,00	0,00
17280	Smart Televízió UHD QE98Q80CATXXH 4K	2024.05.31	0,00	0,00	0,00
17381	Bivaly bika 32534-13382 Salamon	2024.07.30	0,00	0,00	0,00
	Összesen		848 072,00	0,00	848 072,00

Az üzemeltetésre átvett eszközöket a nullás számlaosztályban tartjuk nyilván.

**Befektetett eszközök 2025. évi alakulását eszköz csoportonkénti bontásban mutatja a következő táblázat
(ezer Ft)**

Megnevezés		Bruttó érték 2025.12.31	Értékcsökkenés 2025.12.31	Nettó érték 2025.12.31		Nettó érték 2024.12.31	Változás %- ban
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	33 284	30 359	2 925		4 191	69,79%
	Szellemi termékek	74 796	69 496	5 300		1 890	280,42%
	Egyéb immateriális javak					-	
Immateriális javak összesen		108 080	99 855	8 225		6 081	135,26%
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Földterület	2 951 713		2 951 713		2 102 752	140,37%
	Telek	90 197		90 197		96 197	93,76%
	Épület	4 106 339	822 960	3 283 379		3 369 298	97,45%
	Építmény	1 958 173	362 682	1 595 491		1 633 456	97,68%
	Erdő	26 993		26 993		26 993	100,00%
	Ültetvény	9 947	3 766	6 181		6 679	92,54%
	Halastó						
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen		9 143 362	1 189 408	7 953 954		7 235 375	109,93%
Gépek, berendezések, felszerelések	Informatikai eszközök	89 984	88 978	1 006		3 483	28,88%
	Egyéb gép, berendezés	1 591 057	1 369 340	221 717		311 849	71,10%
	Képzőművészeti alkotások	12 355		12 355		12 355	100,00%
	Egyéb eszköz					-	
Gépek, berendezések, felszerelések összesen		1 693 396	1 458 318	235 078		327 687	71,74%
Járművek		836 547	742 939	93 608		126 271	74,13%
Tenyészállatok		32 438	25 815	6 623		7 728	85,70%
Ingatlanok, gépek beruházása, felújítása		33 424		33 424		30 609	109,20%
Tárgyi eszközök összesen:		11 739 167	3 416 480	8 322 687		7 727 670	107,70%
Tartósan adott kölcsönök							

Befektetett pénzügyi eszközök összesen:	0	0	0		0	
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	11 847 247	3 516 335	8 330 912		7 733 751	107,72%

Immateriális javakon belül

Növekedés:

- 25 perces narrált természetfilm: 5.233 eFt

Csökkenés:

- értékcsökkenés változás: 2.704 eFt
- kivezetés-Koncepcióterv: 385 eFt

Az ingatlanok értékét a vagyongazdálkodási jog átvétele, valamint átadása, továbbá felújítások, ráaktiválások, selejtezés és az értékcsökkenési leírás befolyásolta.

Az Agrárminisztérium és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött, VK/2017/2016. szerződésszámú vagyongazdálkodási szerződés kiegészítésre került, melynek keretében további 833.828 eFt értékű ingatlan került a BfNPI vagyongazdálkodásába.

Informatikai eszközeink nettó értéke a magas fokú avulás miatt csökkent jelentősen.

Új jármű vásárlására nem volt lehetősége, az állományban lévő egyes traktorok, teleszkópos rakodógép és egyéb járművek felújítása valósult meg.

Növekedés:

- jármű felújítások: 12.817 eFt

Csökkenés:

- értékcsökkenés változás: 45.480 eFt

Tenyészállatok:

- A 2025-ben tenyésztési selejtezésre került (16 db szürkemarha tehén 1.760 eFt értékben), valamint 7 db elhullás is történt (1 db szürkemarha tehén, 2 db bivaly tehén, 1 db anyakecske és 3 db magyar parlagi kecske).
- Egy szarvasmarha bikát és 1 db szürkemarha tehenet értékesítettünk 2025-ben, 979 eFt ellenértéken (kivezetett bruttó összeg: 1.010 eFt).
- Tenyészállat beszerzésére is sor került 2025-ben: 1 db szürkemarha bikát és 1 db kecskebakot vásároltunk, összesen 692 eFt értékben. 18 db szürkemarhát minősítettünk át készletből tenyészállattá.

Térítés nélkül 11 db juhot kaptunk a Nemzeti Biodiverzitás és Génmegőrzési Központtól.

Befejezetlen beruházások állománya 2025. december 31-én (forintban)

Eszköz azonosító	Megnevezés	Bruttó érték
17520	Bodzás holtág vízpótló rendszer	3 016 666,00
17521	Hosszúvíz holtág vízpótló rendszer	3 016 666,00
17522	Tótszerdahelyi holtág vízpótló rendszer	5 178 668,00
5215	Monitorozó gépbeszerzés - foly.beruh.	500 000,00
8833	Naperőmű Csapok- folyamatos beruházás	330 200,00
9827	Napelem- folyamatos beruh. Bakonybél	504 900,00
10590	Naperőmű LevendulaHáz- folyamatos beruhá	276 667,00
10591	Naperőmű Salföld- folyamatos beruházás	276 667,00
10592	Naperőmű Tavasb. Lkp- folyamatos beruház	276 666,00

47	Major épület Salföld	180 000,00
11540	Madártároló- Csopak székház "H" épület	220 000,00
13367	Mura holtágak rehabilitációja (Letenye)	9 900 000,00
17721	Akadálymentes megfigyelőhely	2 442 000,00
17740	Szent György-hegy lépcső	1 545 000,00
17746	Fúrt kutak Mura Gazdálkodási Központ	5 180 137,00
17723	Hullakamra	400 000,00
Összesen		33 244 237,00

Befejezetlen felújítások állomány 2025.12.31-én (forintban)

Eszköz azonosító	Megnevezés	Bruttó érték
9495	Sásdi-legelő vízkezelő rendszer	180 000,00
Összesen		180 000,00

Selejtezett eszközök 2025.

Esz- köz azon.	Megnevezés 1	Selejtezés oka	Bruttó értékv.
13836	Lenovo V330-15 IKB Notebook 23	elavulás	0,00
13837	Microsoft Windows 10 Prof 64.bit HUN	elavulás	0,00
1911	MS Office Pro 2003 Hun Sel-D	elavulás	-108 209,00
3400	Photoshop licence	elavulás	-210 000,00
4920	Szoftver Microsoft Office 2007 Professio	elavulás	-78 750,00
4923	Szoftver Microsoft Office 2007 Prof.	elavulás	-78 750,00
9367	Operációs rendszer Windows 8.1 Pro 64-bt	elavulás	-32 000,00
9371	Office csomag OEM Home&Bus.2013 HUN	elavulás	-51 580,00
9413	Office csomag Home&Bus.(13836-os gépen)	elavulás	-51 580,00
9532	Op. rendszer Windows Embeded Handheld Pr	elavulás	0,00
9975	Operációs rendszer MS Windows 8.1 64bit	elavulás	-26 300,00
9985	Irodai szoftver MS Office 2013	elavulás	-50 900,00
1157	HP L1530 15" TFT	elavulás	-106 683,00
11855	Epson WorkForce Pro Wf-6590 DWF nyom- tató	elavulás	-204 000,00
1181	Vadászfegyver Santa B. Mauser 308-as	leadva Rendőrségnek	-100 000,00
313	Gáztűzhely MÓRA 1282	elavulás	-43 990,00
416	Videokamera Panasonic szekrény tetején	természetes elhasználódás	-290 000,00
474	Áramfejlesztő aggregátor ET-4200	természetes elhasználódás	-193 340,00
3134	Xerox WC M20i MultiNyomtató	természetes elhasználódás	-233 076,00
5153	Talajnedvességmérő	eltörött	-420 702,00
5412	GPS nyomkövető LIY-894	természetes elhasználódás	-46 467,00
5414	GPS nyomkövető LMV-743	természetes elhasználódás	-38 950,00
8757	Bozótirtó STIHL FS460 C-EM	természetes elhasználódás	-217 440,00
8758	Bozótirtó STIHL FS460 C-EM	természetes elhasználódás	-217 440,00
11548	Nagyfelbontású kamera-rendszer	természetes elhasználódás	-2 103 149,00
478	Hűtőszekrény fa borítású	természetes elhasználódás	-44 000,00
862	GPS készülék e-trex Summit	természetes elhasználódás	-105 900,00
1092	Fénymásoló Sharp AR5012	természetes elhasználódás	-187 375,00
1183	Konyhabútor	természetes elhasználódás	-54 900,00
12250	DJI Inspire 2 Premium Combo drón	természetes elhasználódás	-3 466 287,00
13443	Gumiabroncs	elavulás	-178 001,00
13445	Gumiabroncs	elavulás	-178 000,00
13447	Gumiabroncs	elavulás	-252 542,00
13448	Gumiabroncs	elavulás	-252 542,00
13449	Gumiabroncs	elavulás	-252 543,00
13450	Gumiabroncs	elavulás	-252 543,00
380	Háti permetező	természetes elhasználódás	-5 000,00
402	Vasaló	természetes elhasználódás	-6 392,00

426	Akvárium	természetes elhasználódás	-5 600,00
449	Kombinált lámpatest	természetes elhasználódás	-10 214,00
689	Kés- vadász	természetes elhasználódás	-5 040,00
811	Akkumulátortöltő fegyverhez	természetes elhasználódás	-10 400,00
812	Fegyver lámpa	természetes elhasználódás	-10 400,00
906	Mérleg	természetes elhasználódás	-5 424,00
931	Levegős szett készlet	természetes elhasználódás	-9 832,00
996	Számítógépasztal	természetes elhasználódás	-24 880,00
1084	Hűtőszekrény	természetes elhasználódás	-31 999,00
1101	Diktafon(OlympusS-713) szalag dik	természetes elhasználódás	-8 395,00
1181	Vadászfegyver Santa B. Mauser 308-as	természetes elhasználódás	-56 535,00
1356	Szerszámkészlet	természetes elhasználódás	-10 499,00
1476	Szőnyeg(filc)	természetes elhasználódás	-8 938,00
1490	Kulcskészlet	természetes elhasználódás	-13 360,00
1854	Vadásztőr	természetes elhasználódás	-9 370,00
1869	Hangrögzítő (digitális)	természetes elhasználódás	-24 284,00
1966	Fülhallgató	természetes elhasználódás	-7 320,00
2100	Villámhárító	természetes elhasználódás	-6 720,00
2233	Bográcstartó	természetes elhasználódás	-15 600,00
2945	Szekrény	természetes elhasználódás	-10 000,00
3074	Digitális fényképezőgép	természetes elhasználódás	-74 990,00
3138	Steyer céltávcső szerelék	természetes elhasználódás	-77 000,00
3195	Samsung Syncmaster T220 22"Monitor	természetes elhasználódás	-57 480,00
4160	Töltésvezérlő	természetes elhasználódás	-8 640,00
4851	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
4854	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
4855	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
4856	Hasítófejsze	természetes elhasználódás	-5 125,00
4866	Hasítófejsze	természetes elhasználódás	-5 125,00
4868	Ágfűrész	természetes elhasználódás	-2 438,00
4879	Ásó	természetes elhasználódás	-3 063,00
5178	Adatgyűjtő	természetes elhasználódás	-45 615,00
5360	Akkumulátor	természetes elhasználódás	-47 631,00
5594	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
5595	Ásó	természetes elhasználódás	-3 062,00
5596	Ásó	természetes elhasználódás	-3 062,00
5597	Ásó	természetes elhasználódás	-3 062,00
5598	Ásó	természetes elhasználódás	-3 062,00
5599	Hasítófejsze	természetes elhasználódás	-5 125,00
5600	Hasítófejsze	természetes elhasználódás	-5 125,00
5601	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
5602	Lapát	természetes elhasználódás	-1 500,00
5810	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5811	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00

5812	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5813	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5814	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5815	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5816	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5817	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5818	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5819	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5820	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5821	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5822	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5823	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
5824	Talajnedvesség és mikroklímamérő szenzor	eltörött	-23 322,00
8848	Lessátor IGLU A	természetes elhasználódás	-58 420,00
8854	Gumibroncs YHN-560	elavulás	-27 874,00
9326	Ágvágó olló RS900 T Wolf Garden	természetes elhasználódás	-15 708,00
9563	Íróasztal (fa, bükk színű)	természetes elhasználódás	0,00
9913	Irodai forgószék LGA68A	természetes elhasználódás	-18 500,00
10055	Külső akkumulátor Juno5 Series GPShez	természetes elhasználódás	-92 500,00
10114	Fűnyíró benzines önjáró HECHT 548SW	természetes elhasználódás	-94 095,00
10137	Digitális mérőműszer Smartfix G509	természetes elhasználódás	-33 071,00
10138	Villámhárító villanypásztorhoz G648	természetes elhasználódás	-5 118,00
11316	Vízforraló Philips	természetes elhasználódás	-6 764,00
11360	Mobiltelefon Nokia 230 DualSim Silver	természetes elhasználódás	-15 670,00
11479	Táblásító 30-80 alumínium	természetes elhasználódás	-14 500,00
11550	Mobil készlet IP kamerarendszer	természetes elhasználódás	-133 858,00
11596	Mosógép LG elöltöltős	természetes elhasználódás	-91 337,00
11698	Digitális hőmérő	természetes elhasználódás	-15 300,00
11760	Digitális alkoholszonda	természetes elhasználódás	-7 717,00
11927	Olight H1R Nova tölthető fejlámpa + akku	természetes elhasználódás	-18 650,00
12324	Függönyháló énekes madarakhoz (3 db)	természetes elhasználódás	-124 016,00
12326	Alumínium tartó rúd függönyhálózhoz (10)	természetes elhasználódás	-247 244,00
12397	Fejlámpa Black Diamond Storm DKSH 160 lu	természetes elhasználódás	-21 800,00
12398	Fejlámpa Black Diamond Storm DKSH 160 lu	természetes elhasználódás	-21 800,00
12697	Tömlőtartó kocsi	természetes elhasználódás	-14 567,00
12750	Hauser JK-902 vízforraló	természetes elhasználódás	-5 117,00
12855	Akkumulátor 12V 80 Ah J+ ZAP Energy	természetes elhasználódás	-27 165,00
13084	Neoprén mellecszima Jaf Summum 4mm	természetes elhasználódás	-22 827,00
13085	Nevis mellecszima	természetes elhasználódás	-11 016,00
13181	Mikroklímamérő TMS-4	eltörött	-30 000,00
13182	Mikroklímamérő TMS-4	eltörött	-30 000,00
13183	Mikroklímamérő TMS-4	eltörött	-30 000,00
13555	Teraszfűtő Vesuv	természetes elhasználódás	-55 417,00
13556	Teraszfűtő Vesuv	természetes elhasználódás	-55 417,00

13575	Elektromos ösztöke Hot-Shot Duraprod	természetes elhasználódás	-176 800,00
13591	TMS-4 mikroklímamérő	eltörött	-30 000,00
13722	Scuba tárolódoboz	természetes elhasználódás	-7 086,00
13723	Scuba tárolódoboz	természetes elhasználódás	-7 086,00
13857	Mikroklímamérő TMS-4 TOMST	eltörött	-37 700,00
13858	Mikroklímamérő TMS-4 TOMST	eltörött	-37 700,00
13859	Mikroklímamérő TMS-4 TOMST	eltörött	-37 700,00
13860	Mikroklímamérő TMS-4 TOMST	eltörött	-37 700,00
13861	Mikroklímamérő TMS-4 TOMST	eltörött	-37 700,00
14191	Nokia 800 Tough Dual Sim telefon	elavulás	-34 996,00
14202	Samsung A530 Galaxy A8 telefon	természetes elhasználódás	-76 300,00
14378	Tetőcsomagtartó LNK-211	természetes elhasználódás	-54 386,00
8855	Gumiabroncs bálázóhoz	elavulás	-27 874,00
9804	Gumiabroncs MUV-788	elavulás	-260 787,00
9870	Gumiabroncs mg.8 Sava B63	elavulás	-11 024,00
10351	Gumiabroncs MPZ-802	elavulás	-52 165,00
10352	Gumiabroncs MPZ-802	elavulás	-52 166,00
12223	Gumiabroncs, YID-034	elavulás	-31 220,00
12611	Gumiabroncs XZY-462	elavulás	-70 400,00
12612	Gumiabroncs XZY-462	elavulás	-70 400,00
12667	Gumiabroncs YHN-560	elavulás	-30 496,00
12668	Gumiabroncs YHN-560	elavulás	-30 496,00
12669	Gumiabroncs YHN-560	elavulás	-30 496,00
12670	Gumiabroncs YHN-560	elavulás	-30 496,00
12671	Gumiabroncs YHN-560	elavulás	-30 496,00
13425	Gumiabroncs	elavulás	-67 200,00
13426	Gumiabroncs	elavulás	-67 200,00
13427	Gumiabroncs	elavulás	-67 199,00
13428	Gumiabroncs	elavulás	-67 199,00
13429	Gumiabroncs	elavulás	-63 001,00
13430	Gumiabroncs	elavulás	-63 001,00
13431	Gumiabroncs	elavulás	-63 001,00
13432	Gumiabroncs	elavulás	-63 000,00
13433	Gumiabroncs	elavulás	-63 000,00
13434	Gumiabroncs	elavulás	-168 821,00
13435	Gumiabroncs	elavulás	-63 000,00
13436	Gumiabroncs	elavulás	-168 821,00
13437	Gumiabroncs	elavulás	-168 821,00
13438	Gumiabroncs	elavulás	-161 512,00
13439	Gumiabroncs	elavulás	-168 821,00
13440	Gumiabroncs	elavulás	-161 512,00
13441	Gumiabroncs	elavulás	-161 512,00
13442	Gumiabroncs	elavulás	-161 512,00
13444	Gumiabroncs	elavulás	-154 726,00

13446	Gumiabroncs	elavulás	-154 726,00
13560	Gumiabroncs YID-034	elavulás	-31 102,00
13561	Gumiabroncs YID-034	elavulás	-31 102,00
13562	Gumiabroncs YID-034	elavulás	-31 103,00
13563	Gumiabroncs YID-034	elavulás	-31 102,00
13863	Gumiabroncs NGS-128 nyári	elavulás	-55 276,00
13864	Gumiabroncs NGS-128 nyári	elavulás	-55 276,00
13865	Gumiabroncs NGS-128 nyári	elavulás	-55 275,00
13866	Gumiabroncs NGS-128 nyári	elavulás	-55 275,00
14792	Gumiabroncs MUV-796	elavulás	-101 575,00
14793	Gumiabroncs MUV-796	elavulás	-101 575,00
15186	Gumiabroncs MUV-796	elavulás	-117 323,00
15187	Gumiabroncs MUV-796	elavulás	-117 323,00
9955	PC Asus Z97 Intel Core i5 4690 Desktop	természetes elhasználódás	-142 100,00
10691	Nyomtató Epson WorkForce PRO 5690DWF	természetes elhasználódás	-115 100,00
11942	Eaton Protection Station 800 USB szünetm	természetes elhasználódás	-26 500,00
13910	Toshiba Canvio 2TB USB3 külső merevlemez	természetes elhasználódás	-22 678,00
12379	Sisak Elios 1 white (11 db)	természetes elhasználódás	-11 243,00
1044	Szemüveg motorhoz UNL-600	természetes elhasználódás	-18 400,00
1486	Fűszegélynyíró FS 38 Stihl	természetes elhasználódás	-30 400,00
1698	Sisak	természetes elhasználódás	-5 560,00
1772	Asztali lámpa	természetes elhasználódás	-2 499,00
9009	Mobiltelefon Samsung S5610	elavulás	-17 100,00
9018	Mobiltelefon Samsung S5610	elavulás	-17 100,00
9028	Mobiltelefon Samsung S5610	elavulás	-17 100,00
9037	Mobiltelefon Samsung S5610	elavulás	-17 100,00
9281	Micra Jota online pénztárgép	elavulás	-138 775,00
10742	Szünetmentes tápegység APC-SMART UPS 420	elavulás	0,00
11365	Mobiltelefon Nokia 230 DualSim Silver	tönkrement	-15 669,00
11368	Mobiltelefon Nokia 230 DualSim Silver	tönkrement	-15 669,00
11418	Ágvágó olló	tönkrement	-8 267,00
11419	Ágvágó olló	tönkrement	-8 267,00
13566	Szemetes rozsdamentes pedálos 20l	tönkrement	-6 205,00
14207	Samsung A530 Galaxy A8 telefon	tönkrement	-76 300,00
14222	Samsung A530 Galaxy A8 telefon	tönkrement	-76 300,00
16038	TP-Link Switch TL-SX1008	tönkrement	-97 559,00
14872	Szürkemarha tehén 32761-00515	tenyésztési selejt	-110 000,00
14922	Szürkemarha tehén 32575-16522	tenyésztési selejt	-110 000,00
14912	Szürkemarha tehén 32575-15598	tenyésztési selejt	-110 000,00
14868	Szürkemarha tehén 32575-18838	tenyésztési selejt	-110 000,00
4620	Szürkemarha tehén 32575-02280	tenyésztési selejt	-110 000,00
5532	Szürkemarha tehén 32575-04628	tenyésztési selejt	-110 000,00
5541	Szürkemarha tehén 32575-02646	tenyésztési selejt	-110 000,00

5543	Szürkemarha tehén 32575-02684	tenyésztési selejt	-110 000,00
4591	Szürkemarha tehén 32575-00462	tenyésztési selejt	-110 000,00
525	Szürkemarha tehén 32575-02235	tenyésztési selejt	-110 000,00
3298	Szürkemarha tehén 32063-04983	tenyésztési selejt	-110 000,00
4595	Szürkemarha tehén 32575-01511	tenyésztési selejt	-110 000,00
4611	Szürkemarha tehén 32575-02064	tenyésztési selejt	-110 000,00
4622	Szürkemarha tehén 32575-02312	tenyésztési selejt	-110 000,00
10821	Szürkemarha tehén 32575-02189	tenyésztési selejt	-110 000,00
5529	Szürkemarha tehén 32575-04510	tenyésztési selejt	-110 000,00
	Összesen		-19 488 497,00

11.3.2. Forgóeszközök

FORGÓESZKÖZÖK

Megnevezés	2024.12.31	2025.12.31	Változás %
	(ezer forint)		
Vásárolt készletek	15 048	14 425	96%
Átsorolt követelés fejében átvett eszközök	0	0	n.a.
Egyéb készlet	0	0	n.a.
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	33 727	23 001	68%
Növendék, hízó és egyéb állatok	78 384	92 768	118%
Készletek összesen	127 159	130 194	102%
Értékpapírok összesen	0	0	n.a.
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök összesen	127 159	130 194	102%

A táblázat a forgóeszközök 2024. és 2025. év végi adatait tartalmazza mérleg szerinti bontásban.

PÉNZKÉSZLET 2024 - 2025.

	Pénzkészlet tárgyhoz utolsó napján:		% -os változás (2025/2024)
	2024	2025	
Hónap	millió Ft		
január	438	422	96%
február	422	442	105%
március	438	418	95%
április	408	554	136%
május	396	518	131%
június	418	709	170%
július	562	828	147%
augusztus	606	898	148%

szeptember	515	852	165%
október	602	953	158%
november	604	841	139%
december	411	789	192%

A pénzkészlet nagyságrendjét jelentősen befolyásolja a pályázati finanszírozás alakulása. A pénzkészlet értéke a tavasztól-őszig tartó időszakban mutat növekedést. Ennek oka többek között, hogy a turisztikai szezonban az intézményi működési bevételek jelentősen növelik a pénzkészletet.

11.4. Épületek

Épületek 2025.

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	9	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	5	0
Egyéb állattartó építmény	6	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely, erdei iskola	18	0

Az épületek vonatkozásában a tárgyévben nem volt növekedés.

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, környezeti-nevelési, vagyonkezelési) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

11.5. Eszközök

Eszközállományunkban összességében csökkenés figyelhető meg, több elavult eszköz selejtezését hajtottuk végre. Tenyészállatok tekintetében azonban növekedés történt. Térítés nélküli átvétellel, vásárlással, saját szaporulat átminősítésével igyekszünk a tenyészállat állományt növelni.

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2025-ben					
Az eszköz megnevezése		Száma 2025.01.01.	Száma 2025.12.31.	Állomány-változás a tárgyévben (db)	Állományváltozás oka
		(db)	(db)		
Gépek, berendezések	Video- és vadkamera	170	168	-2	-3 selejt/+1 vásárlás
	Fényképezőgép	69	68	-1	-1 selejtezés
	Lőfegyver	32	31	-1	-1 leadva Rendőrségnek
	GPS	104	100	-4	-4 selejtezés
	Kézi távcső	189	185	-4	cikkszám módosítás
	Számítógép, notebook	190	188	-2	-2 selejtezés
	Mobiltelefon	200	193	-7	+6 vásárlás /-11 selejtezés, 2 db értékesítés

Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	61	61	0	
	Tehergépjármű	35	34	-1	-1 adminisztrációs hiba
	Személygépjármű	14	14	0	
	Motorkerékpár	4	0	-4	-4 értékesítés
	Kerékpár	58	58	0	
	Vízi jármű	93	93	0	
Tenyészállatok		276	282	+6	+2 vásárlás, 18 db átminősítés, 11 db térítés nélküli átvétel/-16 selejt, 7 db káresemény, 2 db értékesítés

Értékesített nagy értékű eszközök 2025-ben (forintban):

Eszköz azonosító	Megnevezés	Bruttó érték
205	Motorkerékpár Yamaha DT50	240 000,00
206	Motorkerékpár Yamaha DT50	338 617,00
989	Motorkerékpár UNL-600 Honda XR250	1 540 000,00
3274	Motorkerékpár UDA-047 Honda XR-250	1 540 000,00
4937	Digitális projektor rendszer	80 148 500,00
13144	Gólyafészek fonatpótlás	538 070,00
13145	Gólyafészek területgazdai tevékenység	511 875,00
13146	Gólyafészek fonatpótlás, kikönnnyítés	44 839,00
13147	Gólyafészek fészektartó kihelyezés	412 164,00
13148	Gólyafészek fészektartó csere	319 138,00
13149	Gólyafészek KIF szigetelőcsere	177 745,00
13150	Gólyafészek OK áramkötés csere	409 628,00
13151	Gólyafészek madárkiülő felszerelés	227 234,00
13152	Gólyafészek fészektartó + madárkiülő	280 502,00
13153	Gólyafészek KÖF tartóoszlop szig. csere	686 368,00
13154	Gólyafészek fonatpótlás	269 040,00
13155	Gólyafészek területgazdai tevékenység	472 500,00
13156	Gólyafészek fészektartó kihelyezés	86 084,00
13157	Gólyafészek fonatpótlás + fészektartó	103 040,00
13158	Gólyafészek fészektartó csere	159 568,00
13159	Gólyafészek madárkiülő + átalakítás	610 597,00
13160	Gólyafészek madárkiülő + átalakítás	618 218,00
13161	Gólyafészek fonatpótlás, madárkiülő	694 964,00
13272	Gólyafészek fonatpótlás	179 360,00
13273	Gólyafészek területgazdai tevékenység	1 141 875,00
13274	Gólyafészek fészektartó kihelyezés	206 082,00
13275	Gólyafészek fészektartó csere	142 613,00
13276	Gólyafészek "KÖF" madárbarát kialakítás	2 459 433,00

13277	Gólyafészek madárkiülő + áramkötés csere	392 673,00
13278	Gólyafészek madárkiülő felszerelés +	563 577,00
13279	Gólyafészek fészek kikönytyítés	72 193,00
13280	Gólyafészek madárkiülő felszerelés	155 042,00
13281	Gólyafészek fészektartó csere	1 436 112,00
13282	Gólyafészek "KÖF" madárbarát átalakítás+	844 586,00
13283	Gólyafészek "KÖF" madárbarát átalakítás	639 728,00
13284	Gólyafészek "KÖF" madárbarát átalakítás+	984 844,00
13285	Gólyafészek "KÖF" madárbarát átalakítás+	987 240,00
13286	Gólyafészek új fészektartó + madárkiülő	1 083 358,00
13287	Gólyafészek új fészektartó + madárkiülő	2 279 770,00
13288	Gólyafészek KÖF oszlop madárbarát kivite	1 482 282,00
13289	Gólyafészek "KÖF" madárbarát átalakítás+	1 949 706,00
14881	Szürkemarkarha tehén 32761-00700	110 000,00
14954	Xiaomi Redmi Note 8T telefon	51 001,00
14960	Xiaomi Redmi Note 8T telefon	51 001,00
15762	Szarvasmarha bika 32590-25354 Marci	900 000,00

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt., valamint az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. között 2018-ban létrejött háromoldalú megállapodása szerinti KEHOP-4.1.0-15-2016-00025 azonosítószámú, „Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.” tárgyú projekt keretében, a létesített hálózati eszközöket (gólyafészek) Igazgatóságunk a megállapodás szerint értékesítette.

Bérbeadás

Igazgatóságunk 2025. évben döntő többségben gyepterületet adott bérbe, s a hatályos törvényi előírások szerint állapította meg a bérleti díjakat.

2025. évben földhaszonbérleti díj 45.643 eFt értékben került kiszámlázásra. Vadászterületek bérleti díjaként 3.718 eFt-ot számláztunk ki.

A földhaszonbérleti díjból 42.077 eFt térült meg 2025. évben, így fennálló kintlévőség 3.566 eFt.

A vadászterületek bérleti díjából 2025. évben 3.718 eFt térült meg, így fennálló kintlévőség nincs.

Korábbi évekből fennálló haszonbérleti díj követelés összege 587 eFt. 2025.12.31-én a tulajdonosi bevételekből fennálló követelés 4.153 eFt. Igazgatóságunk a behajtás érdekében megtette a szükséges intézkedéseket.

12. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

	Látogatóközpont	Tematikus bemutatóhely	(Idegenforgalmi haszn.) barlang	Arborétum	Tájház	Szálláshely
1	Levendula Ház Látogatóközpont	Erdők Háza, Bakonybél	Szentgáli-kőlik barlang	NR	Vörsei Tájház	Tihanyi Levendula Erdei Iskola
2	Kápolnászaputai Bivalyrezervátum	Salföldi Major	Tapolcai-tavasbarlang			Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza
3	Pannon Csillagda Látogatóközpont	Hegyesű Geológiai Bemutatóhely	Csodabogyós-barlang			Park Villa, Csopak
4	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	Kotsy-vízimalom	Lóczy-barlang, Balatonfüred			Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház, Kis-Balaton
5	Kis-Balaton Látogatóközpont	Fekete István-emlékhely				
6	Lóczy-barlang Látogatóközpont	Várpalotai homokbánya				
7	Berek Világa Látogatóközpont					

12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Kápolnászaputai Bivalyrezervátum
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont
4.	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont
5.	Kis-Balaton Látogatóközpont
6.	Lóczy-barlang Látogatóközpont
7.	Berek Világa Látogatóközpont

A Kápolnapusztai Bivalyrezervátum járványügyi helyzet miatt 2025. március 10-19. és március 27-május 13. között zárva volt. A nagyközönséget különböző formában tájékoztattuk.

12.1.2. Tanösvények

	Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
1.	Lóczy Lajos tanösvény	Tihanyi-félsziget	14	komplex; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	letölthető munkafüzet
2.	Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
3.	Tűzgyűrű tanösvény	Badacsony-hegy	4	vulkanológiai; táblás, önmagába visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő ki-rándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol)
4.	Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5	komplex; táblás, csak szakvezetővel látogatható	BfNPI	-
5.	Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	vulkanológiai; táblás; önmagába visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő ki-rándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol)
6.	Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balaton-magyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
7.	Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
8.	Pele körút	Csopak	0,6	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
9.	Csengő tanösvény	Olaszfalu, Bakonyháza	10	komplex	BfNPI	ismertető füzet
10.	Bazaltkarszt tanösvény	Ajka, Úrkút	6	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
11.	Aknabarlangok tanösvény	Tés	5,5	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
12.	Attyai láprét tanösvény	Pápakovácsi	0,9	botanikai	BfNPI	ismertető füzet

13.	Zergeboglár tan- ösvény	Nemeshany	1,2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
14.	Zádor tanösvény (Pécselyi-me- dence)	Pécsely	4	komplex	BfNPI	ismertető füzet
15.	Boros Ádám tan- ösvény	Szentbékáll, Kőveskál	5,7	komplex	BfNPI	ismertető füzet
16.	Batyki láprét tanösvény	Batyk	2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
17.	Pele tanösvény	Balatonede- rics-Balaton- györök	15	komplex	BfNPI	+ magyar, A/5, 24 oldal
18.	Miklád tanös- vény	Gyulafirátót	1,5	komplex	BfNPI	ismertető füzet
19.	Kopasz-hegyi tanösvény	Mindszentkál	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
20.	Sásdi-legelő tan- ösvény	Kőveskál Kővágóörs	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
21.	Csönghe-hegyi tanösvény	Salföld	2	komplex	BfNPI	ismertető füzet
22.	Tűz útja tanös- vény	Hegyesű – Ko- pasz-Hegy	27	vulkanológiai; táblás, önmagába nem vissza- térő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő ki- rándulásvezető füzet (A/5 34 ol- dal, magyar, an- gol)
23.	Tókerülő tanös- vény	Tihanyi-félszi- get, Belső-tó	3	Komplex; táblás; ön- magába visszatérő	BfNPI	letölthető mun- kafüzet
24.	Tőreki tanös- vény	Siófok	0,7	komplex, táblás	BfNPI	-
25.	Mura ártéri tan- ösvény	Molnári, Mura TK	2	komplex, táblás	BfNPI	-
26.	Ősteknős tanös- vény	Sümeg	1,96	geológiai, táblás	BfNPI	+ Kőország cso- dái ismertető füzet
27.	Csárdahegyi- tanösvény	Úrkút	0,75	geológiai, táblás	BfNPI	+ Kőország cso- dái ismertető füzet
28.	Várpalotai Ho- mokbánya TT tanösvény	Várpalota	0,2	geológiai, táblás	BfNPI	+ Kőország cso- dái ismertető füzet
29.	Forrás-hegyi TT tanösvény	Felsőörs	0,5	geológiai, táblás	BfNPI	+ Kőország cso- dái ismertető füzet

30.	Mocsáti teknős tanösvény	Fonyód	1	komplex, táblás	BfNPI	-
-----	--------------------------	--------	---	-----------------	-------	---

A kócsag tanösvény táblarendszere a Diás-szigeten részben megújult. (A táblák döntő része javításra került.)

A Szentkirályi Magyarország Kft. Theodora tanösvény táblainak felújításában szakmailag részt vettünk.

A Balatonszemesen kialakított új Pálos út (A lélek útja) helytörténeti és természetvédelmi tematikájának kidolgozása.

12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

	Egyéb bemutatóhelyek
1.	Erdők Háza, Bakonybél
2.	Szentgáli-kőlik barlang
3.	Hegyesű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
4.	Salföldi Major
5.	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő
6.	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
7.	Fekete István-emplék, Matula-kunyhó
8.	Vörsi Tájház
9.	Várpalota, Homokbánya

A Hegyesű Geológiai Bemutatóhely fokozottan védett madárfaj védelme érdekében tett intézkedések okán a bemutatóhely 2025. június 6-tól fogadott csak látogatókat.

A Salföldi Major járványügyi helyzet miatt 2025. március 12-21. és március 27-május 14. között zárva volt. A nagyközönség különböző formában tájékoztattuk.

12.1.4. Természetiskolai minősítéssel rendelkező helyszínek és programszolgáltatások

	Természetiskola – Bázishely
1.	Tihanyi Levendula Erdei Iskola
2.	Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza

1. Tihanyi Levendula Erdei Iskola

A múlt évben csökkent az erdei iskola programot igénylő diákcsoportok száma. Mindegyik osztály többszörösen visszatérő pedagógussal érkezett. Kihasznátság tekintetében tudunk volna április, május hónapban és ősszel is fogadni erdei iskola programot igénylő csoportokat. A diákcsoportok meghaladták az 1400 vendégéjszaka számot 2025-ben, azonban többségük csak szakvezetést igényelt, teljes programot nem. A programszolgáltatásban változás történt, a Füveskedő gyógynövényes modult tartó szolgáltató elhunyt. Az Ötnapos erdei iskola program része volt a Füveskedő modul. Miután a Barangoló modulok is tartalmaznak gyógynövényismeretet, így kisszámú osztály igényelte az évek során.

2. Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza, Bakonybél

A természetiskolai szolgáltatás jelentős részét visszajáró csoportok igénylik Bakonybél vonzáskörzetében lévő településekről, valamint Budapestről, de szlovák magyar nemzetiségi osztály is érkezik időről időre. A lehetséges erdei iskolás hónapokban (április, május, június, szeptember, október) szinte folyamatos a kihasználtság. Tudnánk még csoportokat fogadni áprilisban és októberben, de erre kisebb az igény. Megfigyelhető, hogy az osztályok egyre rövidebb időre jönnek, jellemző a két éjszaka három napos, de egyre több az egyéjszaka két napos (korán érkezik az osztály és következő nap későn távozik) programigény. A programszolgáltatásban változás, hogy a terepi programokat (erdei és vizes élőhelyek bemutatását) az igazgatóság természetvédelmi őrrei és környezeti nevelője biztosítja. Az oktatóbázis üzemeltetője szervező feladatokat lát el. Csökken az osztályok létszáma, kevesebb az anyagi forrás és kevesebb az igény a klasszikus erdei iskolára.

	Természetiskola – Oktatóhely
1.	Kis-Balaton Látogatóközpont
2.	Berek Világa Látogatóközpont

1. Kis-Balaton Látogatóközpont

A kihasználtságban enyhe növekedés figyelhető meg, amely összefüggésben áll a kis-balatoni szolgáltatások bővülésével és gyakoriságával. Visszajelzéseként kaptuk, hogy remek kiegészítő órák, a tantervi keretbe beépített környezet/ biológia óráknak. A csoportoknak fontos szempont volt minden esetben, a szabadban, friss levegőn töltött idő. Sajnos a Látogatóközpont tömegközlekedéssel nem közelíthető meg. A programszolgáltatásban személyi változás történt, kollégánk elköszönt, új kolléga vette át a munkáját.

2. A Berek Világa Látogatóközpontban emelkedett a korábbi évben foglalkozást igénylő csoportok száma. Köszönhető annak, hogy emeltük a meghirdetett túrák (Berekjárás) és jeles napokhoz kötődő programok számát, felvettük a kapcsolatot környező óvodákkal és iskolákkal. A kihasználtság tekintetében május, szeptember hónapokban tudtunk volna még fogadni osztályokat. A tömegközlekedés hiánya érezhető. A programszolgáltatásban történt személyi változás, kollégánk osztályvezetői munkakört tölt be, új kolléga vette át a munkáját.

	Természetiskola – Mobil program
1.	River'scool

A River'scool Mobil Természetiskola legtöbb megkeresését Zalaegerszegről és környékéről kapja, de előfordul Zala vármegye távolabbi pontjairól is megrendelés. Az utóbbi három évben évről évre egyre több a felkérés foglalkozás tartására, terjed a híre, visszatérők is vannak. A River'scool Mobil Természetiskola oktató bázishelye a Mura mentén, Muraszemenyén található. Az MDD Kehop plusz pályázat segítségével a jövőben megújul a bázishely, az infrastruktúra is javulni fog, így reméljük vonzó lesz az iskolák, gyermekcsoportok számára is. Ugyanebben a pályázatban a tervek között szerepel egy oktató busz létrehozása is, amellyel a Mobil Természetiskola megjelenési és tartalmi színvonalát tudjuk növelni. A programszolgáltatásban személyi változás történt, kollégánk GYES-en tartózkodik, új kolléga vette át a munkáját.

12.1.5 Szálláshelyek

	Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
1.	Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod 0135/3 hrsz.	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1947
2.	Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	8360 Keszthely, Tőzegtelep 5.	14	Csak kutatók részére	118
3.	Erdőismereti Oktatóbázis	8427 Bakonybél, Szent Gel- lért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1816
4.	Park Villa	8229 Csopak, Kossuth u. 16.	31	Konferenciaterem és szállás	985

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő):	2472
Vendégéjszakák száma (fő):	4866

Szép kártya elfogadó szálláshelyeink: Tihanyi Levendula Erdei Iskola, Erdőismereti Oktatóbázis, Park Villa.

12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

A 2025. évben nem létesült új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmény.

12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

12.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Természetismereti túrák	2563
Kenu túra	1469
Kerékpártúra	0
Regisztrált igénybe vevők összesen:	4032

12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	7 580
Regisztrált igénybe vevők összesen:	7 580

2025. június 13-tól június 29-ig tartott a Levendula Szedd Magad Tihanyban. Továbbra is sok ember érkezett a helyszínre, de hosszan tartó száraz időjárás miatt június harmadik hetére a levendula jó-részt elvirágozott. Az előző évekhez hasonlóan az autóbuzos csoportok múlt évben is elmaradtak.

12.2.3. Természetiskolai minősítésre felterjesztett programszolgáltatás

2025. évben nem volt új minősítésre felterjesztett programszolgáltatás

12.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Természetvédelmi táborok	15
Erdei iskola program	833
Iskolai közösségi szolgálat	12
Szakmai gyakorlat	24
Kulturális jellegű rendezvények	0
Kitelepülések	5850
Geotúra-vezető képzés	28
E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	125
Geo- és természetismereti foglalkozás	1923
Szakmai előadások	1016

Főbb kitelepülések:

- Hévizibivaly Duatlon, Hévíz:(03.01.) természetismereti játékokkal, információkkal vártuk az érdeklődőket;
- XIII."Szeresd a magyart!"(05.09.) veszprém vármegyei hungarikum versenyen egy természetismereti állomást biztosítottunk;
- Hódok Napja (05.12.): az egykori Zala vármegye diákjainak XV. találkozóján három kollégánk természetismereti állomásokon fogadta a diákokat;
- Fenntarthatóság MindenKOR Veszprém (05. 16.): természetismereti játékokkal biztosítottunk állomáshelyszínt családoknak és iskolás csoportoknak;
- Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvényén (05.16–19.), a Vajdahunyad várban természetismereti játékokkal foglalkoztunk az érdeklődőkkel;
- Zöld Fesztivál (05.31.) Fonyód: a Berek Világa Látogatóközpont települt ki és természetismereti játékokkal fogadták az érdeklődőket;
- Hosszúasztal Pikniken Veszprém (06.22.) kollégánk a Séd patakon végzett vízvizsgálatot, fókuszban a vizes élőhelyek fontossága szerepelt;
- A Művészetek Völgye programsorozaton (július 18– 27.) az Igazgatóság folyamatos aktív jelenlétet biztosított túrákkal, előadásokkal, természetismereti játékokkal;
- A révfülöpi campingben 2025. július és augusztus hónapban ökoturisztikai szolgáltatásainkkal, kézműves és környezeti nevelési foglalkozásainkkal voltunk jelen;
- Szentbékáll falunap (08.16.): természetismereti játékokkal, foglalkozásokkal vettünk részt.
- Gasztroünnep Csepel (09.07.): természetismereti játékokkal, foglalkozásokkal vettünk részt.
- Fotoplus Tihany (09.12.) rendezvényen előadással, terepi ismeretterjesztéssel tájékoztattuk az érdeklődőket;
- OMÉK Budapest (09.18-21): ökoturisztikai információkkal, természetismereti foglalkozásokkal voltunk jelen;
- MVM élménynap Budapest (09.25.): kitelepülés speciális igényű gyermekeknek;

- Egy állati Jó Nap Zalakaroson (10.04.) előadással, kézműves-és természetismereti foglalkozással vettünk részt;
- A Magyar szöcskegér Gálán (10.19.) a Fővárosi Állat-és Növénykertben tájékoztatást adtunk és természetismereti játékokkal szórakoztattuk a látogatókat;
- A Földtudományos Forratagon (11.08-09.), a Magyar Természettudományi Múzeum Ludovika téri épületében geofoglalkozásokat tartottunk az érdeklődőknek;
- II. Hazai Űrkongresszuson Balatonfüreden (11.12.) a Pannon Csillagda is képviselte az Igazgatóságot;
- Tatai Vadlúdsokadalom (11.28.) rendezvényén természetismereti játékokkal foglalkoztunk az érdeklődőkkel.

Termékfejlesztés a látogatóhelyeken, tanösvényeken:

- A MOL támogatásával a környezeti nevelés öt színtere (Zalaegerszeg, Tihany, Kis-Balaton, Berek, Csopak) új játékokkal bővült (sudoku, állatos dobble, lepedős/ökológiai játék, csipeszek, nagyítók, özönnövényes stb.)
- Az Agrárminisztérium támogatásával elkészült a Vörsi Tájház és melléképületének a felújítása 2025-ben. Megújult a falazat, a vesszőzet, a tetőszerkezetet favédelme, az épület körül vízelvezetési rendszer kiépítésére került sor, a kút felújítása, gyermekfoglalkoztató kialakítása, valamint új koncepciójú a berendezés és gyűjteményeltár is készült.
- A Pannon Csillagdában új kivetítők kerültek kihelyezésre, digitális szakvezetés indult, megtörtént a földem szigetelése.
- A Hegyestű Geológiai Bemutatóhely kültéri fa elemeinek festése, a játszótér megújítása, valamint a régi elhasználódott információs táblák cseréje is megtörtént.
- A Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban két faragott állat került pótlásra, cserélődtek a kültéri forgatós játék táblái és kültéri fa elemek festése, gémeskút, kapu felújítása történt meg.
- A Berek Világa Látogatóközponthoz cikta juhok és parlagi szamarak kerültek kihelyezésre.

Termékfejlesztés az ajándékozásban:

A fő raktár az Igazgatóság székházában lévő raktár, az alraktárok pedig a látogatóközpontok és bemutatóhelyek boltjai. A raktárkészletért felelős munkatárs napi szinten figyelemmel tudja kísérni a termékek fogyását az egyes alraktárakban, így a fogyás ismeretében biztosítja a készlet utántöltését. Ajándéktárgyak: karabineres kulacs, szélsárkány, frizbi, stresszlabda, színezős gyermek hátizsák, nyakpánt, esernyő, plüss bivaly, plüss hód, plüss denevér, plüss szarvasbogár, nyomott mintás pólók felnőttek és gyerekek számára, jegyzettömb, bögrék, hűtőmágnese. Az ajándéktárgyak fejlesztése lehetőségeinkhez mérten folyamatos. A 2025. évben könyvjelzők készültek munkatársunk grafikáinak (növények/állatok) felhasználásával 3000 példányban.

- Bivaly- és szürke marha szalámi (csemege és csípős).
- Saját Nemzeti Parki Védjegyes termék a levendulaolaj és -harmatvíz.
- További Nemzeti Parki Termék Védjegyes termékek folyamatos beszerzése és árusítása a látogatóközpontok és bemutatóhelyek boltjaiban.

12.2.5. Kiadványok

	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	kiadott példányszám	Aktuális készlet
1.	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	5 000	0
2.	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2014	60 000	0
3.	Káli-medence leporelló (M, A, N)	1998	10 000	0
4.	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M, A, N)	1998	5 000	0
5.	Káli-medence Részletes Útikalauz (M, A, N)	1998	8 000	0
6.	Badacsonyi tanösvény füzet (M, A)	1998	5 000	0
7.	BfNPI tájékoztató füzet (M, A)	1999	5 000	0
8.	BfNP térkép (M, A, N)	2008	5 000	0
9.	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	5 000	0
10.	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	8 000	0
11.	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	5 000	0
12.	Kápolnapusztai, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	8 000	0
13.	Hegystű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	5 000	0
14.	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	5 000	612
16.	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	5 000	456
17.	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	8 000	772
18.	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	5 000	0
19.	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	1 000	0
20.	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	5 000	0
21.	A Káli-medence c. könyv	2005	8 000	0
22.	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	8 000	1283
23.	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	6 000	0
24.	Salföldi major családi foglalkoztató füzet	2007	5 000	0
25.	Berekjárás c. könyv	2008	3 000	0
26.	Túraajavaslato c. könyv	2013	2 000	0
27.	Élőhelyvédelmi füzetek 1-11	2013-2014	11 000	0
28.	Földtani értékmérés	2013	4 000	0
29.	Naptár 2017	2016	1 500	0
30.	20 éves a BfNP magazin	2017	1 500	0
31.	Túraajavaslato c. könyv	2018	1 000	0
32.	Zsákmese	2019	6 000	2000
33.	Zalai PaNaNet Hírek	2019	10 000	0
34.	Mura-menti River'scool füzete kis felfedezőknél	2019	3 000	0
35.	Folyók védelme határokon át (coop MDD záró kiadvány)	2019	2 000	0
36.	Mura holtág rekonstrukció tervezése	2019	200	0
37.	Mura természeti értékei	2019	500	0
38.	Tűzhányók öröksége	2019	18 000, 2 000	13 000, 1100
39.	PaNaNet képeskönyv	2011, 2020	1 000, 2 000	0
40.	PaNaNet gyermek foglalkoztatófüzet (Szabaduljunk ki! Kalandok Nyugat-Pannóniában)	2020	5 000	0

41.	PaNaNet szakszótár	2020	2 000	0
42.	Az Ordacsehi-berek	2022	3 000	1 300
43.	Tihany számtalan csodája	2022	6 000	3000
44.	Tó-kerülő	2022	6 000	3000
45.	A nádas világa; A beporzók csodálatos világa; A molyhostölgy élővilága foglalkoztató	2022	3 x 6 000	3 x 4 500
46.	Kóország csodái	2023	9 000	8 600
47.	Látogatóhelyek	2024	80 000	40 000
48.	Túraajavaslakok	2024	1000	772
49.	Tapolcai-tavasbarlang	2025	3000	2861

12.2.6. Látogatóstatisztika

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói					
Bemutatóhely neve	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Belépőjegy ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
1 Csodabogys-barlang	1 737	0	1 737	8000-22000	(barlangi vezetéssel)
2 Diás-sziget	11 827	0	11 827	1800-5700	Családi jegy: 8000 Ft (vezetéssel), elő-utó-főszezon ár
3 Kis-Balaton Látogatóközpont	13 844	0	13 844	2200-3500	Családi jegy: 10200 Ft; elő-utó-főszezon ár
4 Erdők Háza	3 282	0	3 282	500-1200	(vezetéssel)
5 Hegyestű	22 207	0	22 207	1400-2600	Családi jegy: 6900 Ft (június 1-től volt nyitva), elő-utó-főszezon ár
6 Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta	27 109	1	27 110	1000-2200	Családi jegy: 5900 Ft, elő-utó-főszezon ár
7 Kotsy-malom	115	0	115	500-1200	(vezetéssel)
8 Levendula Ház Látogatóközpont	8 085	0	8 085	900-2000	Családi jegy: 5000 Ft; kombinált családi jegy: 10 000 Ft
9 Lóczy-barlang	14 658	0	14 658	1400-2300	Családi jegy: 5200 Ft (barlangi vezetéssel), elő-utó-főszezon ár
10 Pannon Csillagda Látogatóközpont	17 312	0	17 312	3000-3900	Családi jegy: 11500 Ft (létszám 2/3-a vezetésben részesül, exkluzív éjszakai rogram), elő-utó-főszezon ár, esti program: 6000 Ft
11 Salföld Major	15 899	0	15 899	1 200-2 500	Családi jegy: 5800 Ft, elő-utó-főszezon ár
12 Szentgáli-kőlik	100	0	100	3 800-8 000	(barlangi vezetéssel)
13 Várpalotai homokbánya	0	0	0	300-800	(vezetéssel)
14 Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	150 616	56	150 672	2 700-3 700	Családi jegy: 10 500 Ft (barlangi vezetéssel), elő-utó-főszezon ár
15 Vörsi tájház	141	0	141	500-1200	Családi jegy: 2 800 Ft
16 Berek Világa Látogatóközpont	2 227	0	2 227	500-1200	Családi jegy: 2 800 Ft
Regisztrált látogatók összesen:	289 159	57	289 216		

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői					
Szolgáltatástípus	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Szolgáltatás ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szakvezetéses túra, nyílt túra	1 741	822	2 563	800-2200	
Nyílt nap, jeles nap, saját szerv rendezvény	4 830	2 750	7 580	0-6000	Víz és Vizes élőhelyek Világnapja, Föld Napja
Erdei iskolai program	833	0	833	800-5000	Tihany, Bakonybél erdei iskolák, Berek Világa
Természetvédelmi tábor/Építőtábor	15	0	15	25000-33000	
Szakmai gyakorlat	0	25	25		
Iskolai közösségi szolgálat	0	12	12		
Kenutúra / Vízi szakvezetés a Belső-tavon	1 369	100	1 469	3900-5700	A Belső-tavon szünetelt a vezetés az aszály miatt.
Kerékpártúra	0	0	0		
kiállítás)	0	0	0		
Egyéb: kitelepülések	0	5 850	5 850	0-80000	Hévízbivaly duaton Hévíz, Fenntarthatóság
Egyéb: E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	0	125	125		
Egyéb: Geotúrávezető képzés	28	0	28	100000	
geo- és természetismerteti foglalkozás	898	1 025	1 923	1000	Külső helyszínen 1000 Ft/fő, de min. 20000 Ft/óra
Egyéb: szakmai előadások	97	919	1 016	16000-25000	
Regisztrált igénybevevők összesen:			21 439		

Szálláshelyek Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működtetésben					
				Ár (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szállóvendégek száma (fő)		2 472		5000-16000	
Vendégéjszakák száma (fő)		4 866			
Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen:	310 655				
Szállóvendégek	2 472				
Mindösszesen	313 127				

12.2.7. Környezeti-nevelési statisztika

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám összes (fő/év)
Szakvezetési túra	39353
Barlangi program, túravezetés	143811
Természetiskola/óvoda	883
saját szervezésű szakmai napok	2027
természetvédelmi táborok	15
természetvédelmi szakmai előadás	1016
osztálykirándulás	499
Egyéb tematikus program	2372
Regisztrált igénybevevők összesen:	189976

Szakvezetési túra: az Igazgatóság működési területén igény szerint biztosítunk szakvezetést csoportok számára. Főként A Magas-bakonyi TK-ban, a Tihanyi-félszigeten, a Kis-Balatonnál és a Nagyberekben érkezik igény a szakvezetésre. A Kis-Balaton területén a Diás-szigetre megnövekedett az igény vezetésre. A Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban nagyon népszerű a dzsipes legelőtúra. Hirdetünk nyílt természetismereti- és geotúrát hétvégenként, országos rendezvények időszakában és hétköznapi napokon egyaránt. A vízi szakvezetés Tihanyban, a Belső-tónál az aszályos, meleg időszak és a fokozatosan csökkenő vízszint miatt nem tudott elindulni.

Barlangi program, túravezetés: mind a négy turisztikailag hasznosított barlangunkban biztosítunk szakvezetést az érkező vendégek számára. Sajnos a barlangi helyszíneinken csökkent a látogatószám a 2024-es évhez képest. A Csodabogyós-barlangban kétóránként, a Kőlik-barlangban négy hetente szombatonként, a Lóczy-barlangban óránként, a Tapolcai-tavasbarlangban fél óránként indulnak a csoportok tavasztól egészen ősz végéig. Szezonon kívül igény szerint alakul a szakvezetés. A Lóczy-barlangban denevéres programmal, magyarországi barlangokat bemutató előadással, kreatív asztallal, a pedagógusok számára igényelhető különleges földrajzórával emelik a látogatás színvonalát. A Csodabogyós-barlangban évente hat alkalommal a jeles eseményekhez kapcsolódva biztosítanak kedvezményes látogatási lehetőséget az érdeklődőknek.

Természetiskola minősített bázishely (erdei iskola programszolgáltatás): Bakonybélben és Tihanyban összesen 20 osztály, 505 fővel vett részt erdei iskola programban, 82 modult igényeltek. A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza, valamint a Tihanyi Levendula Erdei Iskola nyitvatartásáról, szálláshely díjáról, a szolgáltatás árairól szóló érvényben lévő igazgatói utasítás (550-37/2024) rendelkezik az erdei iskola program meghatározásáról, óraszámáról, a szükséges minimális modulokról. A természetiskola minősített oktatóhelyen a Berek Világa Látogatóközpontban és a Kis-Balaton Látogatóközpontban is elindult az erdei iskola szolgáltatás, és igény szerint külső helyszínen is biztosítottunk programot. A River'scool, élet a vizekben és a vízparton a Mura mentén minősített mobilprogramra növekedett a jelentkezés. Mindösszesen az utóbbi három természetiskolában 14 osztály vett részt 378 fővel

Saját szervezésű szakmai napok: Víz és Vizes élőhelyek Világnapja, Föld Napja a Nagyberekben és a Kis-Balatonon; Barlangok Hónapja a Lóczy-barlangban és a Csodabogyós-barlangban; Berekjárás és a Magyar Természet Napja Fonyódon; Madarak és Fák Napja Csopakon és a Kis-Balatonnál; Európai Nemzeti Parkok Napja Somlón; Nyitott Tájházi esték a Vörsei Tájházban; Biológiai Sokféleség Napja, Szent Iván éj, Denevér est a Kis-Balatonon; SZedd Magad Tihanyban; Kis-Balaton 40 konferencia és szakmai nap; Csillagséták és Perseidák csillagászati program Bakonybélben; MNP Hete rendezvény-sorozat; Mesterségek napja, Pásztorkutyás hétvége, Élménynap, Éjszakai lovaskocsikázás, Tökfara-gás Salföldön; IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap;

Természetvédelmi és sport napközis tábor szerveztünk június 30 – július 4. között átlagban 15 fő részvételével. Minden nap csopaki gyülekezést követően a BfNP egy-egy tája került bejárásra kerék-párral, gyalogosan és kisbusszal.

Osztálykirándulás: egynapos és kétnapos osztálykirándulás keretében a területre érkező osztályok szakvezetést, majd természet-és/geofoglalkozást igényeltek, látogatóhelyeket kerestek fel, az igényelt szolgáltatás helyén regisztráltuk a csoportok számát. Tapolcai-tavasbarlangba 206 osztály, 6684 fővel érkezett; a Salföldi Majorban 25 osztály, 618 fővel, 150 db Major kvízt töltött ki. Szállásfoglalással egybekötött osztálykirándulásra 18 osztály 499 fővel érkezett a tihanyi és a bakonybéli erdei iskolába.

Egyéb tematikus program: A csopaki székház kertjében lévő Pele-tanösvényre bejelentkező csoportok a BISEL vízvizsgálattal ismerkedtek, tanösvényvezetésen vettek részt és természetismereti játékokkal bővítették ismeretüket. A Csopak környéki iskolák, osztálykiránduláson és táborban lévő csoportok kértek tőlünk külső helyszínen különböző élőhelyekhez kötődő természetismereti foglalkozást. 5 alkalommal tartott két gyűrűző vizsgával rendelkező kollégánk diákcsoportnak madárgyűrűző bemutatót. A Nemzetközi Föld Napjához kötődően hirdettünk online vetélkedőt. Zala vármegyében a Hódok Napja, Veszprém vármegyében Szeresd a Magyar rendezvények lebonyolításában segítkeztünk. Szakmai gyakorlatra az alábbi egyetemről érkeztek hallgatók hozzánk (23 fő): SoE; MATE Keszthely, Kaposvár, Gödöllő; DE; SZTE, ELTE. Iskolai közösségi szolgálatra határozatlan idejű szerződése van az Igazgatóságnak Veszprém, Zala és Somogy vármegyében 16 intézménnyel. A 2025. évi tevékenységeinket, programjainkat az iskoláknak év elején eljuttattuk és a múlt év során 13 diák érkezett 4 középiskolából. Önkéntes programon 190 fő vett rész a Völgyerdő Természetvédelmi Parktól, az Agrárminisztériumból, Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft-től és a Magnet Bankból. Döntően a Tihanyi-félszigetenirtottak cserjét a levendulaültetvényen, a forráskúpokon és szemétszedés történt a Nagykanizsa-Péterfai-árok-nál.

12.3. Társadalmi kapcsolatok

12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság védjegyhasználati szerződést köt azokkal a termelőkkel, akik jellegzetes helyi termékei, tevékenységei köthetők a nemzeti park igazgatóság működési területéhez, azaz helyben készültek, és előállításuk a természettel összhangban történt. A védjegy célja a helyi készítésű élelmiszerek fogyasztási kultúrájának növelése, a termékek piacra jutásának elősegítése, a hagyományos mesterségek-tevékenységek megőrzése, a természettel harmonikus

gazdálkodás és termékelőállítás ösztönzése volt. A 2025-ös évben nem került kiírásra védjegyes pályázat. A védjegyes termékeket és termelőiket több országos és helyi rendezvényen, valamint számos kitelepülésen népszerűsítettük (Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitóhétvége, Levendula SZEDD MAGAD). A termékek egy részét (pl. szappanok, teák, levendulazsákok) Igazgatóságunk is továbbértékesíti bemutatóhelyeink boltjaiban. Az egyes látogatóhelyeink üzemeltetői részben forgalmazzák a védjegyes termékeket.

2025-ben összesen 23 termelő 137 nemzeti parki terméke viselte a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Termék Védjegyét ld. alábbi táblázat. Sor került pár termelővel (9) védjegy szerződés meghosszabbítására, és volt olyan termelő (7) is, aki nem kívánta lejárt pályázatát meghosszabbítani. Sor került a korábbi évek egyes termelőinek ellenőrzésére is, ahol szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

A BfNPI védjegyeseit (2025) az alábbi táblázat mutatja be:

Csiza Erika Erzsébet e.v. Bakonynektár Méhészet	Csiza Erika Erzsébet, 8192 Hajmáskér, Tábori u.17., 20 3199594, info@bakonynektar.hu, bakonynektar.hu	levendulaméz
		medvehagyma méz
		gesztenye méz
		nyári virágméz
		meggyvirágméz
Kéri Márta őstermelő	Dávidné Kéri Márta, magoskremek@gmail.com, 8228 Lovas, Ujtelepi dűlő 3., 30 5292790	torma
		tökmagkrém
		lenmagos tökmagkrém
		lenmagos-napraforgós tökmagkrém
		szőlőmagörleményes tökmagkrém
		medvehagymás tökmagkrém
		fokhagymás tökmagkrém
		csalános tökmagkrém
Tamás Ervin/Ervino Kft	Tamás Ervin, Ervino Kft tamaspince.com, 2017@tamaspince.com, 70 528 1015, 8229 Csopak, Arany J. u.1.	rukkolás tökmagkrém
		levendula cider
		bodza cider
		gyömbér cider
		olaszrizling 2015
		szürkebarát 2015
		syrah 2015
		syrah cabernet franc 2015
		merula 2015
		merlot 2015
		tűzvarázs zselé
		otellós zselé
		levendulás zselé
		vörösboros zselé
		csokoládés meggy lekvár
		zöld mandulás lekvár

		levendulás teakeverék
		málna ecet
		füge mustár
		levendulás frizzante
		bodzás frizzante
Folly Arborétum és Borászat non-profit kft.	8257 Badacsonyörs, Kápolnavölgyi u. 25., follyarbor-etum.hu, 70 3387377	buboréka 2016
		boróka 2016
		budai zöld 2016
		olaszrizling 2016
		muscat ottonel 2016
		kéknyelű 2015
Gyógynövénytúrák Kft	1118 Bp. Köbölkút u. 19. Takács Tamás, info@gyogynovenyturak.hu, 30 951 3541, gyogynovenyturak.hu	„Édes álom” fantázianeveű gyógynövény teakeverék
Győri Ildikó	Győri Ildikó, természet.kincsei@gmail.com, 70 3696104, 8100 Várpalota Erdődy P.T.u.26.l/4.	ősz eszencia szirup
Kalán Gréta (Mamka lekvár)	Kalán Gréta, 8291 Barnag, Fő u. 5., 30 6863723, mamka-lakvar.hu	naspolya lekvár
		levendula szörp
Keszthelyi Enid	Keszthelyi Enid 8254 Kékkút, Fő u. 18. enid.keszthelyi@gmail.com 20 530 4884 levendulamagazin.hu/levendula-porta	levendula szörp
		levendula zsák
		rozmaringszörp
		rozmaringzselé

		rózsaszörp
Keszthelyi Tibor	Keszthelyi Tibor 8254 Kékkút, Fő u. 3. enid.keszthelyi@gmail.com 20 530 4884 levendulamagazin.hu/levendula-porta	levendulazselés joghurt
Levendárium Kft.	1025 Budapest, Cseppkő u. 12/a	bio lavandula angustifolia illóolaj
		bio illóolaj keverék
		bio levendula virágvíz
		levendulával töltött textil zsákok
		levendulával töltött babák
		egyéb textil árúk
		bio levendulavirág
		levendula szörp
		levendulás teasütemény
		levendárium könyv
		levendulás tönkölypárnák
		ajándécsomagok
		levendárium teaház szolgáltatásai (teakészítés)
Máté Dávid	8230 Balatonfüred, Kökény u. 8. matedavid20@gmail.com 20 463 5435	levendulás méz
		citromfűves méz
		zsályafűves méz
Sárkány Attila-Sárkány Zsuzsanna Rita	Sárkány Attila 8248 Nemesvámos, Kossuth u. 30. sarkany.zs.rita@gmail.com, 206695951	levendula virággal töltött mézeskalács ház- mézeskalács
		levendula virággal töltött levendulacsokros figura sísz (szív) -mézeskalács
		puszedli (levendulás, levendulás-fahéjas)
		mézeskalács (levendulás, levendulás-fahéjas)
Tamás Jenő őstermelő	Tamás Jenő, tamaspince.com, info@tamaspince.com, 70 528 1015, 8229 Csopak, Arany J. u.1.	levendula szörp
		menta szörp
		pitypang szörp
		rózsaszörp
		vörösbor zselé
		zöld mandula zselé
		zöld dió zselé
		bodza lekvár

		füge lekvár
		levendula ecet
		rozmaring ecet
		bazsalikom ecet
		vörösbör ecet
Vass Zsolt	Vass Zsolt, 8227 Felsőörs, Fő u. 33., 70 319 2008, vasszsolti@vipmail.hu	mandulaolaj
		mandulaliszt
		mandulavaj
Molnár Tibor (Pettyes Lekvár)	8749 Zalakaros, Liget u.32/C. pettyeslekvar@gmail.com	konyakmeggy lekvár
		rumos szilva lekvár
		vilmoskörte levendulával lekvár
Kiss Orsolya Katalin	8245 Vászoly, 1029/7 vasszolylevendula@gmail.com	citromfű zselé
		levendula zselé
		kakukkfű zselé
		levendula szörp
		citromfű szörp
		kakukkfű szörp
		som szörp
		bodzavirág szörp
		orvosi levendula olaj
		hibrid levendula olaj
		orvosi levendula víz
		hibrid levendula víz
Fehér Csaba Endre	8392 Zalavár, Csillag u.066 hrsz. Feher.csa-baendre@gmail.com	félbarna finomliszt
		teljes kiőrlésű kenyérliszt
		dara
		korpa
		tönkölypelyva
Fehér Emma	8392 Zalavár, Csillag u.066 hrsz. csabasajt@gmail.com	hántolatlan búza
		vadvirágos mezei sajt
dr. Folly Réka	8261 Badacsony, Római u. 143. 70 333 2569	levendula szörp
		rajnai rizling 2019
		cédrus 2019
		boróka fehér 2020
		olaszrizling 2020
		kéknyelű 2020
		szirup (kékszőlő, fenyőgy, citromfű-menta, spring

Farkasné Kapai Mónika	8357 Döbröce, Rákóczi Ferenc u. 23.	levendula szörp
Caspar Killer	8258 Kisapáti, Kisapáti-hegy, 1120/4 hrsz	verjus ecet, vörösbor zselé,
Killer Pincészet Bt.	8258 Kisapáti, Kisapáti-hegy, 1120/4 hrsz	Pinot gris 2017, Pinot noir 2017
Archibona Kft.	1037 Bp. Bokor u. 9.-11. 1em.l/3.	"Holnap" ásványvíz

12.3.2. Natúrparkokkal való kapcsolat

Az osztrák-magyar határtérség védett területeinek 2008-ban létrejött PaNaNet (Pannonian Nature Network) hálózata több mint másfél évtizedes sikeres munkáját egy speciális természetbemutatói részterületen folytatja. A Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH a BaNEx projektben vezető partnerként **Burgenland hat natúrparkját** és a Fertő-Fertőzug Nemzeti Parkot képviseli. Magyar részről a Fertő-Hanság, a Balaton-felvidéki és az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, valamint a Pisztráng Kör Egyesület működik együtt. A magyar natúrparkok nem projektrésztvevők, de területeik átfedésben vannak a nemzeti park igazgatóságok működési területével és szerepelnek az előzmény projekt (PaNaNet) kiadványaiban (pl. „Összeköt a természet” album, szórólap, újság, foglalkoztató-füzet). A Pannontáj-Sokoró Natúrpark legnagyobb részt a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, kis részben a BfNPI működési területén található.

Az Ausztria – Magyarország VI-A Interreg Programban megvalósuló „Barrierfree Nature Experience in the Pannonian protected areas (BaNEx) - Akadálymentes természeti élmény Nyugat-Pannónia védett területein” című projekt keretében a szóban forgó naturparki partnerekkel együtt 2025-ben sor került képzésre és tanulmányútra a speciális igényű emberek környezeti nevelésével kapcsolatban 2 fő részére. A megvalósítási szakaszban lévő projekt folytatódik a következő években is (Isd. projekteknel bővebben)

12.3.3. Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok

Az Igazgatóság háromnyelvű hivatalos honlapja: www.bfn.hu, melynek tartalomfeltöltése és szerkesztése folyamatos, továbbá online jegyvásárlási rendszert is működtetünk.

Hírlevelünkre a feliratkozók száma bővül, 2025 év végén 4800+ fő volt. Aktuális híreinket, rendezvényeinket havonta küldjük ki a listán szereplő e-mail címekre, valamint hírlevél különszámot készítettünk a nagyobb ünnepek és saját szervezésű rendezvények népszerűsítése alkalmából. 2025-ben összesen 11 hírlevelet küldtünk ki. Facebookon 12 tematikus oldalunk van. Az oldalak 77 500+ rajongót tudhattak magunkénak a 2025-ös év végén. A pozitív mutatók eléréséhez napi szinten frissítjük oldalainkat.

A YouTube-csatornánkon 83 videó tekinthető meg, a 2025-ös évben 16 700 volt a megtekintések száma, és 32 új feliratkozóval gyarapodtunk.

Az Igazgatóság az Instagramon is jelen van. 2024-ben 2 800+ követőnk volt, ez a szám 2025. év végére 2 900+ követőre emelkedett.

12.4. Tervezett fejlesztések

Pályázataink előkészítés alatti stádiumban vannak, melyekben fejlesztéseink között szerepel a Berek Világa Látogatóközpont kültéri elemeinek a bővítése és a Tihanyi Levendulaház kiállításának részbeni felújítása, Szent György-hegy turisztikai fejlesztése, a Tihanyi Levendula Erdei Iskola és a bakenybeli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza felújítása. A látogatóközpontjaink és bemutatóhelyeink fenntartására és fejlesztésére is több energiát szeretnénk fordítani.

12.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő)

Szerződő fél neve	Megállapodás tartalma
-------------------	-----------------------

Agro-Gyöngy Logisztika Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Csodabogyós-barlang promóciója; látogatóhelyekről információ).
Anna Grand Invest Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása.
Aliter Tours Idegenforgalmi és Szolgáltató Bt.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Art Karos Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
B1237 Kft.(Hotel Bonvino Wine&Spa)	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer.
Badacsonyládbihegy Strandüzemeltető Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége).
Bakonyerdő Zrt.	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhelyen szolgáltatásnyújtás.
Bakony Hotel Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása.
Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (kölcsönös információcsere, szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
Balatonföldvári Kistérségi Turisztikai Egyesület	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség, kedvezmény a BfNPI dolgozóknak, kedvezményes jegyvásárlás a látogatóhelyekre).
Balatonföldvári Kulturális Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer.
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (kölcsönös információcsere, szóróanyag kihelyezés).
Balatonfüredi Yacht Club	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása.
Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.	GINOP 7-1-6-16 pályázat keretén belül a „Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztése.
Balatoni Múzeum	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, kedvezmény biztosítása).
Balatonmárfafürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, részvétel lehetősége egymás rendezvényein).
Balatontourist Camping Szolgáltató Kft. (Füred Camping és Üdülőfalu, Széchenyi Strand)	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, szakvezetés lehetősége).
Balatontourist Camping Szolgáltató Kft. (Strand-Holiday, Vadvirág Kemping és Üdülőfalu)	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, szakvezetés lehetősége).

Balatontourist Idegenforgalmi és Kereskedelmi Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége).
Balaton Szövetség	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Berei György e.v.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése, iskolás csoportok számára kajaajánlás).
Boromeus Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, szakvezetés lehetősége).
Club Hotel Füred	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Cluster Media Kft.	Cikkek írása.
Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása, átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezés, termék értékesítő beszállítók ajánlása.
CZIGLE-Flamingo Hotel Kft., Füred Hotel	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Csorja Krisztina e.v.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása, védjegyhasználat.
Danubius Zrt. Hotel Annabella, Hotel Marina	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
DEDU Kft.	„Hol vagy Kajla?” kampány.
Equital Kft.	TFC 1.1.1-2017 pályázattal kapcsolatban.
Echo Vital Club Kft.	Kisfaludy Szállásfejlesztési pályázat keretén belül.
Eplényi Turisztikai Szövetség	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése).
ETS Hungary Kft	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Fecskefű Kft.	Kölcsönös együttműködés (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Folly Arborétum és Borászati Non-profit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, facebook oldalon megjelenés, kölcsönös kedvezményadás).
Fonyódi Turisztikai Egyesület	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (honlap megjelenés, kölcsönös kiadványcsere).
Füredgolf Kft.	A marketing tevékenység támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezés, facebook oldalon és hírlevélben megjelentetés).
Gránit Gyógyfürdő Zrt.	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása (kedvezmény biztosítás, kitelepülés, átlinkelés, szóróanyag kihelyezés).
Hasik Szabadidőközpont Kft., Hasik Hotel	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.

Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség),
Helikon Utazási iroda Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
Heilwasser-Gyógyvíz Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés, tájékoztató tábla kihelyezés, helyszín az évi két alkalommal szervezett helyi vetélkedőkre), kedvezmény biztosítása, térítésmentes túrák vezetése.
Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés, tájékoztató tábla kihelyezés, helyszín az évi két alkalommal szervezett helyi vetélkedőkre), kedvezmény biztosítása, térítésmentes túrák vezetése.
Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
Hévíz Város Önkormányzat	GINOP 7.1.9-17 pályázat keretén belül.
Hévinvest Spa-Golf Zrt.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség).
Holnapocska Közhasznú Nonprofit Kft.	Együttműködési megállapodás szakvezetésekre, előadások tartására, szóróanyag kihelyezésre.
HOT-ÉP Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése).
Hotel Silverine Lake Resort	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
HPH Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése).
Hungaro Tender Kft.	Kisfaludy Szállásfejlesztési pályázat keretén belül.
Hunguest Hotels Zrt.	Kölcsönös együttműködés (átlinkelés, szóróanyag, facebook és hírlevél megjelenésben), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Ihász Csaba Vendéglátóipar és Szolg. Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (honlap megjelenés), kedvezményes jegyár biztosítása.
Immo C. Service Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag kihelyezése), kedvezményes jegyár biztosítása.
Inga Kettő Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség), kedvezményes jegyár biztosítása.
Jásd Község Önkormányzata	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség), kedvezményes jegyváltási lehetőség biztosítása.
Kazamata-Bau Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása.

Magyar Bencés Kongregáció Pan-nonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél), TOP 1.2.1-15 pályázat keretén belül.
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	Kolontári emlékpark és tanösvény létrehozása.
Magyar Pálos Rend Első Remete Szent Pál Rendje	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása, együttműködés pályázati ügyekben.
Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	GINOP 1.3.4-17 pályázat keretén belül.
MAJORKA a Balaton Nagyberekért Közhasznú Alapítvány	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés lehetősége, szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Makrancos Lakás Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Mókus Vendégház Panzió	Kisfaludy Szállásfejlesztési pályázat keretén belül.
Mráz Csaba e.v.	Kisfaludy Szállásfejlesztési pályázat keretén belül.
MZ/X Kft., Hotel Gabriella	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés lehetősége, szóróanyag kihelyezése).
MOL Nyrt.	BfNPI alaptevékenységének támogatása.
Mutsch Ungarn Reisen Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Nagycsaládosok Országos Egyesülete	Kölcsönös és folyamatos tájékoztatás, megjelenés egymás honlapjain, közös részvétel rendezvényeken.
Neptun Panzió (Vulcanvin Kft.)	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Novitast-Invest Kft	Kisfaludy Szállásfejlesztési pályázat keretén belül.
Nyugat-Balatoni Turisztikai Iroda Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), West Balaton Card térségi turisztikai kártya.
NYÍRVV Nonprofit Kft.	Tapolcai-tavasbarlangban szolgáltatásnyújtás.
Pálffy Attila e.v.	VP6-6.4.1-16 pályázat keretén belül.
Pullus Alapítvány	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés lehetősége), óvodás program biztosítása a csopaki székház parkjában.
Pangea Egyesület	Kölcsönös ökoturisztikai együttműködés, oktatás.
Pápai Platán Nonprofit Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, plakát kihelyezése), kedvezményes jegyár biztosítása.
PADON Alapítvány	VEB2023 program keretén belül.
Probio Zrt.	GINOP 7.1.9-17 pályázat keretén belül.
Szárszó Kft., Két Korona Hotel	Utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Szarvaskút Vendégház	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Szent Maurícius Monostor	Kölcsönös kedvezményes jegyár biztosítása.
Szépalma-Gazda Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.

Silver Invest Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag)
Szilvia Vendégház	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Takács Ervin e.v.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag).
Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása, „Tapolcai Kedvezmény”.
Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag).
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Folly Arborétum Kft.	Folly Arborétum projekt keretén belül.
Tapolca Város Önkormányzata	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), kedvezményes belépőjegy biztosítása.
Tihanyi Bencés Apátság	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény belépőjegy biztosítása.
Tóth Szilvia – Malomtó Vendégház	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Török Biztonsági Szolgálat Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), kedvezményes jegyár biztosítása.
Végh és Társa Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Veszprém-Balaton 2023 Zrt.	Stratégiai megállapodás az EKF 2023 nyertes pályázat keretében megfogalmazott célok elérése érdekében.
Villa Classica Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Xing Long Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása.
Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft.	Pártoló tagság.
Zalakaros Város Önkormányzata	GINOP 7.1.9-17 pályázat keretén belül.
ZK Szállodaipari Kft.	A marketing tevékenység kölcsönös támogatása.
Zentai Lajosné	Kerékpárszervíz Tapolcán.
Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés.

Az együttműködő partnerek segítségével széles körben nyílik lehetőség a látogatóközpontok és bemutatóhelyek népszerűsítésére. A látogatók kedvezményes belépőjegyben részesülhetnek, amennyiben a partner a küldő szerv.

12.6. Fontosabb események

- Vízkereszti geotúra Magyarpolány szakrális ösvényein

- Balatoncsicsói geotúra – Határkövek határátlépéssel
- Farsangi geotúra Veszprém gyöngyszemei között - Tekeres-völgy és a Csatár-hegy
- Téli túrák nemzeti parkjainkban - Présházak, kőfejtők és források között - geotúra a Pécselyi-medence déli lankáin
- Vizes Élőhelyek Világnapja túra a Nagybereken a Fehérvízi-lápon és a Kis-Balatonnál a Diás-szigeten
- Szerzetesek Világnapja: Salföldi geotúra a Pálos Rend és a Káli Kövek nyomában
- Csobánci várostromló geotúra
- Szentbékakála földtani és kultúrtörténeti kincsei geotúra
- Földtani és kultúrtörténeti kalandozás Városlődön és az Üveghegyen is túl
- Tőzikék és faóriások - Ártéri túra a Kerka mentén
- Barlangolás! Kedvezményes barlanglátogatások a Lóczy- és a Csodabogyós barlangban
- River'scool Mobil Természetiskola bemutató foglalkozása pedagógusok részére
- Víz világnapja a Kis-Balatonon és a Nagybereken
- Fókuszban a kockásliliom, fotóstúra
- Nyírfakadás Nyírádon
- A Föld Napja alkalmából, a Magyar Természet Napja alkalmából Nyílt nap, kéthetente szombaton pedig Berekjárás és természetismereti foglalkozás kicsiknek és nagyoknak a Berek Világa Látogatóközpontban
- Csillagséták nemzeti parkjainkban - Barangolás a bakonyi égbolton
- Mesterségek Napja a Salföldi Majorban
- Madarak és Fák Napja, akadályverseny és játékos foglalkozás Csopakon
- Madarak és Fák Napja Hová tűnt a kócsagtoll?
- Biológiai Sokféleség Napja a Kis-Balatonon
- Európai Nemzeti Parkok Napja alkalmából „Csemetétől a famatuzsálemig” tavaszi erdőtúra a Nénai tölgyhöz
- Nemzeti Parkok Hetének Nyitóhétvégeje a Vajdahunyad várban, majd ezt követően a Nemzeti Parkok Hete programsorozat
- Magyar Pásztorkutyás Hétvége Salföldön
- IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap
- Szent Iván éj, babonák és hiedelmek
- Barlangok Világnapja: Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
- Levendula SZEDD MAGAD Tihanyban, Levendula látványlejárás
- Művészetek Völgye Kapolcson: geotúrák, természetismereti foglalkozások
- Preseidák – Pannon Csillagda
- II. Salföldi élménynap
- Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer 40 konferencia és szakmai nap
- Geotúra Felsőörsön a Geotóp Nap alkalmából
- "Csemetétől a famatuzsálemig" őszi erdőtúra Orosztony Öröm-hegyi erdejében
- Ismét egy évvel öregebbek lettünk! Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban a barlang „születésnapján”
- Séta a Kitaibel Pál Tanösvényen
- Tájházi esték
- OMÉK 2025
- I. Bakonyi Csillagoségbolt-park találkozó Bakonybélben
- Éjszakai lovaskocsikázás és Halloweeni tökölés a Salföldi Majorban
- Bioszféra-rezervátum Nap Túra a Mura-mentén River'scool természetismereti foglalkozással

13. Közfoglalkoztatás

Az Igazgatóságnál az Országos Közfoglalkoztatási Program lezárásra került 2021. év folyamán a záró beszámoló benyújtásával. 2025. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály

- Agrárminisztérium, Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
- Agrárminisztérium, Földalap-gazdálkodási Főosztály
- Agrárminisztérium, Földvagyongazdálkodási Főosztály
- Agrárminisztérium, Személyügyi Főosztály
- Magyar Államkincstár
- Központi Statisztikai Hivatal
- Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.
- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztálya
- Földhivatalok (Kormányhivatal)
- Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda
- Dr. Radnai Szilárd ügyvéd
- Bovard Kft. (adatvédelmi feladatok ellátása)
- földhaszonbérlők
- Dr. Fazekas Róbert ügyvéd, (AM által kijelölt)
- elővásárlásokat bejelentő érintettek
- kaszálásbejelentéseket bejelentő érintettek
- DMS One Zrt. (iktatóprogramhoz kapcsolódóan)
- Magyar Posta (különösen a csopaki posta)
- és együttműködés a társ Nemzeti Park Igazgatóságok jogi, birtokügyi és munkaügyi szakterületeivel

Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztály

A legtöbb esetben: marketing tevékenység kölcsönös támogatása – továbbá a LIFE RESTORE for MDD projektben kommunikációs és környezeti-nevelési és a LIFE IP GRASSLAND-HU projektekben kommunikációs tevékenység

- Agro-Gyöngy Logisztika Kft.
- Aliter Tours Idegenforgalmi és Szolgáltató Bt.
- Anna Grand Invest Kft.
- Art Karos Kft.
- Bakonyerdő Zrt.
- Balatontourist Idegenforgalmi és Kereskedelmi Kft.
- Balatontourist Camping Szolgáltató Kft. (Füred Camping és Üdülőfaló, Széchenyi Strand)
- Balatontourist Camping Szolgáltató Kft. (Strand-Holiday, Vadvirág Kemping és Üdülőfaló)
- B1237 Kft. (Hotel Bonvin Wine&Spa)
- Badacsonyládbihegy Strandüzemeltető Kft.
- Bakony Hotel Kft.
- Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület
- Balatonföldvári Kulturális Nonprofit Kft.
- Balatonföldvári Kistérségi Turisztikai Egyesület
- Balatonfüredi Turisztikai Egyesület

- Balatonfüredi Yacht Club
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.
- Balatoni Múzeum
- Balatonmáriafürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete
- Balatoni Szövetség
- Berei György e.v.
- Boromeus Kft.
- Club Hotel Füred
- Cluster Media Kft. – cikkírás
- Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesület
- CZIGLE- Flamingo Hotel Kft., Füred Hotel
- Csorja Krisztina e.v.
- Danubius Zrt. Hotel Annabella, Hotel Marina
- DEDU Kft.
- Echo Vital Club Kft.
- Eplény Turisztikai Szövetség
- Equital Kft.
- ETS Hungary Kft.
- Fecskefű Kft.
- Folly Arborétum és Borászati Nonprofit Kft.
- Fonyódi Turisztikai Egyesület
- Füredgolf Kft.
- Gránit Gyógyfürdő Zrt.
- Hasik Szabadidőközpont Kft., Hasik Hotel
- Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.
- Helikon Utazási Iroda Kft.
- Hévinvest Spa-Golf Zrt.
- Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.
- Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház
- Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Hévíz Város Önkormányzat – GINOP 7.1.9-17 pályázat
- Holnapocska Közhasznú Nonprofit Kft.
- Hotel Silver Resort
- HOT-ÉP Kft.
- HPH Kft.
- Hungaro Tender Kft.
- Hunguest Hotels Zrt.
- Ihász Csaba Vendéglátóipari és Szolg. Kft.
- Immo C. Service Kft.
- Inga Kettő Kft.
- Jásd Község Önkormányzata
- Kazamata-Bau Kft.
- Keszthelyi Turisztikai Egyesület
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
- Magyar Pálos Rend Első Remete Szent Pál Rendje

- MAJORKA a Balaton Nagyberekért Közhasznú Alapítvány
- Makrancos Lakás Kft.
- MOL Nyrt.
- Mókus Vendégház
- Mutsch Ungarn Reisen Kft.
- MZ/X Kft., Hotel Gabiella
- Nagycsaládosok Országos Egyesülete
- Neptun Panzió (Vulcanvin Kft.)
- Novitas-Invest Kft. – Kisfaludy Pályázat
- Nyugat-Balaton Turisztikai Iroda Nonprofit Kft.
- NYÍRVV Nonprofit Kft.
- PADON Alapítvány – VEB2023 EKF program
- Pangea Egyesület
- Pápai Platán Nonprofit Kft.
- Pálffy Attila e.v. – Kisfaludy Pályázat
- Pullus Alapítvány
- Probio Zrt.
- Probio Balatonfüredi Településüzemeltetési Zrt.
- Sáréna Kft.
- Silver Invest Kft.
- Szárszó Kft., Két Korona Hotel
- Szarvaskút Vendégház Kft.
- Szent Maurícius Monostor
- Szépalma-Gazda Kft.
- Szigliget Község Önkormányzata
- Szilvi aVendégház
- Takács Ervin e.v.
- Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
- Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása
- Tapolca Város Önkormányzata
- Tapolcai Városfejlesztési Kft., Folly Arborétum Kft.
- Tihanyi Bencés Apátság
- Tihany Község Önkormányzata
- Török Biztonsági Szolgálat Kft.
- TIKIT Tanácsadó és Szolgáltató Kft., Napsugár Panzió
- Tóth Szilvia – Malomtó Vendégház
- Végh és Társa Kft.
- Villa Classica Kft.
- Xing Long Kft.
- Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Zalakaros Város Önkormányzata
- Zentai Lajosné
- ZK Szállodaipari Kft.
- A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás - Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés

Természetmegőrzési Osztály

- Acrida Természetvédelmi Kutató Bt.
- Agrárminisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
- Állami és települési főépítészek, építésztervezők, településtervezők, örökségvédelmi szakemberek
- Bakonyi Barlangi Mentőszolgálat
- Bakonyi Denevérvédelmi Alapítvány
- Bakonyi Természettudományi Múzeum
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.
- Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
- Dr. Pál-Fám Ferenc, Dr. Mesterházy Attila, Dr. Ferincz Árpád, Dr. Szentes Szilárd, Scherer Zoltán, Bodor Ádám, Horváth Gábor
- E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt., E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.
- Együttműködés a Geopark Magyar Nemzeti Bizottsággal
- Együttműködés a hazai partner geotúra-vezetőkkel partnerségi megállapodás keretében
- Együttműködés tagként a Globális Geopark Hálózattal és az Európai Geopark Hálózattal
- Együttműködés tagként az EUROPARC szervezettel
- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok, Növény- és Talajvédelmi Osztályok
- Magyar Biodiverzitás Kutató Társaság
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- Magyar Természetkutató Egyesület
- Magyar Természettudományi Múzeum
- MATE Gergikon Campus
- MBH Bank Nyrt.
- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Oeconomus Bt.
- Sóstó Vadvédelmi Központ
- Szalkay József Magyar Lepkészetű Egyesület
- Tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport
- Települési önkormányzatok
- Tűzlepke Bt.

Pályázatkezelési Osztály

- Agrárminisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
- Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Közlekedési Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság
- Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. Nemzetközi Projektek Igazgatósága / Directorate for International Projects
- Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. Közvetlen Uniós Források Osztály Nemzeti Programok Igazgatósága
- Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály

- Közbiztosítási és Ellátási Főigazgatóság
- Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt.
- Nemzeti Kommunikációs Hivatal
- Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Ellátási Főosztály
- Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Kormányzati Képzésszervezési Központ
- Nemzeti Védelmi Szolgálat
- Nyíri Ügyvédi Iroda
- Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda
- Konzorciumi partnerek:

TOP_Plus-6.1.4-23-VE1-2024-00003-as azonosító számú „Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Szent György-hegyen és térségében” című projekt kapcsán

- Raposka Község Önkormányzata (Bolla Albert polgármester)
- Hegymagas Község Önkormányzata (Gyurka Miklósné polgármester)
- Kisapáti Község Önkormányzata (Kiss Imre polgármester)
- Tapolca Város Önkormányzata (Dobó Zoltán polgármester)

TOP_PLUSZ-1.3.2-23-KH1-2025-00007 azonosító számú „Inváziós fajok előfordulásának felmérése és a fenékpusztai madárgyűrűző állomás környezetének fejlesztése, mint a Natura 2000 terület állapotának megőrzéséhez hozzájáruló beavatkozások” című projekt kapcsán

- Keszthely Város Önkormányzata

Life IP projekt kapcsán:

HOI, MME, BNPI, DDNPI, DINPI, FHNPI, HNPI, KMNPI, KNPI, ÖNPI, Budapesti Erdőgazdaság Zrt., MTM, NAK, Zöld Akció Egyesület

MDD Life projekt kapcsán:

- Ausztria: WWF Ausztria (konzorciumvezető); Stájerország Tartományi Önkormányzata; Steirisches Vulkanland GmbH (Délkelet-Stájerország regionális fejlesztési ügynöksége)
- Szlovénia: Szlovén Köztársaság Természetvédelmi Intézete; Szlovénia Vízügyi Ügynöksége; Szlovén Állami Erdőgazdaság
- Magyarország: Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatóság; WWF Magyarország
- Horvátország: Zöld Eszék Környezet- és Természetvédelmi Egyesület; Horvát Vízügyi Igazgatóság; Eszéki Egyetem Agrobiotechnológiai Tanszék, Kapronca-Kőrös Megye Természetvédelmi Hivatala; Varazsdin Megye Természetvédelmi Hivatala; Verőce-Drávamente Megye Természetvédelmi Hivatala; Međimurje Nature Közalapítvány
- Szerbia: Vajdasági Állami Erdőgazdaság
- A projekt tanácsadó testülete a Mura–Dráva–Duna Ötoldalú Bioszféra Rezervátum Irányító Bizottsága, az öt ország környezetvédelmi minisztereinek képviselőitében (TBR MDD Steering Committee)

Tölgyes Life projekt kapcsán:

BNPI, DINPI, WWF Magyarország, Érmelléki TTE, HUN REN Ökológiai Kutatóközpont - Ökológiai és Botanikai Intézet

BaNEx projekt kapcsán:

- LP1 (vezető partner) - Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH
- PP2 - Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
- PP3 - Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság
- PP4 - Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

- PP5 - Pisztráng Kör Waldorf Természetvédő és Természetjáró Egyesület

Stratégiai partnerek:

- SP1 - Verband der Naturparke Österreich
- SP2 - Private Pädagogische Hochschule Burgenland
- SP3 - Amt der Burgenländischen Landesregierung / Hauptreferat Naturschutz, Landschaftspflege und Agrarwesen
- SP4 - Burgenland Tourismus GmbH
- SP5 - Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ
- SP6 - Magyar Turisztikai Ügynökség
- SP7 - Bildungsdirektion Burgenland
- SP8 - Rettet das Kind Österreich

NatureLink ATHU – A biológiai sokféleség közös összekapcsolása Naturlink

- Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH
- Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
- Weinidylle Natúrpark
- Geschriebenstein Natúrpark
- Rosalia-Kogelberg Natúrpark

Interreg – FIT4EST

- Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME)
- Zavod za gozdove Slovenije

valamint a projektek végrehajtásával összefüggésben az illetékes hatóságokkal, a beszerzéseink kapcsán pedig az adott beszerzés tárgya szerinti vállalkozásokkal.

Területkezelési Osztály

- Agrárminisztérium,
- NÉBIH, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság
- NÉBIH, Erdészeti Igazgatóság
- Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft.
- MÁK
- Kormányhivatalok Agrárügyi Főosztálya
- KSH
- Magyar Bivalytenyésztők Egyesülete
- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok
- Magyar Szürkmarha Tenyésztők Egyesülete
- Mikofami Kft.
- Kormányhivatalok Természetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya
- Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

- Technológiai és Ipari Minisztérium
- Nemzeti Földügyi Központ
- Alpin Kft.
- Curiosa Kft.
- Kulcsár Zsolt-erdészeti szakvélemény
- Soproni Egyetem
- NAK
- Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
- SEFAG
- Magyar Juh-és Kecsketenyésztők Szövetsége
- Magyartarka Tenyésztők Egyesülete
- Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Veszprémi Állatkert
- Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ Haszonállat-génmegőrzési Intézet

Pénzügyi és Számviteli Osztály

A gazdasági vonalon rendszeres a kapcsolat az alábbi szervezetekkel, intézményekkel:

- Magyar Államkincstár
- Központi Statisztikai Hivatal
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal
- AM Költségvetési Főosztály
- AM Személyügyi Főosztály
- AM Természetmegőrzési Főosztály
- Önkormányzatok
- Földtulajdonosi Közösségek
- GriffSoft Zrt.
- Bauerné Poór Vilma könyvvizsgáló

Üzemeltetési Osztály

- Flashover Kft.-munka- és tűzvédelem
- Hungarikum Biztosítási Alkusz Kft.-BfNPI biztosítási ügyei: biztosítások versenyeztetési eljárásai, közvetlen kapcsolattartás és tanácsadás, biztosítási események kezelése
- Informatikai biztonsági felelős (IBF)- informatikai biztonsági ügyek, kapcsolattartás a Nemzeti Információs Hivatallal, szervezet biztonsági előírásainak betartása, a biztonsági kockázatok állandó kezelése, a BfNPI-t érintő ellenőrzések informatikai vonatkozású adatszolgáltatása

Kelet-Veszprém Tájéegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztály
- Bakonyerdő Zrt.
- Verga Zrt.
- Országos Erdészeti Egyesület

- WWF Magyarország
- ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság
- Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
- NYUDUVIZIG. és KÖDUVIZIG. (vízügyi szakemberek)
- Veszprém Megyei Rendőrfőkapitányság
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont- madár- védelem
- Bakonyi Denevérkutatás Alapítvány
- Pannon Egyetem Limnológiai tanszék
- Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
- Tihany község önkormányzata
- Balatonfüred város önkormányzata
- Bakonybél község önkormányzata
- Soproni Egyetem
- Erdészeti Tudományos Intézet
- Ente di gestione per i Parchi e la Biodiversità-Romagna (MAR)
- Érmelléki Természetvédelmi Többcélú Egyesület
- Bern Convention / Assistante Council of Europe (Európa Diploma)
- Tihanyi Bencés Apátság
- Lavender Tihany Kft.
- Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc

Nyugat-Veszprém, Kelet-Zala Tájegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztály
- Bakonyerdő Zrt.
- és KÖDUVIZIG.
- Zala és a Veszprém Vármegyei Rendőrfőkapitányság
- Hévízi-tó TT természetvédelmi kezelője
- MME Zala és Veszprém Vármegyei csoportja
- Hévízi-tó Alapítvány
- Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont
- Bakonyi Denevérkutatás Alapítvány
- Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Balatoni Vízügyi Főkapitányság
- Pangea Egyesület
- Kiskunsági Madárvédelmi Egyesület
- Táj és Ember Kulturális és Természetvédelmi Egyesület
- Zalaszentmárton Darnay Kálmán Honismereti és Faluvédő Egyesület
- Sóstó Vadvédelmi Központ
- HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont
- MATE Georgikon Campus és Szent István Campus

- Herman Ottó Intézet
- Balatoni Halgazdálkodási Zrt.

Nyugat-Zala Tájegység

- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság
- Táj és Ember Kulturális Természetvédelmi Egyesület
- Zala Megyei Közgyűlés
- Zala Megyei Önkormányzat
- Zala Megyei Államigazgatási Kollégium
- Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Zalaerdő Zrt.
- MATE Georgikon Campus
- Országos Erdészeti Egyesület
- MOME-BfNPI-DDNPI-DINPI erdőtelepítési együttműködési program
- Herman Ottó Intézet
- Restore for MDD LIFE projekt kedvezményezett köre
- Domberdő Egyesület
- Völgyerdő Természetvédelmi Nonprofit Kft.
- Gyöngybagolyvédelmi Egyesület
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Zala vármegyei helyi csoport
- DEDES Private Agroecology Project

Kis-Balaton-Nagyberek Tájegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztály
- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Magyar Agrárkamara
- Magyar Bivalyt Tenyésztők Egyesületével és egyéb agrárszervezetek
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Dél-Balatoni Helyi Csoportja
- Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének munkatársai- szakmai feladatok
- Zalaerdő Zrt.
- Hévíz Turisztikai Egyesület
- Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Keszthely Turisztikai Nonprofit Kft.
- Nők a Balatonért Egyesület
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Zala vármegyei helyi csoport
- Göcsej Természetvédelmi Alapítvány
- Martes Bt. – Ragadozó emlős kutatás
- Oeconomus Bt. – kismelős élvefogó csapdázása
- Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar – kisemlős kutatás
- Fiatal Ökológusok Természetvédelmi Egyesülete – kisemlős kutatás
- Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.
- Helikon Kastélymúzeum Keszthely

- Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem - kutatás
- Gábor Dénes Főiskola – Solidago kutatás
- Limnológiai Intézet – kárókatona kutatás
- Vörs Önkormányzata – Vörsi Tájház üzemeltetés
- Bel&mer trans – Kis-Balaton Látogatóközpont üzemeltetés
- Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont- madár-
védelem
- Fonyód Város Önkormányzata
- Fonyódi Tourinform Iroda
- Nők a Balatonért Egyesület Fonyódi csoportja
- Fonyódi Kulturális Központ
- Európai Élő Tavak Szövetsége (European Living Lakes Association-ELLA) (online előadás Vizes
élőhelyek helyreállítása 2022.11.29.-én)
- International Lake Environment Committee Fundation (ILEC) Japan (online ökoturisztikai elő-
adás tartása 2022.10.15.-én)
- Sukorói Vadmadárkórház – madármentési tevékenység, gyógykezelt egyedek repatriálása
- Nemzeti Erdőrezervátum bizottság – Erdőrezervátum kutatás
- Területileg illetékes Járási Hivatalok Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályai
- Agrárügyi Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály (Zalaegerszeg, Ka-
posvár)
- SEFAG Zrt.

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzéshez kapcsolódó intézkedések nyilvántartás

2025. év

Sor-szám	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés célja, módszerei, ellenőrizendő időszak	Az ellenőrzött szerv, szervezeti egység	Intézkedést igénylő megállapítás
1.	Területkezelési Osztályon keresztül az állattartó telepek és a takarmányozás ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: Az állattartó telepek és a takarmányozás rendszer szintű ellenőrzése, értékelése. Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés. Az ellenőrizendő időszak: 2024-2025. év	Területkezelési Osztály; Pénzügyi és Számviteli Osztály	Ellenőrzés folyamatban
2.	Tetszőlegesen kiválasztott bemutatóhelyek működtetésének ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: A vezetőség által kiválasztott bemutatóhelyek működtetésének, üzemeltetésének szabályszerűségi, hatékonysági vizsgálata. Az ellenőrzés módszerei:	Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály; Pénzügyi és Számviteli Osztály	Az ellenőrzés tett intézkedést igénylő megállapítást. Az intézkedési terv végrehajtása folyamatban van.

		adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés, helyszíni ellenőrzés, szemrevételezés. Az ellenőrizendő időszak: 2024-2025. év		
3.	Természetmegőrzési Osztály tevékenységének ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Természetmegőrzési Osztály ellátja-e a jogszabályban és az Igazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatában foglalt feladatait. Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés. Az ellenőrizendő időszak: 2023-2024. év.	Természetmegőrzési Osztály; Pénzügyi és Számviteli Osztály	Jóváhagyott intézkedési terv alapján az intézkedések végrehajtása folyamatban van
4.	Üzemeltetési Osztály tevékenységének ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az Üzemeltetési Osztály ellátja-e a jogszabályban és az Igazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatában foglalt feladatait. Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés.	Üzemeltetési Osztály	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.

		Az ellenőrizendő időszak: 2024-2025. évek		
5.	Az Igazgatóság munkaügyi feladatainak átfogó vizsgálata, értékelése	Az ellenőrzés célja: az igazgatóság munkaügyi feladatainak teljes körű átvilágítása a Kit előírásaira figyelemmel. Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés. Az ellenőrizendő időszak: 2025. évek	Az Igazgatóság egésze.	Az ellenőrzés tett intézkedést igénylő megállapítást. Az intézkedési terv végrehajtása folyamatban van.
6.	A pénztárak, és ellenőrzésre az ellenőrzési programban kijelölt egyéb pénzkezelőhelyi pénztárak (szálláshelyek) tárgyévi ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: A pénztárak működésének, működtetésének szabályszerűségi ellenőrzése. Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés. Az ellenőrizendő időszak: 2025. év	Az Igazgatóság pénzkezelő helyei	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.

2025. évi külső ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedések nyilvántartása

Sor-szám	Külső ellenőrzést végző megnevezése	Ellenőrzés tárgya (címe)	Indoklás
1.	Állami Számvevőszék	Adatszolgáltatás kérése ellenőrzés előkészítéséhez EAR rendszeren keresztül az ÁSZ „A Nemzeti Földalapból a Nemzeti Park Igazgatóságoknak vagyonkezelésbe adott földrészletek feletti tulajdonosi joggyakorlás ellenőrzése” témájú ellenőrzése előkészítéséhez	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
2.	Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság	Az Infotv. 71/D. § (1) bekezdése alapján hivatalból indított vizsgálat keretében ellenőrzés/monitoring eljárás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság közérdekű és a közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására irányuló gyakorlatával összefüggésben	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
3.	Állami Számvevőszék	Állami Számvevőszék „A természetes vizek védelmével kapcsolatos állami feladatok” - „Vizes élőhelyek védelme, rehabilitációja” c. ellenőrzése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
4.	Nemzeti Fejlesztési Központ	"Fenntartási helyszíni ellenőrzés a Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és a Diás-szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése című, GINOP-7.1.5-16-2016-00002 azonosító számú projekt kapcsán"	A helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv a "Projekt rendben" eredménnyel került lezárásra. email értesítés 2025.09.25. somlaiszilard@bfnp.hu emailcímen

5.	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	Juhok és Kecskék Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszere ENAR ellenőrzés	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
6.	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	A kormányzati képzési és oktatási beszerzésekről szóló 396/2023. (VIII.24.) Korm. Rendeletben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
7.	Magyar Államkincstár	Békássy Gábor öregségi nyugdíj ügyében a BFNPI foglalkoztató vonatkozásában céllenőrzés	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
8.	Magyar Államkincstár	"Magyar Államkincstár Államháztartási Összefoglaló és Adatszolgáltatató Főosztály" 2025.10 havi IKJ felülvizsgálata a Balaton-felvidéki NPI, Az ellenőrzés kiterjedt a KGR-K11 rendszerbe épített ellenőrzéseken felül az adatszolgáltatás űrlapjainak tartalmi vizsgálati szempontjaira.	Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
9.	Zala Vármegyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	ASP elleni védekezés során a 2024-25-as vadászati évben végzett tevékenysége vonatkozásában teljes körű ellenőrzés	Jegyzőkönyv készült a helyszíni ellenőrzés során, iktatószáma: ZA01I/042/01724-2/2025. Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.

10.	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	Munkaalkalmassági orvosi vizsgálat ellenőrzése - 2024.III-IV. negyedév	Iktatószám: KEHI-33/91/240/2025. Tájékoztatás kormányzati ellenőrzés megszaksításáról
11.	Agrárminisztérium	A büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének rendjéről szóló 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet szerinti beszerzések ellenőrzése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságánál	Javasolt kiegészíteni az Igazgatóság 550-8/2024. számú Beszerzési Szabályzatának V. fejezet 4. pont (2) bekezdését a 44/2011. (III.23.) Korm. rendelet 1.§ 2.a bekezdésében foglalt előírással, mely szerint Kedvezményezett a hulladékgazdálkodás tevékenységi körébe tartozó szolgáltatásoknak a Központi Ellátó Szerv útján történő igénybevétele az ellátási kötelezettség minimális értékére tekintet nélkül kötelezett.

16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása

Jogi, Birtokügyi és Igazgatási Osztály

- 2025-ben mindösszesen 58 igazgatói utasítás és szabályzat (vagy a meglévők módosítása) került kiadásra, ezek pénzügyhöz és számvitelhez / bemutatóhelyekhez, szolgáltatásokhoz / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok. Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.
- Az Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. A KÉR 2021. év végi megszüntetésével a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO Osztálya keretein belül a titkárságon. Az Igazgatóság 2025. évben összesen 21.512 főszámon/alszámon iktatott ügyiratforgalmat bonyolított.
- Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (a Tihanyi Levendula Ház Látogatóközpont pályázatának előkészítése és közreműködés a pályázati eljárás lebonyolításában).
- 2025-ben a vagyonnyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonnyilatkozatot tettek, annak nyilvántartása naprakész.
- 2025. év folyamán 7 kormánytisztviselői új kinevezés és 8 új munkaszerződés volt, valamint 187 esetben történt kinevezés/munkaszerződés módosítás. Kinevezés, illetve munkaszerződés megszüntetéssel kapcsolatos ügyintézés 11 fő esetében vált szükségessé, ebből 3 fő kormánytisztviselő és 8 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az Igazgatóság 2025. éves átlagos statisztikai állományi létszáma 125 fő volt.
- Az Igazgatóságnál az Országos Közfoglalkoztatási Program lezárásra került 2021. áprilisában a záró beszámoló benyújtásával. 2025. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.
- Elővásárlási ügyek keretében az Igazgatóság 2025. évben 515 megkeresésre adott választ.
- A hatóság felé tett bejelentések száma 2025-ben 42 db volt. A hatóság által indított bírósági és egyéb kötelezési ügyekben folyamatos a tájékoztatásadás, ügyféli nyilatkozat tétele, stb., a bejelentések nyilvántartása naprakész.
- Szerződések előkészítése, nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése. Közbeszerzési eljáráson kívül 2025-ben közel 200 szerződés készült el.
- Igazgatóságunk 2025. évben sem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat. 2025. évben 19 db 5 ha alatti haszonbérleti szerződés, valamint 17 db megbízási szerződés kötött.
- Az Igazgatóság a 2025-ös évben 1 737 hektárra igényelt területalapú támogatást. Ebből 1 178 hektárra Natura2000 és az új AKG ciklusra (2025-2029) benyújtott kérelemben 1 212 hektárra is pályázott az Igazgatóság.
- Natura 2000 területekhez kapcsolódó kaszálás bejelentések kezelése, nyilvántartása, adatszolgáltatás ügykörben a 2025. évben 2025. július 8-ig közvetlenül Igazgatóságunkhoz 608 db bejelentés érkezett, 2025. július 8-tól a Kincstártól kapott bejelentések összegzett táblázata meghaladta a 2.800 sort, amelyek így több ezer helyrajzi számot jelentenek.

Pályázatkezelési Osztály

Pályázatkezelés

- 2025. évben a 2021-2027-es pályázati ciklusban nevesített KEHOP Plusz projektjeink támogatást kaptak. Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény értelmezése körüli bizonytalanságok már a pályázatok benyújtásakor sok bizonytalanságot okoztak. Sokáig a törvény végrehajtásával összefüggő kormányrendeletek megjelenésére vártunk. Az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) végül egy projektünkben vesz részt, mint építtető. Megfelelő munkakapcsolatot alakítottunk ki a minisztérium kapcsolattartójával, de az együttműködés nehézkes és távolról sem zökkenőmentes.
- Az osztály személyi és tárgyi feltételei a pályázatkezelés vonatkozásában biztosítottak voltak 2025-ben. Egy pályázatkezelő (integritás tanácsadó, NKOH kapcsolattartó) munkatársunk távozott az igazgatóságtól, a Pályázatkezelési Osztálytól. Feladatainak átadás-átvétele rendben lezajlott, azokat meglévő munkatársak között osztottuk szét. Jelenlegi létszámunk továbbra is csupán a támogatási szerződéssel rendelkező és az ún. címkézett forrásból megvalósuló projektek feladatainak lefedésére elegendő. Sem újabb pályázatokat nem tudnánk felelősségteljesen menedzselni, sem újabb projektötletek kidolgozására nem tudunk erőforrást biztosítani. A növekvő, mind mennyiségi, mind minőségileg egyre szigorúbb adminisztrációs teher miatt minden újabb projekttel a már futó projektek előrehaladását hátráltatjuk.
- Az osztály határidőben eleget tesz az éves feladattervében szereplő havi rendszeres, valamint ad hoc adatszolgáltatási kötelezettségeinek.
- „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószámú projekt keretében a „Major (állattartó telep és gazdálkodási centrum) kialakítása” projektelemünk kivitelezésére közbeszerzési eljárás eredményeképp 2020. április 09. napján vállalkozási szerződést kötöttünk a szegedi illetőségű Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel (alperes), amelyben vállalkozó kötelezettséget vállalt a Magyar Állam tulajdonában és a Megrendelő vagyonkezelésében álló 8868 Letenye külterület, 0151/20, 0115 és 0120 hrsz-ú területeken építési munkálatok elvégzésére. Vállalkozó a szerződés tárgyát képező majort megépítette, azonban mintegy 3 hónap késedelemmel. A szerződésben foglalt kötbér érvényesítése iránt az Igazgatóság, mint megrendelő (felperes) keresetlevelet nyújtott be a Veszprémi Törvényszékhez. Végül a II. fokú jogerős ítélet alapján az alperest kötelezte 89.420.029,-Ft tőke és járulékai, valamint I. és II. fokú perköltség, összesen 131.787.629,-Ft megfizetésére. Igazgatóságunk az alperessel – annak kezdeményezésére - 2023. december 15. napján részletfizetési megállapodást kötött, amely alapján a Dél-Konstrukt Építőipari Zrt. 54.396.192,-Ft kifizetését teljesítette. 2025. évben további teljesítések nem történtek, a gazdasági társaságnak fizetési haladéokra adott határidők sikertelenül elteltek, így az igazgatóság a felszámolási eljárás megindítása mellett döntött, amely folyamatban van.

Beszerzések

- A nemzeti park igazgatóság éves beszerzési terve összeállításának koordinálása, a közbeszerzővel való folyamatos véleményeztetése és nyomon követése is osztályunk rendszeres és nagy odafigyelést igénylő feladata. A 2025. évre vonatkozó beszerzési terv összeállításának folyamata az előző évhez képest nem változott. Erről a sok résztvevős és időigényes egyeztetési folyamatról is elmondható, hogy az eljárás évről évre összehangoltabban valósul meg, már a határidők és a hozzá rendelt feladatok is a munkatársak éves feladattervébe illesztett rutinfeladatként jelennek meg. Az éves beszer-

zési terv egész évben bővül, formálódik; az egybeszámítási szabályokra és a közbeszerzési értékhatárookra figyelemmel az újabb beszerzési módok megállapítása rendszeres a közbeszerzési tanácsadóval együttműködésben.

- A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NKOH Korm. rendelet) alapján az igazgatóság kommunikációs beszerzésével, szponzorációjával, rendezvényszervezésével összefüggő adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségeinek eleget tettünk, az év során a kommunikációs beszerzések koordinációja folyamatos volt. Határidőben benyújtottuk az NKOH felé a BfNPI éves kommunikációs és szervezetfejlesztési beszerzési tervét (2 db terv), valamint az év során felmerülő igényeket. Mindkét benyújtott éves terv és BfNPI minden igénybejelentése (12 db kommunikációs illetve 3 db szervezetfejlesztési igény) jóváhagyásra került az NKOH által.

Integritás

- Az igazgatóságnál az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről szóló 50/2013. (II. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Integritás Rendelet) szerint integritás tanácsadó működik. 2025. december 12-dikével - Józsa Erika, a korábbi tanácsadó 2025. október 31-ével történt távozásával – az igazgatóság két munkatársának integritás tanácsadókénti kijelölésére került sor. Az integritás tanácsadók az Integritás Rendeletben meghatározott feladatokon kívül, szakmai vezetői (osztályvezető) feladataik mellett, osztott munkakörben végzik munkájukat az igazgatóságnál.
- Az igazgatóság integritásirányítási rendszerére vonatkozó belső szabályzataink felülvizsgálata 2025. évben is határidőben megtörtént. Az aktualizált Ellenőrzési nyomvonal szabályzat 2025.07.01-én lépett hatályba.
- Az igazgatóság integritásának fenntartása és javítása céljából 2025. évben is fontos szempont volt az integritás szemlélet erősítése, a munkatársak képzése az integritás témakörében.
- Az igazgatóság hivatalos honlapján már több éve (2014. óta) bárki által könnyen hozzáférhető az integritás tanácsadó elérhetősége, feladatairól és tevékenységéről szóló tájékoztató, az integritási és korrupciós kockázatok bejelentésére vonatkozó szabályzat, a BfNPI Etikai Kódexe és az Igazgatóság integritásjelentései (illetve az azokra mutató link), valamint egyéb tájékoztató anyagok. Az Igazgatóság honlapján a „Közérdekű adatok” menüponton keresztül is elérhető az Integritás menüpont (<http://bfnp.hu/hu/integritas>). A közzétett információk 2025. év során is felülvizsgálatra kerültek, módosításukra nem volt szükség.
- Az igazgatóság a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: visszaélés-bejelentési törvény) alapján 2023. július 24. napjától belső visszaélés-bejelentési rendszert működtet. Az igazgatóság belső visszaélés-bejelentési rendszerének működtetője az igazgatóság integritás tanácsadója. BfNPI honlapján bárki által hozzáférhető az általános tájékoztató a visszaélés-bejelentési rendszerről és a kapcsolódó adatkezelési tájékoztató. A BfNPI honlapján létrehozott "Visszaélés-bejelentés" oldal (<https://www.bfnp.hu/hu/oldal/visszaeles-bejelentes>) könnyen és több helyről is elérhető: a főoldal alsó sávjában található gyorslinkről, a „Közérdekű adatok” menüpontból, továbbá az „Integritás” menüponton keresztül egyaránt. A visszaélés-bejelentési törvénnyel összhangban hozta létre az igazgatóság az online visszaélés-bejelentési

rendszer (Whisly) bejelentési felületet. Az online bejelentési csatornán keresztül az arra jogosult személyek egyszerűen és teljeskörűen, irányított kérdések segítségével tudnak bejelenteni az igazgatóság működésével kapcsolatosan észlelt olyan eseményeket, amelyek visszaélésre utalhatnak. A Whisly háttér admin felületén keresztül a rendszerben fogadott bejelentések a visszaélés-bejelentési törvénynek megfelelően kezelhetők és nyilvántarthatók. BfNPI online visszaélés-bejelentési felülete (Whisly) ajánlott bejelentési csatornaként 2023. szeptembertől elérhető a <https://bfnp.i.whisly.io> linken keresztül és BfNPI honlapján is közzétételre került.

- Az igazgatóság a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) szerinti integrált kockázatkezelési rendszert működtet, amelynek koordinálásával kapcsolatos feladatokat az integritás tanácsadó látja el. Az integrált kockázatkezelési tevékenység 2025. év során is folyamatos volt. A folyamatleírások, ellenőrzési nyomvonalak, valamint az azonosított kockázatok – azon belül az integritási és korrupciós kockázatok – felülvizsgálata, aktualizálása, értékelése, valamint az intézkedések nyomon követése, az integrált kockázatkezelési intézkedési terv felülvizsgálata megtörtént. A 2025. évi integritási intézkedési tervben meghatározott és azon felül megvalósított intézkedések hozzájárultak az Igazgatóság integritás alapú működéséhez. Ennek fenntartása érdekében a jövőben is működtetni szükséges az integrált kockázatkezelési rendszert, amely lehetőséget ad a kockázatok mérséklésére, a kihívásokra való megfelelő válaszlépések, intézkedések megtételére. BfNPI éves integritásjelentése elkészült és az Integritás Rendeletnek megfelelően határidőben megküldésre került a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter, valamint a rendészetért felelős miniszter számára. Elkészült és jóváhagyásra került az igazgatóság 2026. évre szóló integritási és korrupciós kockázatok kezelését szolgáló intézkedési terve, amely az intézményi feladatterv részeként is megjelenik.

Üzemeltetési Osztály

Az Üzemeltetési Osztály éves feladattervében foglalt feladatok jelentős része a 2025. évben is az Igazgatóság általános működésének, napi üzemelésének biztosítására irányult. Enélkül a hatékony és eredményes munkavégzési feltételek és körülmények nem lettek volna biztosítottak az Igazgatóság központjában és más telephelyein sem. Tevékenységükkel hozzájárultak az informatikai és kommunikációs környezet kialakításához és annak folyamatos üzemeltetéséhez is.

Az osztály egy munkatársa kezelte a 2025. év során a BfNPI biztosításainak teljes körét, együttműködve a Hungarikum Alkusz Kft. megbízott – és személyében az év közben változott - képviselő munkatársaival. A legtöbb káresemény – a korábbi évekhez hasonlóan - az Igazgatóság gépjármű parkjához kötődött és azokat általában CASCO biztosítással rendezték. A biztosítási események száma és azok értéke, valamint az inflációs hatások miatt az elmúlt években a biztosítási díjak összege tovább emelkedett. Az Igazgatóság vagyonbiztosítása terhére kifizetésre került 1.000.000 Ft értékű felelősségi kár, mely a biztosító egy tihanyi ingatlanról kidőlt fában keletkezett kár megtérítésére irányult. A 2025. év során egy csopaki ingatlanon is nagy összegű – fadőlés által előidézett - viharok keletkezett, de a hivatalos formában, az igazolt szélerősség bemutatása és a kidőlt fa egészségügyi állapotáról szóló, igazságügyi szakértő jegyzőkönyv megállapításai alátámasztották azt, hogy a kár vis majornak minősült. Ezen ok miatt az Igazgatóságnak azt nem kellett megtérítenie a kár összegét a károsult gazdasági társaság részére.

A kollégáink közreműködésével valósult meg több ingatlan felújításának, műszaki átalakításának előkészítése, karbantartása is. Az ÜzO munkatársai folyamatos szakértői támogatást nyújtottak több más igazgatósági keret felhasználása során is. A raktározás és készletgazdálkodás koordinálása és lebonyolítása szintén ezen osztály keretében történt meg a 2025. évben is. A gépjármű-flottával kapcsolatos adminisztratív és szakmai feladatokat is ellátták az ÜzO kollégái. A közvetlenül érintett gépjármű ügyintéző munkatárs az év során nyugdíjba vonult, így az általa elvégzett feladatokat át kellett szervezni az osztályon.

2025. évben Zalaegerszegen Alsóerdei út 6. szám alatt található irodaépület MNV Zrt részére történő átadásának folyamata lezárult. A folyamat során a közszolgáltatások átjelentése érdekében a szükséges dokumentációk, jegyzőkönyvek elkészültek és átadásra kerültek az illetékes szervezetek részére.

Az Igazgatóság tűzvédelmi utasításainak rendszere 2025 január 10.-i kihirdetéssel alapvetően megváltozott a korábbi szabályzat struktúrához képest. Egy nagy, az Igazgatóság minden telephelyét és ingatlanát lefedő közös nagy szabályzat került megírásra és elfogadásra. Emellett az összes telephelyre elkészültek és kiadásra kerültek a Tűzvédelmi tervek.

Kiemelhető feladataik voltak az év során:

Keszthely-Fenépusztán az ÜzO munkatársai koordinálták a Kis-Balaton Látogatóközpontban a meghibásodott, és gazdaságosan nem javítható 100 kW/h teljesítményű hőszivattyú cseréjét. A feladatot a vállalkozó Klima Fore Bt. úgy oldotta meg, hogy három kisebb teljesítményű FISHER FHF-WHS-161CE3 levegő-víz hőszivattyúra cserélte azt, melyekkel a téli temperáló fűtés és a nyári hűtés kifogástalanul megoldható volt. A beruházás költsége nettó a berendezésekkel és felszerelésükkel egyetemben összesen 5.590.000 Ft volt.

A Klima Fore Bt. az Igazgatóság számos klímaberendezésének átfogó és ütemes karbantartását is elvégezte az Igazgatóság több létesítményében 2025 évben, 194.500 Ft nettó értékben.

A Tapolcai Tavasbarlangban a játszótéri udvarra nyíló ajtó meghibásodott, annak javítása vált szükségessé. A feladat ellátására megbízott, Temesvári Miklós e.v. lett. Ő végezte el a javítást és karbantartást az Igazgatóság megrendelésének megfelelően, nettó 591.400 Ft értékben.

A tihanyi Levendula Ház Látogatóközpontban bejáratí portálja is a 2025. évben vált használhatatlanná, ezért ennek javítását is el kellett végezni. A bekért árajánlatok alapján ezt a munkát is Temesvári Miklós egyéni vállalkozó végezte el, nettó 585 000,- Ft értékben.

A Folyamatos karbantartást az ÜzO szervezi az Igazgatóság több létesítményében. Így 2025-ben villanszerelési munkákra is sor került az alábbiakban részletezetten Molnár László egyéni vállalkozó által, mindösszesen nettó 608.000 Ft értékben:

A csopaki központ udvari világítás javításának javítása, Park Villában kézszáritók felszerelése és a világítókapcsoló relé cseréje, Tihany Levendula Ház Látogatóközpont elektromos hibajavítások elvégzése. A kézszáritó (maga az eszköz) a B&K Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-nél tett megrendelés alapján 179.190 Ft nettó összegben került megvételre.

Az épületgépészeti karbantartó munkák közül - a 2025. évben - az Igazgatóság a Rátherm Kft.-t, mint kivitelező vállalkozót választotta, több létesítményében elvégzendő feladatok elvégzésére:

A csopaki főépületben a használati melegvíz előállító, illetve fűtési rendszer átalakítása került megvalósításra, valamint a fűtési, hűtési rendszerben a légmentesítő szelep és a váltószelep plusz a szelepvezérlő motor cseréje történt meg a vállalkozó kivitelezésében.

A Park Villában szintén a váltószelep és a szelepvezérlő motor cseréje vált szükségessé, a relés szabályozó cseréjével egyetemben. Az elvégzett javítások várhatóan több évre biztosítják az épületek fűtési és hűtési rendszer működésének biztonságát és hatékonyságának emelését. A vállalkozó díj az elvégzett feladatok tekintetében nettó 1.091.500 Ft volt.

A folyamatos klímakarbantartási munkákra az Igazgatóság létesítményeiben a 2025. évben is sor került. A vállalkozó megrendelésük alapján a Völcsey-Hőtech Kft. volt és a vállalkozási díj összege összesen: nettó 280.000 Ft volt.

A levendula termékek csomagolásában (levendulaolaj és levendulavíz) az Üzemeltetési Osztály munkatársai fizikai munka megvalósítása kapcsán is részt vettek. A nagy kiszerelesű ballonokból, a kiskereskedelmi forgalomban értékesíthető csomagolásokba ők töltötték be azokat és fel is címkézték őket. A levendulatermékek nem csupán a Levendula Fesztivál rendezvényein, de az Igazgatóság bemutatóhelyein is jelentős mennyiségben kerültek és kerülnek értékesítésre.

Csopakon a központi irodaépületbe történő betárolásra és használatra vásároltunk I-COM Irodaellátás Kft.-től központosított közbeszerzés keretén belül irodai nyomtatópapírt, nettó 520.526 Ft értékben. A vétel KEF-es beszerzés keretében valósult meg. A beszerzés során a kollégáink együttműködtek a beszerzési csoport munkatársaival is. A beszerzett irodai papírok az Igazgatóság korábbi vállalásainak megfelelően, mind az A3, mind pedig az A4 papírok tekintetében az újrahasznosított anyagból készültek.

2025 évben is részt vett az Üzemeltetési Osztály a villamos energia és a gáz energia közbeszerzés végrehajtásában. Az Igazgatóság 2025-ben központosított közbeszerzéssel, versenyújranyitási eljárás módozattal szerezte be a 2026-2027. évre az energia szolgáltatót. Az eljárás bonyolításában a Nyíri Ügyvédi Iroda munkatársai működtek közre - közbeszerzési szakértőként. A legjobb ajánlatot minkét esetben az MVM Zrt adta az eljárás során. A BfNPI energia ellátási szerződést kötött a gáz- és villamos energia szolgáltatás tárgyában az MVM Zrt-vel. Az áram szerződéses ára a 2025. évihez képest tovább csökkent és így az átlagosan 51,89 Ft-ról, 49,1 Ft/kWh nettó összegre változott. A gáz esetében a fogyasztói ár 360 Ft/m³-ről 345 Ft/m³ összegre változott. Ezzel az Igazgatóság 2026. évi villamos- és gáz energia költségei még tovább csökkenhetnek.

Informatikai beszerzéseket szabályszerűen mindig a DKÜ-n keresztül bonyolította az Igazgatóság. A DKÜ beszerzések bonyolítását az Igazgatóság egy informatikus végzettségű munkatársa látta el. 2025-ben az OBM (Open Bio Maps) Biotikai adatbázis megvétele 1.000.000 Ft értékben történt meg. A Trans-Europe Zrt-től beszerzett ADOBE szoftverlicenz korábbi előfizetés folytatását, plusz előfizetési díjat 3 db Adobe Creative Cloud for teams All Apps szoftverlicenz éves előfizetését 501.336 Ft nettó értékben rendelte meg és finanszírozta az Igazgatóság. Az informatikai biztonság növelése érdekében az 1 db 100 licences ESET PROTECT Entry On-prem vírusirtó két évre történő lichenösszabbitsása 727.207 Ft nettó értéket képviselt.

Számítástechnikai eszközök beszerzésére különféle területekre, a szakmai feladatellátás színvonalának növelése érdekében 1.283.970 Ft nettó értékben került sor 2025-ben.

Pénzügyi és Számviteli Osztály

- 2025-ben további 1 foglalkoztatottal szűnt meg a jogviszony közös megegyezéssel. Így az elmúlt évek folyamán 30%-kal kevesebb kormánytisztviselővel látja el a Pénzügyi és Számviteli Osztály a feladatait, jelentős terhet téve ezzel a kollégákra.
- A Magyar Államkincstár a KÖFOP-2.2.5-VEKOP 15. "Átláthatóság a közpénzek felhasználásában, államháztartási adattárház – IFMIS" projekt keretében egy korszerű, a költségvetés végrehajtását elősegítő integrált rendszert hozott létre, hogy megfelelő döntéshozatali információk a lehető leggyorsabban közel valós időben rendelkezésre álljanak, az optimális finanszírozási igényt minél pontosabban lehessen meghatározni és a központi költségvetésről még szélesebb körben váljanak az információk elérhetővé. Az elektronikus úton való csatlakozás 2025. január 1. napján megtörtént.
- A Forrás Integrált Pénzügyi és Számviteli szoftver programfrissítései többnyire hétéven történnek. A bemutatóhelyek, látogatóközpontok pénztárgéppel történő működését a frissítés nagymértékben akadályozza. A problémát jeleztük a Griffsoft Zrt-nek, érdemi változás még nem történt.
- 2025. évi valamennyi adatszolgáltatást teljesítette az Osztály. Az év közben jelentkező, szokásostól eltérő adatszolgáltatások sok esetben rövid határidővel kerültek meghatározásra, melyek kivétel nélkül határidőben teljesültek.
- A Pályázatkezelési Osztállyal együttműködve 2025-ben is hatékonyan és eredményesen kezeltük futó és záruló pályázatainkat. A 2025-ben több KEHOP Plusz és TOP Plusz pályázat is támogatásban részesült, ezek pénzügyi feladatait folyamatosan teljesíti az Osztály.
- A pénzügyi- számviteli szabályzatokat felülvizsgáltuk és szükség esetén aktualizáltuk.
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 169.§ (2) bekezdése alapján a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (PIR: 325774) 10. havi Időközi Költségvetési Jelentésének Kincstár általi felülvizsgálatára került sor. Az ellenőrzés kiterjedt a KGR-K11 rendszerbe épített ellenőrzéseken felül az adatszolgáltatás űrlapadatainak tartalmi vizsgálati szempontjaira is. Az ellenőrzés nem tett intézkedést igénylő megállapítást.
- Bemutatóhelyek üzemeltetésére kötött több üzemeltetési szerződés 2025-ben lejárt. A pályázat kiírásakor különös figyelemmel voltunk az eredményesség elérésére. Elmondhatjuk, hogy sikerült az Igazgatóság javára kedvező szerződéseket kötnünk, melyet a bemutatóhelyek eredménykimutatása is igazol.
- Igazgatóságunk több, fejezeti hatáskörben végrehajtott előirányzat-módosítással támogatásban részesült. Ezek pénzügyi elszámolását elvégeztük.
- Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek a bevételeiknek és kiadásaiknak várható alakulásáról havonta adatot szolgáltatnak (felhasználási terv). A Pénzügyi és Számviteli Osztály szigorú kontroll alatt tartja a kifizetéseket. Szankcióra nem került sor.

Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztály

- Részvétel a Vajdahunyd várban a Magyar Nemzeti Parkok Hetének nyitórendezvényén (05. 17 – 20.);
- A Vörsi Tájház felújításának befejezése, megnyitója és átadása a közönség számára (06.04.);
- A Hegyestű Geológiai Bemutatóhely fokozottan védett faj védelme érdekében tett intézkedések okán a bemutatóhely 2025. június 6-tól fogadott csak látogatókat;
- A Salföldi Major járványügyi helyzet miatti zárvatartásáról (március 12-21. és március 27-május 14. között) a nagyközönség különböző formájú tájékoztatása;
- A Kápolnapusztai Bivalyrezervátum járványügyi helyzet miatti zárvatartásáról (március 10-19. és március 27-május 13. között) a nagyközönség különböző formájú tájékoztatása;
- KEHOP Plusz pályázatok projektmegnyitó rendezvényeinek szervezése;
- A 17 napig tartó Levendula SZEDD Magad program (06. 13 - 06. 29) sikeres megszervezése, koordinációja;
- A Művészetek Völgye programsorozaton (07. 18 - 07. 27.) az Igazgatóság folyamatos aktív jelenlétének biztosítása túrákkal, előadásokkal, természetismereti játékokkal;
- MOL támogatásból készült környezeti nevelést segítő eszközök beszerzése több helyszínre;
- Fonyód Berek Világa Látogatóközpont, KEHOP Plusz projektnyitó esemény (szeptember 3.);
- A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer I. ütem átadásának 40. évfordulójára a NYUDUVI-ZIG-gel közösen szervezett konferencia arculati elemeinek a tervezése és az ez alából kiadott interjúkötet tartalmi részének kidolgozásában való részvétel, illetve a könyv szerkesztése (09. 16-17);
- A Tapolcai-tavasbarlang kiadvány újragondolt kiadása;
- Részvétel az OMÉK-on;
- Kitelepülés a Tatai Vadlúd Sokadalom rendezvényen.

Természetmegőrzési Osztály

- A „Természeti értékek védelme” szakmai keret által biztosított természetvédelmi állapot-felmérési feladatokat koordináltuk, végrehajtottuk, majd a beszámolót elkészítettük.
- A „Természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek bemutatása” szakmai keret által biztosított KBVR biológiai-természeti monitorozás 2025. évi feladatainak teljesítését koordináltuk, majd a beszámolót elkészítettük.
- A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer (KBVR) monitoring felmérési feladatokat koordináltuk, végrehajtottuk, majd a beszámolót elkészítettük.
- Vadmacskáknak alkalmas élőhelyeken, a Kis-Balaton területén vadkamerákat helyeztünk ki, az adatgyűjtések kiértékelése folyamatos, erről beszámolót készítettünk.
- Lezajlott egy újabb geotúra-vezető képzésünk 28 résztvevővel: Balaton-felvidék I. (kelet), Balatonfüred–Balatonfőkajár
- Megújult a Szél-lik (4440-83) lezárása a Keszthelyi-hegységben
- A Geopark munkatársai – ahogy minden évben – folytatták a kitelepüléssel járó ismeretterjesztő, geoturisztikai munkát a Művészetek Völgyében (Kapolcs) és a Földtudományos Forгатagon (Budapest, Természettudományi Múzeum).

- A nemzeti park igazgatóságok földtudományi természetvédelemmel foglalkozó munkatársainak szokásos (többször évente) szakmai találkozójának idén a FHNP adott otthont. Az eseményen a Geopark Csoport munkatársai (2 fő) vettek részt.
- Az Igazgatósági működési területén jellemző inváziós fajok élőhelyekre és életközösségekre gyakorolt hatásainak mérséklését célzó kezelési intézkedéseket koordináltunk.
- Tovább végeztük az egyedi tájértékek felmérésének munkáit, és elkészítettük az összefoglaló szakmai beszámolót.
- Az adott települések rendezési tervének változtatásait érintő természetvédelmi feladatokat elláttuk.
- Az Igazgatósági működési területén fajvédelmi tevékenységet végeztünk több helyszínen: a fehér gólya biztonságos költéséhez szükséges, fészkeket érintő beavatkozásokat, valamint az ehhez szükséges gólyafészkek-alapok elkészítését több helyszínen. Fokozottan védett vagy védett madárfajok mesterséges fészkelőhelyek kialakításában vettünk részt. Védett vagy fokozottan védett növényfajok igényeihez alkalmazkodó speciális gyepterületkezelést (kaszálást/ szárazúrást) végzünk az Igazgatóság több területén.
- Az Igazgatóság működési területén folytattuk a biotikai adatgyűjtéseket, különös tekintettel az NBmR monitoring fajokra, fokozottan védett, közösségi jelentőségű, illetve az idegenhonos, inváziós fajokra.

Területkezelési Osztály

- A gyepterületkezelési- állattartási koncepció felülvizsgálata megtörtént, működtetési fázisba lépett. Ezzel kapcsolatban a *termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevétele*nek szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet szerint az ún. gazdálkodási napló kötelező jellegű vezetése a tájegységek adatszolgáltatásával együtt folyamatos.
- Mind a szürkemarha, mind a bivaly esetében az állományok genetikai feltérképezése DNS vizsgálat segítségével, a „családfakutatás” folyamatban. Az állományok fiatalítása mindkét faj/fajta esetében megkezdődött.
- 2025-ös évben vásároltunk 11 db sárgafejű berke juhajtót, így újabb őshonos fajta tenyésztése kezdődött az Igazgatóságnál.
- Folyamatos a részvételünk a készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállításában.
- A folyamatban lévő projektek területkezelési és egyéb pályázati feladatait folytatjuk.

Kelet-Veszprém Tájegység

- A tájegységben a tervezett területkezeléseket sikeresen végrehajtottuk, tovább nőtt a saját kivitelezésű munkák részaránya. Kismértékben tovább tudtuk növelni a szakszerűen kezelt, legeltetett területek arányát a Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben, folytattuk a múlt évben megkezdett legeltetési gyepterületkezelést a Bakonygyepesi Zergebogláros TT területén. A Tihany 065/19 hrsz-ú ingatlanon az egykori szőlőültetvény helyén befejeztük a támrendszer bontását, és folytattuk az egykori szőlő ültetvény átalakítását gyepképpé.
- Folytattuk a magyar tarka szarvasmarhával végzett területkezelést a tihanyi Külső-tó mellett valamint Pécsely község határában.
- Sikeres volt a levendulatermesztés és a betakarítás/feldolgozás, valamint a „Szedd magad” program lebonyolítása. A programban érintett levendulaültetvény átalakítása a

gépi sorközművelés és betakarítás érdekében megtörtént. Folytattuk a levendulás cikta juhokkal történő legeltetését.

- A „Természetvédelmi eszközök a Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelésére - LIFE16NAT/IT/000245)LIFE16NAT-IT-000245” Projekt keretében a tervezett élőhelyrehabilitációs, beavatkozásokat, illetve a további beavatkozásokhoz szükséges beszerzéseket elvégeztük. A projekt 2025. évi feladatai közül kiemelhető a korábban épített vadkizáró kerítések karbantartása, valamint a kerítéseken belül további 900 db facsemete ültetése, saját kivitelezésben. Folytattuk a projekt keretében is az invazív fafajok vegyszeres irtását.
- Folytattuk a tájegységet érintő KEHOP+ projekt előkészítését.
- Kutatási projekt kidolgozását kezdtük meg a Tihanyi-félsziget hidrogeológiai viszonyainak, azok összefüggéseinek, valamint beltavainak ökológiai állapotáról. A projekt Tihany község Önkormányzata, az ELTE Hidrogeológiai Intézete, a HUN-REN Limnológiai Kutatóintézet és Igazgatóságunk együttműködése nyomán indulhat meg.
- Megkezdjük a Tihanyi Levendula Erdei Iskola és a Bakonybéli erdei iskola korszerűsítésének tervezését a Téry Ödön programra benyújtott sikeres pályázatokkal.

Nyugat-Veszprém Kelet-Zala Tájegység

- Több, mint 12 ezer adatponttal bővült az Igazgatóság biotikai adatbázisa (főként a Tapolcai-medence vonatkozásában), ez magában foglalja több védett és fokozottan védett faj esetében is az adatbázisra új állományok felvételezését, valamint olyan helyeken történő adatgyűjtést, ahonnan eddig egyáltalán nem szerepelt adat.
- Az E.ON-nal együttműködve több településen fehér gólya védelmét szolgáló, fészkeket érintő beavatkozások kivitelezése
- Bekapcsolódás az Igazgatóság területén végzett monitorozási tevékenységekbe (NBmR felmérések, Balaton vízimadár szinkron, sasszinkron, sirályszinkron, erdei fülesbagoly szinkronszámlálás)
- A Devecseri ETK körzeti erdőterv természetvédelmi előírásainak összeállítása. Egyeztetés a tervezőkkel, gazdálkodókkal, részvétel erdőrészlet szintű egyeztetéseken.
- A Káli-medencében saját vagyonkezelésben lévő területeken az inváziós közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) állományainak mechanikai és vegyi irtása, valamint mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) vegyszeres kezelése a Salföld 5G erdőrészletben
- A BfNPI vagyonkezelésében lévő védett természeti területeken gyepek és erdőkezelések végrehajtása, élőhelykezelés koordinációja a Nyugat-Veszprém-Kelet-Zala Tájegységben
- Erdőtervi előírások teljesülését, gazdálkodók tevékenységét elősegítő adatgyűjtés. Védett természeti értékek védelme érdekében szükséges erdőgazdálkodási korlátozások kezdeményezése. Biotóp fák hálózatának, mikro-élőhelyek, hagyasfacsportok kijelölése. Kapcsolattartás az erdőgazdálkodókkal.
- A Hegyestű Geológiai Bemutatóhely márciustól júniusig tartó lezárásával és intenzív őrzésével ebben az évben is sikeresen költött a vándorsólyom a bányafalon.
- A Salföldi major állatállományának színesítésével, marketingjének, médiamegjelenésének és programok szervezésének erősítésével a major újra népszerű látogatóhely lett.
- A Káli-medencében futó két KEHOP PLUSZ pályázat előkészítő munkái folytatódtak, hogy a tervezési munkák megkezdődhessenek.

- Az idős, sok üzemórát futott mezőgazdasági erőgépek működőképességének fenntartása komoly anyagi és időbeli ráfordítást igényelt.
- Együttműködés a szőlőkabóca kártételének megelőzésében. A Szent György-hegy borászai és szőlőtulajdonosai, valamint a hegymagasi, raposkai és kispáti önkormányzatok közös önkéntes akciót szerveztek a vadszőlő, iszalag és a mirigyes bálványfa irtására a Szent György-hegy környékén, hogy megfékezzék a szőlőkabóca által terjesztett aranyszínű sárgaság terjedését. Eddig 3 alkalommal történt beavatkozás, amelynek keretében több helyen eltávolításra kerültek a szőlőkabóca terjedése szempontjából problémás növényfajok állományai.
- Elindult a „Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Szent György-hegyen és térségében” TOP Plusz pályázat

Nyugat-Zala Tájegység:

- A Nyugat-Zala Tájegységet érintően 2025-ben elsősorban a területünkön folyó projektekben történt előrelépéseket értékeljük. Az MDD Restore 4 LIFE projektben kitűzött célunk három, a Mura folyótól leszakadt holtág vízpótlásának helyreállítása. 2024-ben mindhárom holtág esetében eljutottunk a kiviteli tervek elkészüléséig és készen állunk a Bodzás-holtágat érintő vízépítési közbeszerzési eljárás megindítására. Rész vettünk a konzorciumvezető osztrák partner (WWF Ausztria) szervezésében lezajlott folyóhelyreállítási tréningeken és megtörtént a beavatkozási helyszíneken az alapállapotfelmérés. Megrendeztük Kerkaszentkirályon a „IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap” című rendezvényt. 2025. június 1-én megkezdődött a „Az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum Zala vármegyei területének komplex természetvédelmi fejlesztése” elnevezésű, KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00027 azonosító számú projekt.
- A LIFE IP GRASSLAND-HU projektben további előrelépéseket tettünk: a gyepterületi tanácsadói hálózat hatékony működtetésén felül a Mura menti legelőterületek mintegy 40 hektárral történő növelése (bokrozás, területtisztítás) történt meg vállalkozó megbízásával.
- 2025 során is Nyugat- és Dél-Zala számos kisvízfolyásán végeztünk vízi makrogerinctelen felméréseket, számos értékes biotikai adattal gazdagítva adatbázisunkat.
- Több, mint 20 helyszínen végeztünk a fehér gólya biztonságos költéséhez szükséges, fészkeket érintő beavatkozásokat, valamint az ehhez szükséges gólyafészek-alapok elkészítésének nagy részét is magunk végeztük.
- Hatékonyan védekeztünk tájegységünkben a saját vagyonkezelésű területeinken található inváziós selyemkóró és bálványfa állományok ellen, valamint a Nyugat- és Dél-Zalában szinte megállíthatatlanul terjedő nutria ellen.

Kis-Balaton – Nagyberek Tájegység

- A Nagyberek természetvédelmi kezelési terve elkészült. A Nagyberek szinte teljes egészét érintően jelenleg országos védetté nyilvánítási eljárás van folyamatban, amelynek teljes előkészítési és egyeztetési folyamata lezárult. A védelemre tervezett terület kiterjedése 8579,73 ha. A védetté nyilvánításhoz kapcsolódóan, a természetvédelmi

célok hatékonyabb végrehajtása érdekében, az Igazgatóság a Nagyberek állami tulajdonú területeinek vagyonkezelői jogát is megkapta.

- Megkezdtük a Marcali erdőtervezési körzet üzemtervezéséhez szükséges biotikai adatok begyűjtését és az adathiányos területeken a felméréseket, a természetvédelmi érdekek érvényesítése érdekében.
- Szakmai segítséget nyújtottunk több település helyi védett természeti területeinek a felülvizsgálati eljárása és új területek létesítése során.
- A LIFE IP GRASSLAND-HU elnevezésű, LIFE17 IPE/HU/000018 azonosítójú integrált projekt szakmai feladatainak végrehajtása az év során ütemesen zajlott. A Lengyeltóti területén található projekt területen a 2025-ös év végén megkezdődtek az élőhelyrehabilitációs munkálatok.
- Két KEHOP+ projekt indult el a tájegységben: a Berek Világa Látogatóközpont esetén elsősorban kültéri elemekkel pályáztunk (vizes biotóp, játszótér, kültéri foglalkoztató, tanösvény, kilátó tervezése) a Kis-Balaton vonatkozásában élőhely-rekonstrukciós beavatkozások (vízkormányzáshoz műtárgyak átalakítása, területkezelés szempontjából fontos munkagépek beszerzése) kerültek a pályázatba.
- MBH pályázat keretében zajlott a vadmacska állomány felmérése a Kis-Balatonon és a Nagyberekben.
- Az Ordacsehi-berekben már kiépült állattartáshoz szükséges infrastruktúra bővítése elkezdődött. Az idei évben parlagi szamarak és cikta juhok kezdték meg a terület kezelését.
- A Kis-Balaton térségében a vagyonkezelésbe kapott szántóterületek közül a még el nem vetett területeket is elvetettünk fűmag keverékkel, ezzel folytatva az intenzív szántók felszámolását és gyeppé történő átalakítását a vizes élőhelyek közelében.
- Folytatódott a Kis-Balatonra monitoring rendszere (vízkémiai vizsgálatok, vízimadár-szinkron, telepesei fészkelő madárfajok felmérése, fülemülesítke-, északi pocok-, mocsári teknős-, vidra kutatása).
- A KBNT saját vagyonkezelésű erdeiben egészségügyi gyérítést és nevelő vágásokat végeztünk. A nevelővágások során a hazai elegyfajokat támogattuk.
- Siófok-Törekiben 0,3ha-on végeztünk idegenhonos inváziósan terjedő bálványfa és zöld juhar irtást. A Kis-Balaton területén körülbelül 2 ha-on végeztünk mechanikai visz-szaszorítást a gyalogakácosokban. Kísérleti jelleggel magyar parlagi kecskéket kezdtünk el legeltetni a lezúzott gyalogakácos részekben.
- Vörsi Tájháza és melléképületének valamint udvarának felújítása befejeződött.
- Ságváron ismételten aktív békászó sas fészkek körül kértük a hatóság gazdálkodási korlátozásának elrendelését.
- Újabb két rétisas fészkek lerült elő Szőlősgyörök és Nikla község határban, ezek hatósági korlátozása szintén megtörtént.
- A gazdálkodókkal együttműködve 11 haris fészket sikerült megóvni a kaszálástól a Nagyberekben.
- Lehetőségeinkhez mérten, nem védett és nem Natura2000 területek esetén, a potenciálisan jó állapotú élőhelyeken is végzünk biotikai felméréseket.
- Törekiben elkezdtük a vízszintszabályzó műtárgyak felújítását.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (feladatterv)

A nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás alapján a nemzeti park igazgatóságok fő feladatait éves feladatterv (rövidítve ÉFT) foglalja össze. Az éves feladatterv összeállításánál figyelembe kell venni a természetvédelemért felelős minisztérium által jelzett szakmai irányelveket és elvárásokat, a jogszabályi elvárásokat, az igazgatóságok fejlesztési tervét, a tárgyévi kiemelt előirányzatukban meghatározott és finanszírozott feladatokat, az elnyert és várhatóan támogatott pályázatokhoz kapcsolódó feladatokat, valamint az előző évi feladatterv megvalósításának tapasztalatait és eredményeit is.

A 2026. év legfontosabb feladatait szervezeti egységenként lebontva adjuk meg.

Jogi, Birtokügyi és Igazgatási Osztály

- Az Igazgatóság polgári jogi szerződéseinek – kivéve projektekhez, közbeszerzésekhez kapcsolódó szerződések – előkészítése, felülvizsgálata.
 - Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (a Kis-Balaton Látogatóközpont pályázatának előkészítése).
- Az Igazgatóság vezetősége és munkatársai részére gyors tájékoztatás nyújtása az Igazgatóság tevékenységeit érintő jogszabályok változásáról.
- Konkrét ügyekben felmerülő jogi és igazgatási kérdésekben hatékony tájékoztatás és segítség nyújtása a vezetők és a munkatársak számára.
- Az Igazgatóság peres ügyeiben a jogi képviselőt ellátó ügyvédi irodával történő együttműködés és kapcsolattartás, a kapcsolódó előkészítő feladatok ellátása.
- A hatályos igazgatói utasítások áttekintése, deregulációja, a JIBO-t érintő igazgatói utasítások elkészítése.
- A kormánytisztviselők vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége teljesítéséhez szükséges előkészítő feladatok ellátása; nyilvántartás vezetése, őrzési feladatok ellátása.
- A Nemzeti Földügyi Központtól vagyonkezelésbe kapott ingatlanok földhasználati jogának bejegyeztetése. A 2025-2026. év során Magyar Állam tulajdonába került ingatlanok vagyonkezelésbe vételi kérelmének előkészítése, felterjesztése.
- A nemzeti parki bővítéssel (dél-balatoni területek) és a nemzeti parki korrekcióval kapcsolatos birtokügyi feladatok ellátása, a védettség jogi jelleg ingatlan-nyilvántartási bejegyeztetése.
- A haszonbérlet, illetőleg a haszonbérbe adott 5 ha alatti ingatlanok ellenőrzése a Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával (éves akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék lebonyolítása és dokumentálása, írásos beszámolók és jelentések megadott határidőre történő elkészítése).
- Az idegen használatba adásra tervezett ingatlanok esetében – pályáztatási lehetőség hiányában – megbízási/haszonbérleti szerződések megkötése/újrakötése.
- Az Igazgatóság ingatlanállományának áttekintése elbirtoklási veszély szempontjából. Szükség esetén az intézkedések megtétele.
- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 68.§ (6) bekezdésében meghatározott Magyar Államot megillető elővásárlási joggal kapcsolatos nyilatkozatok előkészítése.
- A kaszálásbejelentéssel kapcsolatos ügyfélbarát, gyors ügyintézés, valamint a természetvédelmi őrkötől beérkező, a hatóságok felé teendő feljelentések előkészítése, szakszerű ügyintézése.

- A kormánytisztviselők és a munkavállalók jogviszonyának létesítésével, megszűnésével, megszüntetésével, módosításával kapcsolatos személyügyi feladatok jogszabályoknak megfelelő szakszerű és segítőkész ellátása.
- Személyzeti, humánpolitikai statisztikák, reprezentatív felmérések, munkaügyi adatközlési - szolgáltatási kötelezettségek összeállítása.
- Személyügyi nyilvántartási rendszer (SZTNYR-KSZDR), álláshely nyilvántartó (ANYR) rendszer működtetése.
- Az Igazgatóság képzési terveinek elkészítése, a Probono és a Központi Közbeszerzési Portál felületén keresztül, valamint az évközi adminisztráció elvégzése. Kapcsolódó adatszolgáltatások előírás szerinti elkészítése.
- A titkársági feladatok hatékony és segítőkész ellátása.
- Az irattározásra átadott ügyiratok áttekintése és rendszerezése, irattárba helyezése a 1995. évi LXVI. törvénynek, a 335/2005. (XII.29.) Kormányrendeletnek, valamint az Iratkezelési Szabályzatnak megfelelően, valamint az irattárak átfogó rendezése, a kapcsolódó ügyirat-selejtezés előírások szerinti lebonyolítása.

Pályázatkezelési Osztály

Pályázatok

1. BaNEx/ATHU-0100100/Interreg VI–A Ausztria–Magyarország Program: 2024.02.09-én a PaNaNet együttműködés folytatásaként került benyújtásra a „Barrierfree Nature Experience in the Pannonian protected areas / Akadálymentes természeti élmény Nyugat-Pannónia védett területein” című, BaNEx rövid című projekt. Uniós támogatási szerződését 2024.12.18. napján kötöttük meg. A projekt időtartama: 2024.10.01-2027.09.30.

A projekt keretében infrastruktúra fejlesztésként a Kis-Balaton Látogatóközpont közelében egy akadálymentes terepi madármegfigyelőhely és sétaút valósul meg környezeti nevelési célú élményelemekkel.

A projektben 2025-ben beszereztük a tervezőt és a műszaki ellenőrt. A kiviteli tervek 2025 novemberére készültek el.

Sor került a speciális célcsoporti szakértő, valamint a projekttel kapcsolatos szakmai rendezvények szervezése érdekében a vállalkozó beszerzésére.

2025-ben megvalósult rendezvények, képzések:

- a kollégák részt vettek a FHNPI által szervezett 2x2 napos továbbképzésen április-június-november hónapban Fertődön. A képzés tárgya a fogyatékkal élő gyermekek akadálymentes természeti élményszerzése volt;
- 2025. április 7-11. között kollégáink 5 napos nemzetközi szakmai tanulmányúton vettek részt Ausztriában és Németországban. A tanulmányút elsődleges célja a szakmai tapasztalatcsere volt az akadálymentes infrastruktúra kiépítése, fejlesztése kapcsán;
- megtartottuk az első pedagógus workshopot 2025. május 7-én;
- megszerveztük az első szolgáltatói workshopot 2025. november 27-én.

2. „A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával” című, **LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018)** azonosítószámú projektben 2025. évben a gyepterületi tanácsadó szolgálatot részmunkaidőben ellátó négy kollégánk - Bátai József, Búzás Előd, dr. Szabó Gábor és Szász Benedek - biotikai adatokat gyűjtöttek és célzott felméréseket végeztek, nyomon követték a Natura 2000 gyepterületeken folyó gazdálkodási tevékenységeket, részt

vettek egyes gyepterületeket érintő hatósági eljárásokban és a Magyar Államkincstár felé tett gyepgazdálkodással összefüggő területi ellenőrzésekben. Búzás Előd a NAK Zala vármegyei központjában a kamara felkérésére előadást tartott a Natura 2000 gyepeket érintő általános természetvédelmi - jogszabályi körülményeiről. Az előadáson Zala vármegye összes falugazdája jelen volt. Augusztusban dr. Szabó Gábortól Szász Bence vette át a Kis-Balaton-Nagyberek Tájegységben a gyepvédelmi tanácsadó feladatokat. Június 17-én szakmai látogatást tettünk a lendvadedesi DEDES legeltetési projekt területein, ahol innovatív területkezelési módszerekkel ismerkedtünk. A Gyepvédelmi Információs Központunk (Zalaegerszeg, Azáleás utca 7.) kertje utcafronti kerítésére Bubics Benedek tájépítész munkatársunk hét képkockából összeillesztett panorámaképet tervezett, amelyek gyepekhez kötődő versrészletekkel kiegészülve, különböző évszakokban jelenítik meg a gyepek élővilágát. Újabb földvásárlásra nyílt lehetőségünk Lengyeltóti térségében. A megvásárolt rétek: Lengyeltóti 0349/1 (1,3891 ha) és 0349/3 hrsz-ú (0,2198 ha) ingatlanok. Nagyobb léptékben folytattuk az őshonos cserjefajok irtását és inváziós fajok kezelését a Natura 2000 gyepes élőhelyek helyreállítása céljából. A természetvédelmi kezelési beavatkozások megvalósítása az ősszel mind a Lengyeltóti (Somogy vármegye), mind a Tótszerdahely és Molnári (Zala vármegye) projektterületeken megkezdődött. Tótszerdahelyen a cserjeirtást és a szárazúzást is befejezték 2025 decemberében. Molnáriban cserjeirtási munkák folytak, amit a szárazúzás 2026 januárjában fog követni. Lengyeltótiban a területhatárok kijelölését követően az élőhelykezelési munkákat szárazúzással kezdték. A változatos terepviszonyoknak megfelelően több géppel, néhol speciális gumihevederes traktorral is dolgoztak, hogy a vizesebb területeken ne keletkezzen taposási kár. Saját teljesítésben, 2025 júliusában a Letenye 0130 hrsz. gyepen selyemkóró vegyszeres irtást folytattunk: a legeltetés és tisztító kaszálás után felverődött egyedek pontpermetezése történt meg. Az eredetileg a projekt keretében kiadandó „15 füzet 15 Natura 2000 területről a nagyközönség számára” el-érendő eredményt módosítottuk és racionalizáltuk: nyomtatott füzetek helyett a modern kor elvárásainak jobban megfelelő, digitális médiatartalom gyártásába kezdtünk: 25 perces, narrált természetfilmet készítünk, magyar hanggal, angol felirattal ellátva, amely szélesvásznú (2.35) formátumú, mozitermi és webes felhasználásra is alkalmas. A „Tarka rét” című film a rétek, kaszálók, legelők élővilágát mutatja be korunk minőségi vizuális formanyelvén, természetvédelmi és természettudományos szakmai igényességgel. A más LIFE projektekkel való együttműködés keretében kollégáink Csehországba és Szlovákiába látogattak 2025. június 2-5. között.

A 2026. évre tervezett feladatok: a Zala és Somogy vármegyei projektterületeken folytatjuk és befejezzük a szárazúzást, cserjeirtást és inváziós fajok irtását. A Grassland Információs Központ kertjében folytatjuk a Natura 2000 bemutatóhely kialakítását információs táblák készítésével és kihelyezésével. A kertbe kihelyezzük a 7 képkockából összeillesztett panorámaképet, amik gyepekhez kötődő versrészletekkel kiegészülve, különböző évszakokban jelenítik meg a gyepek élővilágát. Amennyiben lehetőségünk nyílik rá, további földvásárlásokat tervezünk a Somogy és Zala vármegyei projektterületeken. Megkezdjük a projektben megvásárolt szántók átminősítését gyeppe. A Batyki-lápréten folytatjuk a területkezelést. Az év végéig elkészül a „Tarka rét” című film. "A gyepek titkai V." vándor-fotókiállítást a Kis-Balaton Látogatóközpontban július hónap során kiállítjuk.

3. A „Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége szerkezeti és összetételi növeléséhez” - LIFE 4 Oak Forests LIFE16NAT/IT/000245 azonosító számú projektünkben a 2025. évben folytattuk az érintett erdei élőhelyek hiányzó vagy alacsony arányban jelenlévő fafajainak pótlását, telepítését. 900 db facsemetét szereztünk be: 100 db

korai juhar (*Acer platanoides*), 100 db vadkörte (*Pyrus pyrastra*), 200 db közönséges nyír (*Betula pendula*), 100 db vadalma (*Malus sylvestris*), 200 db molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), 100 db sajmegegy (*Prunus mahaleb*) és 100 db madárcseresznye (*Prunus avium*) csemetét. Ezeket a panelkerítésekkel védett területfoltokra ültettük ki a projekt „Bakonyszűcs” nevű beavatkozási helyszínén. Az erdei élőhelyek változatosságát növelő benapozott, lombkorona borítás nélküli, különleges sziklai élőhelyek fenntartását és kialakítását 2025 folyamán három alkalommal végeztük el, önkéntesek bevonásával is, összesen mintegy 100 fő részvételével. Ugyanezen célból az arra alkalmas területeken gépi gyepkezeléseket is végeztünk saját kivitelezésben. A Bakonyszűcs 78-as erdőtagban a korábbi években megépített panelkerítések nyomvonalainak tisztítását és karbantartását végeztettük el vállalkozó bevonásával, mivel ezen a helyen az intenzíven terjedő szeder csökkenti a kerítések hatékonyságát. Valamennyi beavatkozási helyszínen folyamatos a kerítések állapotának ellenőrzése és a szükséges javítások elvégzése. A kerítések hatékonyan csökkentik a nagyvad hatását, a tapasztalatok szerint a vaddisznót teljes mértékben kizárják a bekerített foltokról. A gímszarvas jelenlétét is jelentősen mérséklük, ennél a vadfajnál a csökkenés 90 % körüli értékre becsülhető a vadkamera felvételeink alapján. A projekt tihanyi beavatkozási helyszínein - saját teljesítésben - további vegyszeres kezeléseket végeztünk, törzs-injektálással illetve törzs-sértéssel. A projekt „Koloska” és „Pécsely” beavatkozási helyszínein folytatódtak a madármonitoring felmérések. Összesen nyolc ponton történt adatfelvétel: Koloskán hat, Pécselyen két ponton. A két vizsgálati helyszínen összesen 40 faj 248 egyedét figyelték meg. A leggyakoribb öt faj csökkenő abundancia szerinti sorrendben az erdei pinty (*Fringilla coelebs*), a csuszka (*Sitta europaea*), a nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), a széncinege (*Parus major*) és a fekete rigó (*Turdus merula*) volt. „Koloska” és „Pécsely” beavatkozási helyszíneken a mesterségesen létrehozott záródásihiányok hatásának vizsgálatát is végeztük: egyes erdei rovarcsoportok előfordulásának nyomon követése érdekében, nappali lepkéket és virágbogarakat mérettünk fel, ami a két Life4OakForests mintaterület kontroll monitoringjának is részét képezi. A vizsgálatot nappali lepkékre 15 perces pontszámlálás módszerével, 2025. év június eleje és július eleje közötti időszakban 3 alkalommal, virágbogarakra (és cincérekre) élve fogó csapdázás (borcspalda) módszerével végezték. A felmérés során 24 nappali lepke fajt (Lepidoptera) és 23 xilofág bogárfajt (Coleoptera) sikerült kimutatni a vizsgált területekről. A terepi vizsgálatok során 22 védett, természetvédelmi szempontból jelentős rovarfaj került elő: 10 lepkefaj és 12 bogárfaj. Ezek közül 1 lepkefaj és 4 bogárfaj közösségi jelentőségű, Natura 2000 listán is szerepel. 2026 - előreláthatóan - a projekt utolsó éve, amikor be fog fejeződni a szakmai feladatok megvalósítása. Sor kerül a harkály életnyomos vizsgálat negyedik, ismételt elvégzésére Koloska és Pécsely mintaterületeken. Folytatjuk a fa- és cserjefajok mechanikai úton történő visszaszorítását, sziklai élőhelyfoltok, benapozott területfoltok fenntartását, facsemeték beszerzését és ültetését, mikroélőhelyek kialakítását, a panelkerítések karbantartását, szajkóetetők feltöltését makkkal. A magyar boglárka élőhelyeinek gyarapítására pukkanó dudafürtöt ültetünk a szegélyekbe. Folytatjuk az invazív fafajok gyűrzését, törzs-sértéses, injektálásos vegyszeres kezelését.

4. „A Mura-Dráva-Duna menti ártéri erdei élőhelyek megőrzése és helyreállítása” - LIFE22-NAT-AT-LIFE RESTORE for MDD projektben 2025. év során az alábbi előrehaladás történt: a kiviteli tervezés a Bodzás- és Hosszúvíz-holtágak esetében 2024 decemberében már lezárult, 2025-ben a Tótszerdahelyi-holtág engedélyezési-kiviteli tervezési feladataival folytatódott a munka. Elkészült a vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentáció és a kiviteli tervdokumentáció az árazott és árazatlan költségvetési kiírással, organizációs tervvel, tűzszerkezeti háttérstudmánnyal, valamint a biztonsági és egészségvédelmi tervvel együtt. A vízjogi létesítési

engedélyezési eljárás nem tudtuk 2025-ben lebonyolítani egy hirtelen felmerült hátráltató körülmény miatt: a tervező neki fel nem róható és előre nem látható akadályba ütközött, figyelemmel arra, hogy az érintett ingatlanok tulajdonosa elhalálozott, így a hagyatéki eljárás lezárultáig nem tudtuk beszerezni a szükséges tulajdonosi hozzájárulást a végleges más célú hasznosítási eljárás lefolytatásához, valamint a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás elindításához. Ezért a tervezési szerződést módosítottuk azzal, hogy az örökösök tulajdonosi hozzájárulását követően kerül sor a végleges más célú hasznosítási eljárás lefolytatására, majd a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás elindítására, majd a vízjogi létesítési engedély ismeretében a kiviteli tervdokumentáció módosítására – amennyiben szükséges. A holtág rekonstrukciók helyszínein több esetben terepi egyeztetést és bejárást tartottunk kollégáink, műszaki ellenőrünk és a tervezők részvételével. A kivitelezések közbeszerzési eljárásaihoz kapcsolódóan szerződést kötöttünk azok teljes körű lebonyolítására és a közbeszerzési dokumentáció kidolgozása is megkezdődött. Szoros együttműködésben, a NYUDUVIZIG-et is tájékoztattuk tervezett beavatkozásainkról mindhárom holtág rekonstrukciójához kapcsolódóan. Székhelyükön, Szombathelyen 2025. május 15-én tartottunk személyes egyeztetést. A projekt keretein túlmutató, a Mura és a Dráva folyók mentén húzódó három, ún. Kísérleti Szakaszcsoport folyó-rehabilitációs terveinek kidolgozására workshopokon vettünk részt, valamint megrendeztük az ún. első Kísérleti Szakaszcsoport (Mura folyó Gibina-Goričan-Dekanovec és Murarátka-Tótszerdahely közötti szakasza (25 - 80 fkm) Első Érdeklőt Fórumát Kerkaszentkirályon 2025. szeptember 23-án. Emellett részt vettünk a projekt konzorciumi és egyes munkacsoport (folyó helyreállítási, erdő helyreállítási, kommunikációs és környezeti nevelés munkacsoportok) ülésein személyesen és online. Beszereztük a projekt arculatát tükröző roll-up-okat és strandzászlókat. 2025. július 5-én rendeztük meg Kerkaszentkirályon a „IV. Kerka-Mura Vízimuri és Bioszféra-rezervátum Nap” című rendezvényt a Kerkaszentkirályi Önkormányzat és a Pisztráng Kör Egyesület közreműködésével. 107 fő vett részt az eseményen és 12 elszánt csapat regisztrált az evezős, kerékpáros és szárazföldi kalandokból álló játékos megmérettetésre. A verseny útvonalán a játékosoknak az ötoldalú UNESCO Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum élővilágához kapcsolódó feladatokat kellett megoldaniuk, de a terület kulturális örökségére vonatkozó feladványokat is kaptak. 2025. november 11-14. között zajlott az ausztriai Bad Radkersburgban a projekt ötödik konzorciumi partnertalálkozója, ahol igazgatóságunkat Bende Zsolt igazgató, Kovács Hajnalka projektmenedzser, valamint Lelkes András és Major Ferenc természetvédelmi örök képviselték. A jó hangulatban telt találkozón, az 5 ország (Ausztria, Szlovénia, Horvátország, Szerbia és Magyarország), 17 szervezetének munkatársai ismertették a projekt első két évében a tervezések, kivitelezések, monitoring és környezeti nevelés területén végzett munkájukat, valamint a 2026 során megvalósításra tervezett feladataikat. Az esemény kezdőnapján a LIFE-Boat 4 Sturgeon projekt közreműködésével kecsegtetnek engedtek el a Mura folyón, a zárónapon pedig az osztrák partnerek kalauzolták el a résztvevőket a folyórekonstrukciós beavatkozásaik helyszíneire. 2026. évre tervezett feladatok a projektben: a „Vízilétesítmények kivitelezési feladatainak ellátása 2 részben” tárgyú közbeszerzési eljárás lebonyolítása után, 2026 augusztusában tervezetten megkezdődnek az élőhelyrehabilitációs beavatkozások Letenye térségében, a folyó árterén fekvő Bodzás-holtágon. Amennyiben megkapjuk a tulajdonosi hozzájárulást, lefolytatjuk a Tótszerdahelyi-holtág rekonstrukciójához kapcsolódó vízjogi létesítési engedélyezési eljárást és véglegesülhetnek a kiviteli tervek. A folyóhelyreállítási tervekhez kapcsolódóan további online és személyes jelentléti workshopokon veszünk részt, és aktívan közreműködünk a 2. Érdeklőt Fórum megszervezésében. 2026-ban Magyarországon kerül megrendezésre a projekt konzorciumi találkozója mind az 5 ország, 17 partnerszervezetének

a részvételével. A szervezést a DDNPI-vel és a WWF Magyarországgal közösen végezzük. A találkozó tervezett helyszíne Mohács. A projekt eredményeinek megfelelő kommunikációja érdekében tájékoztató lapokat (fact sheet) készítünk a helyreállításokról, valamint azok helyszínein információs táblákat helyezünk ki a beavatkozások megkezdése előtt.

5. TOP_PLUSZ-6.1.4-23-VE1-2024-00003 azonosítószámú „Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Szent György-hegyen és térségében” című projekt támogatási kérelme 2024. január 19-én benyújtásra került az EPTK felületén. A jogosultsági ellenőrzés és a hiánypótlás teljesítése februárban megtörtént. A pályázat támogatási döntést kapott 2024. június 20-án, támogatási összegként pedig 398.361.000,- Ft került véglegesítésre. A támogatási szerződés megkötéséhez szükséges konzorciumi megállapodást megkötöttük, az ÉKM nyilatkozatát bekértük. A MÁK az 50% lekötésére vonatkozó nyilatkozatunkat elutasította, amely kérelem késleltette a támogatási szerződés véglegesítését. A támogatási szerződés végül 2024. december 11-én lépett hatályba. 2025. február 28-án pedig megrendeztük a sajtónyelvű projektnyitó rendezvényt. Ezt követte a külső projektmenedzser beszerzése, aki márciustól látja el a feladatát. Megbízást kapott a turisztikai szakértő is, aki áprilistól az alábbi feladatokat látja el: a Szent György-hegyi Bazaltorgonák és a Szent György-hegy bemutatathatóságát szolgáló turisztikai termékfejlesztés megvalósítása, még nem létező komplex ökoturisztikai vonzerőként történő bemutatás megtervezése, a fejlesztési helyszínek és a kedvezményezettek közös, egységes kommunikációjának előmozdítása, valamint turisztikai csomagajánlatok kidolgozása és az egységes térségi arculat megteremtése.

A projekt turisztikai attrakciófejlesztési elemei kapcsán egész évben folyamatos volt a tervezés és az egyeztetés mind a belső kollégák között, mind egyes piaci szereplőkkel annak érdekében, hogy egy, a valós igényeknek megfelelő fejlesztés valósulhasson meg. Az előkészítő feladatok közé előre nem látott módon került be a már leromlott állapotú Kasza Béla esőbeálló átvétele a Bakonyerdő Zrt-től annak érdekében, hogy ennek felújítása is megvalósulhasson. A térítésmentes átadás 2025. július 25-én történt meg. A projekt nagy előrelépését jelentette a tervezői feladatok ellátására lefolytatott sikeres beszerzés, amely eredményeként az Objekt Tájépítész Iroda Kft. nyerte el a feladatot. Szerződése keretében ellátja a geodéziai felmérés aktualizálását, mérnökgeológiai vizsgálat elvégzését, vázlattevé, bontási tevé, engedélyes és kiviteli tevé elkészítését, valamint ezek teljeskörű és pontos tételes árazott költségvetési kiírását és tételes árazatlan tervezői költségbeclés elkészítését, valamint azok engedélyeztetését. A jövőbeli kivitelezés során pedig tervezői művezetést is ellátnak majd.

6. TOP_PLUSZ-1.3.2-23-KH1-2025-00007 azonosítószámú, „Inváziós fajok előfordulásának felmérése és a fenékpusztai madárgyűrűző állomás környezetének fejlesztése, mint Natura 2000 terület állapotának megőrzéséhez hozzájáruló beavatkozások” című projekt tervezéséhez az előzetes vázlattevék 2025 márciusában készültek el. Keszthely Város Önkormányzatával – mint konzorciumvezetővel - a támogatási kérelem beadásához szükséges konzorciumi együttműködési megállapodást 2025. március 11. napján kötöttük meg. Elkészült a projekt tervezett költségvetése; a megalapozó dokumentáció majd a támogatási kérelem az EPTK felületén 2025. március 27. napján benyújtásra került. A támogatói döntés 2025. július 03. napján született meg. A megvalósításhoz kapcsolódó konzorciumi megállapodás megkötésének napja 2025. szeptember 04. A támogatási szerződést 2025. szeptember 21. napján kötöttük. A projekt megvalósítási időszakának kezdő időpontja 2025. október 01., a fizikai befejezés határideje 2029. március 31. A támogatás teljes összege bruttó 150 000 000,-Ft (ebből a nemzeti

park igazgatóságra eső rész bruttó 136 421 400,-Ft). Az első számú támogatási előleg lehívásra, majd 2025. október 16-án folyósításra került, amelynek elszámolására 12 hónap áll rendelkezésre.

7. KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00025 azonosítószámú *"Élőhely-specifikus természetvédelmi kezelési infrastruktúra kialakítása a Tapolcai- és a Káli-medence nemzeti parki vagyongazdálkodásában lévő védett és NATURA 2000 területein"* című projekt esetében a 2025-ös év a támogatási kérelem előkészítésével kezdődött. A dokumentációk alapján az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) Magasépítésekért Felelős Helyettes Államtitkársága január végével konzorciumi tagként, mint építtető lépett be a projekt kivitelezési feladatának ellátásába. A támogatási kérelem 2025. február 25-én került benyújtásra, és bár a támogatói döntést május 17-én megkaptuk, az ÉKM-el kötendő konzorciumi megállapodás véglegesítése és hatálybalépése elhúzódott, amely így végül szeptember 5-én került aláírásra. A támogatási szerződés szeptember 23-án lépett hatályba. A sajtónyilvános projektnyitó rendezvényt még május 28-án megtartottuk Salföldön. Az ÉKM-el folytatott egyeztetésekkel párhuzamosan pedig megkezdődött a nagy volumenű mezőgazdasági gépbeszerzés előkészítése is. Október 13-án szerződést kötöttünk egy gépszakértővel, akivel még október folyamán megtartottuk az első, részletes egyeztetést is annak érdekében, hogy a beszerzés minél inkább előkészített állapotban legyen a megvalósíthatósági tanulmányhoz, valamint később a közbeszerzés kiírásához. Bár az építési tervezési feladat beszerzésének előkészítése már megkezdődött az évben, a konkrét beszerzési eljárást nem tudtuk elindítani.

8. KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00028 azonosítószámú az *"Élőhely-helyreállítási és élőhelyfejlesztési beavatkozások a Kis-Balaton területén"* című projektben a támogatási szerződés 2025. július 28. napján aláírásra került. A projekt kezdő időpontja 2025. június 1., fizikai befejezése 2028. december 31. napja. A projekt keretében az előkészítő tevékenységek megkezdődtek. Az 1. számú mérföldkő - projektdokumentáció és megvalósíthatósági tanulmány benyújtása - határideje 2026. július 1. napja.

2026. évre tervezett feladatok: Zalavári gazdálkodási központ – tervezési szolgáltatás beszerzése (építészeti tervek, engedélyezési- és kiviteli tervek), Zalavári belvízöblözet zsilipezhető hídjaihoz kapcsolódó tervezési szolgáltatás beszerzése, megvalósíthatósági tanulmány és kapcsolódó szakértői feladatok ellátása szolgáltatás beszerzése, valamint klímareziliencia vizsgálat lefolytatása; közbeszerzési dokumentációk előkészítése és egyéb beszerzési eljárások indítása, valamint a projekt megvalósítási szakaszba történő átfordulása.

9. KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00027 azonosítószámú *"Az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum Zala megyei területének komplex természetvédelmi fejlesztése"* című projekt támogatási szerződését 2025. június 06. napján kötöttük meg. A projekt kezdő időpontja 2025. június 1., fizikai befejezése 2028. december 31. napja. A projekt keretében az előkészítő tevékenységek megkezdődtek. Hullakamra épület tervezése, engedélyeztetése és kiviteli tervek készítése tárgyban 2025. október 17-én szerződéskötés történt. A megvalósíthatósági tanulmány és kapcsolódó szakértői feladatok ellátása tárgyban 2025. november 06-án került sor a szerződéskötésre. Kettő darab fűrt kút tervezése, engedélyeztetése beszerzési eljárása 2025. december 16. napján elindult. Az 1. számú mérföldkő - projektdokumentáció és megvalósíthatósági tanulmány benyújtása - határideje 2026. június 1. napja.

2026. évre tervezett feladatok: klímareziliencia vizsgálat lefolytatása; projekt megvalósítási szakaszba történő átfordulása; közbeszerzési dokumentációk kidolgozása; eszközbeszerzések elindítása; távpilóta képzés; a kivitelezési munkák - hullakamra kivitelezésére vonatkozó eljárás

megindítása; trágyatároló fedése; két darab fúrt kút kivitelezése és üzemeltetési engedélyeztetése; esővíz elvezető árok kialakítása.

10. KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2025-00024 azonosítószámú „A Berek világa látogatóközpont (Ordacsehi) fejlesztése II. ütem” című projektben a 2024-ben összeállított projekt megvalósíthatósági tanulmányt és az előzetes költségvetést átdolgoztuk, a támogatási igényt 2025. február 25-én nyújtottuk be az EPTK felületen.

A pozitív támogatói döntésről egyeztetéseket és hiánypótlásokat követően 2025. április 25-én értesültünk. A támogatási összeg összesen: 435.000.000,-Ft. A projekt vegyes finanszírozású.

A támogatási szerződés aláírásának napja: 2026. június 02.

A támogatói döntést követően elkezdtük az előkészítési szakasz feladatait, így a szakmai tartalom pontosítását - elsősorban a legnagyobb értéket képviselő kivitelezési feladatoknál, mint: a Berek Világa Látogatóközpont műszaki és energetikai fejlesztése, a látogatóközpont kültéri fejlesztése, valamint az épülettől induló külső tanösvény fejlesztése projektelemek esetében. Piackutatást végeztünk a tervezők és a megvalósíthatósági tanulmányt író vállalkozók terén.

Az év során további szakmai elemként beterveztük a Levendulaház Látogatóközpont kiállításának szemléletformálási célú fejlesztését, azaz egy beltéri természetismereti játszóház kialakítását, amelyet az ötlet felmerülését követően az Agrárminisztérium és az irányító hatóság is jóváhagyott. A projektelemek beszerzési módjainak meghatározását követően összeállítottuk az első pályázati előleg költségbecslését.

A projekt nyitórendezvényét Fonyódon, a Berek Világa Látogatóközpontban rendeztük meg 2025. szeptember 03-án, amelyet hosszas előkészítés után a fonyódi és a tihanyi kivitelezés tervezői és tervezői művezetés tárgyú beszerzési eljárásának eredményes lefolytatása követte.

11. KEHOP_PLUSZ-3.2.1-24-2024-00011 azonosítószámú „Komplex vizes élőhely fejlesztés a Sásdi-rét NATURA 2000 területen” című projekt támogatási kérelemének összeállítására és benyújtására még 2024 decemberében került sor, a támogatási szerződés viszont már 2025. március 24-én lépett hatályba. A sajtónyilvános projektnyitó rendezvényre 2025. április 02-án került sor. Ezt követte a projekt szorosan egymásra épülő előkészítő feladatainak beszerzése. Első lépésként a Sásdi rét projektterület lézeres felmérésére és az abból előállítható digitális területmodell elkészítésére volt szükség, amely júliusban valósult meg. A területmodell segítségével október végére elkészült a Sásdi-rét vízviSSzatartási monitoring terve. Az így létrejött adatbázissal és információkkal nyílt meg a lehetőség a vízviSSzatartási tervezési feladatok ellátását célzó tervezési feladatok beszerzésének elindítására.

12. További – forrással egyelőre nem rendelkező – **KEHOP Plusz** projektek: a „Komplex élőhelyvédelmi beavatkozások és fejlesztések, valamint a természetvédelmi oktatás és bemutatás fejlesztése a Balaton-felvidéken és a Bakony térségében” (nevesítendő), valamint a „Földtudományi természeti értékek kezelése: a Darvas-tó lefejtett bauxitlencse természetvédelmi rekonstrukciója és ismeretterjesztési infrastruktúra kiépítése a Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark területén” és a „Vizes élőhelyek létrehozása és tanösvényfejlesztés a Cinege-patak völgyében” (tartalék).

13. Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program keretében benyújtottunk és elnyertünk két pályázatot.

Az egyik „A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása” című. A támogatási okirat száma: AOFK_T/0569/2025. Az Aktív Magyarország Fejlesztési Központtól a támogatási igényről szóló értesítést 2026. augusztusban kaptuk kézhez. Ezt követően regisztráltunk a pályázati OTTER

felületen, ahol nagyon rövid tervezést követően feltöltöttük és kitöltöttük a projekt költségvetési, pénzügyi és szakmai adatlapokat, valamint a szükséges nyilatkozatokat, képeket, üzemeltetési szerződést, stb. A projekt tartalma: szálláshelyfelújítás kivitelezési feladatok, és a fejlesztést szolgáló eszközök; háztartási gépek, ágyneműk, oktatási célt szolgáló TV beszerzése. A támogatási kérelem beadása 2026. szeptember 19-én történt meg, majd visszamutatást követően módosítottuk, kiegészítettük a szakmai és pénzügyi terveinket. A véglegesített támogatási kérelmet 2025. október 10-én rögzítettük a pályázati felületen. A támogatói okiratot 2025. november 18-án kaptuk meg. A projekt teljesítési határideje rendkívül rövid: 2026. március 20. napja.

Az Agrárminisztériumtól kértünk tulajdonosi hozzájárulást a projekt megvalósításához, amely 2025. december 19-én érkezett meg. A feladat megvalósításához a beszerzések előkészítését megkezdttük, a szálláshely felújítása kivitelezési munkái tárgyú beszerzést, mint legsürgősebb beszerzést 2025. december 06-án indítottuk el.

Az első előrehaladási jelentést 2025. december 19-én küldtük be. **14. Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program** keretében elnyert másik pályázatunk **a Tihanyi Levendula Erdei Iskola természetiskola - minősített bázishely szálláshelyének felújítása** című, a támogatói okirat száma: AOFK_T/0568/2025.

Az Aktív Magyarország Fejlesztési Központtól az értesítés támogatási igényről dokumentumot 2026. augusztusban kaptuk kézhez, majd regisztráltunk a pályázati OTTER felületen, ahol a rendelkezésre álló nagyon rövid határidőre tekintettel gyors tervezést követően kitöltöttük és feltöltöttük projekt költségvetési, pénzügyi és szakmai adatlapjait, a szükséges nyilatkozatokat, fotókat, üzemeltetési szerződést, stb. A projekt tartalma: szálláshelyfelújítás kivitelezési feladatok; kútvíz kezelési beruházás; a szálláshely ágyneműinek, matracainak beszerzése. A támogatási kérelem beadása 2026. szeptember 19-én történt meg. Ezt követően visszamutatást kaptunk, amelyre reagálva módosítottuk, kiegészítettük a szakmai és pénzügyi terveinket. A véglegesített támogatási kérelmet 2025. október 10-én rögzítettük a pályázati felületen. A támogatói okiratot 2025. november 18-án kaptuk meg. A projektben vállalt teljesítés határidő 2026. március 20. napja.

Az Agrárminisztériumtól kértük a projekt megvalósításához szükséges tulajdonosi hozzájárulást, amelyet 2025. december 19-én kaptunk meg.

A feladat megvalósításhoz a beszerzések előkészítését megkezdttük, a Tihanyi Levendula Erdei Iskola szálláshelyének felújítása kivitelezési munkái tárgyú beszerzést és a Tihanyi Levendula Erdei Iskola épület építési felújítása keretében az épület kútja felújítási (kútvíz kezelési) munkáit, mint legsürgősebb beszerzéseket 2025 december 06-án elindítottuk. Az első előrehaladási jelentést 2025. december 19-én állítottuk össze, és küldtük be.

15. Interreg SI-HU „Generation Forest” elnevezésű pályázatot 2025.01.22-én konzorciumban benyújtottuk, azonban első körben nem kapott támogatást. Második körös benyújtását tervezzük 2026-ban.

16. Interreg AT-HU „NaturLink” elnevezésű pályázatot konzorciumban 2025. szeptember 24-én nyújtottuk be, de első körben ezt is elutasították, 2026. évben második körben ismét benyújtjuk.

17. A konzorciumban beadott LIFE CircAID „A hamvas rétihéja és a kékes rétihéja határon átnyúló védelme: figyelemfelkeltés, tájékoztatás és védelemi intézkedések Európában” című pályázat is első körben elutasításra került, második körös beadása tervezett 2026-ban.

A lezárult, és fenntartási időszakba lépett projektjeink fenntartási jelentései az év folyamán beküldésre és kivétel nélkül elfogadásra kerültek, mint a KEHOP-4.1.0-15-2016-00086: 3 sz.

fenntartási jelentése, a KEHOP-4.1.0-15-2016-00025: 5. sz. záró fenntartási jelentése, a KEHOP-4.2.0-15-2016-00003: 4. sz., a KEHOP-4.1.0-15-2016-00056: 2. sz., a KEHOP-4.2.0-15-2016-00020: 1. sz., KEHOP-4.1.0-15-2016-00050: 1. és 2. sz., valamint a KEHOP-4.1.0-15-2016-00057: 1. sz. fenntartási jelentése.

Össességében a 2021-2027-es pályázati ciklus KEHOP Plusz projektjei előkészítési szakaszának feladatait végezzük, tervezetten 2026. évi megvalósításba történő átfordulással.

Egyéb projekten kívüli, de azokkal összefüggő beszerzések:

1. A KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószámú, „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása” című, 2024. március 20. napjától fenntartási időszakban lévő projektben beszerzési eljárást bonyolítottunk le a projekt keretében létesült majorhoz (állattartó telep és gazdálkodási centrum) kapcsolódó, a kivitelezés részeként megvalósított fúrt kutak megszüntetésére, mivel azok nem kaptak fennmaradási engedélyt, s emiatt eltömedékeléses felszámolásuk vált szükségessé. A beszerzés tárgya a „meglévő fúrt kutak megszüntetése (eltömedékeléses felszámolása) - kapcsolódó vízjogi engedélyezési eljárás lefolytatása, valamint új kutak létesítése teljes körű engedélyezési és kivitelezési eljárás lebonyolításával. A beszerzési eljárás eredményeként – saját forrásból - 2025. november 27-én szerződést kötöttünk a nyertes vállalkozóval. A vízjogi létesítési engedély iránti kérelem már benyújtásra is került a hatóság részére.

A majorban (állattartó telep és gazdálkodási centrum) a korábban jelentkező garanciális hibákat követően újabb meghibásodás történt. A főépületben az emeletről érkező 110 mm átmérőjű PVC cső a földszinti aljzat földfeltöltési rétegében eltört. A meghibásodás következtében szükségessé vált a cső javítása, amely a padlófűtési rendszer helyreállításával együtt megtörtént. E javítás költségét is saját forrásból finanszíroztuk.

2. A Vörsi tájház felújításának koordinálását, dokumentálását 2025. évben lezártuk, az összeállított dokumentációt az Üzemeltetési Osztály részére átadtuk az Agrárminisztérium részére beküldendő elszámoláshoz, az elszámolás hiánypótlás nélkül elfogadásra is került.

3. Ordacsehiben a hatóság által előírt **monitoring kutak** megfigyelésének, és vizsgálatának feladatait a 2022. óta megkötött szerződés szerint az Öko Trade Kft. végezte, jelentéseiket a környezetvédelmi hatóságnak és az igazgatóságnak is megküldték.

4. A már lezárt **KEHOP-4.1.0-15-2016-00025** azonosítószámú, „Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című projektben kötött együttműködési szerződés értelmében partnerünk, az E.ON részére – közreműködésünkkel - megtörtént az áramhálózatra épített: gólyafészek magasító, madárkiülő és egyéb madárvédelmi célt szolgáló eszközök átadása.

5. A ún. **BÁRKA**, az Agrárminisztérium biotikai adatgyűjtési projektje megvalósításához az online tájékoztatást követően két projektet kiválasztottunk, azok adatfeldolgozását elvégeztük a megadott iránymutatás és táblázatok szerint.

Beszerzések

Beszerzési statisztika

A tavalyi évben 1319 db új beszerzési bizonylatot rögzítettünk a beszerzési (BES) modulban, amelyekből 40 db rontott és 17 db elutasított bizonylatunk van; az előző (2024.) évből 15 db beszerzést emeltünk át a tárgyévre (2025.), amelyek éveken átnyúló (több éves szerződések)

vagy évvégén indított, januári kifizetéssel tervezett beszerzések. Így a 2025-ös évben **a sikeresen lefolytatott beszerzések száma: 1268 db**, a valamilyen okból sikertelen vagy meghiusult beszerzés 17 db (elutasított beszerzések, ez az összes elindított beszerzés cca. 1%-a). A rontott bizonylatok főként technikai hibával vagy véletlen duplikációval magyarázhatók. 2025 decemberében 9 db olyan beszerzési eljárást indítottunk, amelyeket tárgyévben nem zártunk le, azokat 2026 év elején fejeztük be. Ezek a beszerzések projektekhez kapcsolódnak.

- A lefolytatott beszerzések többsége közvetlen beszerzés volt: 952 db.
- Saját hatáskörben 176 db ún. egy árajánlatos illetve 64 db ún. három árajánlatos beszerzést indítottunk.
- 10 db 5 millió forintot meghaladó beszerzésünk is volt (ezek mindegyike pályázati forrásokból valósult meg, illetve a legtöbb esetben éveken átnyúló, folyamatos a megvalósítás).
- Az ún. bv-s beszerzések: 18 db (ebből 5 esetben kellett a BVOP által kijelölt szállítóval szerződünk).
- KEF-es beszerzés: 12 db (ebből 3 esetben kellett az utaztatási portálon keresztül lebonyolítani beszerzést, a többi esetben a KEF portálon keresztül történt a megrendelés). A 12 db igényen felül, a teher- és személygépjárművek szervizelésére vonatkozóan negyedévenként saját hatáskörű beszerzési engedélyt kértünk és kaptunk, így ezen beszerzéseket ez a szám nem tartalmazza.
- NKOH-s beszerzés: 12 db igénybejelentéshez kapcsolódóan 14 db beszerzés (megrendelés/szerződés) valósult meg (minden esetben megkaptuk a saját hatáskörű beszerzésre az engedélyt, néhány esetben egy igény keretében több beszerzés is jóváhagyásra került NKOH által).
- DKÜ-s beszerzés: 9 db.
- Keretszerződések: 2 db bizonylat tartozik ide.

A fenti kategóriák között van átfedés, tehát van olyan beszerzés, amelyet egyszerre több központi beszerzési portálon is el kellett indítani (BV-KEF; BV-NKOH; stb.)

A beszerzési igények időbeli megoszlása összevetve az előző évvel:

	2023. év/db	2024. év/db	2025. év/db
előző évből átemelt	-	14	15
január	34	109	44
február	81	106	81
március	107	97	71
április	113	101	69
május	124	158	127
június	118	156	143
július	143	162	142
augusztus	138	138	101
szeptember	139	157	131
október	124	137	145
november	212	185	118
december	207	72	81
Összesen:	1540	1592	1268

Az adatokból megállapítható, hogy az év elején –szokásosan- valamivel kevesebb volt a beszerzés az év második feléhez képest. 2025-ben a megszorítások, forrás megvonások miatt a beszerzések száma lényegesen csökkent a korábbi évekhez képest.

2025-ben 1268 db beszerzési igényhez 1536 db megrendelés (részteljesítések miatti) tartozott.

Egyéb:

A 2024. február 15-én hatályba lépett Beszerzési Szabályzat eredményeképpen sikerült racionalizálni, átláthatóvá tenni, és a megfelelő mederbe, eljárási rendekbe terelni a beszerzésekkel összefüggő igazgatósági feladatokat.

A beszerzési csoport működése továbbra is stabil. Évről évre növekszik a beszerzési adatbázis, bővül a megbízható ajánlatadói partneri kör. A két fővel működő beszerzési „csoport” szaktudása, egyre szélesebb körű munkatapasztalata, kialakult rutinja komoly segítség a beszerzésekkel nem napi szinten foglalkozó munkatársak számára. Teszik mindezt úgy, hogy a beszerzések a jogszabályoknak megfelelően, szabályszerűen dokumentált folyamatok eredményeként valósulnak meg. A beszerzések szakmai előkészítésének hiányosságai, nem átgondolt időbeli ütemezésük azonban még mindig kockázatot hordoznak. Az így jelentkező beszerzési többletfeladatok sok esetben szűkös határidőben történő megvalósítása jelentős munkateher.

A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **NKOH Korm. rendelet**) alapján az igazgatóság kommunikációs beszerzésével, szponzorációjával, rendezvényszervezésével összefüggő adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségeinek 2026. évben is eleget kell tennünk, el kell készítenünk az éves tervet, és folyamatosan be kell nyújtatunk a rendes és rendkívüli engedélykéréseket.

Üzemeltetési Osztály

- BfNPI a vezetékes és mobiltelefon használatáról szabályzatának kihirdetése.
- A BfNPI vezetői és munkatársai számára informatikai biztonsági előadás szervezése igazgatósági szinten.
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság informatikai eszközeinek felmérése, karbantartása pótlása, beszerzések szervezése, a DKÜ és más adatkérő szervezetek számára adatszolgáltatások teljesítése (2026. évi tervezés, engedély kérések a DKR szervezettől informatikai beszerzések kapcsán).
- Gépjárművek erőgépek üzemeltetéséről kiadott szabályzat dokumentációnak ellenőrzése, osztályvezető, tájegységvezetők részére történő információ átadása. A menetlevelek dokumentációk beérkezésének határidős nyomkövetése.
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság GPS nyomkövető rendszerének működtetése, a nyomkövető rendszer informatikai adatbázisából kinyerhető adatállomány statisztikai elemzése, kapcsolódó osztály- és tájegység vezetői tájékoztatás elkészítése és a menetlevelekkel való összevetése.
- Az Igazgatósági ingatlanok karbantartási, felújítási és beruházási feladatainak tervezésében, lebonyolításában való részvétel, együttműködve az illetékes tájegység vagy szakmai osztály munkatársaival.
- Az Igazgatóság ingatlanaiban a közüzemi fogyasztás (áram, víz, gáz) nyomon követése, a tovább számlázandó tételek dokumentációinak elkészítése. Excel táblázat készítése

és vezetése a közüzemi fogyasztás vezetői nyomon követhetősége, ellenőrzése érdekében.

- Az Igazgatóság egyes erőgépeinek (JD és JCB), szervizelésére kötendő 2026. évi átalánydíjas karbantartás szerződés tárgyalásos előkészítése, a dokumentációk és előző évi adatok áttekintése, a kötendő szerződés paramétereinek megvizsgálása. A szerződés megkötése esetén a teljesítésének nyomon követése.
- Az áramszolgáltatás esetében 2027. évre és a gázenergia szolgáltatás tekintetében a 2026. 10. 1. - 2027. 09. 30. közötti időszakra („gázévre”), központosított közbeszerzésnek lefolytatásában történő közreműködés.
- Az Igazgatóság központi járműveinek szervizelése, műszaki vizsgáztatása, műszaki állapotuk fényképes és adatlapon rögzített ellenőrzése. A menetlevelek leadásának folyamatos követésre. Téli és nyári gumigarnitúrák cseréje, azok kopottságának rendszeres ellenőrzése. A gumigarnitúrák beszerzésében való közreműködés. A gépjárművek igénybevételének és használatának rendjéről szóló igazgatói utasításban megjelölt, egyéb releváns feladatok ellátása.
- Beszámoló készítése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság épületállományának előző év végi állapotáról és a jövőben elvégzendő munkákról és ennek forrásigényéről és a feladatok rangsorba sorolásáról. A munka és tűzvédelmi vállalkozó által előírt módosítások összegzése és rangsorba sorolása és azok közös meghajtón történő megjelenítése. Forrás igény felterjesztése a felső vezetők számára.
- Részvétel a tűzvédelmi és munkavédelmi vizsgálatok szervezésében. Személyes részvétel és együttműködés a munkavédelmi és tűzvédelmi feladatot ellátó vállalkozó szervezet munkatársaival. Bejárások, szemlék szervezése.
- A BfNPI biztosítási ügyeinek folyamatos ügyintézése. Ajánlatok előkészítése, azokhoz adatszolgáltatás, biztosítási alkusszal történő kapcsolattartás, biztosított érték figyelemmel kísérése, korrigálása, Adatszolgáltatások, táblázatok, analitikák vezetése. A 2026. évben a lejáró biztosítások versenyeztetéshez szükséges adatszolgáltatások megadása.
- BV beszerzések szervezése és bonyolítása a szükséges eszközbeszerzések és szolgáltatási kategóriák kapcsán a megfelelő eljárásrend betartásával.
- A vagyongazdálkodási, beruházási, felújítási, karbantartási szabályzat és üzemeltetési ügyrend áttekintése és a módosított szabályzat és ügyrend kihirdetése.
- A Kis-Balaton Látogatóközpont Keszthely-Fenékpusztai szennyvíz vízgözi üzemeltetési engedély módosítási kérelmének beadása a vízügyi hatósághoz.
- Az Igazgatóság ingatlanainak kapcsán a villámvédelmi felülvizsgálatok szervezése, feltárt hibák hibajegyzék alapján történő kijavítása.
- Irodaszer és nyomtatópapír beszerzések szervezése és bonyolítása a szükséges eszközbeszerzés és szolgáltatási kategóriák kapcsán, beleértve a BV-vel történő kapcsolattartást és levelezést.

Pénzügyi- és Számviteli Osztály

A gazdasági igazgatóhelyetteshez tartozó szervezeti egységek 2026. évi feladatterve a korábbi évek tapasztalatainak figyelembevételével került összeállításra.

- A pénzügyi, számviteli belső szabályzatok, igazgatói utasítások felülvizsgálata 2026-ban is kiemelt feladat.

- A 2021-2027-es pályázati ciklusban a KEHOP Plusz projektpályázatok 2025-ben beadásra kerültek. A megvalósítás során a projektmenedzsment aktív résztvevője a Pénzügyi és Számviteli Osztály.
- 2026-ban az évről-évre csökkenő vásárlóerő figyelembevételével bemutatóhelyeink jegyárait nem emeltük. Ezért ezen a területen többletbevétellel nem számolunk. A földhaszonbérletekre kötött szerződéseinkben rögzített inflációkövetés eredményeként bevételeinket tudjuk növelni. Növény- és állatértékesítéseinket igyekszünk lehetőségeink szerint maximálisan megvalósítani. Vadászati tevékenységünkől származó bevételeinkkel kapcsolatban az elmúlt évhez hasonló eredményre számítunk. Ezzel párhuzamosan üzemeltetési és egyéb szerződéseinkben partnereink érvényesítik az infláció okozta többletkiadásaikat, ezért kiadásaink tekintetében is növekedés várható. A 2026. évi költségvetési előirányzatok felhasználása során fegyelmezett, körültekintő és mértékletes költségvetési gazdálkodást folytat Igazgatóságunk. A bevételek maradéktalan teljesítésére Igazgatóságunk minden szükséges intézkedést megtesz.
- A bemutatóhelyek üzemeltetésére kötött szerződéseket 2026-ban szükséges felülvizsgálni. Ezek közül néhány 2026-ban lejár. A pályázat kiírásakor különös figyelmet kell fordítani az eredményesség elérésére. Ugyanezen oknál fogva a még le nem járt szerződéseket is vizsgálunk szükséges.
- Továbbra is nehezítő tényező, hogy a magyarországi gazdálkodási környezet változása, a makrogazdasági mutatók alakulása (pl. inflációs ráta, rezsi kiadások drasztikus emelkedése) jelentősen befolyásolja az Igazgatóság gazdálkodási lehetőségeit. Ésszerű takarékosági intézkedéseket kell végrehajtani, melynek érdekében rangsorolni kell a feladatokat, hogy a megtervezett előirányzat a megfelelő helyekre koncentrálódjon.
- 2025. március 31-én lépett hatályba a 8/2025. (III. 31.) NGM rendelet az e-pénztárgépek forgalmazásáról, üzemeltetéséről, valamint az e-pénztárgépek és az e-nyugta kiállításának követelményeiről. Az online pénztárgépekről az e-pénztárgépekre történő átállás zökkenőmentességének biztosítása érdekében 2028. július 1-ig még használható az online pénztárgép. Igazgatóságunknak nagy beruházást jelent a pénztárgépek lecserélése, ezért időszakosan tervezzük bevezetni az e-pénztárgépeket. A beruházás első ütemét 2026-ra határoztuk meg.
- A Pénzügyi és Számviteli Osztály létszáma az elmúlt években 30%-kal csökkent. A munkatársak egyenletes terhelésének biztosítása érdekében, valamint az elvégzendő feladatok tükrében szükséges a munkafolyamatok áttekintése és az érintett feladatkörök felülvizsgálata 2026-ban is.
- A Pénzügyi és Számviteli Osztály munkatársai 2026-ban is részt vesznek a szakmai kötelező továbbképzéseken.

Ökoturisztikai és környezeti-nevelési Osztály

A nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás alapján a nemzeti park igazgatóságok fő feladatait éves feladatterv (rövidítve ÉFT) foglalja össze. Az éves feladatterv összeállításánál figyelembe kell venni a természetvédelemért felelős minisztérium által jelzett szakmai irányelveket és elvárásokat, a jogszabályi elvárásokat, az igazgatóságok fejlesztési tervét, a tárgyévi kiemelt előirányzatukban meghatározott és finanszírozott feladatokat, az elnyert és várhatóan támogatott pályázatokhoz kapcsolódó feladatokat, valamint az előző évi feladatterv megvalósításának tapasztalatait és eredményeit is.

A 2026. év legfontosabb feladatait szervezeti egységenként lebontva adjuk meg.

Ökoturisztikai és környezeti-nevelési Osztály

- Természetiskola szolgáltatások biztosítása,
- Természetiskola – Oktatóhely pályázat beadása természetiskola minősítésre Csopak helyszínnel,
- Levendula SZEDD MAGAD 2026 rendezvény előkészítése, koordinálása;
- Látogatóhelyek, szálláshelyek üzemeltetésének koordinálása, segítése;
- Marketing feladatok erősítése
- Online fizetési lehetőség kiterjesztése újabb szolgáltatásokra, látogatóhelyekre;
- A kommunikációs felületek szerkesztése, javítása, tartalomkészítése,
- Természetismereti cikkek megírásának koordinációja a sajtó számára (Napló, Varázslatos Magyarország), kapcsolattartás az online és televíziós médiával (Kék Bolygó, Duna TV, Veszprém TV, Füred TV, Keszthely TV, Kanizsa TV, MTV);
- A Nemzeti Parki Termék Védjegy rendszer működtetése, védjegyesek bővítése (védjegy pályázat kiírása);
- Az Igazgatóság tevékenységének népszerűsítése, pl.: kitelepülésekkel, természetismereti foglalkozásokkal;
- Vönöczky-Schenk Jakab születésének 150. évfordulója alkalmából szakmai nap szervezése
- „Kis-Balaton 40” rendezvény szervezése
- Bivaly Nap szervezése októberben, a Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban

Természetmegőrzési Osztály

- Folytatjuk a „Természeti értékek védelme” szakmai keretének finanszírozásában tervezett felméréseinket.
- Folytatjuk az NBmR feladatok koordinálását és végrehajtását.
- Ellátjuk a "KBVR biológiai-természeti monitorozás 2026. évi feladatai" szakmai keretének finanszírozásában tervezett felméréseink koordinálását és végrehajtását.
- Folytatjuk a BfNPI működési területén a biotikai és földtani értékeink feltárását. Koordináljuk működési területünkön a vetési varjú felméréseket. Koordináljuk a nagy kárókatona országos szinkronszámlálását.
- Tovább folytatjuk a biotikai, az élettelen természeti értékek és egyedi tájértékek felmérését is elősegítő mobil alkalmazásunk és a kapcsolódó adatbázisok fejlesztését, a differenciált adatbázis hozzáférések összehangolását, valamint saját adatbázisunk tartalmi elemeinek fejlesztését, valamint a kialakított rendszerelemek üzemeltetését. Részt veszünk az OBM alkalmazás új verziójának tesztelésében.
- A működési területünk Natura 2000 területeihez kapcsolódóan koordináljuk és részt veszünk a céldokumentumok, valamint Natura 2000 fenntartási tervek tartalmi elemeivel történő aktualizálásában a rendelkezésekre álló források függvényében.
- Tovább folytatjuk a források kataszterezését és felszíni védőövezetük alapidokumentációinak összeállítását, mely alapját képezi határozattal történő kihirdetésüknek.

- Ellátjuk a Bakony–Balaton Geopark UNESCO Globális Geopark működtetésének aktuális feladatait, illetve a nemzetközi hálózatok tagságával kapcsolatos feladatokat.
- Részt veszünk a madárvédelmi irányelv 12. cikk szerinti jelentés elkészítésében.
- Részt veszünk a Természet-helyreállítási Rendelet előkészítésében, elkészítésében.
- Tovább folytatjuk a működési területünkön jellemző inváziós fajok élőhelyekre és életközösségekre gyakorolt hatásainak mérséklését, ahol lehetséges, középtávú kiküszöbölését.
- Tervezzük az egyedi tájértékek kataszterezési munkáinak folytatását, az eredmények publikálását.
- Tervezzük az aktuális pályázati lehetőségek előkészítését és megalapozását. A tervezett AT-HU Interreg pályázat tartalmának –nyertes pályázat esetén– a megvalósítás elkezdése. A nyertes Top-Plusz pályázatok szakmai feladatainak ellátása. Az MBH Bank támogatása esetén a Kis-Balaton területén a megvalósításban részvétel.

Területkezelési Osztály

- Génmegőrzés és törzsállományok kialakítása: Kiemelt feladatunk az őshonos állatfajok genetikai erőforrásainak megőrzése és védelme. Ennek érdekében célul tűztük ki a nemzeti parki területek kezeléséhez közvetlenül kapcsolódó, magas genetikai értékű őshonos törzsállományok kialakítását. Ezek az állományok biztosítják a természetvédelmi szempontú területkezeléshez szükséges utánpótlást.
- Természetvédelmi területkezelés legeltetéssel: A törzsállományokra alapozva a nemzeti park védett területein a legeltetési állattartást alkalmazzuk elsődleges kezelési módként. Ezzel nemcsak az ökológiai egyensúlyt és a gyepek biodiverzitását óvjuk, hanem biztosítjuk az őshonos fajok természetes körülmények közötti fennmaradását is.
- Ökológiai állattartás és minőségfejlesztés: Az állattartási centrumokban az ökológiai szemléletű, minőségi állattartást helyezzük előtérbe. Ez magában foglalja a szükséges infrastruktúra folyamatos fejlesztését, a bikahasználat szigorú szabályozását és az állomány fiatalítását. Megfelelő infrastrukturális feltételek mellett célunk a vágóborjak hízalási célú továbbtartása és elkülönített üszögulyák kialakítása.
- Szakmai munka és állatjólét: Az állatok jóllétének és a tartás magas minőségének biztosítása érdekében munkatársaink rendszeresen részt vesznek szakmai fórumokon, továbbképzéseken és génmegőrzési tanácskozásokon, folyamatosan integrálva a legújabb természetvédelmi-állattenyésztési ismereteket.
- Védett természeti területeken található erdőkben – különös tekintettel a saját vagyongazdálkodású erdőkre – mindenütt képviseljük az erdőtervezés során a természetvédelmi érdekeket (a készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállítása).
- Kísérleti jelleggel saját kezelésben lévő erdőrészletben 5-ös, 6-os kategóriájú erdőben idegenhonos fafajok cseréje.
- Saját kezelésben lévő erdőterületek felmérése, erdészeti üzemtervek előírásainak ütemezése éves előrehaladási bontás megadásával. Az előírt feladatok folyamatos végrehajtása.
- A készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállítása.
- Vadgazdálkodási egységeinkben a kiemelt, különösen vadkárveszélyes mezőgazdasági kultúrák megvédése, a számottevő értékű mezőgazdasági vadkarok megelőzése.

- Részvétel vadgazdálkodási szakmai fórumokon, továbbképzéseken, vadgazdálkodási tanácsuléseken, vadászkamrai rendezvényeken. ASP-vel kapcsolatos feladatok végrehajtása.

Kelet-Veszprém Tájegység

- Védett természeti területeken gyepek és erdőkezelések végrehajtása, élőhelykezelés koordinációja a Kelet-Veszprém Tájegységben.
- A szakszerű területkezelés biztosítása, kiemelten a legeltetési gyepek fenntartása, fejlesztése.
- A tihanyi Európa Diplomás területre vonatkozóan a 16/2012. (VII.6.) VM utasításnak megfelelően elkészített természetvédelmi kezelési terv hatósági egyeztetésének folytatása.
- Védett és fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő növény és állatfajok állományfelmérése és térképezése védett és/vagy Natura 2000 területeken. Adatgyűjtés TIR kompatibilis módon, OBM rendszerben.
- A Balatonfüredi és a Tapolcai Erdőtervezési Körzet erdőtervezési eljárásaiban a szakszerű és hatékony részvétel.
- Gyepekkel speciálisan a mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) állományának megőrzése érdekében. Nyirádi Sáralló TT, HUBF 20011 Felsőnyirádi erdő és Meggyeserdő.
- A tájegységet érintő KEHOP+ pályázat előkészítésének folytatása, szakmai koordinációja.
- A „Természetvédelmi eszközök a Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelésére (LIFE16NAT/IT/000245)LIFE16NAT-IT-000245” – Projekt keretében a tervezett élőhelyrehabilitációs beavatkozások, illetve a további beavatkozásokhoz szükséges beszerzések ütemezett végrehajtása.

Nyugat-Veszprém – Kelet-Zala Tájegység

- Célzott biotikai adatgyűjtés a tájegység adathiányos területein, új állományok felkutatása
- A területkezelés (kaszálás, legeltetés) vegetációra és a védett növényfajok állományainak változásaira gyakorolt hatásait vizsgáló kutatások módszertanának kidolgozása és elindítása a Tapolcai-medencében
- A Szent György-hegyen folyó TOP Plusz projekttel kapcsolatos természetvédelmi feladatok elvégzése
- A két futó KEHOP PLUSZ pályázat tervezési munkáinak és a megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésének az elősegítése.
- A területkezelési feladatok koordinálása, erőgépek működőképességük feltételeinek biztosítása.

Nyugat-Zala Tájegység:

A 2026. évi feladattervünk főbb célkitűzései a következők:

- A Zala megyei famatuzsálem-adatbázis további tervszerű fejlesztése
- Biotikai adatgyűjtés folytatása a tájegység adathiányos kisvízfolyásain
- A LIFE Restore4MDD nemzetközi projekt keretében tervezett Mura menti

- holtágrehabilitációkkal kapcsolatos feladatok kidolgozása, kivitelezése, koordinálása
- A tájegységet érintő Bioszféra-rezervátum KEHOP Plusz projekt részfeladatainak végrehajtásával kapcsolatos feladatok kidolgozása, kivitelezése, koordinálása
- A Generation Forest Interreg projekttel kapcsolatos erdészeti szakmai feladatok kidolgozása, kivitelezése, koordinálása

Kis-Balaton – Nagyberek Tájegység

- A Nagyberek védetté nyilvánítási eljárásának lefolytatása, az ezzel kapcsolatos feladatok elvégzése.
- A LIFE IP GRASSLAND-HU elnevezésű, LIFE17 IPE/HU/000018 azonosítójú integrált projekt Somogy megyei projektterületeinket érintően a területtisztításokat és a gyeprehabilitációt célzó kezelések folytatása.
- Két KEHOP+ pályázat tartalmának a megvalósítás elkezdése.
- Nyertes HU-SI Interreg pályázat esetén a garabonci erdőtelepítések folytatása.
- A Kis-Balaton és a Nagyberekben található vadmacska állományok felmérését célzó kutatások további folytatása.
- Kis-Balaton monitoring rendszer kibővítése új fajcsoportokkal.
- Az Ordacsehi-berekben a természetvédelmi célú területkezelés folytatása legeltető állattartással.
- Kis-Balaton térségében elkezdett gyalogakác visszaszorításának folytatása parlagi kecskék segítségével.
- Folytatni szeretnénk az inváziósok visszaszorítását, mind az erdőterületek, mind a gyepek esetében.
- Az erdeinkben a nevelővágások folytatása, diverzitás növelése, korelhúzás az állományszerkezetekben.